

+2 CD

CHIP

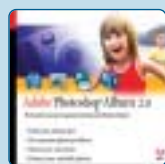
→ 36

Test: základní desky pro procesory AMD Athlon XP

počítače • internet • komunikace

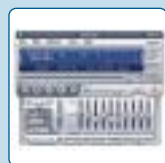
PLNÉ VERZE PROGRAMŮ NA 2 CD

Adobe Photoshop Album 2.0 SE

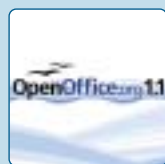
- domácí správce obrázků
- snadné korekce fotografií
- export slideshow do PDF

WinAmp 5

- nejlepší MP3 přehrávač
- dokonalé funkce a vzhled
- internetové rádio a TV

Open Office 1.1 CZ

- kompletní kancelářský balík
- úplná podpora češtiny a kontrola pravopisu
- verze pro Windows a Linux

CD OVLADAČE

- nejnovější ovladače pro Windows XP
- síťové karty, modemy, SCSI, základní desky, USB, grafické karty, infraporty

VYLAÐTE SI SVŮJ POČÍTAČ

26

- pracujte s PC rychleji, bezpečněji a efektivněji
- kompletní sbírka triků pro Windows XP, Office, Nero, Media Player, ICQ a další nepoužívanější aplikace

PŘEHRÁVAČE I HUDBA

ZDARMA

90

- MP3 z internetu: **free a legálně!**
- srovnávací test softwarových přehrávačů MP3

94

Lepší než originál

- srovnávací test plochých skenerů s USB
- snadná digitalizace fotek a diapositivů

58

Test: Čtečky paměťových karet

- Univerzální modely pro různé formáty

52

Cena: 155 Kč • 225 Sk

inzerce

Vzpomínáte si? Už je to docela dávno, co jsme se na stránkách Chipu zamýšleli nad dalšími směry vývoje počítačů, spekulovali nad splýváním spotřební elektroniky a výpočetní techniky a odhadovali, že velmi brzo se počítače budou prodávat jako televize a stejný bude i náš vztah k nim: čistě konzumní. Co je uvnitř, to mě nezajímá, nerozumím tomu a ani rozumět nechci. Něco mi nevyhovuje nebo nefunguje? Něco chci vylepšit? Kontaktuji prodejnu nebo servis, zeptám se na možnosti a ceny, zjistím, že potřebné součástky nebo vylepšení se vůbec nedodávají a že je potřeba vyměnit celý segment. Po porovnání nutné investice s cenou zbrusu nových modelů putuje starý dobrý výrobek do šrotu, my putujeme do prodejny, peníze putují z naší

EDITORIAL

kapsy do kapsy obchodníka a spokojenost je na všech stranách. Ovšem jak dlouho? Optimálním stavem pro naši současnou konzumní společnost by byla

situace, kdyby výrobek vydržel asi tak jeden den po vypršení záruční lhůty a my bychom byli nuceni jet od začátku...

Ono to ale s těmi počítači nebude tak žhavé. Ano, už je najdeme i mezi televizory a houskami, ale většina z nás stále ještě nebere jako jediné a poslední rozhraní pro práci s nimi klávesnici, monitor, myš a tlačítko On/Off. Stále ještě porovnáváme, ladíme, testujeme, srovnáváme, hledáme nejlepší poměr cena/výkon, šetříme, anebo naopak utrácíme tam, kde cítíme velký přínos. Stále si ještě hrajeme, bastlíme a hledáme optimální řešení, stále ještě nejsme pasivními konzumenty produktů, kterými nás trh bombarduje ze všech stran, stále ještě přemýšlíme. Proč tomu tak je, o tom mohu jen spekulovat. Je to v nedokonalosti počítačů, jejich „otevřenosti“, penězích, je to naše hobby, hra? Také to ale může být náš názor, co nás nutí přizpůsobovat si počítač podle svého, nespokojit se s výrobkem tak, jak sjede z výrobního pásu. A Chip je tady od toho, aby vám tento názor pomohl tříbit...

Zapomnětlivým připomínám, že příští číslo Chipu bude opět k dostání i ve verzi s DVD! A ještě jedna zpráva pro naše předplatitele: od příštího čísla Chipu 1/04 si můžete časopis opět vyzvedávat osobně, a to v prodejně Kant na adrese Na Florenci 19, Praha 1. ■ ■ ■ jiri.palyza@vogel.cz

OBSAH

AKTUALITY

6 Mailbox

8 Hardware

12 Software

16 Internet

20 Spektrum

TÉMA

26 50 tipů pro optimální počítač

Tipy a triky pro optimální nastavení prostředí Windows XP, Office a nepoužívanějších aplikací.

HARDWARE

34 Velký formát HP

Společnost Hewlett-Packard prezentovala své trendy v oblasti velkoformátových tiskáren. Chip byl při tom.

36 Základny Athlonu

Srovnávací test sedmnácti základních desek Socket A pro procesory AMD Athlon.

52 Digitální čítárna

Srovnávací test čtrnácti čteček paměťových karet.

58 Deset nejrychlejších skenerů

Srovnávací test plochých stolních skenerů s rozhraním USB 2.0.

68 Krátkodobé testy

Canon EOS 300D, Brave BlueLine 73G2 Extreme Edition, Maxtor One Touch 120 GB a WDC External Drive, 3Dconnection CadMan, Kyocera Mita FS-C5016N, Acer Aspire 2003WLMi.

INTERNET

80 Kdo si hraje, nezlobí

Nechcete si kazit Vánoce v tlačenicích při shánění dáreků? Nakupte je na internetu!

86 Chraňte svá data na webu

Jak vytvářet bezpečné webové aplikace?

88 Nové weby v síti

Trendy tvorby designu internetových stránek.

90 MP3 zdarma a legálně

Chip přináší odkazy na webové servery plné legální digitální hudby.

SOFTWARE

94 Hudební přestávka

Přehled softwarových přehrávačů digitální hudby MP3.

100 Domácí digitální fotokomora

Brněnský Zoner přichází na trh s novou verzí svého hitu pro fanfy digitální fotografie – Zoner Media Explorer 6.

104 Za málo peněz hodně grafiky

602Photo Suite 4.0 je nový produkt z dílny Software602. Jak už je z názvu patrné, jde o program pro zpracování digitálních fotografií.

106 „Photoshop“ zadarmo

Stal se malý zázrak! Společnost Adobe vypustila freewarový nástroj pro práci s grafikou. Jde o Photoshop Album 2.0 Starter Editon a Chip vás seznámí s jeho možnostmi.

108 PDF zadarmo a kvalitně

Srovnávací test programů pro tvorbu PDF zdarma anebo podstatně levněji než od Adobe Acrobatu.

26

50 tipů pro optimální počítač

Některé tipy patří do kategorie „nenahraditelných“. Zajistí optimální rychlost, bezpečnost a efektivitu při vaší každodenní práci s PC. A právě takové tipy pro vás Chip nashromáždil!

36

Základny Athlonu

Procesory firmy AMD jsou u českých uživatelů populární především díky svému dobrému poměru ceny k výkonu. Pro toho, kdo uvažuje právě o této platformě, jsme připravili test moderních a výkonných základních desek. Ve srovnání Chipu jich najdete sedmáct.

52

Digitální čítárna

Paměťové karty se už zabydly i v mobilních telefonech, potkáváme je na každém počítačovém kroku. V následujícím testu jsme se proto podívali na to, jak zajistit jejich komunikaci s počítačem – otestovali jsme čtrnáct multiformátových čteček paměťových karet.

58

Deset nejrychlejších skenerů

Kdo chce často digitalizovat a archivovat dokumenty, fotografie a dia-pozitivy, potřebuje dobrý a rychlý skener – díky USB 2.0 už alespoň rychlost není žádným kouzlem. Chip otestoval deset plochých stolních skenerů a předkládá vám jejich přednosti a slabiny.

80

Kdo si hraje, nezlobí

Zatěžkávací zkouškou internetových obchodníků i zákazníků bude určitě předvánoční nákupní šílenství. Po přečtení přehledu Chipu možná budete mít jasno v tom, jaké vánoční dárky letos nakoupíte, a možná vám tímto článkem pomůžeme vyřešit i otázku, kde nakoupit.

94

Hudební přestávka

Dříve se dala hudba poslouchat pouze z cívkového magnetofonu, gramofonového přehrávače nebo z rádia. S vývojem technologií se o naplnění domů zvukem začaly starat hudební minisystémy a poměrně nedávno i počítače. Různých přehrávačů digitální hudby formátu MP3 je dnes k dispozici nepřeberné množství, Chip otestoval ty nejznámější z nich.

Obsah Chip CD 12/03 najdete na straně 114.

Chip vychází měsíčně ve vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.

adresa redakce Sokolovská 73, 186 21 Praha 86 poštovní styk P. O. Box 77, 186 21 Praha 86
 telefony sekretariát 225 018 566, 225 018 568, fax 225 018 500 inzerce 225 018 646,
 225 018 648, fax 225 018 600 předplatné 225 018 942

112 Office není jen od Microsoftu

Možnosti kancelářské sestavy OpenOffice.org 1.1 CZ.

114 Elektronická kancelář

Moderní kancelář si lze jen těžko představit bez počítače a odpovídajících programů. Chip CD 12 je věnováno právě jim.

116 Elektronická nápověda

Srovnávací test programů pro tvorbu elektronické nápovědy a knih.

122 Žonglování s dokumenty po česku

Recenze nové verze programu pro práci s dokumenty Adobe Acrobat 6.0 Professional CZ.

124 Třetí rozměr malířství

Chip plní svůj slib a seznamuje s možnostmi modulu Cinemy 4D pro texturování – BodyPaint 3D. Použit jej ovšem lze i s jinými programy.

128 Pořádek v kapse

Přehled správců souborů pro kapesní počítače.

132 Živý Linux

Cool Linux a Knoppix jsou Linuxové distribuce, které lze spustit bez instalace na pevný disk počítače.

134 Desktop s logem chameleona

Recenze nedávno uvedeného české mutace SuSE Linux Desktopu 1.0, určené především pro práci v kanceláři.

138 Krátké testy

Ace Utilities2.1.0, AIDA 32 – Enterprise System Information 3.75, AliveColors 1.0.31, Traffic Meter 1.0.8, Evidence vozidel a pohonných hmot 6.5, A-Test 4.0, Burn4Free V.1.0.0.474, AbsoluteShield Internet Eraser Pro 3.25, PC Inspector smart recovery 4.1, Sysmetrix 2.0.0.

PRAXE

142 03

Externí zvuková karta M-Audio Ozone se výborně hodí pro domácí nahrávání hudby. Přinášíme i novinky z oblasti audio SW/HW.

148 Výkonný správce souborů

Jak pracovat se zajímavým freewarovým správcem souborů Frigate 3.20.

150 Filmy z DivX na SVCD

Jak z DivX filmu nebo domácího analogového videa vytvořit SVCD disky pro stolní přehrávače.

154 Vypalovací programy

Chip se věnuje vypalovacím programům a neopomíná ani nejoblíbenější z nich – Nero.

156 Hledám, hledáš, hledáme

Soutěž o hodnotné ceny od společnosti Leda.

MAGAZÍN

158 2003 – rok, který otřásl Linuxem

Události na finančních trzích IT.

160 Je změna život

Zamyšlení nad přínosem a kvalitou nových technologií.

162 Co mohou doporučit?

Názory a komentáře, tentokrát v duchu dobrých tipů na dárky pod stromeček.

SERVIS

164 Papírové vzpomínky

Soutěž se společností FotoStar Südcolor a ACDSYSTEM.

166 Novinky na stříbrných discích a Výuka jak má být

Novinky na trhu CD-ROM a recenze titulu LangMaster Škola hrou.

168 Tiráž

170 Co si přečtete příště

Mailbox

Vlastním notebook Sony-VAIO PIII-866, 128 RAM, HDD 20 GB, Win XP Pro En. Před naběhnutím pracovní plochy, resp. před přihlášením prostřednictvím uživatelského jména a hesla se objeví chybové hlášení "isass.exe" a nastane restart. Tento stav se opakuje stále dokola.

Chybová hláška je následující: When trying to update a password, this return status indicates that the value provided as the current password is not correct.

Poradte mi, jak mám postupovat (zkusil jsem také prostřednictvím F8 spustit poslední funkční nastavení Windows, resp. Safe mode, ale uvedené chybové hlášení se stále vyskytuje).

Nerad bych přišel o všechna data a také o kontakty v Microsoft Outlooku.

Erik Majcher

Možná řešení jsou dvě. Zde je oficiální řešení od Microsoftu: Microsoft Knowledge Base (Article – 316134) <http://support.microsoft.com/default.aspx?scid=kb;en-us;316134>. Podle mých informací ovšem občas nepomůže ani to...

Já bych zkusil v Safe modu deaktivovat službu, která využívá isass. start/spustit: services.msc. Je to služba NtLmSsp (<http://www.blkvip.com/WinXP/services.msc>). Teprve poté bych nainstaloval service pack. (To je asi nejčastější rada z diskusních fór na netu). Mimochodem – jde o poměrně rozšířenou chybu, ale její příčina se jen hádá.

Petr Kratochvíl

Poznámka k článku Total Commander a uživatelé ve Windows (Chip 11/03, str. 164).

Věřím, že znalci TC pouze nedopatřením unikla věta: „Pro zobrazení kořenového adresáře vám tak nezbyvá nic jiného, než „proklikat se“ zpět.“ Jistě je mu známo, že vpravo nad seznamem souborů jsou umístěna dvě tlačítka: „\“ a „..“, umožňující návrat do kořenového, resp. nadřazeného adresáře (složky) přímo, bez

proklikávání jednotlivých větví struktury adresářů.

Jan Herout

V posledním čísle mě zaujal názor na DVD rekordér Panasonic E100. Jelikož o koupi též uvažuji, chtěl jsem vás požádat o podrobnější informace z delšího užívání. Prodejci jsou v tomto směru nesmírně skoupí, jako by vůbec nevěděli, co prodávají :-); bohužel to není zkušenost jen z jednoho obchodu.

Zajímá mě zejména možnost kopírování vlastních DVD-R na HDD rekordéru a jejich následné vypálení zpět na DVD-R. V konferencích jsem se dočetl, že to lze pouze s formátem DVD-RAM. Prodejci tvrdí, že to samozřejmě jde i s DVD-R. V případě nemožnosti zkopírovat si vlastní DVD disk toto vidím jako další vážnou slabinu přístroje.

Nevím, zda máte informace o novém DVD rekordéru Pioneer DVR-5100. Měl by být, co se týče funkcí, totožný s Panasoncem, chybí mu jen sloty na paměťové karty a neumí MPEG-4. Nicméně Pioneer deklaruje právě kopírování DVD-R jako specialitu rekordéru a má otevřený i.Link oběma směry.

Luboš Kovář

Děkuji za dost dobrý dotaz, který, myslím, bude zajímat i ostatní čtenáře, i když drtivá většina jich o tom ještě neví! Panasonic DMR-E100 je vynikající rekordér, problémy má ale podle mého v několika věcech. Jednak se nijak moc – nepočítáme-li kapacitu disku a práci SD/MPEG-4, což není právě aktuální – neliší od předchozího modelu DMR-HS2, který je, mimochodem, ještě nyní občas možné sehnat za výbornou cenu.

Svým dotazem na kopírování DVD na pevný disk jste ale udeřil hřebíček na hlavici, protože to bohužel neumí. A neumí to ani v případě DVD-RAM, protože příslušná funkce v menu prostě chybí. Pioneer DVR-5100 to naopak opravdu umí; ještě jednou jsem to prověřoval u dovozce, protože jsem ho zatím k dispozici neměl. Podle mého

právě touto funkcí, včetně FireWire otevřeního oběma směry, které je však zřejmě určeno jen pro spolupráci s videokamerami, možná i silně zaboduje. Pokud o tom ale budou zákazníci vědět. Je tu ale jiný problém. Jsem hodně zvědav na ovládání, protože pevný disk se chová úplně jinak než DVD-RW a v tomto směru bude možná přístroj tak trochu schizofrenní. Uvidíme! Jsem také zvědav, zda náhodou nepůjde napojit na PC, kde by mohl spolupracovat s alespoň některými stříhovými programy, jak to umí DVD rekordéry Philipsu. Mimochodem, u Panasoncu tohle opět nefunguje (mám to vyzkoušeno), i když se o tom v souvislosti s DMR-E100 mluvilo.

V každém případě vám přeji šťastnou ruku, protože tohle není zrovna jednoduché rozhodování.

Bohumil Herwig

Mám dotaz ke stahování pošty v OE6. Normální pošta na adresu j.jasa@volny.cz se mi bez problémů stahuje z volny.cz. Jsem však také registrován na Hotmail.com (kvůli MSN Messengeru) jako jirijasa@hotmail.com. Když mi přijde pošta na Hotmail, vždy mi jen přijde oznámení o tom, že tam mám e-mail, a musím se pak dlouze připojovat na www.hotmail.com, tam tento e-mail vyhledat, přečíst a případně stáhnout.

Jak prosím nastavit Outlook Express tak, aby prohledal a stáhl poštu vždy z obou adres? Chtěl jsem vytvořit účet, ale nevím, jaká tam mám zadat čísla do kolonek POP3 a SMTP.

J. Jaša

Bohužel vás asi částečně zklamal. Hotmail je koncipován především jako „web based“. Existuje ale způsob, jak si přečíst poštu i bez použití prohlížeče. Zkuste také následující: V Outlooku klikněte na Nástroje / Účty / Přidat / Pošta... Poté vyplňte jméno a e-mailovou adresu a klikněte na další. Zde je důležité zvolit „Typ serveru příchozí pošty“ HTTP! a z rozbalovacího seznamu vyberte Hotmail.

Petr Kratochvíl

inzerce

AXIS 205**Malá kamera**

Společnost Nextlan, která se specializuje na dodávky síťových komponent a distribuuje produkty firmy Axis Communications, uvádí na český trh kompaktní síťovou videokameru Axis 205. Axis 205 je nástrojem pro vzdálené monitorování nemovitostí, obchodních prostor nebo i domácností. Na rozdíl od webových kamer je tato videokamera vybavena vlastní inteligencí, pracuje nezávisle na osobním počítači a obsahuje integrované webové rozhraní, které umožňuje kameře přiřadit jedinečnou IP adresu a tak i zajistit přístup k videosekvencím z libovolného místa. Kamera Axis 205 je vybavena 32bitovým riscovým procesorem, na kterém běží operační systém na bázi Linux 2.4. Operační paměť RAM má kapacitu 8 MB a firmware je uložen v 2MB paměti Flash, a lze ho tedy upgradovat. Připojení do sítě LAN je realizováno pomocí rozhraní RJ-45. Kamera podporuje tři rozlišení obrazu (max. 640 × 480) a s využitím komprese Motion JPEG dokáže posílat po síti video rychlostí až 30 snímků za sekundu. Přístup ke kamerovým datům je realizován prostřednictvím standardního webového rozhraní, které je samozřejmě zabezpečené. Kamera Axis 205 se vyznačuje malými rozměry (85 × 55 × 34 mm), nízkou hmotností (177 g) a je určena pro vnitřní použití.

IYAMA PROLITE C480T**LCD televize**

Společnost iiyama rozšířila své portfolio o první „televizor“ – ProLite C480T. Zařízení disponuje 19" TFT displejem s pracovní plochou 376 × 301 mm a rozlišením 1280 × 1024 bodů. Díky použité technologii poskytuje displej syté barvy, velký zorný úhel (horizontálně/vertikálně 170°), kontrast 600 : 1, jas 430 cd/m², doba odezvy je 16 ms. Mezi základní vlastnosti „televize“ patří TV standard PAL (B/G, I, D/K, L), SECAM, NTSC, dvoukanálový zvuk (A2, Nicam) a možnost připojení přes různé konektory. Součástí televize je teletext a o zvuk se starají dva 5W reproduktory. K vybavě dále patří dálkové ovládání. Tento první „televizor“ iiyama navíc nabízí funkci PIP (obraz v obraze) a automatické programování vysílačů, jednoduché třídění TV kanálů, Sleep-Timer, virtuální Surround efekt. Na český trh se dodává v elegantním stříbrném designu, o rozměrech 559,5 × 397 × 185 mm, hmotnost je 8,9 kg včetně podstavce. ProLite C480T může být využit jak pro klasickou práci na PC, tak jako „druhý“ televizor v domácnosti. Doporučená koncová cena včetně DPH je 53 999 Kč.

LOGITECH CLICK!**Nová rodina myší**

Společnost Logitech oznámila, že na trhu je nyní k dispozici nová rodina myší Click!, navržena pro běžné uživatele PC. Rodinu tvoří optická myš Click! Optical Mouse (1090 Kč s DPH), bezdrátová optická myš Cordless Click! Optical Mouse (1520 Kč s DPH) a bezdrátová optická myš Cordless Click! Plus Optical Mouse (1820 Kč s DPH). Všechny modely používají optickou technologii společnosti Logitech. Bezdrátové modely nahradily kabel myši vysokorychlostním bezdrátovým spojením pomocí technologie Fast RF. Každá myš Click! je rovněž vybavena rychlým přepínačem programů, jenž uživatelům umožňuje přepínat mezi aplikacemi bez nutnosti dotknout se klávesnice.

NEC ACCUSYNC LCD71VM

Sedmnáctka

Společnost NEC Mitsubishi Electronics Display uvedla na český trh nový 17" LCD monitor NEC AccuSync LCD71VM. Obrazové body displeje mají velikost 0,254 mm, svítivost displeje je 260 cd/m² a poskytovaný kontrast je 450 : 1. Doba odezvy je 16 ms, což je velmi dobrá hodnota. Optimální rozlišovací schopnost nového monitoru je 1280 × 1024 bodů při 16,19 milionu barev. Horizontální frekvenci lze nastavit v širokém rozsahu 31,5 až 60 kHz a vertikální v rozmezí od 56 do 75 Hz. Obrazové parametry je možné precizně nastavovat (nastavit je možné i teplotu barev a chromatičnost). Monitor má malé rozměry a nízkou hmotnost (4,5 kg). Cena monitoru činí 16 470 Kč s DPH.

PLACENÁ INZERCE

VÝKONNÝ ULTRALIGHT

CANON SMARTBASE MP360 A MP370

Design i parametry

Firma Canon představila zařízení SmartBase MP360 a SmartBase MP370, která se vyznačují zajímavým designem. Sjednocují v sobě technologii tisku, fotografického tisku, plochého skenování a kopírování. Tato multifunkční periferní zařízení podporují normu PictBridge, která umožňuje přímý tisk bez použití počítače. Slot pro paměťové karty zajišťuje přímý tisk ze všech běžných typů paměťových karet a list s indexem fotografií usnadňuje výběr fotografií a médií. Obě zařízení obsahují tiskárnu s rozlišením 4800 × 1200 dpi (podporuje bezokrajový tisk fotografií), skener se snímačem CCD s rozlišením 1200 × 2400 dpi a kopírku. Oba modely tisknou rychlostí 18 str./min. u monochromatického tisku a 12 str./min. v barvách. Zařízení SmartBase MP360 je provedeno v syté námořní modré barvě, zařízení SmartBase MP370 je temně černé, přičemž kopírovací deska má stříbrné víko.

... JAKO TEN NÁŠ

datový projektor **InFocus LP120**
900 gramů, 1100 ANSI lm

AV MEDIA
komunikace obrazem

člen APT

tel.: 261 260 218

www.avmedia.cz

Brno • Č. Budějovice • Ostrava • Pardubice • Plzeň • Praha

EPSON STYLUS PRO 4000

Obrázky z osmi barev

Nová tiskárna Epson Stylus PRO 4000 se vyznačuje kvalitou tisku, vysokou rychlostí a profesionálním využitím. Podporuje tisk na jednotlivé listy do velikosti formátu A4 až A2 přímo z automatického podavače a na papír v rolích o šířce 17" (43 cm). Možnosti této tiskárny také rozšiřuje automatická řezačka papíru v rolích a schopnost tisknout na jednotlivé papíry o tloušťce až 1,5 mm. Tiskárna Epson Stylus PRO 4000, využívající technologii tisku Epson MicroPiezo, dosahuje maximálního rozlišení 2880 × 1440 dpi s minimální velikostí kapiček inkoustu 3,5 pl. V tiskárně Epson Stylus PRO 4000 se využívají inkousty Epson UltraChrome, které zaručují výbornou kvalitu tisku v profesionální oblasti, stabilitu a podporu různých tiskových médií. Novinkou této tiskárny je použití dvou inkoustových zásobníků současně pro fotografickou i matnou černou barvu. Výběr nevhodnější černé barvy se uskutečňuje automaticky v ovladači tiskárny. Jako alternativu k této osmibarevné konfiguraci je možné instalovat v tiskárně Epson Stylus PRO 4000 dvakrát 4 základní barvy. V této čtyřbarevné konfiguraci lze rychlost tisku téměř zdvojnásobit. Tiskárna je vhodná pro tisk profesionální fotografie, pro digitální zkušební tisk a digitální umělecký tisk. Cena tiskárny bude činit cca 67 000 Kč.

HP SCANJET 5530

Více fotek najednou

Společnost HP představila nový plochý skener HP Scanjet 5530, který zvládne skenování více fotografií najednou. Elegantní skener HP Scanjet 5530 vychází z funkcí přístroje HP Scanjet 5500c. Ve srovnání s ním však nabízí vyšší rychlost, lepší kvalitu obrazu a balíček softwaru pro kreativní úpravu naskenovaných materiálů. Díky automatickému podavači fotografií mohou uživatelé naskenovat soubor až 24 fotografií za méně než pět minut. Vzácné snímky se přenášejí na vzduchové vrstvě, takže se při skenování nepoškodí. Díky adaptéru pro průhledné materiály lze skenovat i diapositivы a negativy. Hardwarové rozlišení skeneru je 2400 × 4800 dpi (barvy jsou kódovány 48 bity) a pro připojení je použito rozhraní Hi-Speed USB. Cena skeneru HP Scanjet 5530 byla stanovena na 8189 Kč (bez DPH).

HP COLOR LASERJET 9500

Barevný výkon

Nové barevné laserové tiskárny HP Color LaserJet 9500n a HP Color LaserJet 9500hdn představila firma Hewlett-Packard. Tiskárny jsou určeny středním a velkým podnikům, které potřebují zajistit malonákladový tisk či tisk na zakázku. Jsou schopny tisknout až 200 000 stran měsíčně. Vyznačují se kvalitou výstupu díky technologii HP ImageRet 4800 (4800 dpi), rychlostí tisku 24 stránek za minutu a funkcemi pro konečnou úpravu tisku. Podávání papíru je řešeno flexibilně až do rozměru A3. Tiskárna je vybavena vstupním zásobníkem pro 500 listů, jenž zvládá hmotnost 200 g/m², možné je přidání víceúčelového zásobníku pro hmotnost až 220 g/m². Tiskárna HP Color LaserJet 9500n stojí 191 500 Kč bez DPH, cena lépe vybaveného modelu 9500hdn je 245 900 Kč bez DPH.

LITE-ON LWD-411SV03

Duální DVD vypalovačka

Nová interní mechanika firmy Lite-on nese označení LWD-411SV03 a podporuje oba nejrozšířenější formáty nahrávatelných DVD disků, tedy formáty DVD-R/RW i DVD+R/RW. Na DVD+R/RW a DVD-R zaznamenává data až 4násobnou rychlostí, na DVD-RW dvojnásobnou. Podporovány jsou samozřejmě i klasické kompaktní disky. Nejvyšší rychlost záznamu na CD-R je 40x, podporuje také high-speed CD-RW – disk se tedy vypaluje až 24násobnou rychlostí. Rychlost čtení DVD médií je 12x a kompaktních disků 40x. Díky DVD vypalovačce Lite-On si nyní můžete vytvářet vlastní DVD videodisky a samozřejmě můžete zálohovat důležitá data, především velké objemy, na které obyčejný CD nestačí. Cena mechaniky je 5566 Kč s DPH.

SAMSUNG SYNCMASTER 172X

Elegán od Samsungu

Firma Libra nabízí nový LCD monitor značky Samsung. Jde o model SyncMaster 172X se 17" displejem s tenkým předním plastovým rámečkem (1,25 cm). Displej má zajímavé parametry – doba odezvy je 16 ms, kontrastní poměr 500 : 1, úhel pohledu 160°/140°, světelnost 270 cd/m². Disponuje rozhraním DVI a díky technologii Magic Bright nabízí tři režimy kontrastu: internet, zábava (video) a text (Word, Excel). Monitor má malé rozměry, hmotnost 3,75 kg a speciální sklopný stojan. Doporučená cena je 19 370 Kč s DPH.

DFI
www.dfi.com
www.dfi.cz

je čas na párty

LAN PARTY

DFI 865PE
Intel 865PE chipset

- socket 478
- 533, 800MHz FSB, podpora HT
- 4x AGP slot • Dual DDR 400 - 4x DIMM
- 5.1 AC97 zvuková karta S/PDIF In/Out
- Integrovaná 1Gb Lan
- 4x S-ATA, podpora S-ATA Raid
- 2x IEEE 1394 • ATX

UV

FOXIX

Genie ELITE

PC TRANSP

COMPUTER

INFINITY

DFI NFII ULTRA

nVidia nForce 2 Ultra 400

SocketA

podpora 400MHz FSB

Dual DDR400 - 3xDIMM

5.1 AC97 nVidia SoundStorm S/PDIF In/Out

Integrovaná ICS 10/100 Lan

2x S-ATA Raid 1,0

4x S-ATA • 3x IEEE 1394

• ATX

CHIP tip

CHIP tip

PC

PC

PC

PC

PC

PC

PC

PC

RIDEA
distribution

Distributor značek DFI, Videoseven, Ballinea, Genius, Manhattan, Intellinet, Dexlan

VELKOOBRNÍ VÝPOČETNÍ TECHNIKY
RIDEA distribuce s.r.o., Stejskalova 4006, 430 94 Chomutov
tel.: +420 474 699 000, fax: +420 474 623 761
gsm: +420 603 928 026, e-mail: prodej@ridea.cz

www.ridea.cz
http://shop.ridea.cz

Lokalizace Microsoft Office Systemu

Microsoft ČR dokončil práce na lokalizaci Microsoft Office Systemu do českého jazyka. Na lokalizačním projektu pracovalo několik desítek lidí z Brna, Prahy, Dublinu a Redmondu po dobu devíti měsíců.

Mezi nově lokalizované aplikace patří nástroj pro grafické zpracování informací Microsoft Office Visio, aplikace pro správu kontaktů a obchodních příležitostí Customer Contact Manager a zcela nová aplikace Microsoft Office Infopath. Mezi další nové lokalizační projekty v rámci českého jazyka patří i kompletní lokalizace portálového řešení Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 a řešení pro projektové řízení Microsoft Office Project Professional a Microsoft Office Project Server.

Microsoft Office System je výsledkem nejrozsáhlejšího vývoje a testování beta verzí v historii společnosti. Beta verzi testovalo více než 600 000 uživatelů, z toho 12 000 v ČR.

Microsoft Office System se posouvá od samostatných desktopových aplikací k integrované sadě nástrojů, která jednoduše propojuje uživatele, informace a obchodní procesy. V češtině obsahuje MS Office 2003, MS Office SharePoint Portal Server 2003, MS Office Project and Project Server 2003, MS Office Publisher 2003, MS Office Visio 2003, MS Office FrontPage 2003 a MS Office InfoPath 2003. V angličtině jsou k dispozici MS Exchange Server 2003, MS Office Live Communications Server 2003, MS Office Live Meeting 2003 a MS Office OneNote 2003.

Ve zkratce

Informační systém Hamilton SFA s architekturou iAnywhere využívá společnost **Unilever**. Vybrala si jej ke zkrácení procesu sběru obchodních informací a jejich následného zpracování. Systém je postaven na nejmodernějších technologiích **Sybase iAnywhere** s plně modulární architekturou.

Společnost **Borland Software** uvedla na trh produkt **Borland C++BuilderX**, nové integrované vývojové prostředí pro jazyk C++, zahrnující pokročilou podporu vývoje podnikových mobilních aplikací s širokou podporou ze strany řady organizací. C++BuilderX je součástí balíku Borland Enterprise Studio for Mobile.

Firma **LBMS** lokalizovala dva nové nástroje specializované na procesní a strategické řízení – **ProcessGuide** a **ScoreCard**. Lokalizováno bylo též webové rozhraní pro oba nástroje – QPR Portal.

Technologií pro řízení obchodních procesů **Sonar** představila společnost **Computer Associates (CA)**. Sonar umožňuje komplexní „porozumění“ infrastruktuře prostředí on-demand computing a jejímu dopadu na podnikání.

Výkonné antivirové řešení **Panda Titanium Antivirus 2004** představila společnost **Panda Software**. Toto řešení zabezpečuje kompletní ochra-

nu domácích uživatelů, malých organizací a profesionálů před všemi druhy zákeřných kódů (www.panda-software.sk).

Společnost **IXTENT** uvádí na český, slovenský a polský trh nové produkty řady **IXOS**. Jedná se o produkty IXOS-Obtree pro oblast Enterprise a Web Content Managementu a IXOS-eCONprocess pro oblast procesního managementu (Workflow).

LogicaCMG představila **Cubis** – komplexní IT řešení pro regionální veřejnou správu v České republice.

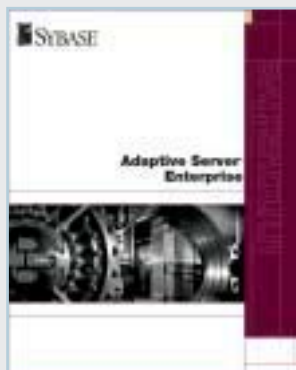
První programovací jazyk, který poskytne podnikům nástroj pro auto-

matizaci uplatňování zásad ochrany osobních dat v IT aplikacích a systémech, uvedla společnost **IBM**. Jazyk **EPAL** (Enterprise Privacy Authorization Language) je důležitým krokem v rozvoji technologií pro ochranu osobních dat.

Firma **Software602** přinesla pro své multilicenční zákazníky **602PC SUITE** dokumentový server **eDock**, určený pro snadný management dokumentů v sítích LAN/WAN a na internetu. Oproti standardní víceuživatelské verzi obsahuje 602PC SUITE Multilicence navíc serverovou instalaci 602PC SUITE v prostředí heterogenních počítačových sítí a dokumentový server eDock.

SYBASE ADAPTIVE SERVER ENTERPRISE 12.5.1

Relační databáze pro podniky

Společnost Sybase ČR, s. r. o., oznámila uvedení produktu **Sybase Adaptive Server Enterprise (ASE) 12.5.1**, nové verze serveru pro správu podnikové relační databáze.

Řešení ASE je považováno za cenově efektivní platformu pro správu dat, určenou pro klíčové podnikové výpočetní procesy.

Nová verze 12.5.1 přináší řadu významných vylepšení a ještě nižší celkové náklady na vlastnictví a provoz.

Nové a vylepšené funkce umožňují uživatelům produktu Sybase ASE 12.5.1 překonat tzv. „operační propast“ – tedy střet mezi nutností rozšiřovat systém kvůli exponenciálnímu růstu objemu či složitosti dat a potřebou kontrolovat nebo snižovat náklady na správu dat včetně nákladů na mzdy, systémy a aplikace.

inShop Marketing Manager

Kladenská firma **DPS Technology** představila produkt **inShop Marketing Manager**, desktopovou aplikaci určenou pro zpracování a vyhodnocování dat z internetových obchodů provozovaných na platformě **Zoner inShop**.

Data pro zpracování jsou získávána duplikací databáze inShop Designeru. Získaná data je možné následně zpracovávat pomocí libovolného množství nastavitelných uživatelských filtrů. Ty lze ukládat a členit do kategorií pro pozdější opětovné použití, takže následně není nutné je opět nastavovat. Výstupem pak mohou být jak různé přehledové sestavy, tak například i hromadné odesílání e-mailů zákazníkům podle definovaných šablon.

Cílem aplikace je poskytnout uživatelům **Zoner inShopu** relevantní a hodnotné informace, které pomohou lépe určit obchodní strategie a ve svém důsledku zlepšit ekonomické výsledky internetového obchodu. Více na www.dps.cz.

FILENET CONTENT SPI INTEGRATION FOR BEA

Jednodušší integrace obsahu

Řešení **FileNet Content SPI Integration for BEA**, vyvinuté ve spolupráci s firmou **BEA Systems**, představila společnost **FileNet**, poskytovatel řešení správy podnikového obsahu.

Jedná se o rozhraní pro poskytovatele služeb (SPI – service provider interface), které uživatelům portálu **BEA WebLogic Portal 8.1** umožní snadné využití technologie pro správu obsahu společnosti **FileNet** při vývoji dynamických a personalizovaných webových aplikací. Tato integrace používá novou specifikaci **JSR 170**, která usnadní budoucí propojení s dalšími standardizovanými portály.

inzerce

Vyspělá řešení modelování a monitorování

Společnost IBM vylepšila portfolio WebSphere Business Integration s cílem pomoci zákazníkům zdokonalit modelování a sledování podnikových procesů a získat lepší přehled o firemních procesech.

K tomu slouží nástroje IBM WebSphere Business Integration Monitor a IBM WebSphere Business Integration Modeler. Tyto produkty poskytují řídicím pracovníkům přehled o důležitých událostech a aktivitách v podniku, aby mohli provádět okamžité úpravy a podle potřeby reagovat na změny na trhu a na požadavky zákazníků. Mezi nové funkce nástrojů WebSphere Business Integration Modeler Version 4.2.4 a WebSphere Business Integration Monitor Version 4.2.4 patří těsnější integrace s integračním produktem WebSphere Business Integration Message Broker, zdokonalená integrace s produkty Rational či podpora řešení WebSphere Portal.

➔ Firma **eHelp** uvedla na trh zcela nový produkt **RoboPresenter**. Editace Standard je určena pro vytváření flashových prezentací z programu PowerPoint, eLearning Edition navíc slouží k vytváření interaktivních e-learningových kurzů z PowerPointu.

Borland licencuje vývojové balíky **PalmSource SDK** a bude podporovat vývoj pro operační systém Palm OS v rámci svého integrovaného vývojového prostředí Borland C++BuilderX a v rámci posledních řešení pro komplexní správu celého životního cyklu aplikací C++.

Společnost **Getronics Czech Republic** dokončila realizaci druhého projektu Report Catalogue ve společnosti **T-Mobile** v rámci zavádění Enterprise Content Managementu na produktech FileNET.

Na základě uzavřené dohody s firmou **Rekonix** se distributorem produktu Stadrin for Linux stala společnost **SUSE**. Do linuxové nabídky SUSE tak přibyl komplexní systém silné autentizace a kontroly přístupu uživatelů.

S lokalizovanou verzí svého komunikačního serveru **LAN SUITE 2003** vstoupila na německý trh společnost **Software602**. Distribuci výrobků Software602 zajistí společnost Haage & Partner Computer.

Společnost **Oracle** uvedla na trh první software pro správu podnikových výpočetních sítí Oracle (grid management) – **Oracle Enterprise Manager 10g**. Nový software pomůže zákazníkům a partnerům snížit finanční náročnost a komplikovanost správy podnikových aplikací.

JBUILDER X

V centru zájmu je Java

Společnost Borland představila produkt Borland JBuilder X – novou verzí svého vývojového prostředí pro platformu Java. JBuilder X představuje nejvýznamnější vydání tohoto produktu za poslední dva roky a přináší více než stovku nových vlastností a vylepšení zaměřených na zvýšení produktivity práce rozsáhlých týmů, podnikových vývojářů a na kód se soustředících programátorů v jazyce Java.

Nová funkčnost produktu se zaměřuje zejména na produktivitu vývoje webových aplikací, webových služeb a komponent EJB a na jejich snadné nasazení do prostředí J2EE aplikačních serverů. Vývojové prostředí nabízí pokročilou podporu vývoje webových aplikací (zahrnuje i vizuální návrhář pro framework Apache Struts a unikátní podporu pro populární open source aplikační server Jboss). JBuilder X může být přes rozhraní OpenTools API rozšířen o Java komponenty používající grafické komponenty Swing (mezi společnostmi, které vytvořily komponenty dodávané s produktem JBuilder X, patří firmy Altova, Crystal Decisions, Oracle, salesforce.com, Sun a Sybase).

Na trhu najdeme tři edice JBuilderu X: **JBuilder Enterprise** (pro vývoj J2EE systémů a webových služeb), **JBuilder Developer** (pro vývoj webových a jiných rozsáhlejších aplikací) a **JBuilder Foundation**.

Společnost **Genesys Telecommunications Laboratories** představila **Genesys Express 3.0**, novou verzí řešení call centra pro středně velké podniky.

Firma **Océ** bude ve svých tiskových řešeních pro technický trh nativně podporovat silně zkompromovaný formát **Autodesk DWF 6** (Design Web Format), určený pro distribuci návrhů, jejich prohlížení a tisk.

Společnost **Executive Software** uvádí na trh **Diskeeper 8.0**, novou verzí defragmentátoru, a to v šesti variantách (Home Edition, Professional Edition, Server Enterprise Edition, Server Standard Edition, Web Edition a Administrator Edition). Zkušební verzi najdete na adrese <http://www.execsoft.co.uk/html/downloads/diskeeper/trialware.htm>.

Autodesk vytvořil strategickou alianci se společností **Microsoft**. Obě firmy budou integrovat software Autodesku pro správu inženýrských dat (EDM) s produkty pro plánování podnikových prostředků divize Microsoft Business Solutions (MBS).

Společnosti **EMC** a **Oracle** představily novou společnou službu, která pomůže zákazníkům účinně využívat databázi Oracle Database s technologií pro síťové ukládání dat EMC (NAS). Databáze Oracle Database spolupracuje se systémy EMC.

Veritas Software je podle IDC největším dodavatelem na celosvětovém trhu se softwarem souborových systémů a z hlediska výnosů kontroluje téměř 70 procent tohoto trhu. I nadále zůstává v čele tohoto trhu, jehož hodnota se odhaduje na více než 275 milionů USD.

Antivirová řešení pro malé sítě

Společnost Trend Micro začala s prodejem produktu **Client/Server/Messaging Suite** také pro pět, deset, patnáct a dvacet uživatelů.

Produkty zaměřené na ochranu sítí středních a velkých podniků si mohou od nynějška pořídit i malé firmy, a to s počtem licencí podle svých skutečných potřeb. Firma Trend Micro spojila do jednoho řešení produkty zajišťující ochranu pracovních stanic uživatelů, ochranu souborových serverů a ochranu serverů pro zpracování elektronických zpráv. Řešení obsahuje **ScanMail for Lotus Notes**, **ScanMail for Microsoft Exchange**, **OfficeScan Corporate Edition** a **ServerProtect**. (Vyplněním dotazníku na http://www.trendmicro.com/download/free_cd/ mohou zákazníci získat zdarma testovací 30denní verzi).

První linuxové plody

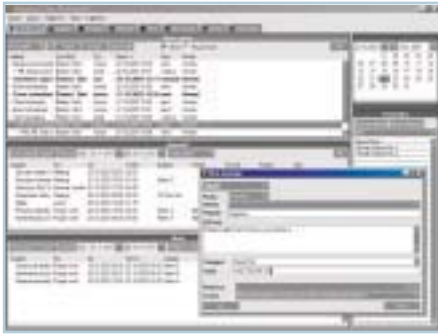
Společnost Novell oznámila integraci správcovské služby společnosti Ximian – **Ximian Red Carpet** – s **Novell Nterprise Linux Services 1.0**.

Jde o jeden z prvních přínosů spolupráce společnosti Novell a „linuxové“ společnosti Ximian. Tyto služby budou dostupné do konce tohoto roku. Novell také oznámil dostupnost open beta verze Nterprise Linux Services, které zákazníkům poskytují souborové, tiskové, messaging, adresářové a správcovské služby, jež běží na Linuxu a budou podporovány Red Hat Enterprise Linux a SuSE Linux Enterprise Server distribucemi.

První verze Novell Nterprise Linux Services je sada síťových služeb společnosti Novell, které jsou integrovány do samostatného obchodního řešení. Správcovské služby jsou zabezpečovány přes Novell Ximian Red Carpet, správa identit přes Novell eDirectory a DirXML, souborové služby přes Novell iFolder, tiskové služby iPrint, messaging služby NetMail a virtuální kancelář pro přístup koncových uživatelů a produktivitu jsou zabezpečovány pomocí exteNd Director Standard Edition. Součástí Novell Nterprise Linux Services je Novell iManager, samostatný program pro administraci, jehož základ tvoří prohlížeč.

ITERITY CRM 3.0

Spolehlivá komunikace se zákazníky

Novou verzi řešení týmové spolupráce a komunikace se zákazníky Iterity CRM 3.0 představila společnost Iterity. Tento produkt je určen především malým a středně velkými firmám. CRM systém založený na nativní XML komunikaci získal nové uživatelské prostředí a zjednodušenou správu. Byl vylepšen celkový vzhled a uspořádání aplikace a jednotlivých prvků/modulů, na data a práce s daty lze nahlížet z více

úhlů či je možné upravit velikosti a rozmístění formulářů a záložek podle přání zákazníka. Nové funkce získal například modul **Kontakty** (nabízí možnost vložení speciálně definovaných polí, přehled pozic jedné osoby u různých společností, možnost zadávat libovolný počet kontaktních adres či nové vazby kontaktů na další data v řešení). Modul **Kalendář/úkolů** lze intuitivně ovládat, bylo zlepšeno ovládání pomocí myši (např. drag & drop podpora pro vícedenní plánování), vylepšeny jsou grafické prvky pro získání okamžitého přehledu o naplánovaném času. Orientaci v elektronickém diáři usnadní grafické rozlišení jednotlivých událostí. Zlepšené vazby modulu **Výkazy práce** umožní firmám snadné vyúčtování času stráveného na jednotlivých projektech. Za prvních pět uživatelů zaplatí firma první splátku 31 250 Kč a 36 měsíčních splátek po 1300 Kč; licence na dalších pět současně pracujících uživatelů přijde na 18 750 Kč a 36 měsíčních splátek po 780 Kč (vše bez DPH). V rámci tříletého období zákazník získává veškeré nové verze aplikace zdarma, včetně podpory při užívání produktu. Řešení Iterity CRM je založeno na platformě Iterity Server Platform (ISP). Z uživatelského pohledu aplikace běží na Windows 98/NT/2000/XP.

ATEUS-CONTACT MANAGER

Ústředny ATEUS pro týmovou komunikaci

Téměř souběžně s novými službami pro identifikaci volajícího uvedl výrobce ústředny ATEUS, společnost 2N TELEKOMUNIKACE, a. s., software ATEUS-Contact Manager.

Program je určen především jako rozhraní pro telefonní kontakt firmy se zákazníky a patří do rodiny CRM řešení. Jde o serverovou aplikaci, přístupnou uživatelům i administrátorům jednoduše přes internetový prohlížeč.

Software využívá všechny možnosti, které mu dává návaznost na telefonní ústřednu a její služby; umožňuje sdílení dat v rámci pracovních skupin a budování návazností na další informace od evidence zakázek po plánování času obchodního týmu. Software pro tento účel disponuje zajímavým systémem nastavitelných vazeb na záznamy v databázi, který umožňuje vytvářet pro jednotlivé skupiny uživatelů různé pohledy na stejná data. Pro řadu firem se ATEUS-Contact Manager může stát jednoduchým informačním systémem, který jim nahradí drahé CRM řešení, jinde bude představovat řešení pro obchodní oddělení, které bude pouze sdílet některé databáze s informačním systémem.

PLACENÁ INZERCE

**BAREVNÁ
TISKÁRNA A3++
PRO NÁROČNÉ
PROFESIONÁLY**

**BAREVNÝ TISK
30 STR. A4/MIN**
**ČERNOBÍLÝ TISK
37 STR. A4/MIN**
**ROZLIŠENÍ DPI
1200 x 1200**

**MODEL
C9500hdn
185.000,-
CENA BEZ DPH**

Barevná tiskárna pro střední a velké skupiny uživatelů s max. formátem tisku A3++ (328 x 1200 mm). Paměť (stand./max.) 320/1024 MB. Standardně: pevný disk 10 GB, duplexní jednotka a síťová karta. Možnost barevného kopírování se skenerem S900. Záruka: 2 roky servisu u zákazníka.

NAVŠTIVTE WWW.OKI.CZ NEBO NÁM MŮŽETE ZAVOLAT: 224 890 157

OKI SYSTEMS (CZECH AND SLOVAK), S. R. O., POBŘEŽNÍ 3, 186 00 PRAHA 8

OKI

Nejlepší webová prezentace z oblasti stavebních spořitelen

Pod náporem potenciálních klientů praskají každý rok v prosinci stavební spořitelny ve švech, ale letos je situace v souvislosti s chystaným pětiletým podmínkám ještě kritičtější. Kritérií,

podle kterých se hledá nejvhodnější spořicí ústav, je více, ale jedním z nich může být i kvalita webové prezentace. Nedávno byly uveřejněny výsledky soutěže Best Web 2003 Peníze.CZ, ve které byly mimo jiné vybírány nejlepší weby stavebních spořitelen.

Cenu odborné poroty udělovalo deset odborníků, kteří hodnotili tři základní kritéria webových prezentací: uživatelské rozhraní (uspořádání homepage, navigaci, grafické provedení), informační stránku webu (najde na něm uživatel vše, co jej zajímá?) a praktický test (vyhledání dvou předem stanovených kritérií, přičemž se hodnotí rychlost a pohodlnost nalezení těchto informací). Nejvyšší ocenění společně získaly Českomoravská stavební spořitelna (ČMSS) a Stavební spořitelna České spořitelny (SSČS) s průměrnou známkou 1,63. Nejlepší známku získal web ČMSS v praktickém testu, web SSČS porotci vyzdvihli zejména pro jeho vysokou informační hodnotu.

Hlasování se mohla zúčastnit i laická veřejnost, která letos byla nejspokojenější se stránkami VSS KB, které získaly 31 % hlasů. Druhé Stavební spořitelně České spořitelny dali hlasující 25 % hlasů, třetí ČMSS získala 18 % hlasů. U vítězného webu uživatelé ocenili především rozsáhlé informace a interaktivní prvky.

Portál veřejné správy

Styk s úřady je pro řadu lidí noční můrou. Není divu, vždyť koho potěší, když mu po vystání dlouhé fronty úředník oznámí, že chybí ještě nějaký doklad či potvrzení.

Ministerstvo informatiky se proto snaží dostat svému slibu přispět ke zjednodušení administrativy pomocí internetových nástrojů, čehož důkazem je říjnové spuštění **Portálu veřejné správy** (portal.gov.cz).

Jeho obsah lze rozdělit do několika zásadních částí. První z nich je Adresář veřejné správy, nabízející úplný seznam obcí, úřadů státní správy a samosprávy, ve kterém je možné kromě fulltextového vyhledávání vyhledávat též podle místa nebo tematicky. Za aktuálnost a správnost uvedených kontaktů, telefonního spojení a úředních hodin odpovídají představitelé samospráv.

Na první pohled lákavý je obsah sekce Zákony ČR, která bezplatně poskytuje úplné, platné a aktuální znění zákonů České republiky. Databáze je průběžně aktualizována v den zveřejnění nového zákona či vyhlášky ve Sbírce zákonů. Jenže problém je v prohlížení zákonů. Praktickému využití totiž příliš nepomůže možnost zobrazování zákona pouze po jednotlivých paragrafech.

Asi nejzajímavější je databáze Životní situace, ve které najdete podrobné návody na řešení více než stovky konkrétních úředních agend. Tyto informace využijete kupříkladu tehdy, pokud jste ztratili řidičský průkaz a zajímá vás, kam se vypravit pro nový a které doklady vzít s sebou. K těmto informacím se dostanete poměrně snadno a kromě toho se dozvíte, kolik vás bude stát zaplacení správního poplatku a jaké jsou lhůty pro vyřízení vašeho požadavku.

Ve stručnosti

Český Telecom, a. s., oznamuje své neauditované finanční výsledky za první tři čtvrtletí roku 2003. Tyto výsledky jsou konsolidované a byly připravené podle Mezinárodních standardů finančního vykazování (IFRS).

Přehled nejdůležitějších výsledků:

■ Výnosy: 37,5 mld. Kč

■ Provozní náklady (vyjma odpisů a amortizace): 19,3 mld. Kč

■ Hospodářský výsledek před finančními náklady, zdaněním, odpisy a amortizací (EBITDA): 18,2 mld. Kč

■ Hospodářský výsledek před finančními náklady a zdaněním (EBIT): 4,2 mld. Kč

■ Čistý zisk: 3,7 mld. Kč

■ Čistá zadluženost: -1 %

■ Investice: 4,2 mld. Kč (poměr investice/výnosy 11 %)

■ Volné peněžní prostředky: 9,6 mld. Kč

„V průběhu prvních tří čtvrtletí jsme se zaměřili na zachování úrovně výnosů z tradičních služeb

a zároveň jsme vyvinuli značné úsilí v růstových oblastech, jakými jsou datové a internetové služby. Prezentované výsledky odráží dobrou výkonnost v podmínkách rostoucí konkurence na trhu,“ uvedl Gabriel Berdár, předseda představenstva a generální ředitel Českého Telecomu.

Sport na iDNES v nové podobě

Minulý měsíc jste se mohli dočíst o novém sportovním zpravodajském webu Sport.cz, jehož obsah tvoří redakční tým serveru Novin-

ky.cz. Jen pár týdnů poté se v nové podobě objevil další významný hráč na poli sportovních zpravodajských serverů, **Sport iDNES** (sport.idnes.cz).

„Při inovaci našich sportovních stránek jsme stavěli na první místo rychlost

načítání stránek a použitelnost na všech platformách i typech prohlížečů. Použitím pokročilých technologií vystavování internetových stránek jsme radikálně snížili datovou zátěž,“ vysvětluje důvody změny Stanislav Holec, ředitel multimediální divize MAFRA, a. s.

Mírné inovace se dočkala i obsahová část webu, a to v podobě nových rubrik Sportovní čtení, sloužící jako prostor pro upoutávky na články z obvyklých rubrik, které se odlišují od běžného zpravodajství. Jedná se především o publicistické žánry – rozhovory, reportáže, komentáře, profily atd. Důvodem vzniku této poutací plochy je časová rozdílná platnost publicistických žánrů a rychlého internetového zpravodajství.

inzerce

Portál pro osoby se specifickými potřebami

O problematice zdravotního postižení lze na internetu nalézt poměrně velké množství informací, ale především pro osoby se specifickými potřebami není jejich nalezení příliš snadné. Cílem nového portálu **Helpnet** (www.helpnet.cz) je soustředit na jednom místě v přehledném členění anotace s odkazy na

zásadní informace a informační zdroje nacházející se na internetu, které se týkají konkrétního druhu zdravotního postižení. Kromě toho přináší portál zásluhou společnosti Anopress IT denní aktuální zpravodajství, které zachycuje vše podstatné, co se objevilo na téma osob se specifickými potřebami v tuzemských médiích.

Odkazy jsou na portálu tříděny podle základních skupin postižení – zrakové postižení, sluchové postižení, mentální postižení, tělesné postižení, vnitřní nemoci, duševní zdraví. Uvnitř těchto kategorií se informace člení do jemnějších podrubrik, kterých je již více než 600 a stále přibývají. Další rubriky představují průřezové kategorie: například rubrika Legislativa, Kompenzační pomůcky, Zaměstnávání zdravotně postižených, Vzdělávání a integrace do společnosti, Bez bariér, Pro rodiče dětí se zdravotním postižením, Kalendář akcí a Diskusní fóra.

Vzápětí po spuštění však webu vytkány některé nedostatky, které právě osobám se specifickými potřebami přístup na web ztěžovaly. „Analýza portálu Helpnet, kterou jsme si nechali zpracovat během probíhajícího zkušebního provozu, popisuje více než třicet chyb a nedostatků z hlediska přístupnosti, a to různé míry závažnosti. Některé z nich již byly odstraněny, další úpravy pokračují a s částí změn čekáme na přechod na vyšší verzi aplikačního serveru, který je umožní provést mnohem snadněji než aktuální verze,“ přiznává nedostatky Jaroslav Winter z BMI sdružení, které se na tvorbě webu podílelo.

Sledujte reality show na internetu

Hudební kanál Óčko připravil ve spolupráci s poskytovatelem připojení k internetu **Volný** (www.volny.cz) pro své diváky první českou televizní reality show. V pořadu s názvem *Vyvolená* se divákům představí dvanáct žen, které budou v osmi týdnech soutěžit nejen o částku 100 000 korun, ale především o nastartování další herecké kariéry. V každém díle se odehraje jedna soutěž s cílem prověřit osobnost soutěžících, jejich připravenost a schopnost vypořádat se s různými úkoly. Každý týden budou diváci rozhodovat o tom, které z dvanácti žen postoupí do dalšího dílu.

Zmíněná hudební stanice však svůj program šíří prostřednictvím kabelových sítí, což limituje počet potenciálních diváků. Průběh soutěže však můžete sledovat na internetových stránkách **Vyvolená** (www.vyvolena.cz). Čekají tu na vás nejen informace o jednotlivých soutěžících, výsledky diváckých hlasování a popis soutěžních úkolů, ale zhlédnout zde můžete i všechny odvysílané díly. Pro uživatele připojené k internetu přes Volný (je jedno, zda pomocí dial-up, či ADSL) jsou navíc připravena speciální videa z natáčení, která jinde není možné získat.

Elvis a Horoskopy na Tiscali

V říjnu připravil portál Tiscali pro své návštěvníky dvě zajímavé novinky. První z nich je speciál

Elvis (hudba.tiscali.cz), který byl spuštěn při příležitosti vydání druhého dílu výběrové kompilace „ELVIS: 2nd To None“ (opět se vydávají staré hity včetně jedné dosud nepublikované skladby „I'm A Roustabout“). Na speciálu Elvise Presleyho máte možnost poslechnout si úvodní skladbu alba a zasoutěžit si s možností vyhrát originální retrorádio Elvis. Pro znalce je zde připraven jedenáctiminutový videosestřih vystoupení krále rock'n'rollu. Opravdový fanoušek si může stáhnout i originální Elvis screensaver.

Druhou novinkou je rozšíření služby **Horoskopy** (horoskopy.tiscali.cz), která nyní nabízí ještě širší škálu interaktivních astrologických informací a rad. Ke stávající nabídce týdenních horoskopů, periodických lunárních horoskopů a denních horoskopů pro jednotlivá znamení zvěrokruhu přibyl průvodce partnerskými vztahy podle hvězd. Obsah je zajišťován ve spolupráci s profesionální astroložkou a specializovanou poradenskou firmou. V plánu je další rozšíření obsahu o témata Astrologie, Numerologie a Taroty.

Jyxo vyhledává nově i multimediální soubory

Sdružení Cesnet a společnost Jyxo uvedly do provozu jeden z prvních systémů pro vyhledávání v multimediálních datech na světě. Vyhledávač založený na fulltextové technologii Jyxo vybírá z multimediálních souborů textová metadata (např. popis příspěvku, jméno autora či držitele autorských práv) a v těch umožňuje vyhledávat stejným způsobem jako ve webových stránkách.

Systém vyvinutý v rámci výzkumného záměru Vysokorychlostní síť národního výzkumu a její nové aplikace destiluje metadata prostřednictvím komponenty „destilator“. Ta je vložena mezi robota, který navštěvuje a sbírá stránky (tzv. crawler), a zařízení zařazující stránky do databáze (indexer). Jednotlivé komponenty systému si spolu vyměňují data protokolem založeným na datovém formátu XML.

Srozumitelněji řečeno, Jyxo zná zmínky o multimediálních datech ze své velké databáze stránek. Jejich adresy pošle robotovi Cesnetu, který z nich vybere všechna použitelná textová data, a Jyxo v nich pak vyhledává podle nadpisu, autora, copyrightu, popisků a dalších textů.

V současné době Jyxo ve své databázi eviduje více než 20 000 souborů, což pro česká multimédia představuje zhruba trojnásobek toho, co registruje jeden z konkurenčních vyhledávačů Alltheweb.com.

inzerce

Ve zkratce

Přednášky z **Antivirové konference**, která se konala na brněnském Invexu 2003, najdete na www.vogel.cz/sec2003.

Vývojová kancelář Ing. Miroslava Petele uvedla první verzi strojírenských a technických výpočtů – **MITCalc**. V balíku je k dispozici například řešení ozubení, řemenových a řetězových převodů, pružin, nosníků či hřídelí. Výpočty spolupracují s mnoha 2D a 3D CAD systémy (www.mitcalc.com).

Česká asociace manažerů úseků informačních technologií (**CACIO**) vyhlásila pod záštitou ministra informatiky soutěž **IT projekt roku**. Předpokladem přihlášení projektu je to, že projekt byl realizován a přináší uživateli očekávaný užitek.

V souvislosti se vznikem nového holdingu **Konica Minolta Holdings, Inc.**, v Japonsku začala skupina Konica Minolta oficiálně používat nové logo. V České republice společnost Konica Minolta Business Solutions Czech, spol. s r. o., postupně nové logo začleňuje do loga všech společností této skupiny a používá ho také pro jejich výrobky a služby.

Společnost **OrBit** podepsala partnerskou dohodu s německou společností **ThinPrint**. OrBit tak bude mít přístup přímo k vývojářům řešení ThinPrint .print a bude moci svým zákazníkům nabídnout řešení založená na technologiích tenkého klienta s garantovanou kvalitou tiskových služeb.

Více než 1500 zákazníků a partnerů přivítala pražská konference **OracleWorld Prague 2003**. Zazněly zde informace o technologiích podnikových výpočetních sítí a o produktech, které ji podporují – Oracle Database 10g, Oracle Application Server 10g a Oracle Enterprise Manager 10g.

Contactel zprovoznil pro společnost Czech Headache Society a Pears Health Cyber informační linku určenou pro lidi trpící bolestmi hlavy. Trápí-li vás bolesti hlavy, zkuste zatelefonovat na číslo 800 555 430 nebo navštívit stránky na adrese www.bolestihlavy.cz.

Sjednocená SMS čísla nabízejí mobilní operátoři zájemcům z řad firem a institucí. Na čtyřměsíčním zkušebním provozu se podílely společnosti **ATS Praha** a **NetKit**. Sjednocené číslování SMS služeb výrazně zefektivňuje možnost komunikace koncovým uživatelům těchto služeb.

Česká pobočka společnosti **IBM** a společnost **LCS** zahájily spolupráci v oblasti řešení informačních systémů pro podnikovou sféru.

Společnost **Systinet** podepsala se společností **Amazon.com** smlouvu o poskytování softwarové infrastruktury pro webové služby. Amazon.com získá celopodnikovou licenci na technologii Systinet WASP a technologii využije k propojení svých systémů s třetími stranami pomocí brány založené na protokolou SOAP.

Smlouvu o vzájemně úzké obchodní spolupráci uzavřely společnosti **OR-CZ** a **Altec**. Oba tra-

Chip: antivirový sloupek

Pavel Baudiš,
ALWIL Software

Záplava nových (i starých) virů bohužel pokračuje a množství infikovaných zpráv a také spamu v našich schránkách už začíná dosahovat kritické hranice. Proč tomu tak je? Co se s tím dá dělat? Žádná sto procentní ochrana proti přívalu těchto

nevyžádaných zpráv bohužel neexistuje, a tak se všichni musíme obrnit velikou trpělivostí a se skřipáním zubů tento plevel odmazávat.

Na přelomu října a listopadu se objevilo několik nových virů, kterým se překvapivě úspěšně dařilo. 27. října jsme zaznamenali první výskyt viru Win32:Sober.

WIN32:SOBER

Jedná se o e-mailového červa, vytvořeného v programovacím jazyce Visual Basic a zabaleno modifikovanou verzí programu UPX. Infikované zprávy mohou obsahovat velké množství různých předmětů buď v angličtině, nebo v němčině. Některé zprávy například obviňují adresáta, že někomu poslal virus, jiné naopak varují před novými viry, například novou variantou nechvalně známého viru Sobig. Některé dokonce předstírají, že se jedná o aktualizaci antivirového programu proti viru ODIN, který samozřejmě neexistuje. Také text zprávy je proměnný a často docela dlouhý. Připojený soubor má jedno ze třiceti sedmi možných jmen, která vždy končí příponou **exe, bat, pif, com** či **scr**. Tato přípona ale bohužel často není v systému Windows zobrazena.

Win32:Sober-A obsahuje vlastní rutinu SMTP pro odesílání infikovaných zpráv. Adresy pro tyto zprávy jsou vyhledávány v mnoha souborech na lokálním disku napadeného počítače. Červ instaluje sám sebe do systémového adresáře pod jménem **SIMILARE.EXE**. Další dvě kopie červa jsou uloženy na disk pod zcela náhodnými jmény. Červ obsahuje speciální mechanismus, který ho má chránit před odstraněním z paměti: běží ve dvou procesech, a jakmile je jeden z nich ukončen, druhý ho velmi rychle opět restartuje.

Červ také vytváří v systémovém adresáři soubor **Macromed\Help\Media.dll**, ve kterém si udržuje adresy elektronické pošty, které našel v souborech na disku.

Win32:Sober se během krátké doby dokázal velmi rozšířit, a to i u nás, přestože je jeho anglický (či německý) text velmi podezřelý.

WIN32:MIMAIL-C

Jen o několik dní předějí – v poslední říjnový den – se objevila nová varianta viru MiMail, nazvaná **Win32:MiMail-C** (původní MiMail-A se objevil na začátku srpna). Tento červ používá na rozdíl od viru Sober fixní předmět i tělo zprávy (kromě několika náhodných znaků). Předmět zprávy zní **Re[2]: our private photos** a anglický text hovoří o povedených fotografiích, pořízených na pláži, a o domluvené schůzce na dnešní večer. Ke zprávě je připojen soubor **photos.zip**, který obsahuje program **photos.jpg.exe** s virem. Worm používá v odeslaných zprávách falešnou adresu odesílatele, infikované zprávy přicházejí vždy z adresy **James@<doména_příjemce>**.

Například já jej vždy dostávám z adresy **james@asw.cz**. Je zcela jasné, že uživatel tedy musí napřed ZIP archiv rozbalit, aby mohl virus vůbec spustit, přesto se ale virus rychle a úspěšně šíří. Proč tomu tak je? Sociální inženýrství autora viru v tomto případě opět funguje: představte si, že „omylem“ dostanete e-mail, který jakýsi váš kolega píše nějaké dívce a posílá jí „lechtivé“ fotografie z pláže. Podíváte se na ně? Jak je vidět, spousta lidí určitě ano.

Červ se následně posílá na všechny e-mailové adresy, které se mu podaří najít na pevném disku infikovaného počítače. Zjištěné adresy si ukládá do souboru **eml.tmp** v adresáři Windows. Aby zajistil své spuštění při každém startu počítače, uloží se do souboru **netwatch.exe** v adresáři Windows a přidá příslušný klíč do registry. Červ se kromě svého šíření pokouší o útok typu DoS (Denial of Service) na vybrané servery na internetu. Pokouší se také zcizit informace zadané uživatelem ve specifické aplikaci Windows a odeslat je na adresy, které jsou zašifrovány v těle viru.

A JEDE SE DÁL

Během několika následujících dní se objevila řada dalších variant tohoto viru, které jsou velmi podobné a používají jiné texty. Předmět zprávy byl změněn na **Re[2]: don't be late!** a text mluví o dnešní domluvené schůzce. Vše další je prý napsáno ve vyžádaném souboru. Ten se jmenuje **readnow.zip** a obsahuje program **readnow.doc.scr**. I zde musí uživatel napřed archiv rozbalit, aby mohl být virus spuštěn. Další změnou je to, že místo Jamese zprávu tentokrát odesílá John – opět z domény příjemce viru.

Je bohužel vidět, že spousta uživatelů je nepoučitelná a že lidská zvědavost v řadě případů nemá hranic. Jen během psaní tohoto článku mi přišlo dvacet dva zavirovaných zpráv a všechny obsahovaly právě ty viry, o kterých jsme si dnes povídali...

Pavel Baudiš, ALWIL Software

Zaměřeno na BI

Již třetí letošní regionální roadshow společnosti IDC CEMA se zaměří na oblast business intelligence (BI).

Akce nazvaná **IDC Business Intelligence Roadshow** probíhá od října letošního roku do ledna 2004 v šesti hlavních městech středoevropského regionu (v Budapešti, Záhřebu, Praze, Varšavě, Moskvě, Bratislavě) a v Dubaji ve Spojených arabských emirátech. Pražská konference se uskuteční 4. prosince 2003 v prostorách České národní banky.

Cílem IDC Roadshow je zvýšit celkové povědomí o tom, jak BI přispívá k vytváření strategických hodnot a ke snižování nákladů zajištěním kvalitnějších informací o zákaznících, dodavatelských vztazích a provozu (více na <http://www.idc-cema.com/events/businessintelligence03>). Regionálními partnery roadshow jsou společnosti Hyperion, Cognos, Oracle, SAS a Microstrategy.

→ diční a zavedení dodavatelé podnikových aplikací tak „ukončili“ předchozí třináctileté období vzájemné konkurence. Společně hodlají vyvinout novou generaci ERP systému, který se stane nástupcem nynějších produktů této kategorie obou kooperujících společností.

Společnost **Et netera** převzala správu nad servery a systémem pro poskytování služby stahování aplikací Java Download (<http://games.eurotel.cz>) společnosti **Eurotel Praha, spol. s. r. o.**

Snadnou a rychlou cestu k letence a k informacím zajišťuje nové **Kontaktní centrum ČSA**, které sídlí na pražském letišti Ruzyně. Ve spolupráci se společností **Siemens** bylo díky použití komplexního řešení HiPath ProCenter Suite vybudováno Kontaktní centrum s jedinečným hlasovým portálem. Ovládán je přímo hlasem nebo tónovou volbou. →

Barevná IP novinka

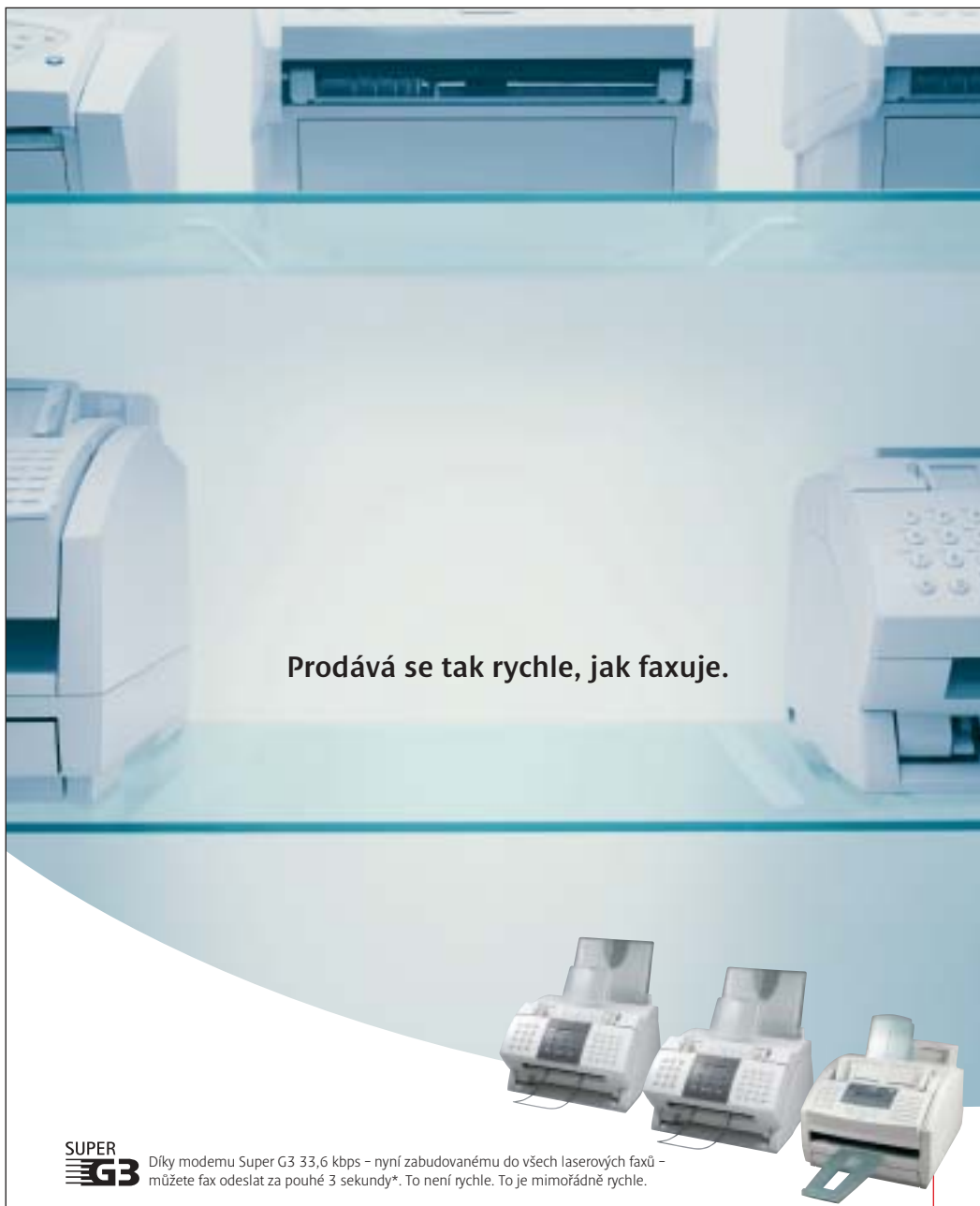
Na třetím ročníku veletrhu Cisco Innovation Through Convergence představila společnost Cisco nový telefon Cisco IP Phone 7970G, fungující na bázi internetového protokolu (IP).

Telefon podporuje široké spektrum sofistikovaných aplikací pro mobilitu a spolupráci, barevný dotykový displej s vysokým rozlišením nabízí kvalitní grafické aplikace, díky nimž je přístup a interakce s multimediálními službami rychlejší, snadnější a intuitivnější.

Společnost Cisco také zveřejnila dostupnost podpory pro aplikace standardu XML a síťové aplikace i na základních modelech Cisco IP Phone 7905G a 7912G. Přidaná podpora XML na těchto telefonech umožní uživatelům přístup k obchodním informacím i přes monochromatický pixelový displej (více na <http://www.cisco.com>).

Na trhu se telefon 7970G objeví koncem roku, zdokonalené XML schopnosti by měly být dostupné v příští softwarové verzi produktu Cisco CallManager.

Prodává se tak rychle, jak faxuje.

SUPER

Díky modemu Super G3 33,6 kbps – nyní zabudovanému do všech laserových faxů – můžete fax odeslat za pouhé 3 sekundy*. To není rychle. To je mimořádně rychle.

FAX-L240

- ▶ Laserový fax s použitím běžného papíru A4
- ▶ Funkce kopírky
- ▶ Paměť na 256 stran*
- ▶ Kapacita papíru – 100 listů

FAX-L290

- ▶ Laserový fax s použitím běžného papíru A4
- ▶ Funkce laserové tiskárny a kopírky
- ▶ Paměť na 448 stran*
- ▶ Kapacita papíru – 100 listů

FAX-L360

- ▶ Laserový fax s použitím běžného papíru A4
- ▶ Funkce laserové tiskárny a kopírky
- ▶ Paměť na 400 stran*
- ▶ Kapacita papíru – 350 listů

WWW.CANON.CZ

*Měřeno pomocí standardního formuláře ITU-T č. 1

you can
Canon

→ **Contactel** ve spolupráci s firmami ANECT a Cisco Systems instaloval novou IP ústřednu společnosti NetCentrex. Díky tomu se stal prvním operátorem na českém trhu, který nabízí možnost přímého připojení pobočkových ústředí IP do páteří sítě IP.

Allot uvedl na trh první zařízení pro gigabitové přepínání na sedmé vrstvě OSI modelu. Uvedená řada **NetEnforcer AC-1000** představuje světovou premiéru prvního gigabitového jednoúčelového zařízení pro řízení kvality služby (QoS) a šířky pásma, jež umožňuje nabízet zákazníkům garantovanou úroveň služeb (SLA).

Společnost **NetScreen** získala **Neoteris**, vedoucí firmu v oblasti virtuálních privátních sítí (VPN) realizovaných pomocí SSL. Akvizice obohatí skupinu produktů společnosti NetScreen zejména v oblasti řešení pro vzdálený přístup, jež jsou realizována prostřednictvím VPN s podporou technologie SSL.

Společnost **Digi Trade** dokončila druhou etapu projektu Migrace sítě na MS Windows 2000 v **Pražské teplárenské**.

Společnost **Kontis** a **České dráhy** společně prezentovaly projekt zavedení e-learningu v Českých drahách na konferenci eChallenges v italské Boloně (eChallenges je prestižní mezinárodní fórum podporované Evropskou komisí).

Přímé dobíjení předplacených karet Twist pouhým odesláním SMS zprávy nabízí T-Mobile také s **ČSOB**. Prostřednictvím SMS zprávy lze přitom dobít kredit vlastní Twist karty i Twist karty jiné osoby, a to i v zahraničí.

Internetovou prezentaci produktů **Staropramen** (www.staropramen.cz) společnosti Pivovary Staropramen vytvořila a spustila společnost **Et netera**.

Společnost **Ignum, s. r. o.**, poskytovatel internetových služeb, se stala členem sdružení **NIX.CZ**. Společnost má vlastní síťovou infrastrukturu se zálohovaným připojením k internetu.

Společnost **LEVI International** se stává autorizovaným distributorem mobilních telefonů **Motorola**.

Společnost **Siemens Business Services** realizovala ve spolupráci se společností **GTS international** dodávku 55 tisíc bezkontaktních čipových karet. Karty spojují klasický studentský průkaz s technologií čipových karet.

Podle oficiálních údajů společnosti Dataquest si společnost **Acer** ve třetím čtvrtletí 2003 udržela svou pozici lídra trhu a prodala 10 249 notebooků. Je to o 4595 kusů více, než bylo prodáno za stejné období v roce 2002. Její podíl na trhu činí více než 38 %. S celkovým počtem 22 951 notebooků prodaných zatím v roce 2003 tak Acer dominuje trhu s celkovým podílem 34,9 %. Zároveň se Acer s celkovým počtem 10 905 počítačů zařadil na celkové druhé místo na českém trhu.

Společnost **EFCON** uvedla jako partner společnosti SAP řešení podnikového informačního systému pro obchodní firmy mySAP All-in-One INSTANT BUSINESS.

Firma **Internet Mall** vykázala za třetí čtvrtletí tržby ve výši 92 mil. Kč s DPH (75,5 mil. bez DPH). Za rok 2003 již tržby společnosti s DPH překročily hranici 200 milionů Kč.

Společnost **Oskar** získala ve třetím čtvrtletí 100 650 nových zákazníků, celkový počet jejích zákazníků vzrostl na 1 438 142 (26,2% meziroční nárůst). Tržní podíl Oskaru na konci třetího čtvrtletí dosáhl 15,8 %. Tržby ze služeb se vyšplhaly na 2,846 mld. Kč, provozní zisk na 94,5 mil. Kč.

Firma **Elko Trading** získala distribuční práva pro ČR a SR na produkty značky **Mitsumi**.

Konference Linuxpro

10. prosince se v pražském hotelu Olympik uskuteční konference Linuxpro 2003. Konference je věnována profesionálním řešením v Linuxu a Open Source.

Mezi přednášejícími najdete odborníky ze společností IBM, Sybase, Sillicon Graphics, QCM a dalších. Účast na konferenci je bezplatná a každý účastník obdrží hodnotný časopis s kancelářským balíkem OpenOffice.org. Hlavním partnerem konference je společnost IBM, dalším partnerem je společnost QCM. Během konference bude vyhlášena cena Zlatý tučňák pro nejoblíbenější distribuci Linuxu, o které hlasují všichni účastníci konference během registrace. Registrace účastníků a hlasování probíhá na www.linuxpro.cz.

Neplatte za hovory se Slovenskem

Společnost Contactel představila řešení Business Connect, které je určeno pro firmy, jež mají kromě České republiky své pobočky i na Slovensku.

Toto řešení zahrnuje všechny telekomunikační služby (hlas, data a internet), jako přenosové médium je použit IP protokol. Zákazníci kromě nulových investičních nákladů ušetří také na volání mezi Českou republikou a Slovenskem, které je v rámci VPN zdarma.

Jednodušší komunikace v autě

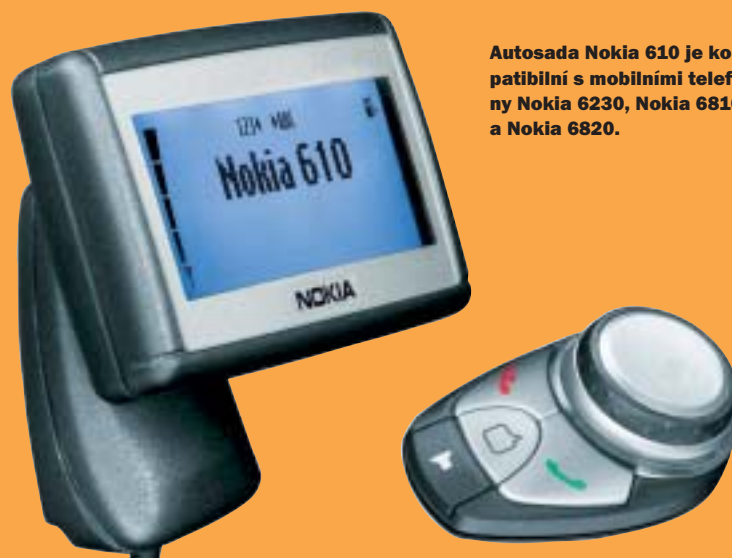
Od prvního čtvrtletí roku 2004 bude na evropský a africký trh a na vybrané trhy jihovýchodní Asie dodávána autosada Nokia 610, kterou společnost Nokia představila na konferenci Nokia Mobile Internet ve francouzské Nice.

S využitím bezdrátové technologie Bluetooth umožňuje pohodlné a bezproblémové přepnutí kompatibilního mobilního telefonu do prostředí vozidla (bez nutnosti výměny SIM karet). Mezi další výhody autosady GSM 900/1800 Nokia 610 patří připojení externí antény GSM, dobrá kvalita zvuku, pro potřeby řidiče optimalizované ovládání se samostatným displejem a vstupním zařízením.

Jako první autosada společnosti Nokia nabízí Nokia 610 novou technologii pod názvem Bluetooth SIM Access Profile (SAP). S profilem Bluetooth SAP umožňuje autosada přístup k SIM kartě kompatibilního mobilního telefonu uživatele a automatické přihlášení do sítě GSM (jakmile uživatel z vozidla vystoupí nebo na mobilním telefonu stiskne příslušné tlačítko, autosada Nokia 610 se vypne a mobilní telefon se automaticky přihlásí zpět do mobilní sítě).

Pokud využívají vozidlo dvě různé osoby, mohou si uložit a využívat položky svého vlastního adresáře, včetně hlasového vytáčení, i svoje osobní nastavení. S využitím ovládacího kolečka Navi a čtyř funkčních tlačítek je přístup k celé funkční nabídce autosady Nokia 610 velmi pohodlný, rychle lze odpovídat na příchozí zprávy či jediným dotykem tlačítka zavolat odeslateli zpět (případně mu zaslat odpověď ve formě přednastavené krátké zprávy).

Autosada Nokia 610 je kompatibilní s mobilními telefony Nokia 6230, Nokia 6810 a Nokia 6820.

Nadace Eurotel předala granty

Ve druhém ročníku grantového programu rozdělila Nadace Eurotel nestátním neziskovým organizacím (NNO) zaměřeným na podporu dětí a mládeže ve Středočeském kraji a v hlavním městě Praze 2 640 000 korun.

Letos se přihlásilo 319 organizací z celé ČR, z toho 71 ze Středočeského kraje a z regionu hl. m. Prahy. Celková finanční podpora ve výši jedenaácti milionů korun byla letos nově rozdělena v kategoriích Malorozpočtové projekty (100, 80 a 40 tisíc korun) a Velkorozpočtové projekty (450, 350 a 300 tisíc korun). Projekty hodnotilo v celé ČR osm pětičlenných regionálních rad, složených z místních odborníků a dobrovolníků ze společnosti Eurotel.

Nadace Eurotel letos poprvé vyhlásila Cenu veřejnosti ve výši 55 tisíc korun – celkem ji v ČR převzalo osm organizací. Ve Středočeském kraji v kategorii Malorozpočtových projektů získaly granty Tineola, o. s., Základní organizace Českého svazu ochránců přírody 11/11 Zvoneček a Sdružení Roztoč; v kategorii Velkorozpočtových projektů Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, klub Klubičko Beroun, Q – klub AMAVET Příbram a Hiporehabilitační sdružení Falco Kladno. V regionu hlavního města Praha se vítězi v kategorii Malorozpočtových projektů stala Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, Klub Hornomlýnská, Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu a Střep – středisko pomoci dětem a mládeži; v kategorii Velkorozpočtových projektů pak Asistence, o. s., Sluneční zahrada, o. s., a Pevnost – České centrum znakového jazyka. Cena veřejnosti putovala k SK Kontakt Praha.

Milionovou cenu Nadace Eurotel za výjimečný projekt získal Sportovní klub Kontakt Karlovy Vary za projekt Jedeme dál, naskočte si. Postiženým dětem poskytuje rehabilitaci plaváním a využívá speciální metodiku na zlepšení pohybové koordinace, kloubní pohyblivosti a svalové síly.

Zaměřeno na e-learning

Občanské sdružení Czech E-learning Network (CELN) zahájilo ve spolupráci se středními a vysokými školami a za podpory významných firem svůj první projekt Internet Academy. Jeho cílem je přinést do škol „smysluplný“ obsah pro výuku kombinovaného studia za podpory a účasti komerčních firem, státu, akademické sféry a Evropské unie. Členy sdružení jsou výhradně střední a vysoké školy, CELN spolupracuje s orgány státní a veřejné správy, s úřady práce, s knihovnami a s dalšími vzdělávacími institucemi a firmami. Školám a ostatním vzdělávacím zařízením poskytuje dary a zprostředkovává slevy na hardwarové a softwarové vybavení, nezbytnou podmínku rozvoje e-learningu.

Snahou sdružení je, aby projekt Internet Academy obsahoval v budoucnu neomezené množství certifikovaných firemních kurzů a jako ucelený projekt získal státní akreditaci. Komerčními partnery projektu jsou společnosti ANECT, Cisco Systems, Český Telecom, eD system Czech, Fujitsu Siemens Computers, HP, IBM, Microsoft a Vogel Burda Communications.

Rychle a barevně

Firma Robinco CS, a. s., představila jako první v Evropě produkční barevný tiskový systém Konica 8050.

Zařízení určené pro oboustranný laserový tisk, kopírování a skenování pracuje s rozlišením 600 × 600 dpi, tiskne 51 barevných stran A4 za minutu a zpracovává papír formátu A3++ až do gramáže 256 g/m². Dobrou produktivitu podporuje on-line dokončovací výbava, umožňující vazbu V1 včetně přikládání až dvou příloh a ořezu na přesný rozměr brožury.

Připojení k PC je řešeno postscriptovým ripem Z5 od společnosti EFI, jehož softwarová výbava umožňuje nejen plně dynamickou personifikaci i kompletní správu barev, ale mnoho dalších užitečných funkcí.

Nová technologie polymerizovaného toneru společnosti Konica s jednoduchým doplňováním patří k dalším výhodám stroje, který je především určen pro kancelářské prostředí, marketingové agentury a tiskárny.

STORMWARE
SOFTWARE DEVELOPMENT

POHODA 2003

Komplexní ekonomický systém

Nejoblíbenější
účetní software
v České republice

Podvojně účetnictví od 6980 Kč
Jednoduché účetnictví od 1980 Kč

WINLEX 2003

Právní systém pro podnikatele

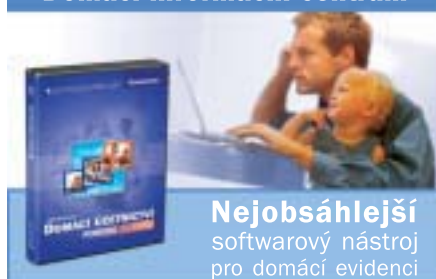

Vždy aktuální
obchodní, daňová
a pracovníprávní
legislativa

Více než 1000 předpisů
v plném znění
Jen za 1990 Kč

FILIP 2003

Domácí informační centrum

Nejobsáhlejší
softwarový nástroj
pro domácí evidenci

Domácí účetnictví 980 Kč

Volejte 800 178 278 a objednejte si
DEMO CD ZDARMA

Jihlava, 567 112 612 info@stormware.cz
Praha, 224 941 057 praha@stw.cz
Brno, 541 242 048 brno@stw.cz
Bratislava, 02 64780293 info@stormware.sk

www.stormware.cz

STORMWARE
SOFTWARE DEVELOPMENT

na vinách skupiny
-123 min.
www.minus123min.cz

→ Prostřednictvím celosvětového programu **Accelerate Your Business** („Rozjedte svůj podnik“) poskytne společnost **Intel** svým distributorům, prodejčům, výrobcům systémů a poskytovatelům řešení technickou a marketingovou podporu, která jim pomůže s informováním menších podniků o vhodné době a způsobu obměny osobních počítačů.

Pro bankovní odborníky je určena odborná konference „Systém clearingů po vstupu do EU“, kterou uspořádaly společnosti **Crede Experto Praha** a **Legendor**. Partneři konference byly společnosti IBM Česká republika, DNS a CSC Ploenzke AG.

Microsoft oznámil nové iniciativy, jejichž cílem je posílit zabezpečení uživatelů před celosvětově narůstajícím počtem počítačových virů a útoků. Hodlá investovat do nových programů a technologií, které budou zákazníkům k dispozici již v následujících měsících.

Zástupci trnavské společnosti **YMS** se zúčastnili již čtvrtého ročníku odborné uživatelské konference **Intergraph ČR GeoForum 2003**. Ta byla určena zájemcům o informační a geoinformační technologie ze Slovenska a z České republiky.

Společnost **Fujitsu Siemens Computers** obnovila distribuční smlouvu s firmou **Tech Data Distribution**. Dochází k tomu 28 měsíců poté, co byla spolupráce, tehdy ještě s firmou Expert & Partner, pozastavena.

Strategické partnerství s německou firmou **Taskarena AG** uzavřela společnost **LCS International**. Taskarena AG bude generálním partnerem LCS pro německý trh a v rámci svých řešení bude implementovat systém LCS Noris.

Firma **Lucent Technologies** uzavřela mnohamilionovou smlouvu se společností **KPN Mobile Holandsko** na dodávku infrastruktury ATM a softwaru na podporu sítě 3G UMTS tohoto operátora.

Společnost **Vanguard Managed Solutions** (VanguardMS) uvedla řešení **Digital Video Surveillance**, určené zejména bezpečnostním složkám, které stále častěji přecházejí od tradičního analogového bezpečnostního modelu k digitálním síťovým systémům.

Společnosti **Alcatel** a **Ascom Wireless Solutions** budou poskytovat podniková bezdrátová řešení rozšiřující mobilitu pracovníků a jejich osobní bezpečnost. Nabídka obsahuje dva telefony DECT „Messenger“ společnosti Ascom a rádiovou základnovou stanici „Protector“ společnosti Alcatel.

Firma **Oracle** oznámila podmínky **Embedded License Option**, díky nimž bude snadné a obchodně zajímavé zabudovávat produkty Oracle Database 10g a Oracle Application Server 10g do partnerských řešení pro středně velké firmy.

Intel a **Sony Music Entertainment** hodlají spolupracovat na zpřístupnění hudby, obrázků, videa a dalšího obsahu z dílny Sony Music uživatelům mobilních telefonů a kapesních organizérů s architekturou Intel.

Majitelé mobilních telefonů sítě **T-Mobile** podporujících technologii WAP mohou od října navštěvovat nové wapové zpravodajské kanály serveru Hospodářských novin **iHNed.cz**, který provozuje Economia OnLine.

Divize Smart Cards and Terminals společnosti **Schlumberger** mění svůj název na **Axalto**. Firma tak chce dosáhnout vyšší viditelnosti a posílit své image vedoucího hráče v oblasti inteligentních čipových karet.

Vysokorychlostní internet po kabelovém televizním rozvodu si v České republice předplácí již přes třicet tisíc domácností a firem. Oznámila to Česká asociace kompetitivních komunikací (**ČAKK**), která sdružuje hlavní společnosti provozující kabelové systémy v České republice. →

Jak to je s doménami?

Na své nedávné tiskové konferenci představilo sdružení CZ.NIC nová opatření v decentralizované správě domén .cz.

Jejich cílem je zjednodušit držitelům doménových jmen přechod na nový systém decentralizované správy národních domén (zavedení tzv. registrátorů). Do odvolání byla ochranná lhůta prodloužena ze 30 na 45 dní, a držitel má tudíž více času na výběr registrátora a zajištění prodloužení registrace na další období. Současně sdružení CZ.NIC prodloužilo první část této ochranné lhůty ze 14 na 29 dní (ke zrušení delegace doménového jména dojde o 15 dní později, pokud není do té doby registrace prodloužena). Pro doménová jména, která jsou dočasně v LRR (Last Resort Registrar) a současně expiraci mají do konce letošního roku, zavedlo sdružení CZ.NIC možnost prodloužení dočasného pobytu v LRR o jeden rok.

Status registrátora .CZ domén již získaly společnosti Zoner software, Czech On Line, General Registry, Globe Internet, ha-vel family, Ignum, Internet CZ, Miramo, Český Telecom, Kraxnet, Medi4web, Nextra Czech Republic, One.cz a Web4u. Jejich nabídka se v podstatě příliš neliší. Co se týká domény .eu (provozuje ji sdružení EURid), nebyl zatím ustanoven žádný registrátor, takže veškeré činnosti kolem registrace jsou neplatné.

Novinky od Samsungu

Na veletrhu ITU World Telecom představil Samsung své mobilní novinky, včetně nejnovějšího dvoupásmového mobilního telefonu, prvního telefonu GSM/GPRS se zabudovaným televizním přijímačem a široké řady telefonů nabitých nejmodernějšími funkcemi. Jako jeden z mála nabízí Samsung zařízení založená na operačních systémech Palm, Pocket PC i Symbian.

SGH-P700 je první telefon pro síť GSM/GPRS s televizním přijímačem, který se lehce vejde do kapsy u košile. Navzdory „velikosti“ poskytuje

jeho TFT LCD displej s 265 tisíci barvami věrný obraz. Telefon nabízí 40hlasové polyfonní zvonění, zabudovaný prohlížeč WAP 2.0 a podporuje MMS zprávy. SGH-I500 je první telefon, jehož fotoaparát má rozlišení jeden milion pixelů. Je založen na operačním systému Palm OS 5 a umožňuje uživatelům v Evropě a v USA neustále udržovat připojení k internetu. Telefon má TFT displej se zobrazením 65 tisíc barev, dvě dotykové obrazovky s virtuálním zadáváním textu, hlasové vytáčení, záznam hlasových poznámek a 64hlasové polyfonní zvonění. Na operačním systému Pocket PC Phone Edition společnosti Microsoft je založen SGH-I700. Obsahuje Pocket Office, Windows Media Player a MSN Messenger, zabudovaný fotoaparát VGA s otočným objektivem. Dalším mobilním inteligentním terminálem s podporou třípásmových sítí GPRS a prvním terminálem s otočnou obrazovkou TFT zobrazující 65 tisíc barev je model SGH-i505. Je vybaven zabudovaným fotoaparátem a přehrávačem médií, který dokáže posílat videoklipy a zvukové klipy.

SGH-D700 je GSM/GPRS telefon založený na operačním systému Symbian, s plnou multimediální výbavou včetně posílání a přehrávání videoklipů, s videokamerou s otočným displejem a objektivem.

Personální změny

Firma LLP jmenovala **Filipa Ševčíka** (1975), dříve Deloitte & Touche, do funkce Business Development Manager.

Marketingovým ředitelem české pobočky společnosti Dell Computer se stal **Vít Šubert** (1970), dříve generální ředitel společnosti Nextra Czech Republic. Vystřídal Milana Vašíčka, který z firmy odešel.

Do funkce vedoucí marketingu společnosti I.F.T. PROGRES byla jmenována **Ladislava Kosíková** (Český rozhlas Olomouc).

Novým technickým ředitelem společnosti eTel Česká republika se stal **Vít Jelínek** (1966). Do firmy přišel z Českého Telecomu.

Společnost Bentley Systems ČR jmenovala na pozici Account Manager **Michala Provázka** (37).

Na pozici obchodního ředitele portálu Atlas.cz nastoupil **Marek Adamčík** (1971), dříve Ford či Microsoft.

Do funkce Business Development Manager pro Českou republiku a Slovensko firmy Staffware byl jmenován **Milan Čaloun**.

Obchodním ředitelem LCS Noris společnosti LCS International se stal **Petr Karlach** (49), dříve Intenia CZ, PragoData a Progress Software.

Eva Vavrušková byla ve společnosti LogicaCMG jmenována ředitelkou pro lidské zdroje pro oblast střední a východní Evropy. **Milan Sameš** (1968) nastoupil jako obchodní ředitel pro sektory telekomunikací a finančních služeb.

Veroniku Vlkovou vystřídala na pozici PR & Marketing Coordinator ve společnosti Xerox Czech Republic **Martina Machová**.

Koordinací komunikačních aktivit společnosti Fujitsu Siemens Computers byla pověřena **Kateřina Faimanová**. Nahradila ve funkci Alexandra Jurmana.

Filip Ševčík

Vít Šubert

Ladislava Kosíková

Marek Adamčík

Eva Vavrušková

→ Společnosti **Alcatel** a **HP** budou společně vyvíjet a prodávat program **Ready Office** – balík pokročilých integrovaných IT a telekomunikačních řešení, speciálně připravených pro malé a střední podniky.

Nové mezinárodní servisní centrum otevře v Hodoníně společnost **Symbol Technologies**, přední světový dodavatel mobilních řešení pro podnikovou sféru. To firmě umožní konsolidovat servis svých výrobků v Evropě. Výstavba střediska bude částečně financována z grantů agentury CzechInvest v rámci vládního programu přípravy pro vstup do EU.

Příležitosti desátého výročí svého vzniku představila společnost **LBMS** novou strategii „Balancing Technology for Business“. Základem jsou flexibilní a rychle implementovatelná řešení.

Mezi pět finalistů šestého ročníku **Microsoft Certified Partner Awards** v kategorii Řešení roku pro oblast infrastruktury (Infrastructure Solution of the Year) se probíjela akciová společnost **AutoCont CZ** s projektem Internet do škol, vítězným projektem pro oblast EMEA (Evropa, Středního východu a Afrika).

Společnost **CCA Group** převzala významný slovenský freewebhostingový server www.miesto.sk. V souvislosti s tímto krokem rozšířila své působení i na Slovensko a založila pobočku CCA, organizační složka.

Smlouvu o spolupráci v oblasti odborných školení týkajících se produktů firmy **BEA Systems** uzavřely společnosti **Unicorn Education** a **BEA Systems**. Unicorn Education tak nyní nabízí kompletní škálu kurzů zaměřených na BEA WebLogic Server, BEA WebLogic Integration a BEA WebLogic Portal.

PLACENÁ INZERCE

Kratší dny, nižší ceny

speciální nabídka²

NOTEBOOKY	objednávací kód	specifikace	cena
LIFEBOOK C1020	VFY:C1020-519CZ	15" XGA, C 2.00 GHz, 256 MB, 20 GB, USB, FireWire, CD-ROM, WXPP	28 880,-
LIFEBOOK C1110D	LBV:CZ-TRHAK30A/B	15" XGA, PM 1.30 GHz, 256 MB, 40 GB, USB, WXPP AKCE součástí speciální nabídky je luxusní brašna a Bluetooth dongle, nebo Memorybird USB 2.0 64 MB	38 880,-
LIFEBOOK S6120BT	VFY:S6120BT-3CZ	13,3" XGA, PM 1.60 GHz, Centrino, 512 MB, 60 GB, WLAN, USB, Bluetooth, FireWire, WXPP	52 880,-
PC	objednávací kód	specifikace	cena
SCENIC P300	VFY:P30845GV-6ACZ LBV:CZ-TRHAK10B	C 2.40 GHz, 256 MB, 40 GB, DVD, Intel® Extreme Graphics, LAN, USB, WXPP AKCE v sestavě s 17" LCD monitorem B17-1 (LCD za pouhých 11 400 Kč!)	16 480,- 27 880,-
SCENIC P300	VFY:P30865G-01CZ LBV:CZ-TRHAK20	P4 2.40 GHz HT, 256 MB, 40 GB, CD-RW/DVD, Intel® Extreme Graphics 2, LAN, USB, WXPP AKCE v sestavě s 19" CRT monitorem 19P4 (19" monitor za pouhých 3 900 Kč!)	25 480,- 29 380,-
SERVERY	objednávací kód	specifikace	cena
PRIMERGY Econel30 RAID	VFY:ECC030-04CZ	P 2.40 GHz HT, 256 MB, DVD, FDD, IDE RAID, 2x80 GB, LAN	29 410,-
PRIMERGY TX200	VFY:TX200-107CZ	2x Xeon DP 2.66 GHz, 512 MB ECC, DVD, Ultra320 SCSI, RAID, 2x36 GB, Gigabit LAN AKCE součástí speciální nabídky je digitální fotoaparát Olympus C-220	86 790,-
PRIMERGY TX150	VFY:TX150-103CZ	P4 2.40 GHz, 512 MB ECC, DVD, FDD, Ultra320 SCSI 48 MB, RAID, 2x36 GB, Gigabit LAN	54 940,-

We make sure.

www.fujitsu-siemens.cz/special/

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

Společnost Fujitsu Siemens Computers doporučuje systém Microsoft® Windows® XP Professional pro podnikání. Nabídka platí do vyprodání zásob. Uvedené ceny jsou bez DPH.

OBSAH

27

Windows

Odkryjte všechny možnosti svých Windows, které se před vámi snaží Microsoft skrýt.

30

Office

Vybrali jsme ty nejlepší triky, které vám zpříjemní každodenní práci s MS Office.

32

Aplikace

Instant messengery, vypalovací programy – nic z toho neuniklo našim tipům!

Windows XP, Office, aplikace

50 tipů pro optimální počítač

Některé tipy a triky, které obvykle naleznete v počítačových časopisech jsou jen zbytečným plýtváním papíru. Jen málokteré opravdu pomohou a většinu z nich v praxi nikdy nevyužijete.

Některé tipy patří do kategorie „nenahraditelných“. Zajistí optimální rychlost, bezpečnost a efektivitu. A právě takové tipy pro vás Chip nashromáždil!

Windows

Zdejte hranice svého systému a přidejte funkce, na které Microsoft „zapomněl“.

WINDOWS XP

ZACHOVÁNÍ POZICE OKNA EXPLORERU

Pokaždé když se odhlásíte, uloží Windows velikost a pozici lišty a okna Exploreru. Pokud nechcete, aby se velikost nebo pozice měnily, ale aby vše zůstalo pevně nastaveno, pomůže jednoduchý zásah do registrů. Nejprve nastavte složku a hlavní panel (lištu) tak, jak chcete, aby zůstaly. Otevřete registry a projděte ke klíči »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer«. Zadejte novou hodnotu DWORD, kterou pojmenujte »NoSaveSetting«. Dvakrát na tento záznam klikněte a pod údajem »Hodnota« zadejte číslo »1«. Windows restartujte, aby se nová nastavení aktivovala.

WINDOWS XP

DEAKTIVACE ZBYTEČNÝCH UPOZORNĚNÍ

Nad ikonami a symboly se objevují „infoboxy“, případně zbytečná nápověda, což obtěžuje především zkušenější uživatele. Chcete-li tuto nápovědu vypnout, postupujte následujícím způsobem: V klíči registrů »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced« dvakrát klikněte na »ShowInfoTip« a zadejte hodnotu »0«. Poté založte klíč s názvem »EnableBalloonTips« s hodnotou »0«. Po restartu se už nežádoucí texty neobjeví.

WINDOWS XP

VYPNUTÍ UPOZORNĚNÍ O VOLNÉM MÍSTĚ NA DISKU

Čím méně je volného místa na pevném disku, tím častěji se ke slovu hlásí Windows s upo-

zorněním o klesající kapacitě. To jde někdy opravdu na nervy, například jestliže často pracujete s velkými soubory – třeba s videi –, přičemž sami dobře víte, jaká je v tomto případě nouze o místo. Pokud je toto zrovna váš případ, můžete velice snadno s těmito hlášeními jednou provždy „zatočit“: Otevřete klíč registrů »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer«. Založte novou hodnotu DWORD s názvem »NoLowDiskSpaceCheck« a s hodnotou »1«.

WINDOWS XP PROFESSIONAL

ŠIFROVÁNÍ PŘES KONTEXTOVÉ MENU

Souborový systém NTFS nabízí možnost šifrování dat. Pokud ale chcete cokoli v zašifrovat, musíte se nejdříve prokousat řadou menu. Jednodušší je přidat do kontextového menu souborů a složek odpovídající příkaz. Otevřete editor registrů a projděte ke klíči »HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced«. V menu „Úpravy“ klikněte na »Vytvořit/Nová hodnota DWORD«. Jako jméno zadejte »EncryptionContextMenu« s hodnotou »1«.

WINDOWS XP HOME

VYUŽITÍ NÁSTROJŮ PRO ZÁLOHOVÁNÍ POD XP HOME

Uživatelům Windows XP Home Microsoft neprávem upírá Backup-tool (nástroj pro zálohování) – tak se to alespoň na první pohled jeví. Program je ale schován v podadresáři na instalačním disku. Aby bylo možné tento nástroj nainstalovat, vložte do mechaniky instalační disk a „proklikajte“ se ke složce VALUEADD\MSFT\NTBACKUP. Tam dvakrát klikněte na soubor NTBACKUP.MSI. Backup nástroj spustíte přes »Start/Programy/Příslušenství/Systémové nástroje/Zálohování«.

WINDOWS XP

ZRYCHLENÍ MENU START

Když procházíte menu Start, trvá otevření vybrané stromové struktury dalšího menu déle než jednu sekundu. Tuto dobu lze pomocí zápisu do registrů zkrátit. V klíči »HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop« dvakrát klikněte na »Menu ShowDelay« a jako hodnotu zadejte např. »200«. Poté se menu Start bude otevírat se zpožděním 200 milisekund.

WINDOWS XP

ZRUŠENÍ AUTOMATICKÉHO SPOUŠTĚNÍ CD

Vždy když do CD-ROM mechaniky vložíte disk, spustí obvykle automaticky instalační program. Jestliže na CD disku hledáte jen

EDITACE REGISTRŮ

Mnoho tipů funguje pouze v případě, že provedete popsané změny v registrech. Editor registrů otevřete tak, že v menu „Start“ kliknete na „Spustit“ a zadáte příkaz „regedit“. Poté klikněte na „OK“. Projděte k příslušnému klíči, v menu „Úpravy“ klikněte na „Vytvořit“ a vyberte nový typ záznamu – např. nová hodnota DWORD. Zadejte název nové hodnoty a dvakrát na záznam klikněte. Nakonec zápisu zadejte požadovanou hodnotu.

některá data, určitě vás tato funkce více nebo méně obtěžuje.

Chcete-li tuto funkci dočasně vypnout, je po ruce jeden malý trik. Po vložení CD disku podržte klávesu „Shift“. Funkce automatického spuštění je tak jednorázově deaktivována. Pokud chcete funkci deaktivovat zcela, postupujte následujícím způsobem:

XP HOME: V zápisu registrů »HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\Cdrom« klikněte v pravé části okna na »Autorun« a jeho hodnotu změňte na »0«.

XP Professional: V menu »Start/Spustit« napište »gpedit.msc«. Pod »Konfigurace počítače« klikněte na »Šablony pro správu/Systém« a v pravém okně poté dvakrát na »Zakázat automatické přehrávání«. Potvrďte přes »OK«.

WINDOWS XP PROFESSIONAL

NASTAVENÍ ROZŠÍŘENÉHO UVOLNĚNÍ SOUBORŮ

Uvolnění souborů a tiskáren v síti má jeden malý háček: tato zařízení jsou poté přístupná každému. Ve verzi XP Professional máte možnost přidělit jednotlivým uživatelům různá práva. Tato možnost funguje ale pouze v případě, že jste spojeni síťovou doménou. Pomocí jednoho malého triku ale můžete „ovládnout přístupová práva“ i bez firemní sítě.

Otevřete složku Tento počítač přes menu »Tento počítač«. V menu »Nástroje« vyberte »Možnosti složky«. Na kartě »Zobrazení« deaktivujte volbu »Použít jednoduché sdílení souborů (doporučeno)«. Nakonec potvrďte pomocí »OK«.

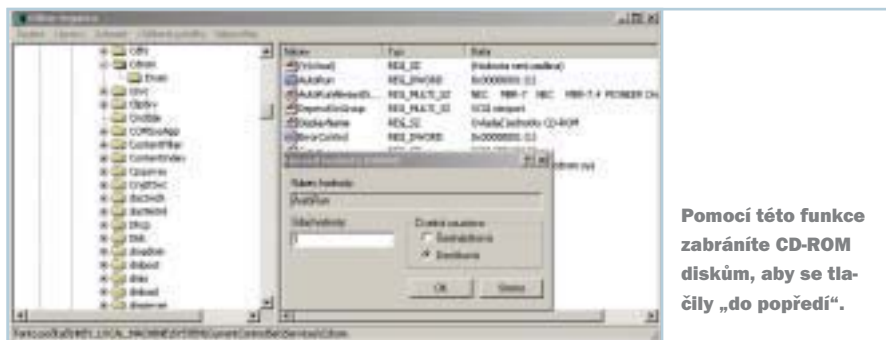
WINDOWS XP

ODSTRANĚNÍ »SPOLEČNÝCH SOUBORŮ« Z PRACOVNÍ PLOCHY

Na svém desktopu máte přístup nejen k diskům a mechanikám, ale i k síťovým →

Pomocí malého triku můžete soubory šifrovat (kódovat) přes kontextové menu.

Pomocí této funkce zabráníte CD-ROM diskům, aby se tlačily „do popředí“.

→ zdrojům. Výsledkem bývá rychle zaplněný monitor. K tomu se ještě navíc přidají zástupci »společných souborů«. Ty poslední jmenované můžete ale klidně odstranit. I v tomto případě vede cesta přes registry. Projděte k zápisu `HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\My Computer\NameSpace\DelegateFolders` a tam smažte klíč `{59031a47-3f72-44a7-89c5-5595fe6b30ee}`. Po restartu systému »společné soubory« z desktopu zmizí.

WINDOWS XP JAK ZABRÁNIT KEŠOVÁNÍ NÁHLEDU SOUBORŮ

Pokaždé když otevřete složku a její obsah je zobrazen jako miniatury, uloží Windows ve složce obsažené obrázky do cache souboru THUMBS.DB.

Pokud chcete ušetřit místo na disku, můžete tuto funkci jednoduše vypnout. Otevřete složku »Tento počítač«. Vyberte z menu »Nástroje« bod »Možnosti složky« a v kartě Zobrazení aktivujte volbu »Neukládat miniatury do mezipaměti«. Poté potvrďte pomocí »OK«.

WINDOWS XP NOVÁ INSTALACE WINDOWS SE STARÝM NASTAVENÍM

Po instalaci sharewaru a freewaru se může stát, že scházejí určité soubory nebo že již ne zcela správně fungují registry. Problém je, že při nové instalaci Windows se ztratí všechna stará nastavení. Pomocí jednoho malého triku ale můžete Windows opravit a přitom všechna nastavení zachovat. Vložte do mechaniky instalační disketu Windows XP a klikněte v menu »Start« na »Spustit«. Zadejte následující příkaz:

```
<písmeno označující CD mecha-  
niku>:\i368\winnt32 /unattend
```

Potvrďte pomocí »OK«. Při následující instalaci jsou opraveny všechny důležité soubory.

WINDOWS XP AKTIVACE FUNKCE „NE PRO VŠECHNY“ PŘI PŘEPISOVÁNÍ

Když chcete zkopírovat nebo přesunout soubory do určité složky, ve které se již stejnojmenné soubory nacházejí, objeví se dialogové okno. V něm můžete zvolit, jestli chcete aktuální soubor nahradit, nebo jestli mají být přepsány i všechny následující. K dispozici je i tlačítko, pomocí něhož soubory nebudou přepsány. Chybí jen funkce »nemazat všechna následující data«. Nechybí ale doopravdy, je totiž jen skryta. Při kliknutí na volbu »Ne« podržte jednoduše klávesu [Shift].

WINDOWS XP ZALOŽENÍ DISKETY S HESLEM

Člověk je tvor zapomnětlivý – hlavně pokud jde o hesla. Pomocí diskety s heslem si v případě nouze můžete vytvořit nové heslo pro Windows. Vložte do mechaniky čerstvě naformátovanou disketu; v menu »Start« klikněte na »Nastavení/Uživatelé a hesla« a zvolte »Uživatelé«. Klikněte na svůj account a poté v levé části lišty menu na »Zabránit zapomenutí hesel«. Poté vás asistent provede procesem založení diskety. Nezapomeňte ale na skutečnost, že pokud se někomu dostane do rukou tato disketa, získá tím automaticky přístup k vašemu systému. Při zřizování nového hesla postupujte následovně: Na úvodní stránce klikněte na odpovídajícího uživatele a zadejte libovolné heslo. Objeví se hlášení »Zapomněli jste heslo?«. V okně (bublině) zvolte »zde« a s pomocí asistenta získáte nový přístupový kód.

WINDOWS XP NOVÁ INSTALACE INTERNET EXPLORERU

Webové stránky nejsou zobrazovány správně, někdy se i předčasně přeruší stahování – takové mohou být následky, když malé přídatné programy Internet Exploreru (IE) změní důležité systémové nastavení. Většina expertů v tomto případě doporučuje kompletní novou instalaci Windows. To ale

není třeba. Obnovit musíte jen IE. Vložte instalační CD disk do CD mechaniky, klikněte v menu »Start« na »Spustit« a zapište následující příkaz:

```
rundll32.exe setupapi,  
InstallHinfSection  
Default-Install 132  
%windir%\inf\ie.inf
```

WINDOWS XP ZRYCHLENÍ SÍTOVÉHO PŘÍSTUPU NA KLIENTY WINDOWS ME

Přístup Windows XP na klienty Me je vždy velmi pomalý. To je způsobeno tím, že XP u každého počítače prověřují, jestli je třeba provést naplánované úlohy (tasks). Tuto zbytečnou funkci můžete ale snadno vypnout (deaktivovat). Otevřete klíč registrů `HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\RemoteComputer\NameSpace` a smažte tam podklíč `{D6277990-4C6A-11CF-8D87-00AA0060F5BF}`.

WINDOWS XP POUŽÍVÁNÍ GOOGLU VE WINDOWS XP

Google je mezi internetovými vyhledávacími jedničkou. Windows XP však mají snahu neustále upřednostňovat MSN. S tím si ale můžete snadno poradit.

Otevřete registry, najděte klíč `HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\Main` a založte dvě nové textové hodnoty. Jednu pojmenujte »Search Page« a zadejte hodnotu `http://www.google.com`, druhou nazvěte »Search Bar« a zadejte hodnotu `http://www.google.com/ie`. Poté přejděte ke klíči `HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\SearchURL` a standardnímu klíči zadejte hodnotu `http://www.google.com/keyword/%s`. V klíči `HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\Search` klikněte na »SearchAssistant« a zadejte hodnotu `http://www.google.com/ie`. Od té chvíle je vám Google ihned k dispozici. V menu »Start« zvolte »Hledat« a v následujícím okně klikněte na hledat »V internetu«.

WINDOWS XP HOME PŘÍSTUPOVÁ OPRÁVNĚNÍ UŽIVATELŮ POD XP HOME

Ve všech dosavadních verzích Windows to bylo možné, ale XP Home se tváří, že uvolnění souborů chráněných heslem možné není. Uživatelé verze Home mohou sice uvolňovat složky, nemohou je ale »zamykat« heslem nebo rozdělovat přístupová práva →

Nekončící příliv požadavků na IT? Sem s nimi.

Pokud se na Vás valí jedna vlna úkolů za druhou, vyberte si server HP ProLiant DL380 se silou dvou procesorů Intel® Xeon™. ProLiant DL380 G3 je celosvětově nejvíce prodávaným serverem - nejlepší volba pro IT oddělení na celém světě. Server ProLiant DL380 je optimalizován na maximální výkon při minimálním nároku na prostor. Zároveň zaručuje snadnou správu, obsahuje balík ProLiant Essentials Rapid Deployment Pack, což Vám umožní během několika minut snadno a rychle nainstalovat několik serverů! Servery HP ProLiant můžete doplnit o diskový systém NAS 1000s, který jednoduše připojíte ke své stávající síti LAN. Získáte tak bezpečné síťové úložiště pro svá data s kapacitou 1 TB, a to za velmi příznivou cenu. Když se Vám zkrátka bude zdát, že IT nároky nemají konce, žádejte víc.

Ideální a levně řešení pro ukládání Vašich dat po síti.

HP STORAGEWORKS NAS1000s

114 990,- Kč bez DPH (model 1 TB)

Network Attached Storage pro konsolidaci dat po síti LAN v prostředí Windows, UNIX, Linux, Netware nebo Macintosh

Procesor Intel® Pentium® 4 2,40 GHz, hot swap ATA disky, duální autosenzitivní Gigabit Ethernet karta s podporou 10/100/1000 Mb/s

Spolehlivé a bezpečné úložiště dat (Quick Restore pomocí CD a duální OS partition)

Multi-protokolární (podpora CIFS, NFS, NCP, AFP, HTTP a FTP)

Zabezpečení dat pomocí softwarového RAID, podpora pro backup software a antivirové prostředky

NAS 1000s PN: 334196-B21

PROLIANT DL360 G3

84 980 Kč bez DPH

Procesor Intel® Xeon™ 2,80 GHz/512 k, 533 MHz FSB (až 2 procesory)

Paměť 1024 MB 266 MHz DDR, rozšiřitelná na 8 GB

Dvě integrované síťové karty 10/100/1000

Dva pevné disky 36,4 GB 10 k rpm, Hot-Plug Ultra320 SCSI

Integrovaný řadič pole Smart Array 5i

Integrovaný procesor Lights-Out (iLO) + Adv. Pack pro úplnou vzdálenou správu

DL360 G3 PN: SRV-035

PROLIANT DL380 G3

99 980 Kč bez DPH

Procesor Intel® Xeon™ 3,06 GHz/512 k, 533 MHz FSB (až 2 procesory)

Paměť 1024 MB 266 MHz DDR, rozšiřitelná na 12 GB s funkcí Online Spare

Dvě integrované síťové karty 10/100/1000

Dva pevné disky 36,4 GB 15 k rpm, Hot-Plug Ultra320 SCSI (6 Hot-Plug pozic)

Integrovaný řadič pole Smart Array 5i

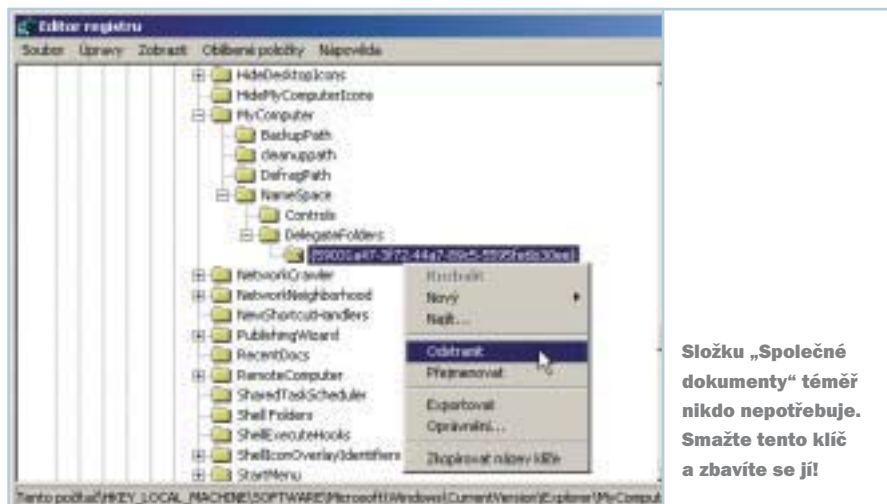
Integrovaný procesor Lights-Out (iLO) + Adv. Pack pro úplnou vzdálenou správu

DL380 G3 PN: SRV-032

Více informací získáte na tel. 261 108 108 nebo na www.hp.cz/promo

Uvedené ceny jsou doporučené koncové bez DPH. Nabídka platí do vyprodání zásob. Ceny včetně tříleté záruky na místě u zákazníka, pro HP StorageWorks NAS 1000s platí tříletá záruka, první rok na místě u zákazníka.

Složku „Společné dokumenty“ téměř nikdy nepotřebuje. Smažte tento klíč a zbavíte se jí!

→ vybraným uživatelům. Pomocí jednoho malého triku to ale jde. Klikněte na »Start/Spustit« a zadejte »shrubpw« a potvrďte pomocí »OK«. Poté se otevře asistent, který vám při vytváření přístupu pomůže. Poté již můžete přesně vybrat, kdo má mít k daným zařízením přístup.

WINDOWS XP PROFESSIONAL ZOBRAZENÍ AKTUÁLNÍHO UŽIVATELE NA PLOŠE

Čím víc uživatelů na jednom počítači pracuje, tím komplikovanější je identifikovat, který uživatel je právě přihlášen. Pomocí zápisu do registrů můžete zobrazit jméno aktuálního účtu pod ikonou »Tento počítač«. Otevřete klíč

»HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\CLSID\{20D04FE0-3AEA-1069-A2D8-08002B30309D}« a založte nový klíč, ve kterém klikněte v menu »Úpravy« na »Vytvořit/Nová textová hodnota«. Jako jméno zadejte »Tento počítač %USERNAME%«.

WINDOWS XP PROFESSIONAL UVOLNĚNÍ REZERVOVANÉ ŠÍŘKY PÁSMO

Windows XP standardně rezervují okolo 10 % rychlosti sítě pro speciální služby. Toto zpomalení můžete ale odstranit, a to tak, že v menu »Start/Spustit« zadáte »gpedit.msc«. Pod »Konfigurace počítače« klikněte na »Šablony pro správu/Sít/plánovač paketů technologie QoS«. Dvakrát klikněte na zápis »Limit vyhraditelného přenosového pásma« a nastavení změňte na »Zakázáno«.

WINDOWS XP AUTOMATICKÉ PŘIHLÁŠENÍ UŽIVATELE

Máte-li na počítači nainstalováno více uživatelských kont, ale většinou pracujete pouze s jedním kontem, je vhodné využít

možnosti automatického přihlášení. To aktivujete následujícím způsobem:

V klíči registrů »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Winlogon« klikněte dvakrát na »AltDefaultName«. Tam zadejte účet, pro který chcete automatické přihlášení zřídit. Pokud účet ještě není k dispozici, zadejte textovou hodnotu s názvem »AutoAdminLogon« a hodnotou »1«. Navíc založte ještě jednu textovou hodnotu s názvem »DefaultPassword«. Jako hodnotu zadejte odpovídající heslo. Při příštím spuštění se XP ohlásí s uvedeným uživatelem. Jestliže se chcete dostat na jiný účet, stačí, když při spuštění podržíte mezerník.

WINDOWS XP CLEARTYPE I U PŘIHLAŠOVACÍ OBRAZOVKY

Funkce ClearType zlepšuje u TFT monitorů kvalitu zobrazení písma na obrazovce. Tato funkce sice není na přihlašovací obrazovce k dispozici, ale můžete ji snadno v registrech aktivovat. Otevřete klíč »HKEY_USERS\DEFAULT\Control Panel\Desktop«. Tam dvakrát klikněte na »FontSmoothingType« a zadejte hodnotu »2«.

WINDOWS XP INTEGRACE CIZÍCH „MOTIVŮ PRACOVNÍ PLOCHY“

Pomocí motivů pracovní plochy můžete dát XP zcela nový kabát. Celou věc komplikuje pouze skutečnost, že XP kategoricky odmítají cizí motivy pracovní plochy. Důvodem je skutečnost, že speciální funkce pokaždé kontroluje původ souborů a „cizí“ nezobrazí. Pomocí malého triku tuto překážku ale lehce zdoláte. Potřebujete jen jeden patch. Jmenuje se UXtheme-Patch a najdete ho na http://www.chip.de/downloads/c_downloads_8833980.html

Office

Tyto triky vám budou kolegové závidět. Budete totiž efektivněji pracovat s Wordem a s jeho kamarády z MS Office.

WORD XP

ODSTRANĚNÍ VEŠKERÉHO FORMÁTOVÁNÍ

Texty z různých zdrojů mají často různé formátování. Aby bylo možné vytvořit „jednotlivý“ dokument, je třeba na začátku veškeré formátování odstranit. To můžete provést velice jednoduše pomocí klávesové zkratky. Nejprve označte část textu nebo celý text ([Ctrl]+[A]), poté stiskněte klávesy [Ctrl]+[Shift]+[N].

WORD XP

NAVIGACE PŘES OBSAH

Ve velkých dokumentech ztratíte přehled velice snadno. K navigaci se přímo nabízí použít obsah. Najedte kurzorem na místo, kam chcete obsah vložit, a klikněte v menu »Vložit« na »Odkaz/Rejstříky a seznamy«. Na kartě »Obsah« klikněte na »Možnosti«, zkontrolujte, jestli Word nastavil jednotlivé úrovně obsahu podle vaší představy, a poté dvakrát potvrďte pomocí »OK«.

Z obsahu můžete nyní rovnou přeskočit na odpovídající místo v textu, a to tak, že podržíte klávesu [Ctrl] a stisknete odpovídající číslo strany.

WORD XP

CHYTRÉ VYUŽÍVÁNÍ STAVOVÉHO ŘÁDKU

Každý uživatel Wordu je má před očima, a přesto vedou „život v ústraní“ – nástroje stavového řádku. Vedle údajů, jako je číslování stránek nebo odstup mezi začátkem stránky a kurzorem, existuje ještě celá řada jiných, neméně šikovných nástrojů. Všechny tyto funkce samozřejmě najdete v jednotlivých menu, ale se stavovým řádkem to přece jen funguje mnohem rychleji – doslova jedním kliknutím.

Zvolte např. »ZÁZN«, čímž spustíte záznam makra. Volba »REV« aktivuje status »sledování změn« – mohou tak být snadno sledovány změny jiných autorů. Dvojitě kliknutí na »ROZ« zapne režim rozšířeného výběru. Části textu lze poté označit jedním kliknutím. Volba »PŘES« přepne systém do režimu přepisování. Nově zapsané znaky přepisují následující text.

WORD XP

INTEGRACE ZÁLOŽEK DO TEXTU

U dlouhých dokumentů si většinou rychle nevzpomenete, na které stránce je určitá →

BLESKOVÝ WORKSHOP

ZAKLÁDÁNÍ FOTOALBA V POWERPOINTU

PowerPoint umí nejen prezentovat pouze holá fakta, jako jsou např. prodejní čísla nebo bilance, ale i zakládat alba digitálních fotografií, a to velmi snadno, pouze ve třech krocích.

1. VYTVOŘENÍ ALBA

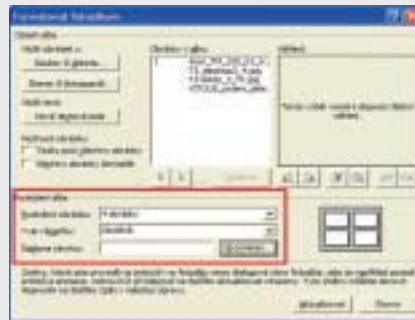
Otevřete PowerPoint a v menu „Vložit“ vyberte „Obrázek-Nové fotoalbum“.

V následujícím dialogu určete, odkud snímky pocházejí – z pevného disku, z digitálního fotoaparátu nebo ze skeneru. Klikněte na odpovídající tlačítko a připojte vybrané soubory.

2. PŘÍZPŮSOBENÍ VLASTNOSTÍ SNÍMKŮ (OBRÁZKŮ)

Nyní máte možnost určit pořadí snímků. Klikněte na jméno vybraného obrázku a poté na jednu ze dvou šipek pod jménem. Napravo můžete ještě upravit jas, kontrast a orientaci obrázku.

3. ZMĚNA ALBA

Pod „Rozložení alba“ jsou k dispozici funkce pro celé album: „Rozložení obrázku“ změní počet souborů na fólii. V rubrice „Tvar rámečku“ můžete obrázek „natlačit“ do určitého tvaru. Pomocí volby „Nové textové pole“ založíte mezifólii, na které můžete např. oznámit novou rubriku.

→ informace k nalezení. Pomocí skrytých záložek můžete tento problém vyřešit.

Nejprve najděte kurzorem na místo, kde chcete vytvořit záložku, a klikněte v menu »Vložit« na funkci »Záložka«. V následujícím okně záložku pojmenujte a klikněte na »Přidat«.

Když později chcete na toto místo přeskochit, stiskněte tlačítko [F5]. Na kartě »Přejít na« zvolte ve sloupci »Cíl« položku »Záložka«. V poli »Název záložky« vyberte požadovanou záložku a klikněte na »Přejít na«. Kurzor přeskočí na zvolené místo.

WORD XP

PŘESNÉ NASTAVENÍ VELIKOSTI TABULKY

Změnit velikost tabulek není jednoduché, protože rámy lze posouvat jen po krocích. Důvodem je neviditelná mřížková (mřížková) síť, která toto krokování definuje. Aby bylo možné velikost tabulky přesně nastavit, přidrže klávesu [Alt].

WORD XP

POUŽÍVÁNÍ RŮZNÝCH DESIGNŮ U DOKUMENTŮ

Word kromě jiného umožňuje propůjčit textům osobní charakter – např. barvu pozadí nebo určité písemné předlohy. Klikněte v menu »Format« na »Motiv«. Zde si můžete vybrat z řady různých motivů ten, který je vám nejbližší. V některých případech ale budete potřebovat instalační CD disk Office XP, protože některé motivy musí být nainstalovány dodatečně.

EXCEL XP

POUŽITÍ ZÁKLADNÍCH TYPŮ VÝPOČTŮ PŘES KOPÍROVÁNÍ

V Excelu XP lze u všech označených buněk použít určitý výpočet. Když např. vydělíte všechna čísla roční zprávy číslem 365, výsledkem je zpráva s denními výsledky.

Napište tedy do jedné buňky číslo 365 a buňku zkopírujte pomocí kombinace klá-

ves [Ctrl]+[C]. Poté označte oblast, kterou chcete změnit. V menu »Úpravy« zvolte »Vložit jinak« a v poli »Operace« označte požadovanou funkci. Potvrďte pomocí »OK«, čímž požadovanou operaci spustíte.

EXCEL XP

KOPÍROVÁNÍ HODNOT POUZE Z BUNĚK

Kvůli poskytování tabulek dalším osobám je vhodné odstranit ze sešitů Excelu vzorce a zachovávat pouze hodnoty. V tomto případě se postupuje následujícím způsobem: Označte vše pomocí kombinace kláves [Ctrl]+[A] a stiskněte [Ctrl]+[C]. Otevřete nový list a vyberte »Úpravy/Vložit jinak«. Pod »Vložit« označte »Hodnoty« a potvrďte pomocí »OK«.

EXCEL XP

INTEGRACE WEBOVÝCH STRÁNEK DO EXCELU

Burzovní kurzy nebo jiná aktuální čísla z internetu můžete bez problémů integrovat do vlastní tabulky. Na webové stránce označte hodnoty, které chcete zkopírovat, a stiskněte [Ctrl]+[C]. Otevřete Excel, zvolte »Vložit« z menu »Úpravy«. Ve spodním pravém rohu tabulky klikněte na Smart Tag a vyberte položku »Vytvořit aktualizovatelný webový dotaz«. V následujícím okně klikněte na žlutý čtvereček vedle požadované tabulky. Potvrďte pomocí »Importovat«. Aby bylo možné data později aktualizovat, klikněte na volbu »Aktualizovat data«.

→ EXCEL XP

AKTUALIZOVATELNÉ TABULKY VE WORDU

Jednoduchý příklad: Tabulky použité ve wordovém dokumentu mají být stále aktuální, tzn. změny provedené v tabulce v Excelu by se měly projevit i v dané tabulce ve Wordu. Postupujte následovně: V Excelu označte tabulku a zkopírujte ji pomocí kombinace kláves [Ctrl]+[C] do schránky. Ve Wordu otevřete menu »Úpravy« a vyberte »Vložit jinak«. Poté označte volbu »Vložit propojení« a v pravé části vyberte »list aplikace Microsoft Excel – objekt«. Když poté provedete změny v tabulce v Excelu, budou automaticky aktualizovány úpravy také v dokumentu ve Wordu.

OUTLOOK XP

MINIMALIZACE OUTLOOKU DO SYSTRAY

Otevřený Outlook zbytečně zabírá spoustu místa na liště. Pokud vám to vadí, můžete Outlook minimalizovat do Systray vedle hodin. Otevřete registr »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office\10.0\Outlook\Preferences«, založte tam novou hodnotu DWORD a pojmenujte ji »MintoTray«. Jako hodnotu zadejte »1«.

OUTLOOK XP

ZOBRAZENÍ JEDNOTLIVÝCH KALENDÁŘNÍCH DNŮ V ŘADĚ VEDLE SEBE

V kalendáři Outlooku si můžete zobrazit jednotlivé nesouvisející kalendářní dny vedle sebe. Přejděte do denního náhledu a klikněte myši vpravo na data, která vás zajímají. Podržte přitom klávesu [Ctrl]. Když zvolíte datum, podržte [Alt] a zadáte číslo od 0 do 9, objeví se právě tolik kalendářních dnů vedle sebe. Číslice 0 v tomto případě znamená 10.

OUTLOOK XP

POSUN TERMÍNŮ POMOCÍ KLÁVES

Chcete-li postupovat rychleji, můžete posunovat termíny pomocí klávesnice. Označte

Pomocí „shrubw“ přidělíte jednotlivým uživatelům XP příslušná přístupová práva.

příslušný záznam a stisknete kombinaci kláves [Alt]+[šipka dolů], čímž posunete termín o týden. Kombinace [Alt]+[šipka nahoru] posune termín o týden zpět.

POWERPOINT XP

ULOŽENÍ „SNÍMKŮ“ JAKO BITMAPY

Pokud chcete odeslat pouze jednu jedinou fólii, založte nejlépe bitmapový soubor. V náhledu fólie klikněte pravým tlačítkem myši na diapositiv (slide) a zvolte »Kopírovat«. Poté spusťte libovolnou úpravu obrázku a fólii vložte pomocí [Ctrl]+[V].

Aplikace

Zde se dozvíte, jak obejít skryté zálučnosti některých nástrojů a jak efektivněji využívat uvedené programy.

NERO 5.5

RYCHLEJŠÍ SPUŠTĚNÍ VYPALOVACÍHO SOFTWARE

Díky XP disponují Windows vlastním vypalovacím programem. Spuštění Nera je ale pomalejší než obvykle. To je způsobeno speciální vypalovací funkcí, kterou Windows spouští. Vy ale můžete tuto brzdu jednoduše vypnout. Jediným nedostatkem je fakt, že vypalovací program XP již poté nefunguje – Nero ale o to lépe.

A jak na to? Otevřete menu »Start«, dále »Nastavení/Ovládací panely«, »Nástroje pro správu/Služby«. Zde dvakrát klikněte na »Služba modelu COM pro zápis na disk CD«, »Typ spuštění« přepněte na »zakázáno« a stiskněte tlačítko »OK«.

MEDIA PLAYER 9

ODSTRANĚNÍ BLOKACE FORMÁTŮ SOUBORŮ

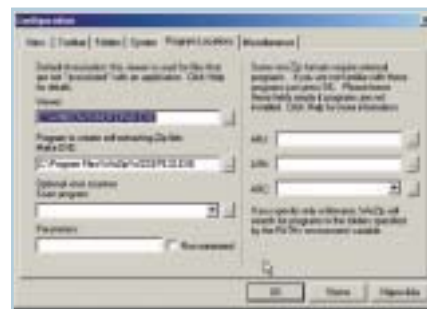
Existují programy, které jsou – např. při přehrávání filmů – lepší než Media Player. Řada uživatelů spojuje proto příslušné formáty souborů s jiným přehrávačem. Media Player si ale bez vašeho souhlasu naváže formáty souborů zpět na sebe.

Abyste ho tuto jeho nepěknou vlastnost odnaučili, klikněte v Media Playeru na menu »Zobrazit« a vyberte volbu »Možnosti«. Na kartě »Formáty« odstraňte zatržítka před formáty, které chcete přehrávat v jiném programu. Potvrďte pomocí »OK«.

MEDIA PLAYER 9

SPUŠTĚNÍ BEZ OTEVŘENÍ „STRÁNKY MÉDIÍ“

Pokaždé když otevřete Media Player, otevře se stránka médií a vyžaduje připojení k internetu. To je nejen otravné, ale navíc

Integrujte do WinZipu svůj skener virů - ochrání Vás před viry v archivech.

vás to může i něco stát. Tuto funkci můžete vypnout tak, že v menu »Nástroje« kliknete na »Možnosti« a na kartě »Přehrávač« odstraníte zatržítka před »Spouštěč přehrávač na stránce médií«. Potom kliknete na »OK« a problém je odstraněn.

MEDIA PLAYER 9.5

DEAKTIVACE KONTROLY SLOŽEK

Media Player kontroluje složky, aby mohl automaticky identifikovat a vložit nové MP3 soubory. Ale u spleťných struktur složek, které obsahují několik set skladeb, dochází při této kontrole ke snížení výkonu počítače. Chcete-li tuto funkci vypnout, klikněte v menu »Zobrazit« na »Možnosti« a přejděte na kartu »Knihovna médií«. Klikněte na tlačítko »Sledovat složky« a pomocí »Odstranit« smažte ze seznamu odpovídající složku.

MEDIA PLAYER 9.5

ZABRÁNĚNÍ PŘENOSU DAT

Šíří se nezaručené zprávy (fámy) o tom, že Microsoft má snahu sledovat (špehovat) soukromá data svých uživatelů. Opatrnosti proto není nikdy nazbyt. Pomocí jednoho malého triku můžete snadno zakázat Media Playeru, aby „telefonoval domů“. V menu »Start« klikněte na »Spustit«, zapište následující příkaz

```
regsvr32 /u licd1.dll
```

a potvrďte pomocí »OK«. Tím „vedení“ do Microsoftu přestřihnete.

WINAMP

MINIMALIZACE VŠECH OKEN

Když Winamp spustíte, automaticky se vám zobrazí seznam skladeb (playlist), případně ještě ekvalizér, a to zabírá místo na ploše. Lepší je otevřít Winamp v plné velikosti pouze v případě potřeby. Pokud tlačítka nepotřebujete, klikněte dvakrát na horní lištu Winampu. Tím se okno zmenší a vy máte k dispozici více prostoru pro jiné programy.

NÁZEV	Příkazová řádka	Volby
McAfee Virus Scan	SCAN32.EXE	%d /autoscan /nosplash
Norton Antivirus	NAVW32.EXE N32SCANW.EXE NAVNT.EXE	*.*/s
Kaspersky Anti-Virus	AVP32.EXE	%d /s

→ WINZIP 8 & 9

INTEGRACE SKENERU VIRŮ DO WINZIPU

Občas se viry dostanou do počítače i z archivu. Proto je vhodné integrovat skener virů instalovaný na vašem počítači i do WinZipu. Otevřete proto pakovací program a klikněte na »Options/Configuration«. Na kartě »Program Locations« udejte pod »Optional virus scanner« svůj antivirový program. Odpovídající data zjistíte z následujícího seznamu.

ICQ2003A

BLOKOVÁNÍ „NARUŠITELŮ“

Ani služba ICQ není úplně chráněna před spamem. Známým narušitelům (vašeho

Nežádoucí zvanilové se ocitnou na Vaší „ICQ černé listině“.

klidu) můžete ale učinit přítrž, a to tak, že je přidáte do seznamu blokových uživatelů. V ICQ okně klikněte na tlačítko Main a vyberte »Security & Privacy permissions«. Zde otevřete bod »Ignore list« a ze seznamu svých kontaktů sem přetáhněte příslušného uživatele.

ICQ2003A

VYUŽÍVÁNÍ ICQ S FIREWALLEM

U špatně konfigurovaného firewalu je možná komunikace programů, jako je např. ICQ, velmi problematická, ne-li nemožná. Asi namítnete, že vám stačí pouze vědět, jaký port tento chatovací nástroj využívá – u ICQ je to TCP port »5190« –, a tento TCP port uvolnit. V tomto případě tedy musíte uvolnit TCP porty 1024–65535. To ale není zrovna nejlepší řešení, protože tím dáváte velký prostor pro možné útoky. Proto data ostatním uživatelům ICQ raději pošlete prostřednictvím e-mailu nebo FTP.

ICQ2003A

PROHLÉDÁVÁNÍ ARCHIVU ZPRÁV

V archivu zpráv ICQ jsou uloženy všechny chat protokoly. Chcete-li archiv otevřít, klikněte pravým tlačítkem myši na libovolného uživatele a z kontextového menu vyberte

»Message History/Message Archiv«.

V následujícím okně můžete vyhledávat podle různých kritérií hledání.

TIP PRO PROFESIONÁLY

NERO 5.5

VYPALOVÁNÍ VĚTŠÍCH CD DISKŮ

Nero odmítne vypálit CD disk, pokud si myslí, že není k dispozici dostatek místa, i když změníte speciální nastavení – při 3 až 5 MB navíc je konec. Pomůže následující trik: Nejprve založte pomocí image recorderu image a ten potom vypalte na CD. Tak se vám podaří program Nero částečně přelstít a výsledkem je několik vypálených MB navíc.

EMULE

BEZPROBLÉMOVÉ PŘESOUVÁNÍ SOUBORŮ

Jestliže jste si nainstalovali Filesharing Tool (nástroj) Emule, může se vám pod Windows stát, že určité soubory není možné přesouvat. Důvodem je ochrana proti zápisu používaných souborů, která je odstraněna teprve tehdy, když zavřete Emule.

SMARTFTP

JEDNODUCHÉ STAHOVÁNÍ SOUBORŮ

Internet Explorer si s některými FTP servery nerozumí: download zůstane viset. V tomto případě vám pomůže freewarový FTP nástroj SmartFTP, který najdete na internetu na adrese <http://www.slunecnice.cz/product/SmartFTP/> nebo na CD Chipu 9.

■ ■ ■ Fabian von Keudell, autor@chip.cz

PLACENÁ INZERCE

**tak se dělá software
s vášní
software**

 UNICORN

Nabízíme Vám nejen profesionální přístup, ale i zapálení pro věc. Snaha vynikat v našem oboru nás žene stále vpřed a umožňuje nám předkládat Vám nová a lepší řešení.

WWW.UNICORN.CZ

HP Lasting Impressions

Velký formát HP

Divize velkoformátových tiskáren společnosti HP sídlí ve španělské Barceloně. A zde také společnost HP prezentovala svoje řešení v této oblasti, vývojové i grafické trendy i nové produkty.

Nabídka firmy HP v oblasti velkoformátového tisku je skutečně široká – sahá od menších tiskáren HP Designjet 10, 20 a 50ps až po tiskárnu DesignJet 5500, která je schopna tisknout velkou rychlostí na papír šíře 60 palců.

Nové tiskárny sice na říjnové akci představeny nebyly, přesto se novinky našly - HP totiž nabízí nová média (papíry), konkrétně HP Durable Scrim a HP Opaque Scrim, která jsou určena pro řadu tiskáren DesignJet. Jde o široce využitelná média, jež jsou odolná i proti vodě, jsou dlouhodobě barevně stálá a neblednou. Při použití v interiéru vydrží asi 24 let, ve vnějším prostředí si při použití speciálních UV inkoustů své vlastnosti udrží asi tři měsíce. Papír Durable Scrim je pevný, má gramáž 550 g/m² a je levnější než

papír Opaque, který je určen pro náročnější uživatele a mimo jiné je neprůsvitný.

Kvalitu papírů firmy HP obecně potvrdila i nezávislá studie firmy Wilhelm Imaging Research, podle které řada médií firmy HP odolává velice dlouho (přes dvě stě let) a nebledne. Papíry ovšem musí být pod sklem, aby nebyly vystaveny přímému světlu. Barevná stálost je důležitá pro mnoho oborů a firma HP tomuto požadavku věnuje velkou pozornost. Stálost barev ovlivňuje řada faktorů, jako je znečištění ovzduší, ozon, vlhkost, teplota a světlo, a HP se snaží vyvinout papíry a inkousty co nejméně závislé na těchto faktorech.

Vyvinout vhodné médium je totiž skutečně věda – papír má mnoho přísad a většinou i mnoho vrstev (okolo sedmi). Na vývoji

se podílí řada lidí a trvá to třeba dva roky. Papír se dlouho a důkladně testuje - podle HP se při testu potiskne 1,4 milionu m² papíru a spotřebují se tisíce litrů inkoustu, než je papír uveden na trh.

Důležitá je také barevná věrnost. HP spolupracuje s konsorciem ICC (International Colour Consortium) na novém profilu ICC v4, který umožní vytvořit otevřený a robustní systém správy barev. Problémem je totiž to, že se v podstatě nenajdou dvě zařízení, která by barevně shodně reprodukovala stejná digitální data. Myšlenka ICC správy barev spočívá v tom, že se pro každé zařízení vytvoří profil popisující jeho chování při převodu barev mezi vlastním barevným prostorem a nezávislým barevným prostorem, v němž by data měla být standardně ukládána. HP chce tento systém zdokonalit, aby se podařilo tisknout barevně věrnější výstupy.

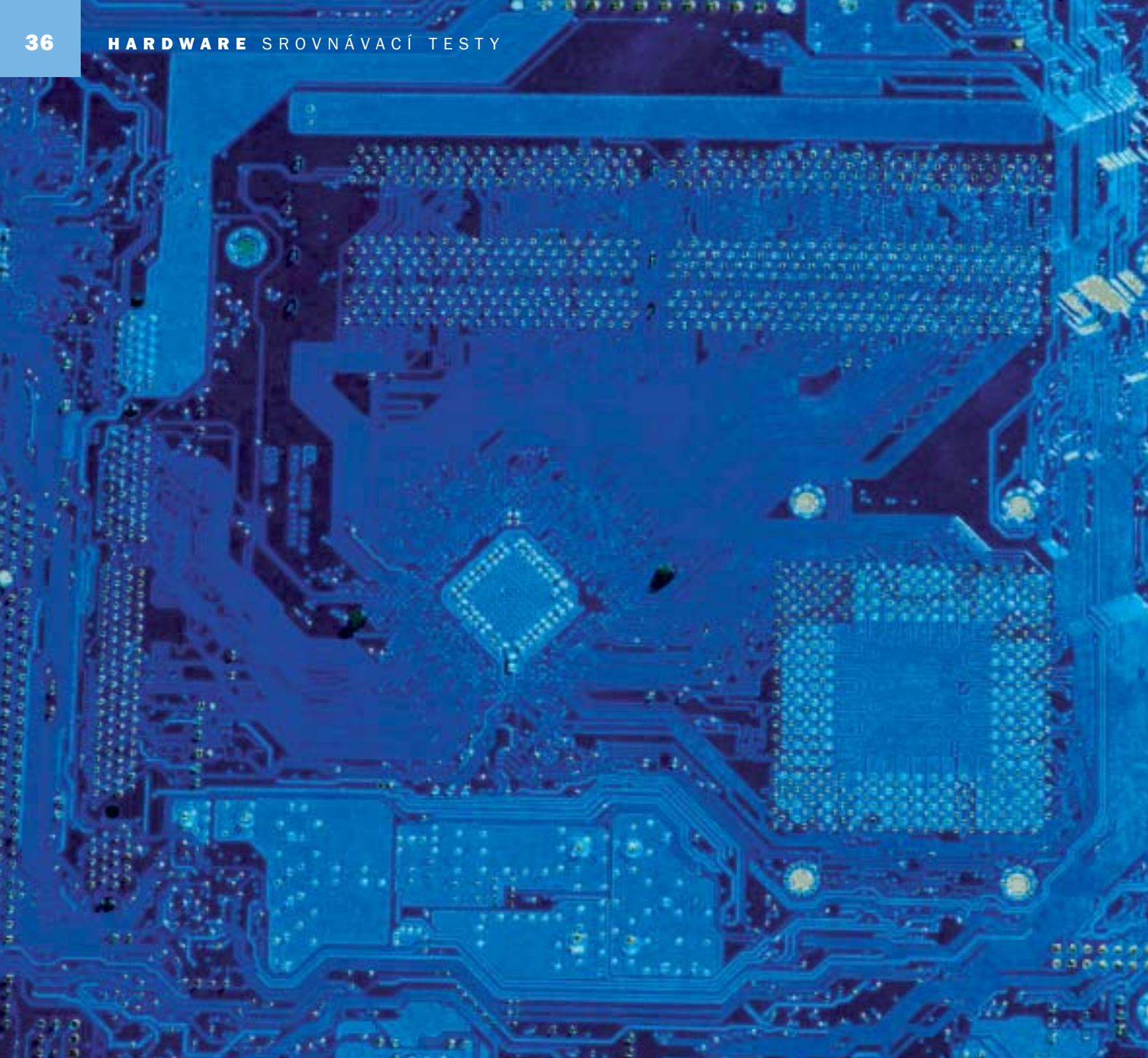
Zajímavé byly i příklady z praxe. Například Národní galerie v Londýně má zdigitalizováno přes 2500 uměleckých děl. V létě začala svým návštěvníkům nabízet službu „tisk na požádání“ – návštěvníci si mohou z databáze vybrat dílo a vytisknout si ho v požadovaném rozměru na tiskárně HP DesignJet 5500. Kvalita reprodukce je skutečně výborná. Podobné služby chce nabídnout i firma Fratelli Alinari, která má velký digitální archiv (3,5 milionu obrázků) a potřebuje jejich věrnou reprodukci.

Jak ukázal další příklad, tiskárny HP neslouží jen k reprodukci starších uměleckých děl. Současní umělci (jako například Klaus Pobitzer) stále častěji využívají výpočetní techniku a samozřejmě také tiskárny přímo k tvorbě svých vlastních děl. ■ ■ ■
Pavel Trousil

Tiskárny HP slouží v Národním muzeu v Londýně pro tisk digitalizovaných uměleckých děl. Stačí si vybrat a počkat si na výtisk v požadované velikosti.

inzerce

Test sedmnácti základních desek Socket A

Základny Athlonu

Procesory firmy AMD jsou u českých uživatelů populární především díky svému dobrému poměru ceny k výkonu. Pro toho, kdo uvažuje právě o této platformě, jsme připravili test moderních a výkonných základních desek. V našem srovnání jich najdete sedmnáct.

První procesory AMD se vkládaly do slotu, ale pak se jak společnost AMD, tak společnost Intel opět vrátili k „socketovému“ provedení, které AMD označila jako Socket A nebo také Socket 462. Toto řešení se udrželo až neobyčejně dlouho, ovšem v okolí této

patice se toho za ty roky změnilo dost – především se mění paměti, rychlost sběrnic, vlastnosti čipových sad a podobně.

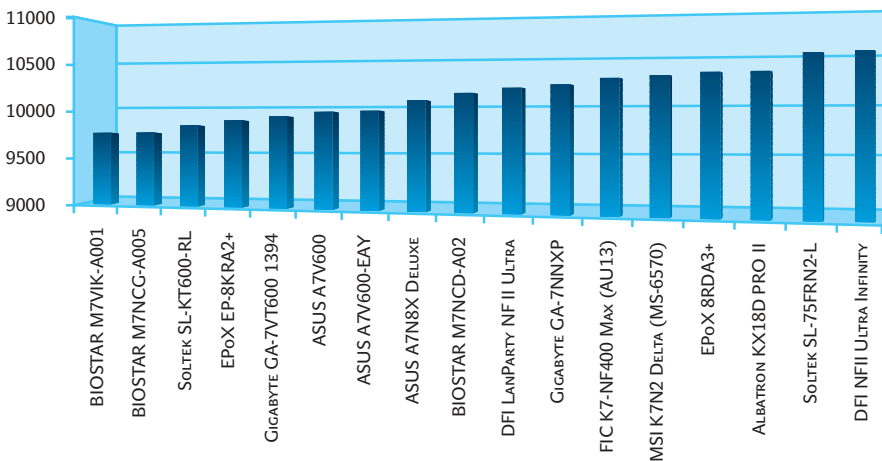
Od základní desky se odvíjejí celkové vlastnosti a možnosti počítače, takže je potřeba volit pečlivě. Správnou volbou

základní desky můžete ovlivnit to, zda budete moci později upgradovat výkon (pomocí rychlejšího procesoru nebo přidáním paměti), připojit nová zařízení (přes USB 2.0, FireWire nebo Serial ATA) a pořídit si diskové pole či jiná rozšíření systému.

NVIDIA A VIA

Čipové sady, které se používají v moderních deskách pro procesory Athlon XP, pocházejí →

3Dmark 2001SE [body]

→ od firem nVidia a VIA. Společnost VIA Technology je tradičním a největším výrobcem čipových sad pro procesory AMD. Začala s nimi v lednu 2001 – tehdy šlo o sadu VIA Apollo KT133, později se objevily i sady KT266, KT333, KT400 a jejich různé verze. Posledním přírůstkem je sada VIA KT600, která podporuje 200MHz sběrnici FSB (400MHz v režimu DDR). Tu ke své činnosti využívá například zatím nejrychlejší procesor Athlon XP 3200+.

Jako southbridge se k této sadě používá čip VT8237, který má v sobě integrovaný Serial ATA RAID řadič (pole RAID 0, RAID 1, RAID 1+0), podporuje až 8 USB 2.0 portů, Ethernet a šestikanálový zvuk (VIA Vinyl).

Druhým významným dodavatelem čipových sad pro desky Socket A je společnost nVidia. Ta se prosadila až před více než rokem zajímavou sadou nVidia nForce2. Nejnovější verzí je nForce2 Ultra 400, podporující FSB 200 MHz (400 v DDR režimu) a 400MHz paměti. Nemá sice integrovaný Serial ATA řadič, ale podporuje FireWire, šest USB 2.0 portů a zvukový výstup Dolby Digital 5.1 (SoundStorm). Podpora zahrnuje i dvě ethernetová rozhraní, čehož základní desky postavené na této sadě hojně využívají. V nabídce je i sada nVidia nForce 2 IGP, která má integrovanou grafiku (GeForce4 MX).

DVOUKANÁLOVĚ?

Obě čipové sady, které se v nových deskách používají, podporují paměti DDR400, označované také jako DDR SDRAM PC 3200. Čipová sada nVidia nForce 2 Ultra 400 ovšem podporuje tzv. dvoukanálový přístup (128bitový) s teoretickou přenosovou rychlostí až 6,4 GB/s. Frekvence sběrnice FSB je ale maximálně 200 MHz a její přenosová rychlost 3,2 GB/s, takže potenciál Dual

Channel řešení se v praxi příliš nevyužije, což potvrdily i naše testy.

VIA má paměťový řadič, který označuje jako FastStream64, a i ten zajišťuje rychlý přístup k paměti. Rozdíly v praxi tedy nejsou velké. Pokud chcete použít dvoukanálový přístup k paměti, je navíc nutné osadit do desky dva paměťové moduly. Testované

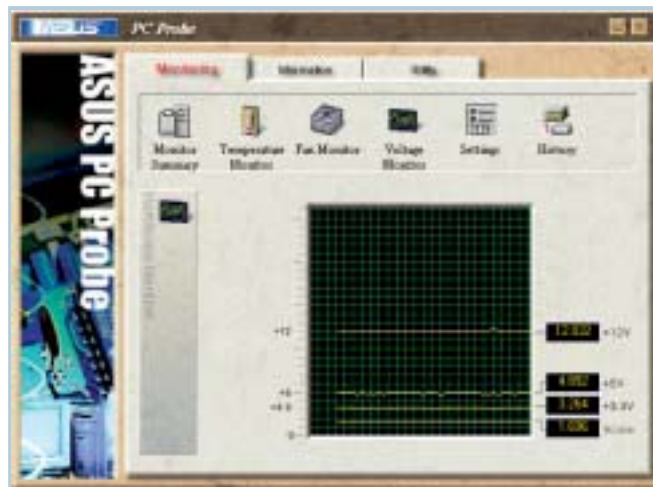
desky měly většinou tři paměťové sloty a maximem jsou 3 GB paměti.

CO NAJDETE NA DESCE

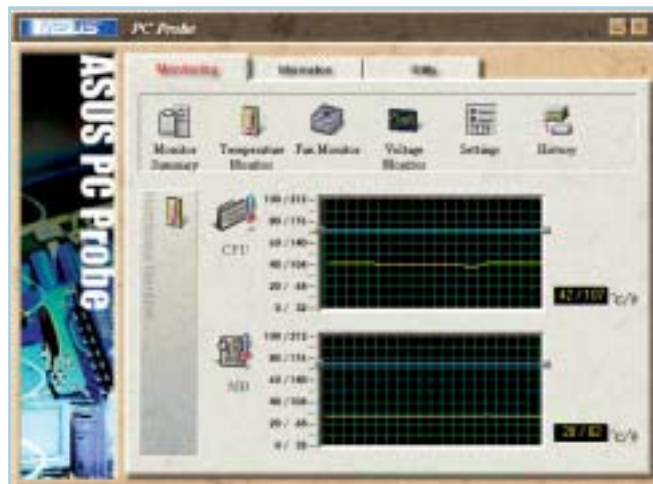
Čtyřpinový 12V napájecí kabel, označovaný jako „kostka“ a použitý poprvé u desek pro procesory Pentium 4, se nyní používá i u základních desek pro Athlon XP. Na to si dejte při nákupu pozor, protože ne každý napájecí zdroj tento kabel má.

Co měly dříve jen opravdu dobře vybavené desky, je dnes standardní součástí všech nových základních desek. Samozřejmě je tedy slot AGP 8X (objevily se i desky v provedení AGP Pro) a většinou pět nebo šest slotů PCI. Samozřejmě je i podpora šestikanálového zvukového výstupu, téměř běžná je i podpora konektorů S/PDIF (konektor pro připojení zvukových zařízení), FireWire (hodí se například pro připojení digitální videokamery, externích disků a podobně) apod. Síťovou kartu najdete také u většiny desek, a řada jich má dokonce dvě zásuvky RJ-45, takže počítač můžete připojit ke dvou sítím zároveň.

SCSI řadiče už sice na deskách nenajdete, ale dost jich má RAID řadič Serial ATA →

Základní desky mají integrované monitorovací obvody, jejichž úlohou je monitorovat napájení desky. Nedostatků v této oblasti totiž mohou způsobovat provozní nestabilitu.

Vyplatí se alespoň zpočátku sledovat i teplotu systému – přehřívání procesoru snižuje jeho životnost a příliš vysoká teplota svědčí o špatné instalaci chladiče.

Karta s externími konektory Serial ATA

→ zařízení. Serial ATA je tedy rozhraní, které se už naplno rozjelo. Sympatická je samozřejmě i podpora USB 2.0 a dostatečný počet těchto portů na deskách. Příjemné je, když deska umožňuje vyvedení zvukových konektorů na přední stranu počítačové skříně (Front Panel Audio), umožňuje připojení infračerveného portu nebo čtečky paměťových karet. To v případě jejich potřeby sníží náklady na pořízení této technologie.

Ubývá naopak sériové rozhraní (na desce bývá často jen jeden konektor) a gameport, který se ale většinou může instalovat dodatečně na zadní stranu PC. Chcete-li použít větší počet chladičů (na počítačovou skříň, doplňující chladič grafické karty apod.), je dobré sledovat i počet výstupů na chladič na desce.

Desku si tedy vybírejte i s ohledem na to, zda využijete všechny její funkce, nebo zda vám naopak nebude něco chybět. Chybět může třeba i sériový port, pokud má deska jen jeden a používáte třeba externí modem a například datový kabel pro připojení GSM telefonu.

VÝBAVIČKA

Na zadní desku se samozřejmě nevejde úplně vše, a tak je možné počítač některými porty doplnit pomocí panelů, které se umístí na zadní stranu PC místo rozšiřujících karet. Probrali jsme tedy i celý obsah krabice, ve které základní deska přišla; ten se může

dost podstatně lišit. K základním deskám můžete dostat panel s dalšími USB porty, s FireWire porty, gameportem apod., ale také kabely pro připojení Serial ATA zařízení.

PRO LADIČE

Další zajímavou vlastností základní desky je možnost jejího nastavení. Procesory AMD jsou oblíbené i proto, že se dají celkem snadno přetaktovat a dostanete z nich za stejnou cenu vyšší výkon. To lze zajistit zvýšením frekvence systémové sběrnice a frekvence paměti, často je ale nutné zvýšit i napětí procesoru, paměti nebo AGP sběrnice.

Že to není zcela bez rizika, je jasné; je tedy věcí každého uživatele, zda mu to za to stojí. My jsme se důkladně podívali i na možnosti nastavení BIOS základních desek a v tabulce najdete, které parametry se mohou ovlivňovat a v jakých hodnotách.

DESKY V TESTU

K testování základních desek jsme použili procesor AMD Athlon XP 3000+ (2167 MHz, 166 MHz FSB, násobič 13x), dva 256MB paměťové moduly DDR400 Kingmax CL 2,5, pevný disk ATA/133 Maxtor 80 GB, grafickou kartu ASUS V9560 s čipem nVidia FX5600 a mechaniku DVD-ROM. Paměti jsme instalovali tak, aby v případě, kdy to deska podporuje, pracovaly v režimu Dual Channel.

Test probíhal v prostředí systému Windows XP Professional, SP2 s nejnovějšími ovladači základních desek a použité grafické karty.

S deskami jsme provedli sérii testů, jejichž výsledky jsou v tabulce.

Použili jsme nízkouřivový test Bench32, který měří výkon procesoru při výpočtech (Dhrystone, Whetstones) i rychlost přístupu do paměti. Následovala i série aplikačních testů (převod WAV do MP3, převod videa do DivX) a grafických a herních testů (Quake III Arena, Aquamark 3, 3Dmark 2001, Unreal Tournament). Na nestabilitu nebo problémy jsme nenarazili.

Při měření rychlosti přístupu do paměti se výhody sady nVidia nForce2 Ultra 400 s podporou Dual Channel DDR paměti projeví, ale v aplikačních testech už rozdíl velký nebyl. Výsledky výkonových testů jsou tedy u základních desek dost vyrovnané. Více zaostala pouze deska se starší čipovou sadou VIA KT400.

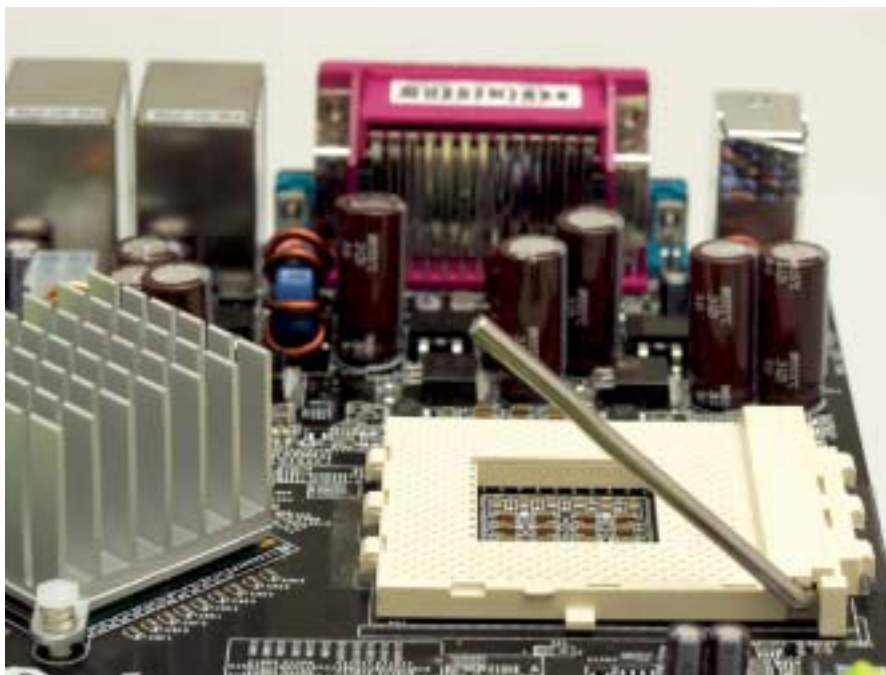
DESKA ZA DESKOU

Základní deska **KX18D PRO II** firmy **Albatron** využívá sadu nForce2 společnosti nVidia. K jejím kladům patří široké možnosti rozšiřování (6 PCI slotů), RAID řadič i slušná výbava (USB, S/PDIF a FireWire porty). BIOS nabízí dostatek možností nastavení a v paměti je i jeho kopie. Výkon desky je velmi dobrý.

Z nabídky firmy **ASUS** jsme vyzkoušeli hned tři modely. Deska **A7N8X Deluxe** je založena na sadě nVidia a může se pochlubit portem AGP Pro, SATA RAID řadičem, dvěma síťovými kartami a mnoha doplňky. O bohaté výbavě nakonec svědčí i její název – Deluxe. →

Základní desky mají většinou tři paměťové sloty a maximem jsou 3 GB paměti. Pokud chcete použít Dual Channel přístup k paměti, musíte osadit dva paměťové moduly.

Uchycení procesoru v patci pomocí odklápací páčky asi hned tak překonáno nebude...

➔ Desky **A7V600** a A7V600-EAY mají čipovou sadu VIA KT600 a liší se v podstatě jen výstavou. Mají 6 PCI slotů, speciální slot na Wi-Fi kartu, RAID řadič a gigabitovou síťovou kartu. Nenabízí ovšem možnost připojení FireWire portů.

Značku **Biostar** zastupovaly tři základní desky. Deska **M7NCD-A02** se sadou nVidia má síťovou kartu, ale jen 2 paměťové sloty a žádné SATA rozhraní. BIOS například umožňuje vybrat si zařízení, ze kterého se má bootovat, ale možnosti nastavení jsou slabé. Softwarová výbava je slušná, doplňky však deska nemá.

Deska **M7NCG-A005** má integrovanou grafiku – je založena na sadě nVidia nForce2 IGP. Na zadní straně tedy najdete i VGA výstup. Slot AGP je však také k dispozici. Karta je menší (formát microATX) a má jen tři PCI sloty. Podporuje max. 333MHz systémovou sběrnici, takže v ní nemůžete použít procesor Athlon XP 3200+. Opět chybí SATA porty, ale deska má podporu FireWire, S/PDIF a IrDA. Hodí se spíše pro kancelářský počítač.

Poslední deska Biostar – **M7VIK-A001** – využívá už o něco starší sadu VIA KT400, takže opět podporuje jen max. 333MHz FSB. Má 5 PCI slotů a slot CNR, SATA RAID řadič a podporuje FireWire rozhraní. Chybí jí síťová karta. V testech byla kvůli starší čipové sadě o něco pomalejší.

Vyzkoušeli jsme i dvě výkonné desky značky **DFI**, obě postavené na sadě nVidia nForce2 Ultra 400. Deska **NFII Ultra Infinity** má RAID řadič, dokonce 4 SATA konektory,

LAN kartu a přímo na ní je S/PDIF konektor. Druhá deska **DFI – LanParty NF II Ultra** – je určena speciálně pro hráče síťových her. Má „svítící“ plastové části (vyjmou se jen v prosklené skříni), dvě síťové karty a dodává se s bohatou výstavou, včetně šikovných popruhů pro přenášení PC. Možnosti nastavení obou desek jsou výborné.

Čipové sady firem VIA i nVidia využívá firma **EPoX**. Deska **8RDA3+** se sadou nVidia má dvě síťové karty, SATA RAID řadič, disponuje podporou všech běžných funkcí a v dodávce je i modul s FireWire porty. Deska **EPoX EP-8KRA2+** se sadou VIA má 6 PCI slotů, RAID řadič a síťovou kartu. Obě základní desky EpOx se mohou pochlubit číselnou identifikací stavu a širokými možnostmi nastavení v BIOS.

Pokračujeme deskou **K7-NF400 MAX** firmy **FIG**, v níž je použit čipset nVidia. Deska má RAID řadič, LAN kartu, 6 PCI slotů, FireWire port a na zadní stranu se mohou pomocí modulu vyvést i konektory S/PDIF. ➔

EasyTune4, aneb přetaktování snadno a rychle.

... když je krásný den

COOLPIX 4300

4Mpx • 3x optický zoom • rodinný fotoaparát • automatický i manuální režim • dvanáct motivových programů • makro od 4 cm • BSS • vyvážení na bílou • dodáván s bateriemi Li-ion a nabíječkou • volitelné příslušenství: širokouhlá předsádka, telepředsádka, rybí oko, adaptér na přefocování filmu, makrosvětlo, dálková spoušť, externí blesk SB-30, originální pouzdro

COOLPIX 4500

4MPx • 4x optický zoom • makro od 2 cm • manuální nastavení • panoramatické snímání • dodáván s bateriemi Li-ion a nabíječkou • volitelné příslušenství: předsádka, adaptér na přefocování filmu, makrosvětlo, dálková spoušť, externí blesky, originální pouzdro

COOLPIX 5400

5MPx • 4x optický zoom • ultraširokouhlý objektiv (28-115mm) • makro od 1cm • manuální nastavení • rychlé ovládání pomocí kruhového voliče • rychlé kontinuální snímání • dodáván s bateriemi Li-ion a nabíječkou • volitelné příslušenství: předsádkové čočky, externí blesky, originální pouzdro

Ocenění: Palec časopisu DIGI

COOLPIX 5700

5MPx • 8x optický zoom (35-280mm) • makro od 3cm • manuální nastavení • elektronický hledáček • dodáván s bateriemi Li-ion a nabíječkou • volitelné příslušenství: předsádkové čočky, dálková spoušť, externí blesky, originální pouzdro

Ocenění CIPA: Digitální fotoaparát roku 2003 v kategorii 5Mpx

Kromě tradičního „paralelního“ IDE stále častěji na deskách nalezneme i Serial ATA RAID řadič.

→ Softwarová výbava se skládá jen z ovladačů. Možnosti nastavení jsou dobré.

U základních desek **Gigabyte** jsme opět měli možnost vyzkoušet nejnovější čipové sady firem VIA i nVidia. Model **GA-7VT600 1394** se sadou VIA nabízí SATA RAID řadič, síťovou kartu i všechny moderní prvky, jako podporu S/PDIF konektorů apod. Čtyři USB porty se mohou rozšířit o další dva. Model **GA-7NXXP** se sadou nVidia a tím i podporou Dual Channel DDR paměti má dokonce dvě síťové karty, AGP Pro slot a RAID řadič IDE i SATA. Výbava desky je velmi dobrá. Oba modely umožňují „pohrát si“ v BIOS (pro větší bezpečnost je uložen dvakrát) s nastavením.

Základní deska **MSI K7N2 Delta** se sadou nVidia nForce2 Ultra 400 má dobrou hardwarovou i softwarovou výbavu i velmi dobré možnosti nastavení. Jako jediná podporuje Bluetooth, má LED indikaci stavu a podporuje i další zajímavé funkce. Barevné odlišení částí desky zvyšuje přehlednost.

Náš výčet končí u dvou deskách značky **Soltek**. U této značky si můžete vybrat jak řešení od firmy nVidia, tak od firmy VIA. Model **SL-75FRN2-L** je osazen sadou nVidia. Hardwarová výbava je slabší (chybí SATA port, podpora FireWire atd.), softwaru ale k desce dostanete dost a líbil se nám i její výkon. Možnosti nastavení jsou výborné.

Když se všechny konektory nevejdou přímo na desku, přidává výrobce adaptér, zde například se zvukovými konektory, včetně konektoru S/PDIF.

Druhá deska Soltek – model **SL-KT600-RL** se sadou VIA – nabízí SATA port (dokonce RAID řadič), ale i zde je podpora některých funkcí slabší. Nastavení je široce podporováno a deska nabízí i funkci Red Strom Overlocking pro přetaktování v BIOS.

To je tedy sedmá základní deska pro procesory Duron, Athlon a Athlon XP. Nabídka je široká. Co se týká výkonu, mnoho rozdílů mezi deskami není. Jiná situace je už v podpoře některých funkcí, popřípadě v hardwarových a softwarových doplňcích. Většina desk již také umožňuje detailní nastavení frekvence a napájení v BIOS.

Nám se vzhledem k ceně líbí základní deska GIGABYTE GA-7VT600 1394, ALBATRON KX18D PRO II a EPOX EP-8RDA3+, které mají všechny důležité funkce a dobré možnosti nastavení. Kdo chce opravdu něco extra a nevádí mu si připlatit, může zvolit desku DFI LANPARTY NF II ULTRA. ■ ■ ■ Pavel Trousil

CHIP tip
prosinec 2003
cena/výkon

ALBATRON KX18D PRO II

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ počet slotů	Výkon ■■■■■
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ zvojený BIOS	Vybavení ■■■■■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 6 0	+ možnosti nastavení	Možnosti nastavení ■■■■■
CENA v Kč s DPH 3782		Celkové hodnocení ■■■■■

ASUS A7N8X DELUXE

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ AGP Pro	Výkon ■■■■■
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ 2 × LAN	Vybavení ■■■■■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 Pro 5 0	- možnosti nastavení	Možnosti nastavení ■■■■■
CENA v Kč s DPH 4697		Celkové hodnocení ■■■■■

inzerce

ASUS A7V600

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA VIA KT600	+ počet slotů	Výkon ■■■■■
TYP PAMĚTI DDR400	+ Instant Music	Vybavení ■■■■■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 6 WiFi	+ 1Gb LAN	Možnosti nastavení ■■■■■
CENA v Kč s DPH 3471	- vybavení	Celkové hodnocení ■■■■■

ASUS A7V600-EAY

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA VIA KT600	+ počet slotů	Výkon ■■■■■
TYP PAMĚTI DDR400	+ Instant Music	Vybavení ■■■■■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 6 WiFi	+ 1Gb LAN	Možnosti nastavení ■■■■■
CENA v Kč s DPH 3890		Celkové hodnocení ■■■■■

BIOSTAR M7NCD-A02

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA VIA KT600	- chybá SATA	Výkon ■■■■■
TYP PAMĚTI DDR400	- jen 2 paměť. Sloty	Vybavení ■■■■■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 1	- možnosti nastavení	Možnosti nastavení ■■■■■
CENA v Kč s DPH 2220		Celkové hodnocení ■■■■■

BIOSTAR M7NCG-A005

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 IGP	+ integrovaná grafika	Výkon ■■■■■
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	- 333 MHz FSB	Vybavení ■■■■■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 3 1	- nemá SATA	Možnosti nastavení ■■■■■
CENA v Kč s DPH 3538		Celkové hodnocení ■■■■■

BIOSTAR M7VIK-A001

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA VIA KT600	+ RAID	Výkon ■■■■■
TYP PAMĚTI DDR400	- 333 MHz FSB	Vybavení ■■■■■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 1	- nemá LAN	Možnosti nastavení ■■■■■
CENA v Kč s DPH 2386		Celkové hodnocení ■■■■■

inzerce

DFI NFII ULTRA INFINITY

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ výkon	Výkon ■ ■ ■ ■ ■
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ SATA RAID	Vybavení ■ ■ ■ ■ ■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 0	+ možnosti nastavení	Možnosti nastavení ■ ■ ■ ■ ■
CENA v Kč s DPH 3900		Celkové hodnocení ■ ■ ■ ■ ■

CHIP tip
prosinec 2003
vítěz testů

DFI LANPARTY NF II ULTRA

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ RAID	Výkon ■ ■ ■ ■ ■
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ reset na desce	Vybavení ■ ■ ■ ■ ■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 0	+ LED indikace	Možnosti nastavení ■ ■ ■ ■ ■
CENA v Kč s DPH 5490	+ vybava - jen 1x SATA	Celkové hodnocení ■ ■ ■ ■ ■

CHIP tip
prosinec 2003
cena/výkon

EPOX EP-8RDA3+

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ LED indikace	Výkon ■ ■ ■ ■ ■
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ český návod	Vybavení ■ ■ ■ ■ ■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 0	+ 2x LAN	Možnosti nastavení ■ ■ ■ ■ ■
CENA v Kč s DPH 3599	+ 3 roky záruka	Celkové hodnocení ■ ■ ■ ■ ■

EPOX EP-8KRA2+

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA VIA KT600	+ LED indikace	Výkon ■ ■ ■ ■ ■
TYP PAMĚTI DDR400	+ RAID	Vybavení ■ ■ ■ ■ ■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 6 0	+ počet slotů	Možnosti nastavení ■ ■ ■ ■ ■
CENA v Kč s DPH 3550		Celkové hodnocení ■ ■ ■ ■ ■

FIC K7-NF400 MAX (AU13)

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ FireWire na desce	Výkon ■ ■ ■ ■ ■
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ počet slotů	Vybavení ■ ■ ■ ■ ■
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 6 0		Možnosti nastavení ■ ■ ■ ■ ■
CENA v Kč s DPH 3650		Celkové hodnocení ■ ■ ■ ■ ■

inzerce

CHIP tip
prosinec 2003
cena/výkon

GIGABYTE GA-7VT600 1394

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA VIA KT600	+ Dual BIOS	Výkon
TYP PAMĚTI DDR400	+ RAID	Vybavení
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 0		Možnosti nastavení
CENA v Kč s DPH 2590		Celkové hodnocení

GIGABYTE GA-7NXP

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ Dual BIOS	Výkon
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ RAID	Vybavení
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 Pro 5 0	+ 2x LAN, 1 Gb	Možnosti nastavení
CENA v Kč s DPH 4910		Celkové hodnocení

MSI K7N2 DELTA (MS-6570)

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ RAID	Výkon
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ LED indikace	Vybavení
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 1	+ doplňky	Možnosti nastavení
CENA v Kč s DPH 4209	- jen 1x výstup na chladič	Celkové hodnocení

SOLTEK SL-75FRN2-L

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA NVIDIA nForce2 Ultra 400	+ SW výbava	Výkon
TYP PAMĚTI Dual Channel DDR400	+ výkon	Vybavení
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 5 0	- výbava	Možnosti nastavení
CENA v Kč s DPH 2749		Celkové hodnocení

SOLTEK SL-KT600-RL

ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI	Klady a zápory	Hodnocení
ČIPOVÁ SADA VIA KT600	+ SW výbava	Výkon
TYP PAMĚTI DDR400	+ počet slotů	Vybavení
SLOTY AGP PCI CRN/ARM 1 6 0	+ Red Strom Overclocking	Možnosti nastavení
CENA v Kč s DPH 2637		Celkové hodnocení

inzerce

VÝROBCE	Albatron	ASUS	ASUS	ASUS	BIOSTAR
NÁZEV	KX18D PRO II	A7N8X Deluxe	A7V600	A7V600-EAY	M7NCD-A02
POSKYTL	Albatron	Levi	Levi	Levi	Libra
CENA S DPH [Kč]	3782	4697	3471	3890	2220
ZÁRUKA	24	36	36	36	24
TECHNICKÉ SPECIFIKACE					
ROZMĚRY (V × Š) [MM]	305 × 244	305 × 245	305 × 245	305 × 245	305 × 199
NAPÁJENÍ 12 V 4 PIN	-	-	-	-	-
ČIPOVÁ SADA	NVIDIA nForce2 Ultra 400	NVIDIA nForce2 Ultra SPP	VIA KT600	VIA KT600	NVIDIA nForce2 Ultra 400
SOUTHBRIDGE	NVIDIA nForce2 MCP-T	NVIDIA nForce2 MCP-T	VIA VT8237	VIA VT8237	NVIDIA nForce2 MCP-T
BIOS	Award (Mirror)	Award	Award (CrashFree)	Award (CrashFree)	Award
SLOTY AGP/PCI/CNR/ACR	1/6/0	1 Pro/5/0	1/6/WiFi	1/6/WiFi	1/5/1
MAX. FREKV. FSB [MHz]	400	400	400	400	400
PODPOROVANÝ TYP PAMĚTI	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400
PAMĚŤOVÉ SLOTSY	3	3	3	3	2
MAX. KAPACITA PAMĚTI [GB]	3	3	3	3	2
VYBAVENÍ					
PORTY ATA/100 (133)	2	2	2	2	2
SERIAL ATA PORTY	2 + RAID	2 + RAID	2 + RAID	2 + RAID	-
USB PORTY	2 + 4	4	4	4 + 2	4
DALŠÍ PORTY	2xPS/2, SP, PP	2xPS/2, SP, PP, S/PDIF	2xPS/2, SP, PP, S/PDIF	2xPS/2, SP, PP, S/PDIF	2xPS/2, 2xSP, PP
ZVUKOVÝ ČIP/MOŽNOST VYPNUTÍ	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano
ZVUKOVÉ KONEKTORY	3 + Gameport	5	3	3	3
INTEGROVANÁ SÍŤ. KARTA	ano	ano 2x	ano Gb	ano Gb	ano
FRONT PANEL AUDIO	ano	ano	ano	ano	ano
CHLADIČ ČIPOVÉ SADY	aktivní	pasivní	pasivní	pasivní	pasivní
VÝSTUPY NA CHLADIČE	2	3	3	3	2
ÚCHYT AGP KARTY	ano	-	ano	ano	ano
LED INDIKACE STAVU	-	-	-	-	-
MEMORY STICK/SD/SMART CARD	-	-	-	-	-
PODPORA SPDIF	ano	ano	ano	ano	ano
PODPORA BLUETOOTH	-	-	-	-	-
VNITŘNÍ AUDIOKONEKTORY	CD-IN	CD-IN, AUX-IN, modem	CD-IN, AUX-IN, modem	CD-IN, AUX-IN, modem	CD-IN
WAKE ON LAN/MODEM	ano/-	ano/ano	ano/ano	-/-	ano/-
SIGN. OTEVŘENÍ SKŘÍŇĚ	ano	ano	ano	ano	ano
PODPORA IRDA PORTU	ano	ano	-	-	ano
PODPORA IEEE-1394	ano	ano	-	-	-
DALŠÍ VYBAVENÍ					
SOFTWARE	PC-cillin 2002	ASUS PC Probe, PC-cillin 2002, ASUS LiveUpdate, WinDVD	PC-cillin 2002, ASUS PC Probe, LiveUpdate	PC-cillin 2002, ASUS PC Probe, LiveUpdate	Symantec Norton Internet Security 2003, Norton Ghost 2003, hardware Doctor, Warp-Speeder, nVidia Overclock
DOPLŇKY	S/PDIF panel, FireWire panel, 4x USB panel, SATA kabel	FireWire panel, SATA kabely, destička, SP, panel 2x USB + Gameport	SATA kabel, gameport panel, destička	SATA kabely, 2x USB panel, gameport panel, destička	destička
MOŽNOSTI NASTAVENÍ					
ZMĚNA NÁSOCIČE CPU	5 - 12,5 po 0,5	6,5 - 14 po 0,5	-	-	-
VOLBA FREKVENCE PAMĚTI	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400
ZMĚNA NAPĚTÍ JÁDRA CPU [V]	1,1 - 2,65 po 0,025	1,65 - 1,85 po 0,025	1,65 - 1,85 po 0,5	1,65 - 1,85 po 0,5	-
ZMĚNA NAPĚTÍ DRAM [V]	2,7 - 3,0 po 0,1	2,6 - 2,8 po 0,1	2,55 - 2,85 po 0,1	2,55 - 2,85 po 0,1	-
ZMĚNA NAPĚTÍ AGP [V]	1,5 - 1,8 po 0,1	1,5 - 1,7 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1	-
ZMĚNA FREKVENCE FSB	1 - 250 po 1	100 - 211 po 1	100 - 250 po 1	100 - 250 po 1	100 - 300 po 1
ZMĚNA NAPĚTÍ ČIPSETU [V]	1,6 - 1,9 po 0,1	-	-	-	-
VÝSLEDKY TESTŮ					
NÍZKOUROVNŮVÉ TESTY					
DHRYSTONES	3896856	3856448	3874564	3887423	3896784
WHETSTONES	19471	19221	19433	19405	19470
PAMĚŤ [BODY]	651150	648500	468850	471230	577700
DISK [KB/s/ms]	42044/13,8	42060/13	42028/13,2	42007/13,3	42021/13,3
APLIKAČNÍ TESTY					
3DMARK 2001 [32B]	10316	10034	9905	9875	10050
PŘEVOD WAV - MP3 [m:s]	0:39	0:39	0:39	0:39	0:38
PŘEVOD DO DIVX [m:s]	2:23	2:23	2:29	2:31	2:24
QUAKE3 ARENA (1024 × 768) [FPS]	257	251	246	247	251
UNREAL TOURNAMENT 2002 (1024 × 768 BODŮ)	129,54/62,25	128,56/60,03	128,70/59,70	128,56/59,60	128,98/60,71
AQUAMARK 3 [FPS]	18,17	17,99	18,18	18,18	18,12
AQUAMARK 3 [BODY]	18168	17992	18180	18180	18116

	BIOSTAR	BIOSTAR	DFI	DFI	EPoX	EPoX	FIC
	M7NCG-A005	M7VIK-A001	NFII Ultra Infinity	LanParty NF II Ultra	EP-8RDA3+	EP-8KRA2+	K7-NF400 Max (AU13)
	Libra	Abacus	RIDEA distribution	RIDEA distribution	ABI	Abacus Computer	FIC
	3538	2386	3900	5490	3599	3550	3650
	24	36	24	24	36	24	36
	244 × 244	305 × 244	305 × 245	305 × 245	305 × 245	305 × 244	305 × 244
	-	-	ano	ano	ano	-	ano
	NVIDIA nForce2 IGP	VIA KT400	NVIDIA nForce2 Ultra 400	NVIDIA nForce2 Ultra 400	NVIDIA nForce2 Ultra 400	VIA KT600	NVIDIA nForce2 Ultra 400
	NVIDIA nForce2 MCP	VIA VT8235	NVIDIA nForce2 MCP-T	NVIDIA nForce2 MCP-T	NVIDIA nForce2 MCP-T	VIA VT8237	NVIDIA nForce2 MCP-T
	Award	Award	Award	Award	Award	Award	Award
	1/3/1	1/5/1	1/5/0	1/5/0	1/5/0	1/6/0	1/6/0
	333	333	400	400	400	400	400
	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400
	3	3	3	3	3	3	3
	3	3	3	3	3	3	3
	2	3 + RAID	2	4 + RAID	2	4 + RAID	2
	-	2	4 + RAID	1	2 + RAID	2	2 + RAID
	2 + 2	2	4	4 + 2	4	4	4 + 2
	2xPS/2, SP, PP, VGA	2xPS/2, 2xSP, PP	2xPS/2, SP, PP, S/PDIF	2xPS/2, 2xSP, PP	2xPS/2, PP	2xPS/2, 2xSP, PP	2xPS/2, SP, PP, FireWire
	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano
	3 + Gameport	3 + Gameport	5	3	3	3	3
	ano	-	ano	ano 2x	ano 2x	ano	ano
	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
	aktivní	pasivní	pasivní	pasivní	aktivní	pasivní	pasivní
	2	2	3	2	3	3	3
	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
	-	-	-	ano	ano	ano	-
	-	-	-	-	-	-	-
	ano	-	ano	ano	ano	ano	ano
	-	-	-	-	-	-	-
	CD-IN	CD-IN	CD-IN, AUX-IN	CD-IN, AUX-IN	CD-IN, AUX-IN	CD-IN, AUX-IN	CD-IN, AUX-IN
	ano/-	ano/-	ano/ano	ano/ano	ano/ano	-/-	ano/ano
	ano	-	-	-	-	-	-
	ano	-	ano	ano	ano	ano	ano
	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
	Symantec Norton Internet Security 2003, Norton Ghost 2003, hardware Doctor, Warp-Speeder, nVidia Overclock	Symantec Norton Internet Security 2003, Norton Ghost 2003	-	WinCinema, RadarSync	Norton Ghost 7, Magic Utility, PC-cillin 2002	Norton Ghost 7, PC-cillin 2002, Magic Utility	-
	USB panel	SATA kabel, 3x FireWire panel,	SATA kabely, destička, FireWire panel	PCTranspo, FrontX panel, S/PDIF panel, 2x USB panel, Gameport, kulaté IDE kabely, SATA kabel	FireWire panel, SATA kabely, panel SP + Gameport, kulaté IDE kabely	SATA kabel, gameport, FireWire panel	FireWire panel, 2x USB panel, S/PDIF panel, SATA kabel, destička
	6 - 18 po 0,5	-	5 - 22 po 0,5	5 - 22 po 0,5	5 - 24 po 0,5	5 - 23 po 0,5	3 - 24 po 0,5
	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400
	1,3 - 2 po 0,025	- 0,1 ~ + 0,1 po 0,025	1,1 - 2 po 0,025	1,1 - 2 po 0,025	1,4 - 2,2 po 0,025	1,4 - 2 po 0,025	1,575 - 1,925 po 0,025
	2,5 - 2,8 po 0,1	2,5 - 2,8 po 0,1	2,6 - 3,3 po 0,1	2,5 - 2,8 po 0,1	2,5 - 2,9 po 0,133	2,5 - 2,9 po 0,133	2,5 - 2,8 po 0,1
	1,5 - 1,8 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1	+ 0,1 ~ 0,7 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1
	100 - 200 po 1	100 - 200 po 1	100 - 300 po 1	100 - 300 po 1	100 - 250 po 1	100 - 250 po 1	100 - 233 po 1
	-	-	1,6 - 1,9 po 0,1	1,6 - 1,9 po 0,1	-	-	-
	387254	3871688	3892272	3885408	3881176	3883008	3886904
	19426	19356	18948	19475	19504	19406	19466
	621010	434050	674700	651800	651950	471900	668350
	42016/13,3	42001/14,1	41989/14,4	42000/13,1	42018/13,6	42024/13,1	41998/13,3
	10110	9701	10528	10107	10315	9865	10206
	0:39	0:39	0:38	0:38	0:39	0:39	0:38
	2:25	2:32	2:20	2:22	2:21	2:28	2:25
	249	240	263	253	258	244	251
	128,75/60,11	128,22/58,53	129,89/63,62	129,10/60,86	129,38/62,71	128,60/59,33	128,73/60,53
	18,11	18,23	18,17	18,12	18,11	18,18	18,12
	18113	18234	18174	18118	18113	18175	18118

VÝROBCE	Gigabyte	Gigabyte	MSI	Soltek	Soltek
NÁZEV	GA-7VT600 1394	GA-7NNXP	K7N2 Delta (MS-6570)	SL-75FRN2-L	SL-KT600-RL
POSKYTL	ELAP	ELAP	Levi	Abacus computer	Abacus computer
CENA S DPH [Kč]	2590	5990	4209	2749	2637
ZÁRUKA	36	36	36	24	24
TECHNICKÉ SPECIFIKACE					
ROZMĚRY (V × Š) [MM]	305 × 244	305 × 244	305 × 230	305 × 245	305 × 225
NAPÁJENÍ 12 V 4 PIN	-	ano	-	ano	ano
ČIPOVÁ SADA	VIA KT600	NVIDIA nForce2 Ultra 400	NVIDIA nForce2 Ultra 400	NVIDIA nForce2 Ultra 400	VIA KT600
SOUTHBRIDGE	VIA VT8237	NVIDIA nForce2 MCP-T	NVIDIA nForce2 MCP-T	NVIDIA nForce2 MCP-T	VIA VT8237
BIOS	Award (Dual)	Award (Dual)	Award	Award	AMI
SLOTY AGP/PCI/CNR/ACR	1/5/0	1 Pro/5/0	1/5/1	1/5/0	1/6/0
MAX. FREKV. FSB [MHz]	400	400	400	400	400
PODPOROVANÝ TYP PAMĚTI	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400	DDR400
PAMĚŤOVÉ SLOTSY	3	4	3	3	3
MAX. KAPACITA PAMĚTI [GB]	3	3	3	3	3
VYBAVENÍ					
PORTY ATA/100 (133)	2	4 + RAID	3 + RAID	2	2
SERIAL ATA PORTY	2 + RAID	2 + RAID	2	-	2 + RAID
USB PORTY	4 + 2	4 + 2	4 + 2	2	2
DALŠÍ PORTY	2xPS/2, 2xSP, PP	2xPS/2, 2xSP, PP	2xPS/2, SP, PP	2xPS/2, 2xSP, PP	2xPS/2, 2xSP, PP
ZVUKOVÝ ČIP/MOŽNOST VYPNUTÍ	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano	AC '97 (6)/ano
ZVUKOVÉ KONEKTORY	3	3	3	3 + Gameport	3 + Gameport
INTEGROVANÁ SÍŤ. KARTA	ano	ano 2x Gb	ano	ano	ano
FRONT PANEL AUDIO	ano	ano	ano	-	ano
CHLADIČÍ ČIPOVÉ SADY	pasivní	aktivní	aktivní	pasivní	pasivní
VÝSTUPY NA CHLADIČE	3	3	1	3	4
ÚCHYT AGP KARTY	ano	-	ano	-	ano
LED INDIKACE STAVU	-	-	ano (D-Bracket)	-	-
MEMORY STICK/SD/SMART CARD	-	ano	-	-	ano
PODPORA SPDIF	ano	ano	ano	-	-
PODPORA BLUETOOTH	-	-	ano	-	-
VNITŘNÍ AUDIOKONEKTORY	CD-IN, AUX-IN	CD-IN, AUX-IN	CD-IN	CD-IN	CD-IN
WAKE ON LAN/MODEM	ano/ano	ano/ano	ano/-	ano/-	ano/-
SIGN. OTEVŘENÍ SKŘÍŇE	ano	ano	-	-	-
PODPORA IRDA PORTU	ano	ano	ano	ano	ano
PODPORA IEEE-1394	ano	ano	ano	-	-
DALŠÍ VYBAVENÍ					
SOFTWARE	Norton Internet Security 2003, EasyTune 4, @BIOS	Norton Internet Security 2003, EasyTune 4, @BIOS	Live BIOS, Live Drivers, Trend PC-cillin 2002, PC-Alert 4, InterVideo WinDVD	PC-cillin 2002, Virtua-Drive 7, RestoreIT! 3 Lite, PartitonMagic 6 SE, DriveImage 4.0	PC-cillin 2002, Virtua-Drive 7, RestoreIT! 3 Lite, PartitonMagic 6 SE, DriveImage 4.0
DOPLŇKY	SATA kabely, 2x USB + FireWire panel, destička	2x USB panel, FireWire panel, S/PDIF panel, SATA kabely, SATA panel, destička	kulatý IDE kabel, SATA kabely, FireWire panel, S-Bracket (S/PDIF), D-Bracket (USB,LED), destička	destička	SATA kabely
MOŽNOSTI NASTAVENÍ					
ZMĚNA NÁSOCIČE CPU	5 - 18 po 0,5	5 - 22,5 po 0,5	7 - 13 po 0,5	5 - 22 po 0,5	5 - 18 po 0,5
VOLBA FREKVENCE PAMĚTI	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400	200, 266, 333, 400
ZMĚNA NAPĚTÍ JÁDRA CPU [V]	+ 5, 7,5, 10 %	1,1 - 1,85 po 0,025	1,55 - 1,8 po 0,025	1,1 - 1,85 po 0,025	1,1 - 1,85 po 0,025
ZMĚNA NAPĚTÍ DRAM [V]	+ 0,1 ~ 0,3 po 0,1	+0,1, +0,2	2,5 - 2,7 po 0,1	2,5 - 2,8 po 0,1	2,5 - 2,8 po 0,1
ZMĚNA NAPĚTÍ AGP [V]	+ 0,1 ~ 0,3 po 0,1	+ 0,1 ~ 0,3 po 0,1	1,5 - 1,7 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1	1,5 - 1,8 po 0,1
ZMĚNA FREKVENCE FSB	100 - 250 po 1	100 - 300 po 1	100 - 300 po 1	100 - 250 po 1	100 - 233 po 1
ZMĚNA NAPĚTÍ ČIPSETU [V]	-	-	-	1,6 - 1,8 po 0,1	-
VÝSLEDKY TESTŮ					
NÍZKOUROVNŮVÉ TESTY					
DHRYSTONES	3897064	3867704	3885874	3897416	3865304
WHETSTONES	19470	19388	19421	19463	19356
PAMĚŤ [BODY]	473700	649850	667312	672800	499900
DISK [KB/s/ms]	42052/13,9	41920/13,7	41852/13,4	41985/13,9	41553/14,3
APLIKAČNÍ TESTY					
3DMARK 2001 [32B]	9892	10118	10311	10514	9744
PŘEVOD WAV - MP3 [m:s]	0:39	0:39	0:38	0:39	0:42
PŘEVOD DO DIVX [m:s]	2:30	2:23	2:24	2:19	2:32
QUAKE3 ARENA (1024 × 768) [FPS]	244	253	255	262	243
UNREAL TOURNAMENT 2002 (1024 × 768 BODŮ)	128,65/59,58	129,09/60,78	129,79/63,57	129,89/63,55	127,91/57,65
AQUAMARK 3 [FPS]	18,24	18,12	18,24	18,18	18,17
AQUAMARK 3 [BODY]	18240	18118	18240	18175	18174

inzerce

Srovnávací test čtrnácti čteček paměťových karet

Digitální čítárna

Paměťové karty se již zabydly i v mobilních telefonech, potkáváme je na každém počítačovém kroku. V následujícím testu jsme se proto podívali na to, jak zajistit jejich komunikaci s počítačem – otestovali jsme čtrnáct multiformátových čteček paměťových karet.

Jak paměťové karty vypadají, kolik stojí a k čemu všemu je lze využít, zaslechl snad každý, kdo alespoň trochu sleduje dění v oblasti počítačů a vlastně i spotřební elektroniky. Většina přístrojů, které karty pro ukládání dat využívají, nabízí vlastní způsob komunikace s okolím, ve srovnání s přímým kopírováním souborů pomocí čtečky to však zpravidla není ani tak rychlý, ani tak elegantní způsob.

Připravili jsme proto srovnávací test zaměřený na čtecí jednotky, které umí pracovat s různými typy karet. Nejen na trhu s digitálními fotoaparáty totiž probíhá pravá válka mezi zastánci různých standardů, ve které se strany navzájem bombardují argumenty toho typu, že jejich nový formát je menší a rychlejší, takže lepší než o polovinu levnější formát konkurenční. V některých případech mají výrobci samozřejmě pravdu, nic to však nemění na faktu, že na vzniklém chaosu trpí hlavně uživatel. Ten se pak musí potýkat s mnoha různými typy karet – jestli-

že zakoupí nový fotoaparát, je možné, že bude muset nakoupit i nové paměťové karty, které pak nepůjdou použít v jeho PDA či v přehrávači MP3.

Nejdříve jsme se setkali se Smart Media kartami, které v době své největší slávy tehdy nevelkému trhu naprosto dominovaly, jen s menší konkurencí souběžně existujícího formátu Compact Flash. Ten se však časem vypracoval na jedničku v hi-end řešeních, zatímco karty Smart Media pomalu mizí v historii. Běžnější jsou nyní Compact Flash karty typu I, ale setkáme se i s tlustší odnoží CF karet, typem II. Do této velikosti však lze směstnat opravdu velkou kapacitu flash paměti, nebo dokonce i miniaturní pevný disk, jako v případě disku IBM Microdrive.

V masovém měřítku se však začíná uplatňovat také hlavně firmou Panasonic prosazovaný formát Secure Digital, který byl vyvinut jako výkonnější generace vzhledově podobných, ale pomalejších karet Multimedia Card.

Firma Sony si na horkém bojišti přihála svou polévku vlastním formátem karet Memory Stick a nakonec se do toho všeho zapojily firmy Olympus a Fuji s posledním formátem miniaturních karet xD Picture Card..

Jestliže měly čtečky v testu dosáhnout na přední příčky, musely si umět s těmito všemi kartami poradit, což nebylo – zvláště s přihlédnutím k různorodosti karet a výrobců – nijak snadné. Na straně počítače se našťastí situace vyjasnila, standard USB storage class je již opravdu standardem, a tak operační systém obslouží čtečky bez speciálních ovladačů. Také rozhraní USB 2.0 s maximální teoretickou rychlostí přenosu 480 Mb za sekundu se na čtečkách příjemně projevilo, poskytuje totiž dobrou výkonovou rezervu i pro práci s více kartami současně, a ani kopírování z jedné karty na druhou proto nijak nezdržuje.

JAK SE TESTUJÍ ČTEČKY

Jelikož všech čtrnáct testovaných jednotek se shodně prezentovalo podporou vysokorychlostního přenosu přes rozhraní USB 2.0, zvolili jsme právě toto rozhraní jako základní platformu pro test. Výkony čteček degrado- ➔

→ vané připojením k USB 1.1 v hodnocení neuvádíme, úzké hrdlo sestavy je pak právě v něm a možnosti čtečky zůstávají nevyužity.

Testovací počítač, postavený na základní desce Intel D875PBZ s čipovou sadou Intel i875P a osazený procesorem Pentium 4 s frekvencí 2,4 GHz, provozoval operační systém Windows XP. Ten nemá díky podpoře USB storage class s provozem čteček žádné problémy, na rozdíl od některých předchozích verzí Windows nebo i jiných systémů, které potřebují příslušné ovladače. V tabulce je také uvedeno, pro které systémy a jejich verze jsou ovladače dostupné.

Výkony sebelepší čtečky závisí i na použité paměťové kartě. S různými, byť teoreticky stejnými kartami se rychlost liší až nečekaně. Proto jsme pro testování použili celkem 13 různých paměťových médií. Nejširší paleta karet náležela formátu Compact Flash – použili jsme čtyři standardní karty typu I, doplněné vysokorychlostní kartou PQI stejného typu. Rozměrnější standard CF typ II zastoupila rychlá, 320MB karta Pretec a miniaturní 1GB pevný disk IBM Microdrive stejného formátu.

Sloty pro Memory Stick, MultiMedia Card, Secure Digital a xD card jsme u jednotlivých čteček testovali jen s jedním typem karty, pro již zastarávající formát Smart Media jsme pak zařadili dvojici výkonově podobných karet Pretec a Olympus.

S každou kartou, kterou testovaná čtečka podporovala, byly provedeny jak syntetické testy přenosové rychlosti pomocí programu HD Tach 2.61, tak praktický test kopírování digitálních fotografií ve formě 20 JPG souborů s celkovou kapacitou 15,4 MB. Tuto hranici jsme zvolili kvůli dostupnosti všech typů karet v dané velikosti.

Naměřené rychlosti zápisu a čtení jsou spolu s naměřenými časy praktického kopírování uvedeny v tabulce. Karet Compact Flash bylo testováno více typů a i v celkovém bodovém hodnocení mají poněkud vyšší zastoupení, to z důvodu jejich rozšíření a výkonnostních rozdílů, se kterými se u jiných formátů karet nesetkáme. Například karty standardu SD a jim předcházející MMC vykazovaly hlavně v praktických testech přímo propastný rozdíl mezi zápisem a čtením, ve vzájemném porovnání čteček se však výkony tak zásadně nelišily.

Čtveřice obyčejných CF I karet však dosahovala velmi rozdílných rychlostí přenosu, některé kombinace karta-čtečka si velmi dobře vyhovovaly, jiné méně. Naproti tomu jak rychlá CF I karta, tak i obě CF II řešení dosahovaly menších rozdílů, i tady však dovedly některé čtečky překvapit.

Ve dvou případech čtečka odmítla spolupracovat s vloženou CF kartou, při praktickém testu pak jednotka Carry UISDMC4W nedovolila systému ani na více počítačích jakýkoli zápis na SD nebo MMC kartu, zatímco nízkourovňové testy proběhly bez problémů. Uvedené problémové případy proto také naleznete v tabulce.

Další bodové hodnocení čteček se věnuje různým podporovaným typům karet. Je užitečné mít možnost pracovat s dalšími formáty karet. Jelikož však volbu potřebných typů karet a tím i omezení výběru čtečky zpravidla provede každý ještě před koupí, není na toto hodnocení kladena zásadní důležitost. Investovat do nepoužívaných rozhraní s heslem „Co kdyby jednou“ se totiž nevyplácí.

Předposlední bodové hodnocení si všímá dalšího příslušenství, které ke čtečce dostaneme. Sem spadají prodlužovací USB kabely, které se mohou hodit i k jiným zařízením, ochranné brašničky pro transport a u interních jednotek se zde také objevují USB, IEEE-1394 (FireWire) a audio konektory. Zvláště starší počítačové skříně nemávají tyto konektory vpředu vyvedeny a možnost jejich doplnění je výhodná.

Nakonec zbývá hodnocení mechanického provedení a způsobu instalace čtečky. U externího provedení je důležitá spíše první složka, naznačuje výdrž různě povolaných a po kapsách přenášených čteček. Tady je výhodou buďto úplně odpojitelný kabel, nebo provedení,

Phoenix

Spread to the Future!

GIGABYTE™ N Series Graphics Accelerator

NVIDIA GeForce FX5950 Ultra GV-N595U256V

- Jejím srdcem je čip nVidia GeForce FX 5950 Ultra
- Je vybavena konektory DVI-I, TV-Out a D-Sub
- Podporuje záznam videa pro editaci (VIVO)
- V balení přiloženo tři špičkové hry a PowerDVD 5.0

NVIDIA GeForce FX5700 Ultra GV-N57U128D

- Jejím srdcem je čip nVidia GeForce FX 5700 Ultra
- Podporuje nový standard AGP 8X
- Je osazena 128MB DDR II pamětí
- Je vybavena konektory DVI-I, TV-Out a D-Sub
- V balení přiloženo tři špičkové hry a PowerDVD 5.0

Pro více informací kontaktujte prosím našeho distributora:

ELAP
COMPUTER DISTRIBUTION

ELAP Computer Distribution
Praha:
Tel.: +420 - 272 191 411
Fax: +420 - 272 769 621

www.elap.cz
Brno:
Tel.: +420 - 548 427 711, 712
Fax: +420 - 548 427 750

* These speed settings are not guaranteed by GIGABYTE.
- The specification and pictures are subject to change without notice.
- All trademarks and logos are the properties of their respective holders.
- Any overclocking is at user's risk. Giga-Byte Technology shall not be responsible for any damage or instability to your processor, motherboard, or any other components.

www.gigabyte.com.tw

GIGABYTE
TECHNOLOGY

→ kde se krátký USB kablík pro transport celý ukryje v těle čtečky.

Interní čtečky jsou o řád odolnější, při instalaci je však třeba dát pozor na zapojení – čtyřžilové kabely lze na základní desce snadno zaměnit nebo zapojit opačně, což může vést až ke zničení čtečky. Některé interní modely tak pro instalaci vyžadují dobrou znalost PC hardwaru.

Do celkového hodnocení není nijak zakomponována cena čtečky, bodové hodnocení v rozmezí jednoho až deseti bodů vzniklo jako vážený průměr z uvedených kritérií.

NETLAČTE SE, PROSÍM, DO ŘADY...

První čtečka v testu je v interním 3,5" provedení, nese označení **Embedded 7in1** a přímo na jejím předním panelu nalezneme logo výrobce, společnosti **Apacer**. Čtveřice štěrbin nabízí podporu pro všechny běžné formáty karet a v pravé části nalezneme vyvedený USB port. Rozšířená část slotu pro Smart Media karty nabízí zdání čtečky pro xD karty, příslušný konektor se však uvnitř nenachází. Dvojitý kabel čtečky s děleným konektorem je třeba pečlivě zapojit podle manuálu základní desky, což není nic pro začínající uživatele PC.

Druhá, na pohled velmi atraktivní čtečka **Apacer** nese označení **MegaSteno 2.0**, a jelikož má miniaturní externí provedení, je její instalace velmi snadná. O činnosti informuje dvojice LED diod, krátký datový kablík se pro přepravu schovává pod krytem v zadní části čtečky. Jako příslušenství výrobce přikládá malou transportní brašničku a prodlužovací USB kabel. Zajímavostí konstrukce je sružená štěrbinová pro SM, MS a SD/MMC karty, kvůli které nelze poslední dvě jmenované karty použít současně.

Firmu **Carry** reprezentují v testu tři čtečky. První má typové označení **UISDMA2W**. Nabízí standardní karty, ovšem bez slotu pro Compact Flash karty – místo něj je pod krycími dvířky ukryta větší šachta pro ATA flash karty s rozhraním PC card. Přes redukci by sem šly Compact Flash karty zasunout, bohužel redukce se k jednotce nedodává, proto tato možnost nebyla testována. Dvojice stavových LED diod čitelnosti příliš nevyčníká, jinak je mechanická konstrukce s odpojitelným kabelem bez připomínek. V testu předvedené výkony řadí tuto čtečku mezi nejrychlejší.

Druhá čtečka se značkou **Carry** má typové označení **UISDMC41W** a interní provedení. Kromě standardní čtveřice štěrbin pro paměťové karty se přední panel honosí dvojicí zdírek pro USB a jednou pro IEEE-1394 rozhraní. Většimu množství portů odpovídá i počet konektorů, které se zezadu poměrně složitě připojují odpovídajícím počtem kabelů. I tato čtečka v testech předvedla dobré výsledky.

Jednotka označená **UISDMC4W** je posledním zástupcem značky **Carry**. Její kovové tělo je navrženo pro vnitřní instalaci do skříně počítače, na zadní straně má ale dvojici USB konektorů – jeden pro přiložený interní kabel, druhý pak pro běžný USB kabel s A-B konektory. Jelikož je čtečka celá uzavřená, lze ji bez nebezpečí provozovat i externě. V testech bohužel příliš neoslnila, rychlost čtení nebyla z nejvyšších a vyskytly se i problémy s kompatibilitou při zápisu na libovolné SD a MMC karty a v testu použitou CF I kartu značky Kingmax.

První jednotka reprezentující v testu značku **iTec** nese označení **Multislot 6-in-1**. Na malém a tenkém těle, které je pro větší

odolnost vyrobeno z kovu, nalezneme standardní čtveřici slotů pro paměťové karty a na horní ploše zapuštěnou stavovou diodu v dvoubarevném provedení. Odnímatelný kabel se ke čtečce připojuje miniUSB konektorem. Testy prošla jednotka bez problémů a ani její cena není nijak vysoká.

Druhý reprezentant značky **iTec** nese označení **USB 2.0 8-in-1** a jako jedna z mála v testu se tato čtečka může pochlubit slotem pro xD karty, která je ukryta uvnitř rozměrnější štěrbině pro Smart Media karty. Čtečka je zabudována v plastovém boxu rozměru 3,5" mechaniky, dokonce s dírkami pro šroubky. Je tedy na volbě uživatele, jak bude čtečku používat. Kabel se standardním USB konektorem je k jednotce připojen pevně, v příslušenství však nalezneme krátkou redukci pro připojení k vnitřnímu USB konektoru na desce.

Značku **Kouwell** reprezentuje na poli externích čteček zařízení s typovým číslem **2205**. S cenou těsně pod tisíc korun to není čtečka nijak nákladná a její mechanické provedení ji předurčuje k použití na cestách. Krátký kabel lze ukrýt v těle čtečky, pro použití se stolním PC je v dodávce prodlužovací kabel. Rychlostní i praktické testy proběhly bez problémů, pouze u rychlé CF I karty značky PQI s kapacitou 512 MB čtečka špatně rozpoznala kapacitu karty.

V testu bezkonkurenčně největší čtečka nese označení **Kouwell F7210**. Je totiž určena pro instalaci do 5,25" šachty plné velikosti a rozměrný přední panel využívá kromě vyústění čteček také pro kompletní sadu konektorů. Nabízí po dvou konektorech USB 2.0, IEEE-1394 a Serial ATA, vlevo pak sadu tří jack konektorů pro vyvedení výstupu zvuku →

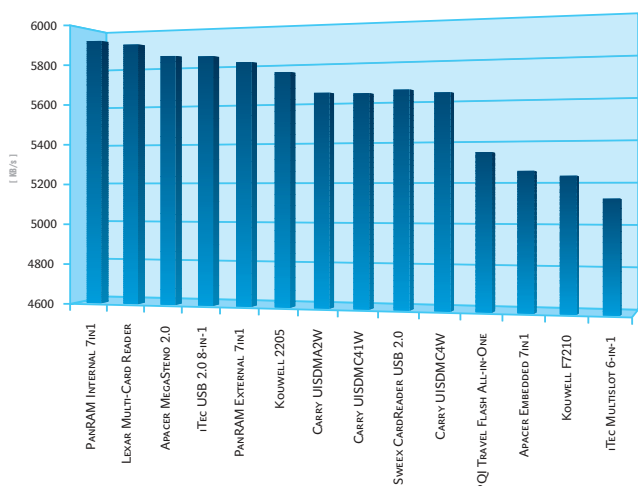

Externí přenosné čtečky mívají zvláštní dutinu, kam lze při transportu schovat propojovací kabel.

Čtečky jsme testovali s paměťovými kartami všech populárních typů a od několika různých výrobců.

Čtení SD card Pretec

➔ kové karty. Zezadu se panel připojuje „externími“ kabely, které je třeba pomocí přiložené záslepky vyvést skříní z počítače ven. Jako jediná interní čtečka vyžaduje tato čtečka dodatečné napájení ze zdroje PC. Rychlost zápisu v testu příliš neoslnila, při čtení si ale modul F7210 vedl velmi dobře.

Čtečku **Lexar Multi-Card Reader** plně charakterizují slova nejmenší a nejlépe vybavená. Jako druhá čtečka v testu přidává k běžné sadě podporovaných karet i formát xD card. Její externí provedení má šachty karet kryty odklápěcím víčkem, komunikační kabel je odpojitelný, s miniUSB konektorem. Čtečka předvedla bezproblémový provoz a slušné výsledky se všemi kartami.

Společnost ProCA do testu zapůjčila jednotku **External 7in1**. Jako jejího výrobce jsme po nesnadném pátrání odhalili firmu **PanRAM**. Ploché a tenké tělo čtečky má prostor pro uložení USB kabelu, při použití bez přiložené USB prodlužovačky však není manipulace s krátkým konektorem nijak pohodlná. Druhou výčitkou mechanické konstrukci je hluboko zapuštěný SD/MMC slot, z něhož se karty nepadnou vytahují. Testy této čtečky proběhly s dobrým výsledkem a bez jakýchkoli problémů s kompatibilitou.

Druhým produktem tajemné firmy **PanRAM** je **Internal 7in1** – jak již pojmenování napovídá, interní čtečka. V testech byla oproti své kolegyni rychlejší, interní provedení si však vynutilo obtížnější instalaci. Pro připojení kabelu ke čtečce je třeba sejmout její krycí plech. Za tyto nesnáze je uživatel odměněn USB konektorem vyvedeným na přední panel a již naznačenými dobrými výsledky hlavně při zápisu.

Značka **PQI** reprezentovala plochá externí čtečka **Travel Flash All-in-One** s USB konektorem, který lze i v tomto případě pro transport schovat do těla čtečky. Na těle z perleťového plastu nalezneme dvojici stavových LED diod a pouze tři štěrbinu pro paměťové karty. SD a MMC karty se totiž o životní prostor dělí se slotem pro Memory Stick, nejdou proto použít současně. Jako příjemné vlastnosti jmenujeme cenu čtečky a příslušenství, jehož součástí je i USB prodlužovačka a jednoduchý transportní obal.

Poslední integrovaná čtečka v testu pochází od firmy **Sweex** a identifikuje ji označení **CardReader USB 2.0**. Nevelké tělo čokovitého tvaru nese vpředu čtveřici standardních konektorů a dvě LED kontrolky, vzadu pak miniUSB konektor pro odpojitelný kabel. Testem čtečka prošla bez zaváhání, s příjemnými přenosovými rychlostmi a dobrými časy přenosu naměřenými v praktickém testu.

Mimo rámec srovnávacího testu, který jsme zaměřili na multifunkční čtečky, musí zůstat druhý reprezentant značky **PQI**, nazvaný **Travel Flash CF USB 2.0**. Je to totiž miniaturní čtečka určená pouze

→ pro Compact Flash karty. Zvládá sice obě varianty, přesto ji jako multifunkční označit nemůžeme. Je to škoda tím spíš, že výkonnostními testy prosvítěla jako bezpečně nejrychlejší a díky jednoduchému provedení je zároveň i nejlevnější.

Bylo nám líto její výsledky zcela ignorovat, uvádíme ji zde tedy pro srovnání specializované čtečky s ostatními, integrovanými čtečkami.

ČTEČKY? MÁME VÁS PŘEČTENÍ!

Mezi jinými kandidáty na vítězství nás zaujal interní panel Kouwell F7210 s širokou nabídkou dalších komunikačních rozhraní a velmi rychlým čtením, o vítězství jej však nakonec připravily slabší výkony při zápisu a přece jen o kategorii vyšší cena. Podobně nás ve skupině externích čteček zaujala Carry UISDMA2W, která je velmi rychlá, bohužel však není z nej-

levnějších. Nabízí slot ATA flash, který ale bez dodatečné redukce mnoho uplatnění nena- lezne, a jelikož čtečka sama nepodporuje karty Compact Flash, jsou její možnosti oproti konkurenci omezené.

Nakonec proto s oceněním z testu „vyváž- la“ čtveřice čteček. Jako vůbec nejlepší jsme ohodnotili interní jednotku UISDMC41W s příjemnou rychlostí čtení i zápisu a bezpro- →

Typ	Embedded 7in1	MegaSteno 2.0	UISDMA2W	UISDMC41W	UISDMC4W	Multislot 6-in-1	USB 2.0 8-in-1
Výrobce	Apacer	Apacer	Carry	Carry	Carry	iTec	iTec
Poskytl	eXtraPoint	eXtraPoint	Kobe	Kobe	Kobe	Comdis	Comdis
Cena s DPH (ke dni 5. 11. 2003) [Kč]	820	860	1427	1013	891	959	1779
Záruka [měsíců]	24	24	24	24	24	24	24
Podporované formáty							
Compact Flash I / II / Micro Drive	ano / ano / ano	ano / ano / ano	- / - / -	ano / ano / ano	ano / ano / ano	ano / ano / ano	ano / ano / ano
Secure Digital / Multimedia Card	ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano
Memory Stick	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Smart Media / xD card	ano / -	ano / -	ano / -	ano / -	ano / -	ano / -	ano / ano
Technické parametry							
Komunikační rozhraní	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed
Další rozhraní	USB	-	ATA Flash (PC card)	2× USB, IEEE-1394	-	-	-
Provedení	interní 3,5"	externí	externí	interní 3,5"	interní 3,5" / externí	externí	interní 3,5" / externí
Příslušenství	šroubky	USB prodlužovačka, obal	USB kabel	sada kabelů	interní USB kabel, USB kabel, záslepka	miniUSB kabel	interní USB redukce, šroubky
Rozměry (Š × V × H) [mm]	101 × 25 × 122	102 × 16 × 68	99 × 26 × 125	101 × 26 × 146	101 × 26 × 148	106 × 15 × 58	101 × 26 × 128
Hmotnost [g]	276	80	148	228	342	92	122
Test HD Tach (čtení / zápis) [KB/s]							
Compact Flash I karta IBM	2701 / 239	1898 / 237	-	1602 / 380	1583 / 530	2722 / 246	1872 / 243
Compact Flash I karta Nikon	1811 / 783	1760 / 793	-	1704 / 798	1644 / 793	1820 / 780	1757 / 794
Compact Flash I karta Kingmax	3359 / 201	3070 / 1147	-	2535 / 973	nefunkční	3456 / 935	3069 / 1153
Compact Flash I karta Pretec	1660 / 608	1567 / 605	-	1663 / 616	1659 / 615	1655 / 613	1556 / 606
Compact Flash I karta PQI Hi-Speed	3787 / 2476	2126 / 2117	-	2540 / 2177	2330 / 2063	3808 / 2503	2123 / 2099
Compact Flash II karta Pretec	3268 / 1202	2147 / 1125	-	2578 / 1151	2367 / 1129	3287 / 1209	nefunkční
Compact Flash II IBM Microdrive	3629 / 1240	3327 / 1241	-	2567 / 1245	2379 / 1243	3691 / 1236	3328 / 1244
Memory Stick Lexar	801 / 344	1094 / 566	1137 / 557	1137 / 555	1040 / 494	820 / 349	1095 / 565
Multimedia Card Pretec	1810 / 1247	1535 / 1117	1563 / 1131	1557 / 1127	1555 / 1093	1797 / 1246	1533 / 1117
Secure Digital Pretec	5238 / 1407	5850 / 1460	5657 / 1425	5655 / 1403	5640 / 1354	5148 / 1401	5849 / 1458
Smart Media Olympus	3571 / 535	2940 / 513	4730 / 617	4726 / 589	3465 / 455	3556 / 539	3776 / 503
Smart Media Pretec	3937 / 567	2987 / 537	4862 / 578	4861 / 574	3535 / 453	3899 / 574	3890 / 526
xD card Olympus	-	-	-	-	-	-	3697 / 479
Praktický test dig. foto. 15,4 MB (čtení / zápis) [s]							
Compact Flash I karta PQI Hi-Speed	5 / 12	8 / 14	-	7 / 13	7 / 14	5 / 13	7 / 10
Memory Stick Lexar	21 / 43	15 / 30	14 / 27	14 / 27	16 / 31	20 / 45	15 / 21
Secure Digital Pretec	3 / 61	3 / 60	3 / 62	3 / 59	3 / nefunkční	9 / 62	3 / 59
Smart Media Olympus	7 / 39	6 / 36	4 / 29	4 / 31	5 / 42	7 / 35	5 / 37
xD card Olympus	-	-	-	-	-	-	4 / 33
Bodové hodnocení (1 - 10)*							
Rychlost čtení	7,7	6,6	8,9	7,9	6,5	7,1	7,0
Rychlost zápisu	5,0	5,6	6,5	6,3	3,2	5,3	5,4
Podporované typy karet	8,0	8,0	7,0	8,0	8,0	8,0	10,0
Příslušenství a další nabízená rozhraní	7,0	8,0	6,0	9,0	5,0	6,0	6,0
Mechanické provedení a instalace	6,0	8,0	7,0	5,0	6,0	7,0	6,0
Celkové hodnocení	6,8	6,8	7,6	7,3	5,7	6,7	6,9

*Procentní váha bodového hodnocení:

Rychlost čtení 40%, Rychlost zápisu 25%, Podporované typy karet 15%, Příslušenství a další nabízená rozhraní 10%, Mechanické provedení a instalace 10%

→ blémovým provozem, která navíc nabízí na přední stěnu počítače vyvedené USB a IEEE-1394 porty, to vše za nijak přehnanou cenu. Za vítězství v testu proto získává první ocenění Chip tip.

Další tři jednotky si Chip tip odnášejí za dobrý poměr ceny a předvedených výkonů. Interní jednotky zastupuje čtečka s příjemnou cenou Apacer Embedded 7in1, která

předvedla dobrou rychlost čtení a má vředu vyveden USB port. Jestliže se poohlížíte po externím provedení, můžeme doporučit velmi rychlou čtečku Sweex CardReader USB 2.0 s cenou pod tisíc korun, případně v testu s přehledem nejlevnější multifor-
mátovou čtečku PanRAM External 7in1, která dobře plnila svou úlohu za téměř poloviční cenu.

Která čtečka bude nejlepší pro vás, si však musíte vybrat sami, zkombinováním požadovaných vlastností, výsledku testů a výše zamýšlené investice. Získáte tak představu, co všechno můžete od své nové čtečky očekávat a zda se právě vám vyplatí investovat do multifor-
mátové čtečky, nebo by potřeby vyřešila levnější, jednoúčelová jednotka. ■ ■ ■ Miroslav Stoklasa

2205	F7210	Multi-Card Reader	External 7in1	Internal 7in1	Travel Flash All-in-One	CardReader USB 2.0	Travel Flash CF
Kouwell	Kouwell	Lexar	PanRAM	PanRAM	PQI	Sweex	PQI
100Mega Distribution	100Mega Distribution	Kobe	ProCA	ProCA	Kobe	eXtraPoint	Kobe
977	2563	1452	560	725	720	925	464
24	24	60	24	24	24	12	24
ano / ano / -	ano / ano / ano	ano / ano / ano	ano / ano / ano	ano / ano / ano	ano / ano / ano	ano / ano / ano	ano / ano / ano
ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano	ano / ano	-
ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	-
ano / -	ano / -	ano / ano	ano / -	ano / -	ano / -	ano / -	- / -
USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed	USB 2.0 hi-speed
-	2× USB, 2×IEEE-1394, 2× SATA, 3× audio	-	-	USB	-	-	-
externí	interní 5,25"	externí	externí	interní 3,5"	externí	externí	externí
USB prodlužovačka	sada kabelů	miniUSB kabel	USB prodlužovačka	interní USB kabel	USB prodlužovačka, obal	miniUSB kabel	USB prodlužovačka
92 × 16 × 75	149 × 42 × 136	83 × 17 × 68	103 × 14 × 74	101 × 26 × 151	98 × 14 × 62	102 × 30 × 64	55 × 11 × 86
76	272	62	72	244	56	82	38
2134 / 204	2702 / 236	1892 / 526	1911 / 241	1919 / 250	1871 / 533	1604 / 240	2282 / 562
1774 / 777	1795 / 780	1757 / 792	1749 / 794	1765 / 791	1758 / 794	1706 / 796	1848 / 823
2715 / 835	3365 / 202	3060 / 1165	3071 / 1154	3060 / 1156	3077 / 1139	2519 / 998	3940 / 2139
1718 / 603	2045 / 510	1557 / 604	1666 / 557	1721 / 597	1561 / 597	1668 / 617	1634 / 611
2690 / 2054	3775 / 2497	2121 / 2114	2121 / 2095	2134 / 2104	2132 / 2106	2537 / 2183	3664 / 2848
2550 / 1764	3263 / 1205	2139 / 1124	2136 / 1125	2151 / 1131	2148 / 1129	2572 / 1152	3393 / 1281
2525 / 1225	3678 / 1227	3353 / 1243	3340 / 1244	3352 / 1239	3343 / 1241	2566 / 1246	3719 / 1220
815 / 352	804 / 342	1092 / 565	1092 / 565	1098 / 567	1096 / 570	1141 / 553	-
1797 / 1235	1801 / 1249	1532 / 1116	1535 / 1115	1542 / 1123	1539 / 1123	1561 / 1127	-
5734 / 1486	5223 / 1405	5898 / 1451	5820 / 1459	5908 / 1473	5327 / 1388	5655 / 1401	-
3505 / 541	3531 / 539	2940 / 510	2936 / 514	3852 / 512	3834 / 509	4745 / 588	-
3882 / 628	3938 / 569	2979 / 535	2981 / 536	3965 / 530	3963 / 528	4834 / 575	-
-	-	2980 / 478	-	-	-	-	-
7 / 15	6 / 15	7 / 14	7 / 14	7 / 10	8 / 14	7 / 13	4 / 11
21 / 44	5 / 45	15 / 30	15 / 30	15 / 26	14 / 30	15 / 27	-
4 / 56	4 / 46	3 / 61	3 / 61	4 / 62	3 / 60	3 / 61	-
7 / 30	7 / 34	6 / 38	6 / 35	5 / 38	5 / 39	4 / 30	-
-	-	5 / 32	-	-	-	-	-
6,3	8,2	6,8	6,8	7,2	7,1	7,8	10,0
5,3	4,9	5,4	5,5	6,1	5,3	6,3	9,3
7,0	8,0	10,0	8,0	8,0	8,0	8,0	2,0
6,0	10,0	7,0	6,0	7,0	8,0	6,0	5,0
7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	5,0
6,2	7,4	7,0	6,6	7,0	6,9	7,2	7,6

DIGITALIZACE DIAPOZITIVŮ: PLOCHÝ STOLNÍ SKENER VERSUS SKENER DIAPOZITIVŮ

Samotné vysoké rozlišení není garantem špičkové kvality obrazu. Jak se můžete přesvědčit u „hvězdy“ v našem testovacím motivu, pravý skener diapozitivů s jen 4000 dpi poskytuje ostřejší obraz než plochý stolní skener se 4800 dpi.

PLOCHÝ STOLNÍ SKENER, 1600 DPI:

Kvůli nízkému rozlišení splývají linie ve středu; u šikmých hran vznikají schody.

PLOCHÝ STOLNÍ SKENER, 4800 DPI:

Ideální pro obrazové předlohy a kancelářské dokumenty; u skenu diapozitivů vznikají i přes vysoké rozlišení lehké neostrosti.

SKENER DIAPOZITIVŮ, 4000 DPI:

Optimální ostrost a velmi rovnoměrné osvětlení – zde se mu nevyrovná žádný plochý skener.

Ploché stolní skenery s USB 2.0

Deset nejrychlejších skenerů

Kdo chce často digitalizovat a archivovat dokumenty, fotografie a diapositivu, potřebuje dobrý a rychlý skener – díky USB 2.0 aspoň rychlost již nejsou žádná kouzla. Chip otestoval deset plochých stolních skenerů a předkládá vám jejich přednosti a slabiny.

Digitalizace kráčí vpřed. Fotografie, obrázky, texty, dopisy, obchodní papíry – téměř vše se dnes vytváří a zpracovává na počítači. Kdo si chce na počítači archivovat i své staré dokumenty, potřebuje hodně času – nebo rychlý skener. I když lepší sken ušetří jen několik sekund, může se vyplatit: při větším množství je to již znát. Chcete-li například digitalizovat svou sbírku diapositivů nebo první výtvarné pokusy svého potomka, může rychlý přístroj rozhodujícím způsobem zkrátit na nervy jdoucí čekací doby.

Chip dává v tomto testu důraz na rychlost. Napoprvé hodnotíme rychlost stejně jako kvalitu obrazu. Z výše uvedeného důvodu – ale také z důvodu, že si razantní vývoj zaslouží dobré ohodnocení. Od posledního testu se tempo skenování téměř ztrojnásobilo, pozitivně ho ovlivňuje sériové rozhraní USB 2.0 a FireWire. Kabelem prochází až 60 MB za sekundu, při větších objemech dat již nedochází ke stagnaci, která nastává při skenování obrázků. Výrobci již skener nezpomalují přes software, data jsou posílána souvisle.

Za dobrý skener s USB 2.0 v současné době vydáme mezi 5000 až 16 000 Kč. Za to nabízí většina přístrojů rozlišení od 2400 do 3200 dpi, špičkové přístroje, jako vítěz testu od HP se 4800 dpi, posunují laťku ještě výše. Také prosvětlovací adaptér pro diapositivu a kinofilm patří již téměř ke standardu.

Pro toho, kdo chce archivovat velké množství fotografií nejvyšší obrazové kvality, může být alternativou speciální skener diapositivů. Chip testoval tři přístroje v praxi a analyzoval

jejich výhody a nevýhody ve srovnání s plochými stolními skenery.

Přes veškerý pokrok je u skenování diapositivů nutná trpělivost. V průměru trvá uložení pozitivu přibližně 40 sekund, a to bez rozdílu, zda jde o skener diapositivů, nebo o plochý stolní skener. Pro oba typy platí

základní pravidlo: Fotografie skenované s rozlišením 2400 dpi můžete zvětšit až na formát A4; s rozlišením 1600 je to jen formát A5, protože jinak jsou již na barevném výtisku vidět rušivé elementy.

Test Chipu se soustřeďuje na deset kvalitních plochých stolních skenerů, které jsou vybaveny rychlým rozhraním USB 2.0. Chybějí levné skenery od výrobců jako Microtek, Mustek a Plustek, protože nepodporují vysokorychlostní rozhraní USB 2.0 a pracují jen

CANONSCAN 9900 F: Prosvětlovací adaptér pro diapositivu a kinofilm pojme až 24 diapositivů – tak se dají 35mm pozitivu rychle digitalizovat.

OBSAH

Vítěz testu: HP Scanjet 8200	60
Cenový tip: Epson Perfection 1660 Photo	62
Tak testuje CHIP: Počítá se kvalita a rychlost	62
USB 2.0 - tip: Řešení problémů s kompatibilitou	63
Skenery ploché versus skenery diapositivů: Skenery diapositivů jsou silnější	64
Závěr a tabulky: Výsledky testu v přehledu	66

→ s poloviční rychlostí než zde testované přístroje. Ani v rozlišení a kvalitě obrazu nemohou tyto přístroje udržet krok.

HP Scanjet 8200: Vše o vítězi testu čtěte v rámečku na straně 60.

Canon Canoscan 9900F: S rozlišením 3200 dpi nesažá Canon vítězi testu (4800 dpi) ani po kotníky. Jinak je ale rovnocenný: barvy jsou přirozené, při změnách velikosti obrázků nedochází ke zkreslení. Řídicí program TWAIN nabízí dva druhy provozu: plně automatický pro začátečníky a režim pro profesionály, kteří si mohou manuálně nastavit všechny parametry obrazu.

Pomocí softwaru a technologie FARE odstraňuje skener nečistoty a škrábance na předlohách pro skenování. Obrázek je dvakrát osahán, jednou normálním, podruhé infračerveným světlem. Díky infračervenému světlu najde řídicí program chybná místa a překryje je sousedními barvami. V praxi to funguje výborně, ale sken trvá dvakrát tak dlouho.

Jako OCR program je přiložen Omnipage SE (Sansoft), který pracuje stejně dobře jako Readiris se skenery HP. Za rychlost skenování dostává Canon jen 86 ze 100 možných bodů, protože digitalizuje textové předlohy příliš pomalu.

Zato prosvětlovací adaptér pro diapozitiv a kinofilm vypadá dobře. Pojme čtyři pásy

CANOSCAN 5000F: Víko prosvětlovacího adaptéru se dá těžko aretovat a někdy spadne dolů.

diapozitivů po šesti pozitivě (24 obrázků) nebo alternativně až osm malých obrázků v rámečku. Fotografie skenuje Canon 9900F v prosvětlovacím adaptéru automaticky a v případě potřeby je uspořádá – tím je Canon jako stvořen pro digitalizaci velkých objemů fotografií. Vedle USB 2.0 má přístroj ještě rozhraní FireWire – tak ho můžete bez problémů připojit k počítačům Windows i Apple.

Epson Perfection 3200 Photo: Epson nedosáhl lepšího umístění, protože skenuje textové dokumenty příliš pomalu a dovoluje si lehký modrozelený nádech.

Prosvětlovací adaptér pro diapozitiv a kinofilm pojme dva proužky diapozitivů po šesti fotografiích nebo čtyři obrázky v rámečku. Za své softwarové vybavení získává Perfection 94 bodů. Dodávaný ovladač TWAIN je nejlepší v testovaném poli. →

VÍTĚZ TESTU

CELKOVÉ HODNOCENÍ 5/5

POMĚR CENA/VÝKON dostačující

CENA 16 738 Kč s DPH

INFORMACE www.hp.cz

HODNĚ POHODLÍ: Pomocí tlačítek a LCD displeje se dá skener rychle ovládat bez myši a bez klávesnice.

- + VYNIKAJÍCÍ KVALITA OBRAZU
- + VYSOKÉ ROZLIŠENÍ
- + VELMI RYCHLÝ
- + DOBRÝ PROGRAM OCR
- NEKOMFORTNÍ OVLADAČ TWAIN

HP SCANJET 8200

Tak rychlý, tak dobrý – tak drahý

Kdo hledá rychlý skener se špičkovou kvalitou obrazu a vysokou věrností barev, trefí se s Hewlett-Packardem 8200 do černého.

Špičková kvalita obrazu při rozlišení 4800 dpi, vysoká věrnost barev a rychlé tempo – to jsou tři vynikající vlastnosti skeneru HP Scanjet 8200. Textový dokument nebo fotografie o velikosti 13 × 18 centimetrů jsou naskenovány již za 6,6, respektive 8,7 sekundy – v tomto ohledu mu nestačí žádný jiný přístroj. Moderní techniku skenování, solidní zpracování a výkonný software si nechá výrobce ale draze zaplatit. 16 738 Kč je vysoká cena.

Skener lze pohodlně ovládat pomocí tlačítek a LCD displeje, umístěného vpředu na přístroji. Pomocí tlačítka Copy můžete jako u kopírky zadat počet barevných nebo černobílých kopií a poslat přímo na tiskárnu nebo spustit pomocí tlačítka OCR program na rozpoznání textu Readiris.

Dobrý OCR software bezchybně rozpozná text, tabulky a obrazy, u layoutu reprodukci má ale problémy. Program například přemění tři textové sloupce ve Wordu na tři jednotlivé textové schránky.

Nepřesvědčivý dojem zanechává dodávaný ovladač TWAIN při skenování diapozitivů. Protože program automaticky nerozpozná obrysy fotografií, musí se obrázky vybrat manuálně pomocí rámečku. V tomto bodě měl výrobce lépe splnit svou domácí úlohu a nabízet na internetu nový ovladač skeneru.

K USB portu můžete přístroj ještě dodatečně vybavit rozhraním SCSI (za doplatek). Tak se dá skener připojit i k Windows NT, které nepodporují USB.

CHIP tip
prosinec 2003
vítěz testu

→ V automatickém režimu se dá velmi lehce obsluhovat, což se bude líbit zejména svátečním uživatelům. Šikmo položený obrazový materiál software automaticky narovná; nastaví optimální parametry a uloží oskenované dokumenty na pevný disk.

V profesionálním režimu lze naopak pomocí mnoha funkcí manipulovat se všemi parametry obrazu a nechat tak kreativě volný průběh – konečně program pro skenování, který funguje perfektně. Ten, kdo kromě kancelářských dokumentů skenuje i obrázky a diapositivy, může si Perfection 3200 klidně koupit. Díky rozhraní FireWire je skener zajímavý i pro uživatele počítačů Apple.

HP Scanjet 5500: Nejnápadnějším znakem skeneru je automatický podavač fotografií, umístěný ve víku – žádný jiný přístroj nenabízí srovnatelný prvek. Již za 90 sekund jsou uloženy čtyři fotografie, podavač papíru pojme až 24 obrázků ve formátu 10 × 15 centimetrů (nebo menších). Každá fotografie je při přesunu vtlačena podtlakem a je umístěna na skenovací ploše. Předností tohoto postupu je to, že se zabrání škrábancům na citlivé ploše obrázku. HP produkuje velmi dobré obrazy (94 bodů) a zobrazuje barvy věrně podle originálů. V ergonomii dostal přístroj jen 69 bodů, protože software ořezává obrázek na dlouhé straně až o čtyři milimetry a při změně velikosti obrazu vzniká chyba až 1,5 %.

Nástroj Photo&Imaging od HP nenabízí zdaleka takový objem funkcí jako Adobe Photoshop Elements. Kdo chce oskenované obrázky vypílovat, potřebuje tedy navíc odpovídající program. Navzdory zde jmenovaným omezením je ale Deskjet 5500 ideálním skenerem pro všechny uživatele, kteří chtějí své zásoby fotek rychle digitalizovat.

Epson Perfection 2400 Photo: Tento skener vytváří ostré obrázky a přirozeně zobrazuje barvy. Kdyby vytvářel trochu méně obrazových šumů, dostal by 100 bodů v disciplíně „kvalita obrazu“. Fotky a obrazové předlohy načítá Perfection 2400 průměrně rychle, u textových dokumentů se pracovní tempo zhroutí. Epson dosahuje oproti vítězi testu jen poloviční rychlosti. Výrobce šetřil na vybavení: prosvětlovací adaptér pro diapositivy je příliš malý, pojme jen jeden pruh diapositivů se →

HP SCANJET 5500: Prosvětlovací adaptér vtahuje automaticky a rychle až 24 fotografií najednou.

DXT Computers

ZNAČKOVÉ POČÍTAČE

SLEVY PODZIMNÍ AKCE
až -30% ještě lepší ceny

SPLATKY VELICE VÝHODNÉ **0%**
VÝBĚR Z PC SESTAV:

DOPRAVA ZDARMA
EXPRESNĚ PO CELE ČR DO 24h

DXT WORKSTATION AMD Duron 1,4GHz operační paměť 1GB HDD 40GB 320GB, FDD 3,5" 10 připojení OS Windows XP SP2 3 roky záruka LAN Kč 299,000,00 + DPH 12,07% 6.990,-	DXT DVD MASTER AMD Athlon XP 3000+ operační paměť 1GB HDD 40GB 320GB, FDD 3,5" 20 připojení OS Windows XP SP2 3 roky záruka LAN Kč 229,000,00 + DPH 12,07% 5.490,-	DXT GAMES 907 AMD Athlon XP 3400+ operační paměť 1GB HDD 40GB 320GB, FDD 3,5" 20 připojení OS Windows XP SP2 3 roky záruka LAN Kč 280,000,00 + DPH 12,07% 11.990,-	DXT IBIORIUM 2600 Intel Pentium 4 3,06GHz operační paměť 1GB HDD 40GB 320GB, FDD 3,5" 20 připojení OS Windows XP SP2 3 roky záruka LAN Kč 299,000,00 + DPH 12,07% 16.490,-
---	---	---	---

SESTAVÍME VÁM ZNAČKOVÝ POČÍTAČ PŘESNĚ NA MÍRU

ZISKANÁ PRESTÍŽNÍ OCENĚNÍ: CHIP tip, PC WORLD, PC REPORTER, PC NEWS, PC NEWS & DATA

Československý expresní servis
Profesionální služby

A VÍCE NEŽ 90.000 POLOŽEK ZA EXTREMNĚ NÍZKÉ CENY!

271 742 467

PRÁHA 10 - Koyevská 26, Tel.: 271 742 467, 88, 88, fax: 271 742 126 - BRNO - Karmelitská 1, Tel.: 725 808 797, 602 191 796 - PLZEŇ - Rádkova 26, Tel.: 377 656 286, 80 - LEBERÁK - Husova 23, Tel./fax: 485 188 644, tel.: 606 824 766 - ZLÍN - Vodná 403, Tel.: 577 421 491, fax: 577 421 491, tel.: 682 547 322 - JIHLAVA - Husova 13, Tel./fax: 547 331 573 - OSTRAVA - 28. října 215, Tel./fax: 596 624 595, tel.: 607 323 190 - OLOMOUČ - Mlýnský náhon 28, tel.: 543 211 417, 778 850 814 - TÁBOŘ - Budčovicích 543, Tel.: 381 256 502 - MARIÁNSKÉ L. - Kubeškovice 204, Tel.: 384 627 891 - ČESKÉ BUDĚJOVICE - Husova 100, Tel.: 385 318 826 - ÚSTÍ N. LABEM - Husáčkova 19, Tel.: 478 208 312 - BRANÍŠOV - Husáčkova - Praha 6 883, Tel.: 486 632 754 - HAVELKOVY VÁNY - Sokolovská 88, Tel.: 777 774 753, tel./fax: 352 548 623

www.dxt.cz

PENTAX for your precious moments

Optio S4

Pentax spol. s r.o., Václavská 19, 162 00 Praha 6
tel./fax : 220610753 / 235364664, www.pentax.cz

TAK TESTUJE CHIP SKENERY S ROZHRANÍM USB 2.0

POČÍTÁ SE KVALITA A RYCHLOST

Všechny skenery byly testovány v testovacím středisku Chipu, a to pomocí počítače Dell Dimension 4500 s 2,8GHz Pentiem 4, základní deskou se sadou Intel 845 s integrovaným řadičem USB 2.0 a 512 MB paměti RAM. Přístroje byly připojeny přes USB 2.0, před každým testem byly znovu nainstalovány Windows XP.

KVALITA OBRAZU

Kvalita obrazu (rozišení, věrnost barev a šumy) zaujímá v hodnocení 35 %. Rozlišení určujeme pomocí metody MTF (Modular Transfer Funktion). Vyhodnocení histogramu speciálního vzorového skeneru dává objektivní poměr mezi skutečně dosaženým a maximálně možným rozlišením. Věrnost barev a šumy určujeme pomocí normované předlohy pro měření barev IT8. Obsahuje 264 barevných polí s exaktně definovanými hodnotami barev. Srovnání hodnoty barvy s oskenovaným obrazem dá barevnou odchylku delta - E (dE).

Stejnou metodou zjišťujeme nepravidelnosti při rozložení jasnosti. Šedá část na předloze IT8 představuje (po dvojnásobném oskenování a vytvoření rozdílů) šumy elektroniky. Další pět skenovaných před-

loh slouží k tomu, aby zjistily hloubku ostrosti, chyby při změně velikosti a chyby v oblasti skenování.

RYCHLOST

Všechny skenery vytvářejí téměř perfektní obrazy – velmi se ale liší v rychlosti skenování. Proto klademe na rychlost (35 %) podstatně větší váhu než v dřívějších testech. Měření je založeno na pěti jednotlivých měřeních. Měří se, jak dlouhou dobu potřebuje skener pro náhled (Prescan s ovladačem TWAIN) a pro načtení textového dokumentu o velikosti A4 s rozlišením 200 dpi v černobílé, resp. šedé stupnici. Potom měříme čas ukládání fotografie (18 × 13) v šedé stupnici a v 24bitovém barevném režimu.

VYBAVENÍ

Body do hodnocení dostávají ovladače, software, přípojné kabely a velikost skenovací plochy. Dodatečné body nasbírá skener s volitelným příslušenstvím. K dodávce by měly patřit i OCR programy. Pokud jsou dodávány zastaralé nástroje OCR nebo vůbec žádné, dochází ke srážkám bodů. Vybavení představuje v celkovém hodnocení 15 procent.

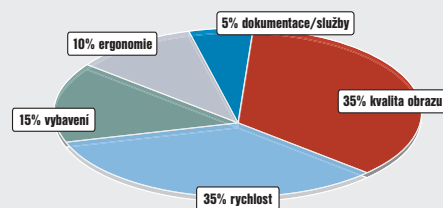
ERGONOMIE

Ergonomie se v hodnocení odráží 10 procenty. Posuzovány jsou funkce, které zlepšují obsluhu skeneru. Testovaný přístroj musí ukázat, zda automaticky rozeznává velikost a typ předlohy. Kromě toho zkoušíme, zda je řídicí program pro skenování (ovladač TWAIN) přehledný, lehce obsluhovatelný a stabilní.

DOKUMENTACE/SLUŽBY

Obsluha a technická data musejí být dobře dokumentovány, povinností je tištěný návod na instalaci. Chip oceňuje dobré příručky, podrobný popis ovladače TWAIN a tipy pro diagnózu chyb. Standardem by měla být levná nebo bezplatná horká linka a dobře roztríděná podpora ovladače na internetu, bohužel tomu tak vždy není.

Loys Nachtmann

CENOVÝ TIP

CELKOVÉ HODNOCENÍ 4/5

POMĚR CENA/VÝKON velmi dobrý

CENA 5 990 Kč s DPH

INFORMACE www.epson.cz

PŘESNĚ VYPOČÍTÁNO: Navzdory nízké ceně patří prosvětlovací adaptér k dodávce.

- + CENOVĚ VELMI VÝHODNÝ
- + RYCHLÝ
- + DOBRÝ SKENOVACÍ SOFTWARE
- MÁLO VYBAVENÍ
- MALÉ ROZLIŠENÍ

EPSON PERFECTION 1660 PHOTO

Skener pro šetřivé

Cenově výhodný skener Epson pracuje rychle a nabízí dobrou kvalitu obrazu. Rozlišení bohužel nestačí na tisk plakátů z diapositivů.

Náš cenový tip je nejvýhodnějším přístrojem v testovaném poli – 5990 Kč je výborná cena za skener s rozlišením 1600 dpi a s použitelným vybavením. Navzdory nejmenšímu rozlišení bojuje malý Epson v testovaném poli udatně. Přirozeně, rozlišení, věrnost barev a obrazové šumy nedosahují výkonu většího bratra, skeneru Epson Perfection 2400, modrozelené barevné plochy vykazují například zhruba o 10 procent vyšší podíl zelené. Tyto chyby barev nejsou rozpoznatelné pouhým okem, objevily je až zdokonalené metody měření v testovací laboratoři.

Kryt a snímač diapositivů jsou stejné jako u Epsonu Perfection 2400, ale kvůli nižšímu rozlišení naráží cenový tip při tisku plakátů brzy na své hranice: 35mm obrázky můžete

zvětšit jen na formát A5 – když se mění velikost na A4, jsou viditelné rušivé elementy.

V rychlosti skenování dopadá malý Epson jako velký: umísťuje se na třetí příčce – žádný jiný přístroj nevytvoří náhled tak rychle jako on. Bohužel výrobce šetřil na vybavení; pro úpravu obrazu je přiložen program ArcSoft Photo Impression 4, který není co do rozsahu funkcí srovnatelný s programem Photoshop Elements.

Třída je naopak ovladač skeneru – dá se ovládat intuitivně a nabízí v automatickém režimu vysoký komfort ovládání. Perfection 1660 je zajímavý především pro ty uživatele, kteří chtějí za dobrý skener s dobrou kvalitou obrazu vydat málo peněz a chtějí jen tu a tam digitalizovat diapositivы pomocí prosvětlovacího adaptéru.

CHIP tip
pro s i n e c
cena/výkon

→ šesti obrázky. Pro úpravu obrazu je přiložen Adobe Photoshop Elements 1.0.1, dobrý, ale již letitý program.

K ergonomii nejsou žádné námitky. V automatickém režimu poznává ovladač obrysy obrazu z diapositivu, fotek a textových dokumentů, správně nastavuje šikmo položené předlohy a správně je ořízne. V profesionálním režimu si můžete manuálně nastavit téměř všechny parametry obrazu, vylepšení úpravou obrazu je jen málokdy nutné. Epson Perfection 2400 je zamýšlen pro ty uživatele, kteří umějí ocenit vysokou kvalitu obrazu a jednoduché zacházení, nekladou ale velký důraz na rychlost skenování.

Epson Perfection 1660 Photo: Proč vykazuje skener s nejmenším rozlišením nejlepší poměr mezi cenou a výkonem, se dočtete v rámečku na straně 62.

HP Scanjet 7400: Vynikající věrnost barev a vysoká ostrost – to jsou přednosti testovaného přístroje, mankem je však pomalé pracovní tempo. Digitalizace jedné fotografie o velikosti 13 × 8 centimetrů trvá 12,7

ŘADIČ USB 2.0

VYSOKORYCHLOSTNÍ ROZHRANÍ PRO KAŽDÝ POČÍTAČ

Problém: Někdy není řadič USB 2.0 na základní desce počítače kompatibilní s připojeným USB 2.0 skenerem. Výsledkem je, že při skenování předlohy s velkým rozlišením a hloubkou barev spadne systém Windows. Tento problém je známý především u počítačů s čipovou sadou SIS.

Řešení: Za cenu asi od 400 Kč je k dostání řadič USB 2.0, který se zasune do prázdného slotu na počítači. Při nákupu dávejte pozor na to, aby byla deska vybavena čipem NEC D7201X – „X“ znamená libovolný znak. S tímto řadičem funguje každý USB skener na každém počítači.

sekundy, vítěz testu od stejné firmy pracuje o 45 procent rychleji. Prosvětlovací adaptér pro diapositivu a kinofilm je příliš malý – vejdou se do něj jen dva pásy filmu po dvou snímcích nebo čtyři zarámované diapositivu. Navíc někdy sklouzává rám pro osvit, protože není pevně připevněn na skenovací ploše.

Grafický program Corel Print Office 2000 je již čtyři roky starý a nabízí málo možností – chybějí například filtry a dávkové zpracování. Obsluha ovladače TWAIN je příliš komplikovaná – jenom pro změnu rozlišení jsou třeba čtyři kliknutí myši. Diapositivu musíte na skenovací ploše vyrovnat ručně, protože

software polohu automaticky neopravuje.

Přesto je Scanjet 7400 pro některé uživatele zajímavý. Vedle USB rozhraní má také rozhraní SCSI. Můžete tedy přístroj připojit přímo k Windows NT nebo ke starším počítačům Apple, které nepodporují USB.

Canon Canonscan 8000F: Přístroj podává znamenitou kvalitu obrazu, je ale příliš pomalý. Trvá až 23 sekund, než je kancelářský dokument oskenován, což je nejhorší hodnota v testovaném poli. Prosvětlovací adaptér pojme dva proužky diapositivů po šesti snímcích nebo čtyři zarámované dia-

PLACENÁ INZERCE

I ČERNOBÍLÁ
TISKÁRNA
MŮŽE
PŘEKVAPIT

RYCHLOST TISKU
18 STR./MIN
VÝTISK 1. STRANY
ZA 6,2 S

MODEL B4300
9.990,-
CENA BEZ DPH

Černobílá tiskárna určená pro malé a středně velké skupiny uživatelů.
Rozlišení 600 x 1200 dpi, max. měsíční zatížení 15 000 stran, paměť 16 MB (max. 48 MB).

NAVŠTIVTE WWW.OKI.CZ NEBO NÁM MŮŽETE ZAVOLAT: 224 890 157
OKI SYSTEMS (CZECH AND SLOVAK), S. R. O., POBŘEŽNÍ 3, 186 00 PRAHA 8

OKI

SKENERY DIAPOZITIVŮ VERSUS PLOCHÉ STOLNÍ SKENERY

SPECIÁLNÍ ŘEŠENÍ PRO DIAPOZITIVY: OSTŘEJŠÍ OBRÁZKY, LEPŠÍ OSVĚTLENÍ

Skenery diapozitivů osvítlí předlohu ke skenování rovnoměrněji než ploché stolní skenery s prosvětlovacím adaptérem a vytvářejí o trochu ostřejší obrázky. Chip otestoval tři přístroje a prozradí vám jak jejich silné stránky, tak jejich slabiny.

UMAX POWERLOOK 180

Cena cca 12 188 Kč

Info www.umax.cz

Co se týče kvality obrazu, věrnosti barev a ostrosti, je Umax stejně tak dobrý jako průměrný plochý stolní skener s prosvětlovacím adaptérem na diapozitivu – umístil by se v testovaném poli na šestém místě. Skener diapozitivů má rozlišení jen 1800 dpi a je vybaven pomalým rozhraním USB 1.1. Obrázky sice prosvětluje rovnoměrně, ale tuto přednost zmaří o 15 procent vyšší šumy obrazu.

Výhodou oproti plochým skenerům je to, že vstup pro negativy umístěný na straně přijímá pruhy diapozitivů a automaticky vtaahuje film. Výborné je, že výrobce přiložil dva vynikající programy: SilverFast Ai (program pro skenování) a Photoshop Elements (program pro úpravu obrazu). S rozlišením 1800 dpi si můžete diapozitivu vytisknout v plné kvalitě obrazu až do velikosti A5.

REFLECTA DIGITDIA 3600

Cena cca 29 990 Kč

Info www.reflecta.de

DigitDia 3600 je tím správným skenerem pro toho, kdo si chce digitalizovat velkou sbírku diapozitivů. Jeho design připomíná diaprojektor, dodávaný zásobník diapozitivů pojme až 100 zarámovaných malých obrázků. Rozlišení skeneru DigitDia je 3600 dpi, co se týče kvality obrazu a rychlosti skenování, je srovnatelný s plochým stolním skenerem, který se umístil na čtvrtém místě v testovaném poli: struktury v tmavých barevných plochách by mohl skener Reflecta ještě detailněji rozlišit.

Pracovní tempo je přesvědčivé: k oskenování pozitivu potřebuje přístroj jen 19 sekund, je asi 2,5krát rychlejší než oba další skenery diapozitivů. Vynikající je softwarové vybavení pro počítače s Windows a Apple. Pomocí CyberView pohodlně obsluhujete přístroj a pomocí Photoshop Elements vyipláte oskenované diapozitivu.

MICROTEK ARTIXSCAN 4000TF

Cena cca 57 327 Kč

Info www.microtek.cz

Vynikající výkon a skvělé vybavení charakterizují skener ArtixScan – v testovaném poli plochých stolních skenerů by skončil na prvním místě. Rozložení světlosti je o 20 procent lepší než u plochých stolních skenerů s prosvětlovacím adaptérem, k tomu vytváří přístroj ostré obrazy bez chyby barvy. Díky vysokému rozlišení 4000 dpi mohou být oskenované diapozitivu vytištěny na tiskárně až do formátu A3.

Microtek připojíte k počítači přes USB 1.1 nebo FireWire, PCI FireWare karta patří k dodávce. Pro skenování je dodáván SilverFast Ai Pro (Laser-Soft); úpravu obrazu přebírá Photoshop Elements (Adobe). Z důvodu vysoké ceny není skener dostupný pro běžné uživatele. Fotografové, kteří při tisku diapozitivů nepřipouštějí žádné kompromisy, s ním budou šťastni.

EPSON PERFECTION 3200: S rozhraním USB 2.0 a FireWire můžete skener připojit ke každému počítači.

→ pozitivu. Protože se dá obrazový materiál pohodlně zacvaknout do rámu, daří se plynulá práce. Bohužel ovladač skeneru neumí obrazové předlohy automaticky vyrovnat, podle toho také v hodnocení ergonomie přístroj obstál jen průměrně. Při úpravě a ovládní obrazu se naopak výrobce s programy Adobe Photoshop Elements a Arcsoft PhotoBase 3 trefil do černého. Canoscan 8000F stojí kolem 9200 Kč a nepatří ve srovnávacím testu k cenově výhodným přístrojům. Tento skener může uspokojit ty uživatele, kteří dbají více na kvalitu obrazu a méně na rychlost. →

UMAX ASTRA 6700: Kvůli černému zakrytí pozná skener těžko obrysy obrazu – bílá by byla lepší.

→ **Canon Canonscan 5000F:** Tento skener se vyrábí ve dvou provedeních – s prosvětlovacím adaptérem a bez něj. Testovali jsme první variantu. Stojí jen cca 6000 Kč s DPH a úspora se odráží ve výkonu a vybavení: Canon nepatří k rychlým přístrojům, především u textových dokumentů rychlost značně zaostává.

Prosvětlovací adaptér pro diapozitivu a kinofilm je příliš malý, pojme bohužel jen šest diapozitivů v pásu nebo dva malé obrázky v rámečku. Skener načte najednou jen tři obrázky, potom musíte pruh diapozitivů otočit, což je nepohodlné.

Ani softwarové vybavení není právě bohaté. Pro úpravu obrazu je přiložen program ArcSoft Photo Studio, který nabízí velmi málo funkcí. Ovladač skeneru sice rozpozná obrysy obrázku, neumí ale automaticky vyrovnat šikmo položené fotografie.

Vynikající je zachování barev u malého Canonu, mohl by ale zobrazovat o něco ostřeji. Při skenování se také vyskytují obrazové šумы a škošené oko rozpozná barevné příměsi na tmavých plochách. Vcelku je Canonscan 5000F cenově výhodný skener s určitými slabinami, ale i se schopností retušovat škrábance na ploše obrazu pomocí techniky FARE (viz Canonscan 8000F).

Umax Astra 6700: Kvalita obrazu a věrnost barev jsou vynikající, jinak je však Astra 6700 příliš pomalý skener – pro jednu fotku (13 × 18 centimetrů) potřebuje o 46 procent více času než vítěz testu. Šetřilo se na vybavení; prosvětlovací adaptér pro diapozitivu a kinofilm stojí navíc 2428 Kč s DPH. Čtyři roky starý program na úpravu obrazu MGI PhotoSuite III nabízí ve srovnání s programem Adobe Photoshop Elements méně funkcí. Staromódně působí ovladač TWAIN – bez příručky se v něm těžko vyznáte. Světlym bodem je software OCR Abbyy FineReader Sprint 5; je to nejlepší program pro rozpoznávání znaků v testu. Na rozdíl od ostatních OCR programů rozeznal text naší textové předlohy bezchybně. Začátečníci mají s Umaxem problémy, protože dodávaný software předpokládá znalosti při úpravě obrazu. ■ ■ ■

Proslulá vlámská malířská škola

Technika především

bezplatná infolinka: 800 172 821

LEO Intellect H 912 PRO

3D hry, zábava
DVD, filmy
digitální foto
vypalování CD
střih videa
internet

LIBRA Electronics, spol. s r. o.
doporučuje Microsoft® Windows® XP

LEO Intellect H 912 PRO

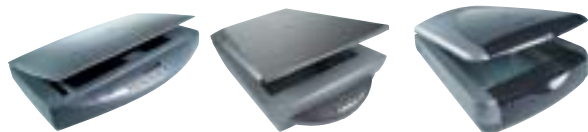
- procesor Intel® Pentium® 4 2,8 GHz • MS Windows XP Home •
- paměť 256 MB DDR • HDD 80 GB, 7200 ot. •
- DVD 16x a CD-RW 52x24x52 (combo) • grafická karta 128 MB GeForce FX 5200 TV výstup • 5-1 kanálové audio • síťová karta 10/100 Mbps •
- faxmodem 56 kb/s • čtečka paměťových karet 6 in 1 (SM, CF, MC, MS, SD, MD) •
- bohatá SW vybava • záruka 2 roky •

21 890,- Kč bez DPH
(26 317,- Kč s DPH)
cena bez monitoru

www.leo-pc.cz

Intel®, Intel Inside®, Intel Inside logo®, Celeron®, Pentium® a Centrino™ jsou obchodní značky nebo registrované obchodní značky Intel Corporation nebo dočasných firm. ve Spojených státech amerických a v dalších zemích.

Dodavatel si vyhrazuje právo měnit ceny a technické specifikace výrobků. Použití fotografií jsou pouze ilustrací.

CHIP tip
 PROSINEC vítěz testu

ZÁVĚR

Loys Nachtmann, redaktor Chipu

Zde testované skenery s rozhraním USB 2.0 se velmi liší svou cenou: cenové rozpětí je od 5000 Kč až hodně přes 15 000 Kč. Při nákupu nového skeneru byste ale měli více než na cenu dbát na své individuální potřeby. Chcete-li zpracovávat diapozitivy a reprodukovat velké formáty, mělo by rozlišení být minimálně 3200 dpi, jinak stačí přístroj s rozlišením 2400 dpi, který je zhruba o 3000 Kč výhodnější. Pro uživatele, kteří musí služebně nebo soukromě hodně skenovat nebo kopírovat, se hodí zejména vítěz testu, HP Scanjet 8200: stojí sice hromadu peněz, celou konkurenci ale nechává daleko za sebou jak z hlediska rychlosti, tak z hlediska kvality obrazu a rozlišení.

Pokud nechcete investovat tolik peněz, nic nezkazíte s cenovým tipem Epson Perfection 1660 Photo. Kvůli svému malému rozlišení se ale k digitalizaci diapozitivů hodí jen v omezené míře; fotografie můžete zvětšit a vytisknout až do formátu A5.

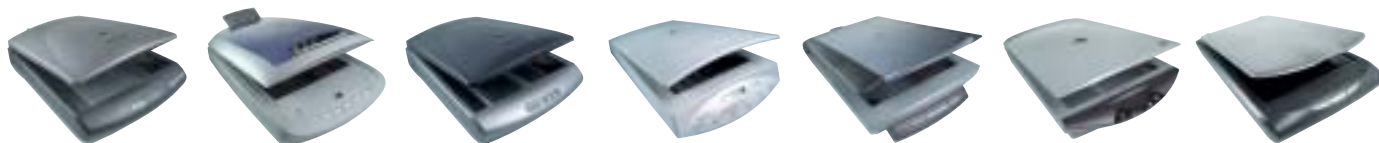
VÁŠ VÍTEŽ

... nemusí být nutně ten náš! Zvažte sami podle svých osobních kritérií, zda můžeme pro vaše potřeby vybrat optimální přístroj.

VÝROBEK	HP Scanjet 8200	Canon Canonscan 9900F	Epson Perfection 3200 Photo
CENA s DPH	16 738 Kč	15 991 Kč	14 190 Kč
INTERNET (WWW)	hp.cz	canon.cz	epson.cz
CELKOVÉ HODNOCENÍ	98 ■■■■■	94 ■■■■■	93 ■■■■■
KVALITA OBRAZU (35 %)	100	100	98
RYCHLOST (35 %)	100	86	89
VYBAVENÍ (15 %)	94	100	94
ERGONOMIE (10 %)	90	94	100
DOKUMENTACE/SLUŽBY (5 %)	92	92	77
POMĚR CENA/VÝKON	dostatečný	dostatečný	dostatečný
ZÁVĚR	Razantní, vysoce rozlišující skener s vynikající kvalitou obrazu.	Nabízí špičkovou kvalitu obrazu a hodí se ideálně k digitalizaci diapozitivů.	Skener s velmi dobrým softwarem, poslouží začátečnickům i profesionálům
MĚŘENÉ HODNOTY: KVALITA			
OSVÍCENÍ: STŘEDNÍ ODCHYLKA BAREV/ROZDĚLENÍ SVĚTLOSTI 1)			
	4,8/2,2 dE	3,9/3,5 dE	3,7/2,4 dE
OSVÍCENÍ: HLOUBKA OSTROSTI 2)			
	0,8 cm	0,5 cm	0,7 cm
PROSVÍCENÍ: STŘEDNÍ ODCHYLKA BAREV/ROZDĚLENÍ SVĚTLOSTI 3)			
	7,9/6,4 dE	4,5/3,4 dE	5,9/1,5 dE
TESTOVANÉ ÚDAJE: RYCHLOST			
OSVÍCENÍ: ČAS NÁHLEDU			
	4,5 s	7,3 s	5,8 s
OSVÍCENÍ: ČAS STR. A4, 200 DPI			
	6,6 s	14,4 s	13,0 s
OSVÍC: ČAS 13 × 18 FOTO, 300 DPI			
	8,7 s	8,6 s	9,5 s
PROSVÍCENÍ: ČAS NÁHLEDU			
	9,5 s	29,5 s	25,0 s
PROSV: ČAS DIAP. PŘI 1200 DPI			
	37,0 s	45,0 s	38,0 s
TECHNICKÉ ÚDAJE			
METODA SKENOVÁNÍ/MAX. HLOUBKA BAREV			
	CCD/48 bitů	CCD/48 bitů	CCD/48 bitů
MAX. OPTICKÉ ROZLIŠENÍ			
	4800 × 4800 dpi	3200 × 6400 dpi	3200 × 6400 dpi
OSVÍCENÍ – SKENOVACÍ PLOCHA			
	216 × 356 mm	216 × 297 mm	216 × 297 mm
PROSV. ADAPTÉR/VELIKOST			
	●/157 × 43 mm	●/261 × 155 mm	●/275 × 115 mm
POČET ZARÁM. DIAPOZITIVŮ/FILM. PÁS × SNÍMKY			
	3/1 × 4	8/4 × 6	4/2 × 6
FUNKČNÍ HLOUBKA NASTAVENÍ			
	39 cm	54 cm	53 cm
ROZHRANÍ			
	USB 2.0	USB 2.0, Firewire	USB 2.0, Firewire
SOFTWAREVÉ VYBAVENÍ			
DODÁVANÉ OVLADAČE			
	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS
DODÁVANÝ SOFTWARE PRO ÚPRAVU OBRAZU			
	Adobe Photoshop Elements 2.0		Adobe Photoshop Elements 2.0
DODÁVANÝ OCR SOFTWARE			
	Readiris Pro 8.0	Scansoft omnipage- SE (2002)	Presto OCR
DODÁVANÉ UTILITY			
	Presto BizCard 4.0	ArcSoft PhotoBase, NewSoftPage Manager, Arc-Soft PhotoStudio	Epson Photo Print

● ano; – ne

■■■■■ Podle následujícího bodového klíče uděluje Chip čtverečky hodnocení: 100–90 bodů = 5 čtverečků, 89–75 = 4 čtverečky, 74–60 = 3 čtverečky, 59–45 = 2 čtverečky, 44–20 = 1 čtvereček, 19–0 = 0 čtverečků

Epson Perfection 2400 Photo	HP Scanjet 5500c	Epson Perfection 1660 Photo	HP Scanjet 7400c	Canon Canoscan 8000F	Canon Canoscan 5000F	Umax Astra 6700
6790 Kč	9150 Kč	5990 Kč	17 495 Kč	9290 Kč	5990 Kč	8528 Kč
epson.cz	hp.cz	epson.cz	hp.cz	canon.cz	canon.cz	umax.cz
91 ■■■■■■	91 ■■■■■■	89 ■■■■■■	88 ■■■■■■	86 ■■■■■■	84 ■■■■■■	80 ■■■■■■
97	94	88	99	100	92	95
88	96	95	89	73	79	77
82	94	76	82	94	76	71
94	69	90	65	73	86	59
92	72	92	72	92	90	70
dobrý	uspokojivý	velmi dobrý	nedostatečný	uspokojivý	dobrý	dobrý
Vynikající, cenově výhodný skener s příliš malou aktivní plochou	Ideální pro všechny uživatele, kteří chtějí své fotky rychle digitalizovat.	Rychlý skener za dumpingovou cenu s malým rozlišením.	Kvalitní hardware ve spojení se zastaralým softwarem, bohužel příliš drahý.	Doporučuje se uživateli, kteří dávají přednost kvalitě obrazu před rychlostí.	Dosahuje velmi dobré kvality obrazu, ale skenování diapozitivů není jeho silnou stránkou.	Jediný skener v testovaném poli, který je dodáván bez prosvětlovacího adaptéru.
5,5/1,9 dE	4/1,8 dE	9,2/6 dE	3,9/1,2 dE	3,5/2,7 dE	3,9/3,7 dE	9,1/1,9 dE
0,4 cm	0,4 cm	0,4 cm	0,4 cm	0,5 cm	0,4 cm	0,5 cm
4,6/2,1 dE	15,5/8,1 dE	9,9/5,4 dE	11/7,2 dE	6,8/8,5 dE	3,7/2,4 dE	-
7,1 s	4,8 s	5,0s	4,7s	7,6s	7,5s	4,6s
12,4 s	7,5 s	9,0 s	9,2 s	23,0 s	17,0 s	18,8 s
9,2 s	7,8 s	7,8 s	12,7 s	12,0 s	10,0 s	12,7 s
30,0 s	7,8 s	33,0 s	13,0 s	32,5 s	14,4 s	-
46,0 s	23,0 s	47,0 s	48,0 s	48,0 s	71,0 s	-
CCD/48 bitů	CCD/48 bitů	CCD/48 bitů	CCD/48 bitů	CCD/48 bitů	CCD/48 bitů	CCD/48 bitů
2400 × 2400 dpi	2400 × 2400 dpi	1600 × 3200 dpi	2400 × 2400 dpi	2400 × 4800 dpi	2400 × 2400 dpi	2400 × 4800 dpi
216 × 297 mm	216 × 297 mm	216 × 297 mm	216 × 356 mm	216 × 297 mm	216 × 297 mm	216 × 297 mm
●/270 × 60 mm	●/155 × 43 mm	●/270 × 57 mm	●/163 × 143 mm	●/70 × 250 mm	●/140 × 34 mm	-/127 × 101 mm
4/1 × 6	3/1 × 4	4/1 × 6	4/2 × 3	4/2 × 6	2/1 × 3	-
52 cm	58 cm	50 cm	60 cm	56 cm	56 cm	51 cm
USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0, SCSI	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS	Win9x, NT 4.0, Me, 2000	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS	Win9x, Me, 2000, XP, Mac OS
Adobe Photoshop Elements 2.0	HP Photo & Imaging Software 1.2	ArcSoft Photo Impression 4 (2001)	Corel Print Office 2000	Adobe Photoshop Elements, ArcSoft PhotoStudio 5.0	ArcSoft PhotoStudio	MGI PhotoSuite III SE (1999)
Presto OCR	HP Photo & Imaging Software	Presto OCR	Cardiris 2.5 (2001)	ScanSoft OmniPage SE	Scansoft OmniPage SE	Abbyy FineReader Sprint 5
Epson Photo Print	HP Memories Disk	Epson Photo Print	Boomerang Internet Design Shop Cold Caere Omniform 4.0	ArcSoft PhotoBase 3.0, NewSoft Pagemanager 6.0	Presto PageManager, ArcSoft PhotoBase	Papercom Document Manager 4.30 (2002)

1) barevná odchylka (dE) je rozdíl naskenované barevné hodnoty od barevné hodnoty předlohy. Rozdělení jasu je standardní odchylka chyby jasu, rozložená na skenovanou plochu. Čím menší je hodnota, tím lépe.

2) U třidimenzních předloh (např. tlusté knihy, které neleží úplně naplocho na skleněné desce) může skener zaostřit až do dané vzdálenosti. Čím je hodnota větší, tím lépe.

3) Prosvětlovací adaptér pro diapozitivы a kinofilm

Canon EOS 300D

S volitelným objektivem

Firma Canon patří mezi průkopníky digitálních technologií. To dokázala i uvedením nového přístroje EOS 300D na trh.

Sledujete-li vývoj v oblasti fotografických přístrojů, neušlo vám, že před několika lety se na trhu objevil fotopřístroj Canon EOS 300, v Americe nazývaný Rebel. Stal se na několik dlouhých let a cest mým společníkem. Přednedávnm byl EOS 300 inovován na EOS 300V. Dlouhou dobu se ale proslychalo, že tuhle řadu s možností využívání objektivů a přídatných blesků doplní i přístroj digitální. Stalo se. V říjnu se na pultech prodejen objevil EOS 300D se snímacím prvkem CMOS 6,5 megapixelu, ze kterého je využito efektivně 6,3 megapixelu.

Nutno říci, že tento přístroj si zachoval všechny možnosti analogového předchůdce, především nízkou hmotnost danou umělohmotným tělem, výtečnou ergonomii (všechny ovládací prvky jsou v dosahu prstů), možnost využít velmi dobré kresby objektivů řady EOS a s tím související možnost volby ze široké palety různých objektivů dostupných na trhu (i od jiných výrobců). Obdobně je tomu i s blesky řady SpeedLite.

Přístroj se dodává ve dvou paketech: první je jen tělo, kdy výrobce spoléhá na to,

že máte dostatečnou nabídku objektivů řady EF (ohnisková vzdálenost se přepočítává v poměru cca 1 : 1,6, takže „základní“ objektiv 50 mm pro klasický foťák tady má úhlopříčku asi 32 mm). Druhou variantou dodávky je přístroj i s objektivem EF-S 18 – 55 mm, což je novinka přesně spočítaná pro tenhle digitální přístroj. Při zakládání objektivu do bajonetu si můžete všimnout dvou značek: červeného puntíku pro nasazení objektivu řady EF nebo bílého čtverečku pro nasazení některého z nově vznikajících řady digitálních objektivů řady EF-S. Pro vaši informaci uvádím, že srovnatelné ohniskové vzdálenosti pro klasický foťák jsou po přepočtu zhruba 28 – 90 mm, což je na běžné focení velmi dobré.

V této chvíli si dovoluji upozornit na velmi hezky provedenou prezentaci přístroje na stránkách www.canon.cz a budu se aspoň krátce věnovat zkušenostem s provozem přístroje. Logika věci zůstává u všech přístrojů vyráběných firmou Canon pro oblast pravých zrcadlovek stejná. Vše v dosahu. To oceníte zejména tehdy, pracujete-li s přístrojem delší dobu. Nahoře je vypínač a tlačítko volby režimů. Ze zkušenosti ho mohu jen pochválit – můžete vše nechat na přístroji (automatická

volba času i clony), nebo si můžete parametry manuálně nastavit, nebo můžete preferovat clonu (u fotek, u kterých vám záleží na co největší hloubce ostrosti – příkladem budiž skupina lidí stojících za sebou) či čas (třeba u formule 1). Je tu program pro portrét, který funguje velmi dobře, pro krajinu (co největší clona), makro, sport, noční snímky a režim nuceně vypnutého blesku. Volit můžete i sérii snímků – přístroj stihne sérii čtyř snímků rychlostí 2,5 snímku za sekundu. Shora je pak přístupné kolečko hlavního ovladače. Na zadní straně přístroje dominuje velký, 1,8" zobrazovač. Vedle něj jsou logicky uspořádána ovládací tlačítka – nalevo v řadě pro vyvolání menu, získání informace o fotkách, přehrání a mazání, napravo pro změnu kompenzace clony a její aktivaci. Dále jsou zde další prvky, o kterých se můžete dozvědět více na výše jmenované stránce. Přístroji dominuje směrová růžice určená pro nastavování prvků s tlačítkem SET uprostřed a s diodou vpravo dole, ukazující právě probíhající přenos dat na/z karty CF. Akumulátorový pack o kapacitě 1,1 Ah najdete vespuďu, CF karta se nasouvá zprava ve směru focení, naproti jsou umístěny přípojky pro USB, dálkové ovládání nebo elektronickou spoušť (oceníte při delších expozicích, kdy nechcete „rozhodit“ nastavenou scénu) a pro televizi.

Během 14 dnů jsem s přístrojem vyfotil stovky snímků. V žádném případě výsledek nezaostává za požadavky, které jsem měl při volbě kompozice. Jedinou výtku mám k sedmiprvkovému zaměřovacímu systému, který pracuje jinak než mně známé kinofilmové třístovky a dost často vnutí ostříci bod, který zrovna nepotřebujeme. Chce to ale trochu cviku.

Při „usnutí“ přístroje (při delší nečinnosti – funkce Auto Power Off) se obrňte trpělivostí – po aktivaci přístroje dojde k jeho „nahození“ (možnosti snímat) až za šest sekund. S přístrojem jsem zkoušel dlouhé noční expozice a musím se pochlubit, že dopadly nad mé očekávání dobře. Zkoušel jsem to, co Olympus v souvislosti se svým přístrojem E-1 připomínkuje konkurenci, totiž cornershading, stínění v rozích fotky – a žádné jsem nenašel. Pozorovatelná je změna kvality při změně citlivosti – obrazy exponované s vyšší

Není divu, že ostatní blednou!

NOVINKA

EPSON
Stylus C84

NOVINKA

EPSON
Stylus C64

citlivostí (místo ISO 100 například ISO 1600) mají po zvětšení detailu vyšší šum, což odpovídá vyšší zrnitosti citlivých filmů. Skvělou funkcí je rotace snímku, kdy jsou snímky focené na výšku automaticky otočeny do „normální“ polohy, čímž se ušetří čas při zpracování snímků v počítači. Po vyfocení máte k dispozici všechny informace, které potřebujete – čas, parametry, a dokonce můžete zobrazit i histogram snímku. A pokud máte tiskárnu stejné značky, můžete ihned tisknout.

Základní objektiv EF-S kreslí velmi dobře, zaostřování je rychlé, se skoro neznatelnou prodlevou při promáčknutí spouště a následnou expozicí – výtku mám k sedmi zaostřovacím bodům. Akumulátor zvládne bez problémů šest set fotek – stejně bych však radil mít pro strýčka Příhodu ještě jeden v kapse. Menu se nastavuje logicky, formáty jsou buď ztrátové ve formátu JPG v několika úrovních, nebo neztrátové RAW (tady má snímek velikost 7 MB, takže na 1GB kartu, kterou doporučuji jako vhodnou vzhledem k její ceně, se do přístroje vejde neuvěřitelných 142 snímků (!), což odpovídá zhruba čtyřem vyfoceným filmům).

Sečteno a podtrženo: Canon EOS 300D je průkopníkem v oblasti zrcadlovek s výměnnými objektivy pro amatéry. Tuto skupinu dokáže zaujmout především skvělou cenou a výbavou. Výsledky pak potěší i znalce fotografie. Výsledek focení tímto přístrojem je totiž naprosto dokonalý. Za všech okolností. ■ ■ ■ Milan Loucký

CANON EOS 300D

Digitální amatérská pravá zrcadlovka s rozlišením 6,3 megapixelu.

Rychlost závěrky 1/4000 – 30 s

Záznamová karta CF

Max. rozlišení 3088 × 2056

Formáty souborů JPEG (12 stupňů) a neztrátový RAW

Hmotnost 560 g

Rozměry 142 × 99 × 73 mm

Cena s DPH tělo 39 990 Kč, s objektivem 42 990 Kč

Lepší když zůstanou krásné a nevyblednou: tisky neskutečně odolné proti světlu díky tiskárně EPSON Stylus C64/C84 a inkoustu EPSON DURABrite™.

Nezáleží na tom, jestli tisknete dopisy, obchodní prezentace, internetové stránky nebo fotografie: nový EPSON Stylus C64, nebo ještě rychlejší a všestrannější EPSON Stylus C84, dají Vaším tiskům zářivou barevnost, a co víc - barvy takové zůstanou! Při použití inkoustu EPSON DURABrite™ Vám tyto nové tiskárny nabízí výtisky odolné proti vlhkosti i světlu - a to až po dobu 80 let (!)* Tisky můžete okamžitě doplnit poznámkami fixem bez rizika rozmazání. Díky samostatným zásobníkům inkoustu a skvělé kvalitě, kterou obě tiskárny dosahují i na běžném nebo i recyklovaném papíru, navíc ušetříte. Dokonce i milovníkům kvalitní fotografie se investice vyplatí - a to díky tiskům bez okrajů a speciálnímu fotografickému papíru EPSON DURABrite™**. Řekli bychom, že ve srovnání s tiskárnami EPSON Stylus C64 a C84 ostatní docela blednou. Můžete se o tom přesvědčit sami - u vašeho nejbližšího prodejce.

TYPICKÝ EPSON. LOVE AT FIRST PRINT.

* Při zachování testovacích podmínek
EPSON - podrobnosti na www.epson.cz.

** Tisky bez okrajů ve formátu 10 x 15 cm
(EPSON Stylus C64) nebo dokonce ve formátu A4
(EPSON Stylus C84).

www.epson.cz
Informační linka:
infoline@epson.cz

COLOUR YOUR LIFE

EPSON®

BRAVE BlueLine 73G2 Extreme Edition

Extrémní Pentium

Firmy AMD a Intel se už nějakou dobu přetahují o první místo v závodech desktopových procesorů. Je to přece jen prestižní záležitost, mít to „nej“. Po uvedení Athlonu 64 a hlavně Athlonu 64 FX firmy AMD byl tedy na tahu Intel. Bylo jasné, že Pentium 4 není pro Athlon 64 FX tím pravým soupeřem, i když verze 3,2 GHz výkonná bezesporu je. Do uvedení procesoru s kódovým jménem Prescott (bude se vyrábět 90 nanometrovou technologií) ještě nějaký čas uteče, a tak Intel musel výkonností mezeru „zaplácnout“ jiným produktem. Zrodil se tedy procesor Pentium 4 Extreme Edition 3,2 GHz, který v žádných plánech Intelu nebyl.

Oproti Pentiu 4 má tento procesor navíc 2MB vyrovnávací paměť třetí úrovně (L3 cache). Kapacita paměti L2 cache zůstala

jako v případě Pentia 4 na úrovni 512 KB a i další vlastnosti jsou stejné. Rychlost sběrnice je v případě 3,2GHz verze 800 MHz a podporuje technologii Hyper-Threading (procesor se tváří jako dva procesory). Jádro je kvůli paměti L3 cache samozřejmě větší – skládá se z 169 milionů tranzistorů a spotřebuje až 94 W.

Athlon 64 FX těží mimo jiné z toho, že jeho součástí je paměťový řadič, a tak je přístup do paměti hodně rychlý. Intel takového řešení nemá – díky vyrovnávací paměti se do paměti nemusí tak často, což vede také ke zrychlení paměťových operací. Záleží ale na typu zpracovávané úlohy. Hry ovšem patří k aplikacím, které z větší vyrovnávací paměti těží.

Intel samozřejmě nemohl tak rychle přijít se zcela novým procesorem. Pentium 4 EE je vlastně pouze jinak nazvaný procesor Xeon (jádro Gallatin) a nepodporuje SMP (tedy víceprocesorové řešení). Použit se může v deskách pro Pentium 4 (má 478 pinů), ovšem někdy bude patrně potřeba upgradovat BIOS. Evropskou premiéru měl tento procesor na Invexu a my jsme ho měli možnost vyzkoušet v počítači firmy ProCA.

Základem počítače byla deska Intel D875PB2 s čipovou sadou 875P, tedy nejvýkonnější řešení Intelu. V desce byly instalovány dva paměťové moduly DDR400 s celko-

BRAVE BLUELINE 73G2 EXTREME EDITION

Výkonný osobní počítač

Základní deska Intel D875PB2

Procesor Intel Pentium 4 Extreme Edition, 3,2 GHz, FSB 800, 512 KB L2 cache, 2 MB L3 cache

Grafická karta Radeon 9800 Pro

Pevný disk 2x WD2000JD, 180 GB, SATA, 8 MB cache

Zvuková karta Aureon Space 7.1

Optické mechaniky DVD-ROM + DVD TEAC DV-W50D

Operační systém Windows XP Professional

Výrobce/poskytl ProCA

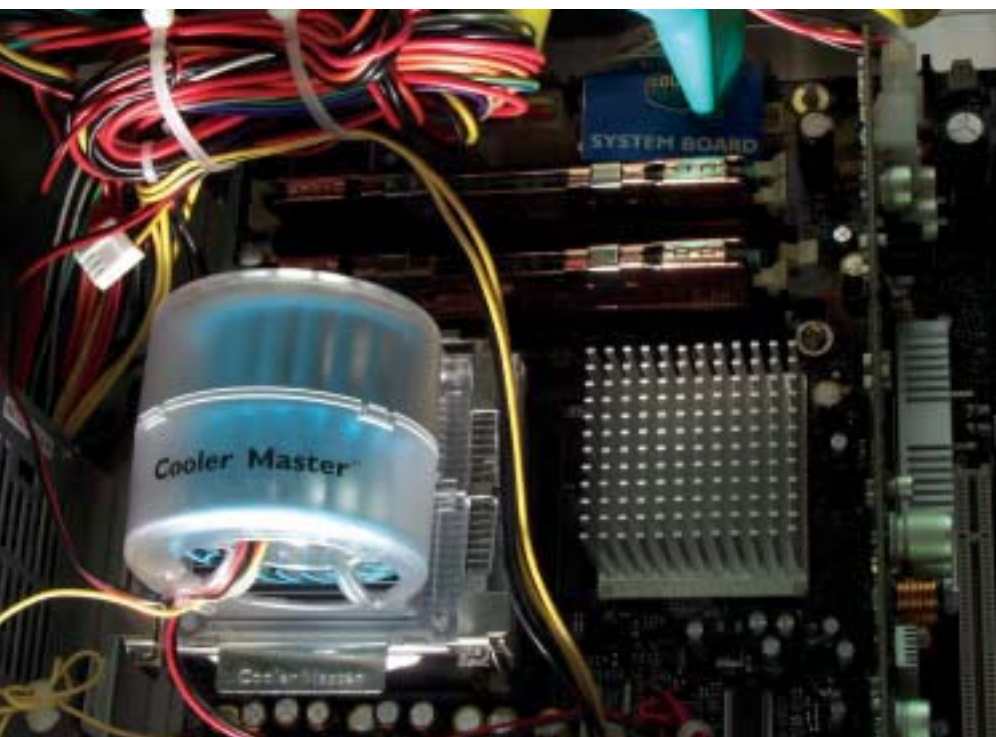
Cena s DPH 55 054 Kč (cena bez procesoru!)

vou kapacitou 1 GB, pracující v režimu Dual Channel. Kromě grafické karty Radeon 9800 Pro byla v desce instalována i zvuková karta Aureon Space 7.1. Masivní chladič procesoru Coolermaster je tichý, dost hlučný byl ale větrák pěkné hliníkové skříně (opět se značkou Coolermaster).

Pro data byly v počítači použity dva 180GB disky Western Digital, připojené pomocí rozhraní Serial ATA. Nainstalován byl systém Windows XP Professional.

PROCESOR	Athlon 64 3200+	Athlon 64 FX-51	Pentium 4 EE 3,2 GHz
CELKOVÝ APLIKAČNÍ VÝKON SYSMARK 2001	307	330	316
APLIKACE PRO TVORBU INTERNETOVÉHO OBSAHU	340	350	350
KANCELÁŘSKÉ APLIKACE	277	310	286
NÍZKÓUROVŇOVÉ TESTY			
DHRYSTONES	3559576	4093416	3360088
WHETSTONES	17581	18914	20897
PAMĚŤ	1287800	1654250	4570150
DISK [KB/s, ms]	63615/14,2	50130/8,5	45000/13,8
DALŠÍ TESTY			
QUAKE 3 ARENA (1024 × 738, 16b) [FPS]	326	364	400
3DSTUDIO MAX 5 [m:s]	1:43	1:35	1:48
PŘEVOD WAV-MP3 [m:s]	0:40	0:36	0:35
PŘEVOD DO DIVX [m:s]	2:10	1:56	1:34
3DMARK 2001SE (1024 × 768 BODŮ)	18164	20267	17867
3DMARK 2003 (1024 × 768 BODŮ)	6028	6040	6113
UNREAL TOURNAMENT 2003 (1024 × 768 BODŮ) [FPS]	262/86	279/94,5	253/85
AQUAMARK 2.3 (1024 × 768 BODŮ) [FPS]	95,6	110,5	102,9
CODE CREATURES (1024 × 768 BODŮ) [FPS]	53,9	52,7	50,9

Mechaniku DVD-ROM doplňovala i „duální“ DVD mechanika TEAC DV-W50D, zapisující (čtyřrychlostně) na disky DVD-R i DVD+R

a přepisující disky DVD+RW a -RW. K sestavě jsme dostali bezdrátovou klávesnici a myš Logitech. Tolik k vybavení.

Testy jsme provedli jak v konfiguraci, ve které počítač dorazil, tak s jinou grafickou kartou (NVIDIA GeForce FX 5900), aby byly výsledky více srovnatelné i s počítači s procesory Athlon 64 a Athlon 64 FX, které jsme testovali nedávno. Oba totiž měly právě kartu nVidia.

Výsledky našich aplikačních i nízkoúrovňových testů jsou v tabulce. Je z nich patrné, že Pentium 4 Extreme Edition je dobrým soupeřem procesorů Athlon 64 i rychlejší verze Athlon 64 FX. V řadě testů sice trochu zaostává, ale rozdíly nejsou velké. Navíc jsou i aplikace, kde Pentium 4 EE vítězí – komprimace DivX, Quake III Arena. Jednoznačný vítěz tedy neexistuje.

Kvůli své ceně (925 USD (!) při odběru 1000 ks) je ale procesor odsouzen spíše k tomu, stát se komponentou pouze pro předvádění, a v běžných počítačích se moc neobjeví. Zvolí ho skutečně náročný uživatelé, tedy především hráči her. Výkon je nutné zaplatit, ale to platí i o procesoru AMD Athlon 64 FX. Ale lze to vzít i jinak – proč nekoupit tak levně serverový procesor?

■ ■ ■ Pavel Trousil

PLACENÁ INZERCE

ViewSonic®

See The Difference!®

VP171

- 17" LCD
- 16ms; 500:1
- 1280x1024
- 260cd/m²
- DVI
- TCO99

VP181

- 18" LCD
- 30ms; 350:1
- 1280x1024
- 250cd/m²
- DVI
- TCO99

VP191

- 19" LCD
- 25ms; 600:1
- 1280x1024
- 250cd/m²
- DVI
- TCO99

VP211

- 21,3" LCD
- 25ms; 600:1
- 1600x1200
- 250cd/m²
- DVI
- TCO99

N1700w

- 17" 16:9 LCD TV
- 400:1
- 1280x768
- 400cd/m²
- DVI, composite + component video
- TCO99

Maxtor One Touch 120 GB a WDC External Drive

Externí gigabajty

Rozhraní USB toho přineslo do světa počítačů mnoho a stalo se velice oblíbeným. V případě pamětových zařízení se ovšem u standardu 1.1 naráželo na jeho omezenou přenosovou rychlost. Dnes už je ale zcela běžné USB 2.0 s přenosovou rychlostí 480 Mb/s, a běžně se tedy i prodávají například externí vypalovačky nebo flash disky.

Roste ale zájem i o externí pevné disky, které se připojují snadněji než disky interní, mohou se připojit i za provozu, k více počítačům a je možné je použít i například pro zálohování nebo přenos většího objemu dat. Mají dostatečnou kapacitu a díky USB 2.0 i sluš-

nou přenosovou rychlost. Konektory USB jsou dnes většinou snadno přístupné: jsou umístěny na přední straně počítače nebo notebooku, pro které jsou skutečně vhodné, protože u nich je přidání dalšího interního disku nákladnější a obtížnější, ne-li nemožné.

STISKNI TLAČÍTKO

V našem testlabu se sešly dva externí pevné disky. První z nich se jmenoval One-Touch a vyrábí ho firma Maxtor. Vyzkoušeli jsme verzi s kapacitou 120 GB a s rozhraním USB 2.0 (dodává se i verze s FireWire, popřípadě s FireWire i USB). Disk je scho-

WD EXTERNAL DRIVE COMBO SPECIAL EDITION (MODEL WDXC2500JBRNE)

Externí pevný disk.

Kapacita 250 GB

Rozhraní USB 2.0, FireWire

Rychlost 7200 ot./min.

Cache 8 MB

Vybavení síťový adaptér, kabely USB, FireWire

Rozměry 44 × 219 × 154 mm

Hmotnost 1,8 Kg s adaptérem

Výrobce/poskytl Western Digital

Cena s DPH 13 282 Kč

MAXTOR ONE TOUCH 120 GB

Externí pevný disk.

Kapacita 120 GB

Rozhraní USB 2.0

Rychlost 7200 ot./min.

Cache 2 MB

Vybavení síťový adaptér, USB kabel, software Dantz Retrospect Express

Rozměry 41 × 140 × 210 mm

Hmotnost 1,7 Kg s adaptérem

Výrobce/poskytl Maxtor

Cena s DPH 7400 Kč

DISK	Maxtor One Touch 120 GB	WD External Drive
ČTENÍ [KB/s]		
MIN	15093	17733
MAX	25625	25455
PRŮMĚR	24997	24615
ZÁPIS [KB/s]		
MIN	15093	12868
MAX	19670	20335
PRŮMĚR	17010	16539
PŘÍSTUPOVÁ DOBA [ms]	20,4	21,5

ván v odolném a elegantním hliníkovém pouzdře. Na zadní straně jsou konektory (USB a napájecí) a spouštěcí tlačítko. Na přední straně je tlačítko s diodou.

K disku se dodává napájecí adaptér, USB kabel a CD s ovladači a programem Maxtor One Touch Settings. Pomocí tohoto programu je mimo jiné možné nastavit, který program se má spustit po stisku tlačítka na přední straně. V dodávce je program Retrospect Backup 6.0, pomocí kterého se může zálohovat obsah disku, duplikovat data a obnovovat je.

3,5" disk, který je uvnitř, má rychlost otáčení 7200 ot./min. Externí řešení samozřejmě není tak rychlé jako interní, přesto výsledky nejsou špatné (najdete je v tabulce). Test jsme provedli na počítači s deskou Intel, procesorem Pentium 4 2,4 GHz a 512 MB paměti. Zkoušeli jsme i zálohování disku. 5,3 GB dat se na externí disk zálohovalo cca 21 minut průměrnou rychlostí 512 MB/min. Samozřejmě že tyto rychlosti platí jen v případě použití rozhraní USB 2.0 na straně počítače.

NEONOVÉ BARVY

Externí pevný disk firmy Western Digital (WD External Drive) měl vyšší kapacitu – 250 GB. Testovaná verze umožňuje jak připojení přes USB, tak pomocí FireWire (kabel i k tomuto rozhraní se dodává a napájecí adaptér také). Tlačítko pro spuštění zálohování a softwarová vybava tomuto disku chybí.

Jde o disk se zajímavým designem (verze Special Edition), pro který v testlabu používáme výraz „jablečkářský“, protože by se jistě hodil i k zajímavě provedeným a mírně extravagantním počítačům Apple. Má totiž průsvitný plastový kryt, po stranách dva červeně svítící „neony“ a výrazné informační diody.

Uvnitř se ukrývá 3,5" disk s rychlostí otáčení 7200 ot./min. a s 8MB vyrovnávací pamětí. Pro jeho připojení jsme opět použili rozhraní USB. Výsledky výkonnostních testů obou disků se příliš neliší. Při čtení počítejte s rychlostmi okolo 25 MB/s, zápis se pak u obou pohybuje okolo 17 MB/s. Také přístupová doba je samozřejmě o něco delší než u interních disků. Výhodou externích disků je tedy především flexibilita v jejich použití a nasazení. Rozměry se oba disky také příliš neliší. Cena je vzhledem ke kapacitě samozřejmě jiná.

■ ■ ■ Pavel Trousil

LITEON

ABY VŠICHNI SPOKOJENI BYLI

MYSLÍME NA VŠECHNY SPOTŘEBITELE
A K TOMU UZPŮSOBUJEME NABÍDKU:
KVALITA - CENA - SPOKOJENOST

DVD±RW

DVD-ROM

CD-ROM

Distributor: ELKO Trading, spol. s r.o.

Brno: ELKO Trading, s.r.o., U Svitavy 2, 618 00 Brno, Tel.: 548 214 912, Fax: 548 215 377, E-mail: info@elko.cz

Frýdek Místek: ELKO Trading, s.r.o., Riegrova 857, 738 02 Frýdek Místek, Tel.: 558 622 518, Fax: 558 622 518, E-mail: frydek@elko.cz

Praha: ELKO Trading, s.r.o., Ševce Matouše 9, 140 00 Praha 4, Tel.: 241 443 838, Fax: 241 444 752, E-mail: praha@elko.cz

...always with you.

ELKO
COMPUTER GROUP

www.elko.cz

3Dconnection CadMan

0,680 kg pro CAD

Kdybch měl jedním slovem označit předmět, o kterém bych věděl pouze to, že dobře „padne“ do ruky a váží tři čtvrtě kila, a o němž bych nevěděl, že je to součást počítače, odhadoval bych, že by mohlo jít o zbraň. Avšak umístěním zařízení do pracovní polohy u počítače konstruktéra se z něj stává pohledný a užitečný počítačový pomocník.

CadMan je zařízení, které slouží jako interface mezi počítačem a uživatelem. Jak naznačuje již název, je primárně určeno pro CAD programy, proto jej nejvíce využijí konstruktéři, ale i výpočtáři či grafici. CadMan byl testován v CAD programech Autodesk Inventor (AIS) a Mechanical Destop (MDT) a v FEM programu Ansys.

Instalace programu z CD byla bezproblémová, plně pod kontrolou instalátoru. I když se

s právy administrátora PC přihlašuji do sítě, správná funkce zařízení CadMan v MDT vyžaduje lokální administrátorské přihlášení. Poté se při spuštění MDT korektně vytvořily všechny ovládací ikony. Okna programů AIS i Ansys zůstávají v původní podobě a SysTray Windows je bohatší o ikonu nastavení. Součástí instalace ovladačů jsou tréninkové programy kladoucí různé nároky na ovládání.

Úvodními řádky jsem zlehčil význam zařízení z hlediska jeho hmotnosti. Pravda je, že úkony, které s ním uživatel vykonává, vyžadují nadstandardní hmotnost. Zřejmě proto tvoří základnu zařízení pozinkovaný plech tloušťky 5 mm, na němž je umístěna elektronika překrytá poloprůhledným plastovým krytem. Horní ploše vévodí baculatý 3D

„joystick“. 3D znamená sto procentně 3D, protože jej lze tahat, tlačit a kroutit ve všech směrech. Při pohybu klade zařízení odpor proti pohybu tím větší, čím je větší posun, a tím je také vyšší rychlost translace či rotace objektu na monitoru.

Joystick obklopují čtyři podsvícená funkční tlačítka. Pohybu celé 3D myši po pracovním stole zamezují kromě zmíněné hmotnosti také protiskluzové body – výrobce počítá s „různým“ zacházením. Spojení s pracovní stanicí je provedeno prostřednictvím USB, alternativně přes sériový port.

Když jsem příležitostně učil začátečníky základům práce s PC, byla jejich největším problémem práce s myší, a to vyžadovalo mít s „žáčky“ patřičnou trpělivost. Po uchopení CadManu do ruky jsem musel mít řádnou trpělivost sám se sebou. Nejdříve jsem používal CadMan pravou rukou souběžně s myší. Časté přehmatávání zdržovalo práci a neustálá nutnost uvědomovat si principiálně odlišné ovládání k efektivitě nepřispívala. Záhy jsem objevil kouzlo funkčních tlačítek, přemístil jsem CadMan na levou ruku a sebral zbytek trpělivosti. Při práci s CadManem je nutné si zvyknout, že u něj existuje 6 základních pohybů a pro práci potřebujete vedle obou půlek mozku i svaly na ruce. Po dosažení tohoto stavu se práce s modelem podobá žonglování s horkým bramborem – tak rychle, ale přitom přesně a názorně můžete pracovat.

Okno nastavení vlastností obsahuje dvě základní karty a jednu s informacemi o výrobci a o verzi ovladače. První karta slouží k nastavení funkcí tlačítek – kromě těch předvolených lze samozřejmě volit i vlastní. Využíváno je klávesové ovládání Windows a jejich aplikací. Například po stisku kombinace tlačítek Alt+S+T (samozřejmě kromě Ctrl+P) se ve většině počeštěných programů na monitoru objeví okno Tisk. Pod ikonami v rozbalovacím menu v části vlastního nastavení se skrývají textová pole.

Při práci s CadManem je nutné si zvyknout, že u něj existuje 6 základních pohybů a pro práci potřebujete vedle obou půlek mozku i svaly na ruce.

Vyplněním požadované činnosti PC po stisku tlačítka CadManu a přetažením ikony na zvolené tlačítko se uživatelské nastavení aktivuje. Páté tlačítko, nazvané Quick Tap, jež ve skutečnosti tlačítkem není, určuje činnost programů po rychlém ťuknutí na joystick. Druhá karta slouží k detailnímu ovlivnění rychlosti a citlivosti rotace a translace okolo jednotlivých os. Osobně jsem si musel mírně snížit citlivost na rotaci okolo osy x a z, protože jsem měl problém vyvodit čistě translační pohyb v těchto směrech. Navíc lze vypnout osvětlení tlačítek či potlačit nechtěné pohyby v jednotlivých směrech.

3D CONNECTION CADMAN

3D polohovací zařízení.

Požadavky PC nebo pracovní stanice, Windows 98/Me/NT/2000/XP, Linux, Unix

Výrobce 3Dconnexion a Logitech Company, Los Gatos, CA, USA

Poskytl DAGIS Praha

Cena 11 468 Kč včetně DPH

Pokud by vám nevyhovoval strmý nárůst rychlosti translace či rotace při pohybu joystickem, lze jej změnit z kvadratické závislosti na lineární. Přestože jsou možnosti nastavení veliké, postrádal jsem možnost nastavit kombinaci tlačítek. Tím by se mohl proti čtyřem, resp. pěti základním znásobit počet funkcí proveditelných bez zvedání ruky z CadManu.

CadMan přináší vlastnost, kterou ocení snad pouze ten, kdo „každodenně očekával její zrození“ – sjednocení prostorové manipulace 3D modelů v programech různých výrobců. Díky němu jsou zkušenosti s používáním CadManu stejné ve všech programech. Pro programy, které CadMan podporuje (AIS, MDT, Pro/ENGINEER, CATIA...), jsou základní funkce příslušející programům již přednastaveny.

Jednou z nejzajímavějších vlastností CadManu je to, že funguje na pozadí, tedy v okně na popředí můžete psát například popis toho, co vymýslíte. Podstatná je závislost spuštění programů Ansys a Inventor na nefunkčním, resp. nezapojeném zařízení. Ovladač se spouští zároveň s aplikací a spu-

tění aplikace je na něm závislé – proto je nutné během spuštění programů potvrdit varovné hlášení. Tak lze docílit toho, že jsou zároveň spuštěny programy AIS a Ansys, přičemž v jednom CadMan funguje a ve druhém ne. Těmto problémům se dá vyhnout prostřednictvím zástupců Zapnout nebo Vypnout ovladač z nabídky Start | Programy.

Ne všechny technické objekty v ČR se vyvíjejí v klimatizovaných místnostech, proto letošní letní horka byla ideální pro teplotní zatěžkávací zkoušku. Nebojte se, nenechával jsem CadMan na slunci za oknem. Teplotní zátěží jsem byl vystaven sám a pozoroval jsem, zda si budou rozumět CadMan a moje zpcená ruka. Nedá se než konstatovat, že povrch joysticku je vyroben z příjemného, za všech okolností neklouzavého materiálu.

CadMan zbraní opravdu není. Snad právě proto jsou dojmy z jeho užívání velmi dobré. Přesto nečekejte, že by se mohl stát zbraní proti konkurenci, díky níž budete vytvářet lepší a konkurenceschopnější výrobky. Jde však o malý krůček k virtuální realitě, která nás v nejbližších letech zasáhne (pokud se necháme). ■ ■ ■ Lubomír Novotný

PLACENÁ INZERCE

Konfigurovat 10 nových účastníků **click!**
 Automaticky aktualizovat software IP telefonů **click!**
 Vyhodnotit seznam nepřijatých volání **click!**
 Připojit databázi zákazníků **click!**
 ... mnoho a mnoho dalších funkcí na **click!**

HiPath 5000 RSM IP komunikace 2. generace

SIEMENS

Global network of innovation

Zatímco hlavním přínosem 1. generace IP komunikace byly úspory vytvořené sjednocením komunikační infrastruktury, 2. generace přináší revoluci v produktivitě podnikových procesů:

- Výkonné a stabilní komunikace v reálném čase
- Nové aplikace a rozhraní pro efektivnější řízení a rozhodování
- Jednoduché a zároveň mocné nástroje pro centrální administraci

Pro další informace navštivte www.hipath.cz/5000

HiPath 5000 RSM – vyšší výkon na pouhé **click!**

Svět
hardware

VŠE ZE SVĚTA
POD KAPOTOU
POČÍTAČE

další členové rodiny Světa hardware

svět pda

DigiManie

www.svethardware.cz

PLACENÁ INZERCE

Kyocera Mita FS-C5016N

Japonské barvičky

Od společnosti Janus k nám do redakce dorazila tiskárna FS-C5016N, barevný laserový stroj, navržený společností Kyocera Mita pro náročný síťový provoz. Tiskárna do síťového prostředí musí kromě odolnosti a provozní spolehlivosti splňovat i přísnější nároky na provozní náklady. Podívejme se, jak v zemi zapadajícího slunce umí na tyto potřeby reagovat.

Rychlost tisku černobílých tiskáren je díky výkonu elektroniky i tiskové mechaniky velmi dobrá, jakmile však dojde na barevný tisk, minimálně ty levnější tiskárny začnou ztrácet dech. To však není v síťovém provozu žádoucí, tiskové úlohy by se neúnosně hromadily. Proto má tiskárna FS-C5016N jednorůchodovou koncepci, kde není časový rozdíl mezi monochromatickým a barevným provozem; nominální rychlost tisku je v obou případech 16 stránek za minutu při maximálním tiskovém formátu A4. To není nijak vysoká hodnota, jestliže navíc přihlídneme k maximálnímu fyzickému rozlišení tiskové mechaniky 600 dpi.

Silnou stránkou tiskárny je naproti tomu její konstrukce, navržená pro měsíční zatížení až do 85 000 stran, což je pro barevný tisk příjemná hodnota. Tradičně silnou stránkou

snad všech tiskových strojů Kyocera Mita jsou provozní náklady, a alespoň podle údajů výrobce tomu ani u testovaného stroje není jinak. Pomineme-li cenu použitého papíru, vychází cena spotřebovaného toneru pro černobílý tisk na 0,26 Kč a při barevném tisku pouze na 1,20 Kč na stránku. Tyto hodnoty odpovídají standardně uváděnému pokrytí 5 % na každou použitou barvu. Jelikož kromě toneru další materiál tiskárna nespotebová, jedná se o konečné náklady.

Jednorůchodový barevný tisk určuje mechanické uspořádání mechaniky. Zcela

Ovladač laserové tiskárny Kyocera je lokalizovaný a nabízí různé způsoby barevného tisku.

FS-C5016N

Barevná laserová tiskárna pro síťové prostředí.

Rychlost tisku 16 stran černobíle i barevně

Formát tisku A4, max. 216 × 356 mm

Měsíční zatížení max. 85 000 stran

Komunikační rozhraní paralelní; USB 2.0 (12 Mb); Ethernet 10/100 Base-TX

Podávání papíru 500 + 100 listů; volitelně 3 podavače po 500 listech

Paměť 96 MB, max. 608 MB

Volitelné příslušenství pevný disk 20 GB, Compact Flash karta, duplexní jednotka, modul dalšího síťového rozhraní (Wi-Fi)

Cena tisku na stránku 0,26 Kč černobílý tisk; 1,20 Kč barevný tisk (při 5% krytí na barvu)

Spotřeba v klidu 24 W, pohotovostní režim 202 W, max. 991 W

Rozměry (Š × V × H) 345 × 385 × 470 mm

Hmotnost 24 kg

Výrobce Kyocera Mita

Poskytl Janus, s. r. o.

Záruka 24 měsíců

Cena včetně DPH 93 147 Kč

listů. I se základní sestavou podavačů tak lze vystačit. Jestliže je spotřeba papíru opravdu velká, lze sestavu doplnit až třemi dalšími podavači, což zvýší celkovou kapacitu na 2100 listů papíru.

Zůstaneme-li u volitelného příslušenství, je nutné zmínit volitelný 20GB pevný disk a Compact Flash kartu pro ukládání šablon a písem. Kromě standardních komunikačních rozhraní, která zahrnují paralelní, USB 2.0 (12 Mb) a síťové (10/100 Base-TX) rozhraní, je k dispozici pozice pro modul s dalším paralelním, sériovým či síťovým rozhraním, včetně možnosti Wireless Lan adaptéru. Populární volbou doplňkového příslušenství také bude jednotka duplexního tisku.

V průběhu testu, který jsme prováděli s asi nejčastěji používaným síťovým rozhraním, jsme naměřili časy odpovídající nominální rychlosti tiskové mechaniky. Běžný 10stránkový dopis s malým barevným logem v záhlaví byl hotov za 57 sekund, a to včetně 22 sekund čekání na první vytištěnou stranu. Tisk rozsáhlejších úloh je ještě výhodnější, například 18stránková PDF příručka byla hotova za 1 minutu a 26 sekund.

Přejdeme-li k technicky náročnějším disciplínám, výsledky se podle toho změnil. Zpracování jedné strany vektorové CAD grafiky trvá 48 sekund, náš standardní pěti-stránkový grafický leták se pak tiskl 3 minuty a 20 sekund. Ještě déle, bez dvou sekund téměř čtyři minuty, trval tisk celostránkového bitmapového obrázku. Navíc ne všechny grafické programy byly schopny tuto úlohu dokončit, v některých případech nebyla pravděpodobně vlivem nedostatečné paměti tiskárny úloha vytištěna. Je zjevné,

že tiskárna byla optimalizována spíše pro tisk textových dokumentů.

Výstupy jsou na pohled velmi pěkné, dobrou čitelnost vykazuje i jednobodové písmo. Tisk je rovnoměrný a velmi sytý, na pohled téměř připomíná voskem tištěný výstup z termotransferových tiskáren. Podání barev lze ovlivnit v ovladačích; ve většině případů to asi bude i potřeba, protože tištěné obrázky mají s automatickým nastavením patrný oranžový nádech.

O tiskárně Kyocera Mita FS-C5016N se vyplatí uvažovat tehdy, plánujete-li větší vytížení síťové tiskárny a častý barevný tisk. Pro malou kancelář je její pořizovací cena přece jen vyšší, a v takovém prostředí se navíc ani neuplatní její příznivé provozní náklady. ■ ■ ■ Miroslav Stoklasa

nahoře jsou pod odklápěným výstupním podavačem za sebou umístěny kartridže, na levém boku pod krytem jsou pak přístupné výměnné nabíjecí jednotky, které přísluší ke každému toneru. Zásobník papíru ve formě zásuvky až pro 500 listů je tradičně umístěn vespod, z přední stěny se vyklápí druhý, víceúčelový podavač, který pojme dalších sto

PLACENÁ INZERCE

GIGAMAX

maximální výkon
na spolehlivém základu

GIGA
MAX

Výkon nebo cena? Nyní už nemusíte vybírat!

GIGAMAX Mach4 EXP-2600 HT

s procesorem Intel® Pentium® 4 HT 2,6 GHz FSB 800, 512MB Dual DDR400, 80GB HD 7200ot., CDRW+DVD, FDD, ATI Radeon 9200 64MB DDR DVI+TV-out, MB GIGABYTE chipset i865PE, SATA, IEEE-1394, LAN Intel® 10/100, zvuk. karta 5+1, 8x USB 2.0, kláv. multimediální + opt. myš. **cena bez DPH: 19 890 Kč** (vč. DPH 24 266), záruka 2 roky nebo za příplatek 580,- bez DPH záruka 3 roky. K uvedené sestavě doporučujeme: operační systém MS Windows® XP Home (2 750 bez DPH) a 15" LCD panel LITE-ON (8 740 bez DPH)

Intel, Intel Inside a Pentium jsou registrované ochranné známky společnosti Intel Corporation.

Postaveno na značkových základních deskách GIGABYTE.

ZDARMA plná verze akční hry WILL ROCK!

Výhodné dealerské podmínky pro partnery.

Aktuální ceny, on-line konfigurátor a seznam prodejců najdete na www.gigamax.cz

ELAP

ELAP Brno, Řípská 5, 627 00, tel.: +420 548 427 711-5, e-mail: obchod.brno@elap.cz

ELAP Praha 10, Záběhlická 31/1230, tel.: +420 272 191 412-4, e-mail: obchod.praha@elap.cz

www.elap.cz

Konečně počítač, který dělá všechno hned!

Foto PC je ilustrativní, změna cen vyhrazena.

Acer Aspire 2003WLMi

Kino do brašny

Notebooky řady Aspire směřovaly hlavně mezi domácí uživatele, kteří dávají přednost plně multimediálním notebookům za cenu například větší hmotnosti a velikosti. Tomu řada Aspire odpovídá. Nalezneme v ní notebooky s převážně stolními procesory nebo levnějšími mobilními procesory AMD. Velikost a hmotnost také nejsou právě nejmenší.

Aspire 2000 je opravdu veliký notebook. Do mé brašny, kam se zatím vešly všechny testované notebooky, se bohužel nevešel – na délku přesahoval. Na vině těchto rozměrů není použití desktopových komponent. Právě naopak. Bijícím srdcem notebooku je procesor Intel Pentium M 1,6 GHz, tedy plně mobilní procesor. Zdá se, že s procesorem Pentium M se již nebudeme striktně setkávat jen v sestavách určených opravdu

mobilním uživatelům. Procesor Pentium M má kromě velmi úsporného provozu také vysoký výkon vzhledem k frekvenci a má mnohem menší tepelné emise než kupříkladu Intel Pentium 4-M. Procesor je doplněn 512MB pamětí RAM, která by měla stačit i pro vyšší nároky.

Nicméně pojďme k tomu, co způsobilo, že je Aspire 2000 tak veliký. Je to 15,4" velký širokoúhlý TFT displej s rozlišením 1280 × 800, na který je radost pohledět. Plášť displeje je z kovu, takže snese větší nápor než kryty plastové. Displej je díky zvolenému rozlišení i ergonomický pro čtení textů. Většina 15" displejů zobrazuje titěrná písmenka, zde se s tímto problémem nesetkáte. Často pracuji v programu MS Excel a rozměry displeje mi umožnily s tabulkami lépe pracovat,

nemusel jsem tak často rolovat, což je na mém notebooku nutností. Využívat však takový displej jen pro úpravy tabulek by byla velká škoda. Patříte-li mezi fandy přehrávání videa na počítačích, budete asi Aspirem 2000 nadšeni. Širokoúhlý displej je pro přehrávání filmů v DVD to pravé ořechové. Obraz není nutné zvětšovat pomocí funkcí jako

ACER ASPIRE 2003WLMi

Výkonný multimediální notebook.

Procesor Intel Pentium M 1600 MHz/400 MHz, CACHE 1 MB

Paměť 512 MB DDR SDRAM, max. 2048 MB

Pevný disk TOSHIBA MK6021GAS 60 GB

Optická mechanika MATSHITA DVD-RAM UJ-815A

Grafická karta ATI Mobility Radeon 9200 64 MB DDR VRAM

Displej TFT, 15,4", 1280 × 800 bodů, 16 : 9

Síťová karta Intel PRO/Wireless LAN 2100 3B Mini PCI Adapter, Realtek PTL8139/810x Family Fast Ethernet NIC

Modem Agere Systems AC97 Modem

Porty 1x PP, VGA, 3x USB 2.0, FIR, FireWire, TV-Out, PCMCIA typ II; čtečka MMC, SD, MemoryStick a SmartMedia Card

Operační systém Windows Professional Home Edition

Výrobce/poskytl Acer

Cena s DPH 73 188 Kč

Acer Aspire nabízí dostatečné množství vstupně/výstupních portů – nechybí ani FireWire a TV-výstup.

Pan&Scan nebo digital zoom, protože obraz je skutečně dostatečně velký pro příjemné sledování filmů. Pokud by vám nestačil tento širokoúhlý displej, lze využít také zobrazení na televizi či pomocí dataprojektoru prostřednictvím portu S-Video.

O zobrazení se stará v době psaní článku nejvýkonnější grafická karta (minimálně z pohledu ATI a notebooku ovšem) ATI Mobility RADEON 9200 se 64 MB VRAM. Tato grafická karta disponuje plnou hardwarovou podporou DirectX 8.1, pixel a vertex shaderem. Sběrnice AGP pracuje v 8x modu. Zajímavostí může být například také podpora Smartshader, Smoothvision či Fullstream. Samozřejmostí je pak například hardwarový dekodér MPEG-2 a Powerplay III, který upravuje spotřebu GPU podle aktuálního stavu notebooku (baterie či síťové napájení).

Displej je dobrý, grafická karta také, ale jak je na tom Aspire 2000 se zvukem? V mezích možností notebooků dobře. Sledování DVD

Polohovací zařízení a displej, díky němuž můžete ovládat DVD mechaniku i při sklopeném víku.

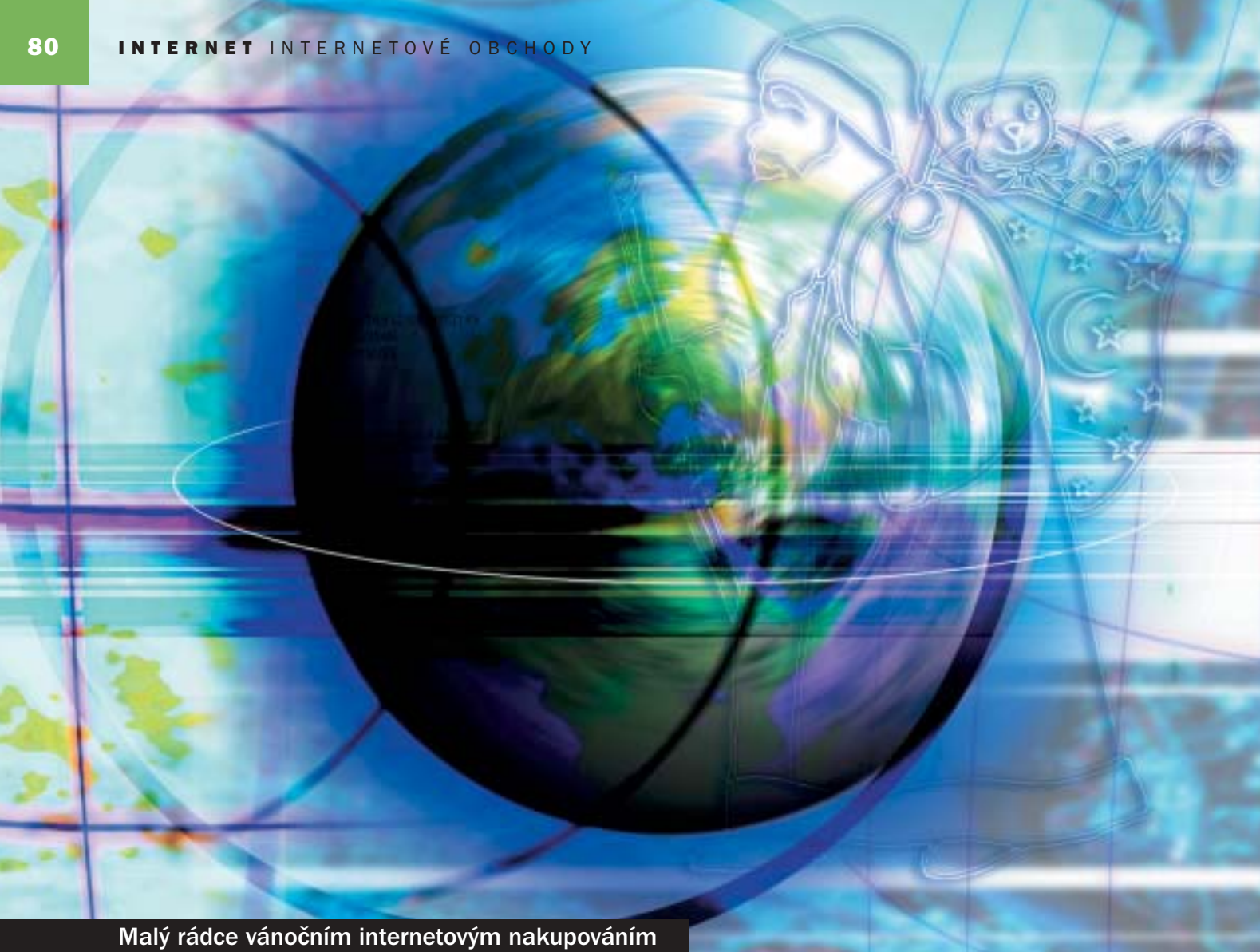
filmů či poslech hudby si totiž můžete zpestřit kromě dvou reproduktorů také subwooferem. Je samozřejmostí, že v notebookovém provedení subwoofer nepodává žádné zázračné výkony, ale rozdíl je při poslechu cítit, a je tedy bodem k dobru. Díky subwooferu můžete také při přehrávání DVD využít simulace 3D zvuku, a to aktivací v Acer Arcade (viz níže). Samotný subwoofer může být případně deaktivován stiskem kombinace kláves.

V souvislosti s přehráváním DVD filmů je zajímavým prvkem i DVD-RAM/CD-RW mechanika, která je tzv. štěrbínová. Disk stačí jen zčásti zasunout do štěrbiny na boku notebooku a mechanika si ho již sama „vezme“. S tímto řešením se lze setkat například u mechanik Pioneer či u notebooků společnosti Apple. Toto řešení je praktické a elegantní. Musím říci, že mi vyhovovalo, navíc nehrozí, že byste například omylem vysunutou mechaniku mohli urazit. Přesto má však toto řešení optické mechaniky i jednu nevýhodu: vyšší hlučnost. S vyšší hlučností je také spojen poněkud nepříjemný zvuk, který mechanika vydává, když disk „polyká“. Slyšíte-li tento zvuk poprvé, nejspíše budete mít stejně jako já strach, že disk byl právě skartován. Optická mechanika je typu DVD-RAM/CD-RW, snadno si tedy můžete zálohovat data jak na běžné CD, tak i na DVD. K ovládní přehrávání DVD videa a hudby můžete využít Arcade centrum, což je program, který se aktivuje pomocí tlačítka téhož názvu. Toto tlačítko najdete hned za koncem víka displeje. Dále zde můžete najít tlačítko Play/Pause a Stop. Tlačítko Play/Pause slouží i jako regulátor hlasitosti, v tom případě se používá jako joystick (směr nahoru a dolů). Pro lepší spolupráci s progra-

mem Arcade je hned vedle aktivního tlačítka podsvícený monochromatický LCD displej, který zobrazuje základní informace. Velice snadno lze díky tomuto panelu ovládat přehrávání DVD filmu (ale i hudby) i při zavřeném víku displeje. Regulace hlasitosti je možná i prostřednictvím kombinace kláves (Fn + kurzorové šipky), kryt displeje ale musí být otevřen. Zcela na čele notebooku najdete ještě dvě velká a svítící tlačítka. První slouží pro aktivaci/deaktivaci Bluetooth (to ale v notebooku není), druhé pak pro Wi-Fi. U Wi-Fi jsme narazili na zajímavý problém. Pokud bylo Wi-Fi aktivní, docházelo k cukání při přehrávání videa a zvuku a občas se zapomněl i kurzor myši na ploše. Pokud bylo Wi-Fi deaktivované, problémy ustaly. Měli jsme však k dispozici testovací kousek, ostrá prodejní verze by již tímto neduhem trpět neměla. Na čele notebooku je kromě tlačítek také čtečka paměťových karet (čtečka MMC, SD, MemoryStick a SmartMedia Card) s výstupem na sluchátka a vstupem pro mikrofon. Umístění čtečky na čele přístroje jsem uvítal, ale vstup pro sluchátka by podle mého názoru byl lepší na boční straně. Takto se stále někde plete kabel.

Kam s ním? Aspire 2000 jistě nepatří do rukou „totálních“ mobilních uživatelů, kteří potřebují výkonný, malý a lehký notebook. Aspire je velký, těžký a výkonný. Myslím si, že je vhodný pro profesionály v oblasti hudby, digitálního videa a fotografie, kteří ocení velký 60GB disk, DVD-RAM/CD-RW mechaniku či integrovanou čtečku karet. Stejně tak ale může tento notebook plně nahradit stolní multimediální počítač všem domácím uživatelům, kteří si rádi pouštějí DVD filmy a hrají hry.

■ ■ ■ Adam Nosek

Malý rádce vánočním internetovým nakupováním

Vánoční dárky na internetu

S radostmi a strastmi internetového nakupování jste se mohli seznámit v rozsáhlém testu e-shopů v Chipu 8/03. Zatěžkávací zkouškou obchodníků i zákazníků ale bude teprve předvánoční nákupní šílenství. Po přečtení následujícího textu možná budete mít jasno v tom, jaké vánoční dárky letos nakoupíte, a možná vám tímto článkem pomůžeme vyřešit i otázku, kde nakoupit.

KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ

Nejvíce se na vánoční dárky těší děti, a tak není divu, že internetové obchody s hračkami na poslední měsíc roku vyhlašují pohotovost nejvyššího stupně. Navíc nakupování v obchodě s dětským zbožím může být zába-

va i pro dospělé, jak se ostatně snadno přesvědčíte v e-shopu **Mamut** (www.mamut.cz). Již od října 1998 žije v jeskyni plné hraček (více než 1600 položek) pračlověk Hugo, který zboží rozdělil podle výrobců („třídím značky“; to pro případ, že

nakupující některou ze značek preferuje). Jednotlivé položky jsou pak ještě u každého výrobce rozděleny na několik menších skupin – někde v závislosti na věku, jinde podle použití, respektive podle skupin výrobků („třídím hračky“). Zde je tedy zboží rozděleno třeba na hračky pro nejmenší, na stavebnice, panenky, společenské hry atd.

Že se vám v takovém množství hraček stále špatně vybírá? No dobrá, buďme tedy o něco konkrétnější. V obchodě **Dino** (www.dino.cz) doporučuji pro kojence hračky Chicco (prý se neprodává v hypermarketech), větší děti si jistě oblíbí plyšového pejska na baterie a ty úplně odrostlé možná ocení puzzle (zvláště děvčatům uděláte radost skládačkou s motivy od Anne Geddesové). Pravý ráj zde však najdou příznivci stavebnic Lego, které v Dinu nabízejí v celém sortimentu, včetně některých mimokatalogových a včetně starších položek. Provozovatelé obchodu využívají k doručování zásilek expresní poštu, takže →

Vše pro děti a jejich rodiče – to je internetový obchod Dino.

Nakupujte hry bez čekání v obchodech!

PLACENÁ INZERCE

→ tři dny před Štědrým dnem je ještě šance, že se objednané zboží stačí objevit pod vánočním stromkem.

Široký sortiment najdete také v obchodě **Rumburak** (www.rumburak.cz), pyšnicím se více než třemi tisíci tituly. Kromě hraček tu mají i dětský textil, rozdělený podle druhu (dupačky, overaly, mikiny, šaty apod.) či podle velikosti (miminka, děti 1 – 2 roky apod.). Dodací lhůta většinou nepřesáhne pět dnů.

O Vánocích si hrají nejen děti, ale i dospělí. Má-li obdarovaný počítač, rozšiřuje se vám nabídka her i o tituly počítačové, které v dostatečně šíři nabízí obchod **Gamestore** (www.gamestore.cz). Vánočním hitem by se mohlo stát pokračování oblíbené simulace *Hidden & Dangerous 2*, celá rodina se může vyřádit u oblíbené arkády *Rayman 3: Hoodlumská hrozba* a nejen nostalgici nepohrdnou návratem jedné legendy, hrou *Prince of Persia: Písky času*.

Abyste měli jistotu, že na hru nebudete muset čekat až do ledna, měli byste si zboží zakoupit do čtvrtka 18. prosince. Zhruba padesát nejžádanějších herních titulů by však mělo být na skladě a provozovatelé obchodu slibují jejich včasné doručení ještě při objednání do pondělí 22. prosince do 12 hodin. K vybraným oblíbeným titulům jsou navíc přidávány bonusové CD s dalšími mapami a prvky, které hru obohatí a vylepší.

HUDBA, FILMY, KNIHY

Není žádným tajemstvím, že mezi nejprodávanější zboží v internetových obchodech patří knihy a hudební nosiče. Nejinak je tomu pochopitelně i o Vánocích, a tak asi málokdo z nakupujících mine obchodní dům **Vltava** (www.vltava.cz). Náhodě nic neponechávají ani samotní provozovatelé jednoho z nejznámějších tuzemských e-shopů, neboť na stránkách obchodu připravili vánočního průvodce, který by měl sloužit lidem hledajícím inspiraci na vánoční dárek.

Jak průvodce funguje? Vyberete věkovou skupinu, zadáte, v jakém vztahu je k vám obdarovaný člověk a kolik peněz chcete do dárku investovat, a průvodce vám poté

nabídne zboží, které by mohlo vašeho příbuzného nebo známého pod stromečkem potěšit. V předvánočním období se na Vltavě objevila i možnost objednávky e-mailem či telefonicky. Při objednávání prostřednictvím webu se navíc nyní není nutné registrovat.

Hudební fanoušek, který alba svých oblíbenců nakupuje na internetu již delší dobu, před nákupem jistě projde několik virtuálních obchodů s muzikou a vybere si ten, kde konkrétní titul nabízejí nejlevněji. Častou alternativou k nákupu hudby na Vltavě byl obchod E-store, který se nedávno přejmenoval na **Showpark** (www.showpark.cz). Speciální vánoční akce se zde sice nechystají, ale něco zajímavého možná objevíte mezi tituly zlevněnými až o 40 %. Snížena byla i hodnota minimální objednávky pro doručení zdarma (2499 Kč), navíc je možné zboží objednat i telefonicky.

V Showparku sice najdete i filmové tituly, zájemci o filmovou produkci by však také měli vědět o existenci „města plného zábavy“ – o existenci **Filmcity** (www.filmcity.cz). Počet domácností vybavených DVD přehrávači se za poslední rok dramaticky zvýšil, a proto roste i počet prodaných DVD disků. Provozovatelé Filmcity slibují odeslání skladového zboží nejpozději do 24 hodin od obdržení objednávky. V provozu by v brzké době měla být nová verze obchodu s novými nástroji orientovanými na snadnější výběr vhodného titulu. A co tedy letos vybrat pod stromeček? Jistě neurazí klasické thráky jako *Harry Potter*, *Pán prstenů*, *Lví král* nebo *Terminátor 3*.

Zatímco DVD nosiče jsou hitem posledních let, kniha je oblíbeným vánočním dárkem již velmi dlouho. Tradici má i nákup knižních titulů v internetovém obchodě **Kosmas** (www.kosmas.cz), fungujícím od roku 1999. Abyste se v nabídce více než 10 000 knižních titulů rychle orientovali, zkuste využít službu *Můj Kosmas*. Po nezbytné registraci provedete výběr oblíbených kategorií zboží, případně oblíbených autorů. Seznam novinek v oblíbených kategoriích a od oblíbených autorů pak naleznete vždy na titulní straně zmíněné služby.

Vltava patří mezi nejstarší internetové obchody u nás.

Filmy na DVD vytlačují své kolegy na VHS.

ekonomický systém pro Windows Money S3

Ekonomický systém pro Windows Money S3 patří mezi nejoblíbenější mezi malými a středními firmami. Pokrývá všechny jejich požadavky od jednoduchého účetnictví až po sílové instalace podvojným účetnictvím, sklady, objednávkami a mzdami. Vyznačuje se snadným a pohodlným ovládním, které jeho uživatelům umožňuje začít co nejdříve pracovat a využívat jeho schopností s minimálními náklady na zaškolení.

Money S3 Mini pouze 1 900 Kč

Cenově zvýhodněná nabídka pro malé společnosti
Verze pro firmy, které vedou pouze jednoduché účetnictví bez skladů a mzdové agendy.

Money S3 Lite 3 900 Kč

Podvojně i jednoduché účetnictví, fakturace, sklady B, objednávky, mzdy pro malé organizace. Cenově zvýhodněná verze, limitovaná počtem dokladů.

Money S3 Standard 3 900 Kč

Jednoduché účetnictví, fakturace a mzdy do 25 zaměstnanců.

Money S3 Bussines 7 900 Kč

Jednoduché účetnictví, fakturace, sklady, objednávky, personalistika a mzdy do 25 zaměstnanců.

Money S3 Office 7 900 Kč

Podvojně i jednoduché účetnictví, fakturace a mzdy do 25 zaměstnanců.

Money S3 Professional 14 900 Kč

Podvojně i jednoduché účetnictví, fakturace, sklady B, objednávky, personalistika a mzdy do 25 zaměstnanců.

Money S3 Premium 19 900 Kč

Podvojně i jednoduché účetnictví, fakturace, sklady A, objednávky, personalistika a mzdy pro velké organizace.

Brno: 549 522 511

Hradec Králové: 495 263 242

Karlovy Vary: 352 684 393

Liberec: 485 131 058

Ostrava: 596 120 725

Pleň: 377 222 001

Praha: 274 002 361

Svitavy: 461 534 616

Uh. Brod: 572 637 768

www.money.cz

Získejte ZDARMA verzi Start

Vyplňte a odešlete na adresu: CIGLER SOFTWARE, a.s. Rostislavovo nám. 12, 612 00 Brno
Zašleme vám CD s Money S3 Start – plnohodnotným ekonomickým systémem pro živnostníky a malé organizace.

Firma:

Jméno:

Adresa:

E-mail:

Telefon:

Dosavadní ek. systém:

OBJEDNÁVKA POMOCÍ SMS Pokud máte raději mobil než klasickou poštu, objednejte si CD s Money S3 Start pomocí SMS. Stačí zaslat na číslo 736 366 639 text CDSTART34 Jméno, Příjmení, Firma, Adresa, E-mail, IČO.

→ ELEKTRONIKA PRO KAŽDÉHO

Našinec se již neboují objednávat prostřednictvím internetu i nepoměrně dražší zboží, než jsou CD a knihy, a tak se na vánoční nápor připravují i obchody prodávající zboží, jehož hodnota se pohybuje v řádech deseti tisíců. O nabídce praktického bílého zboží se dočtete o několik odstavců dále, na tomto místě by měli zbystrit pozornost všichni hráčičkové, kteří s nadšením sledují rychlý vývoj elektronických přístrojů. Koho by třeba ještě

před pár lety napadlo, že na cestách bude možné poslouchat hudbu jinak než na kazetách nebo CD?

Důkazem budiž kupříkladu nová generace MP3 přehrávačů DIVA, disponujících navíc VKV tunerem, hlasovým nahráváním, možností rozšíření o paměťové karty SD/MMC a vestavěným Li-Ion akumulátorem. Zařízení s kapacitou 128 MB ve třech barevných provedeních můžete zakoupit v obchodě **MP3store** (www.mp3store.cz) za cenu

o několik stokorun přesahující pět tisíc. Ale radost uděláte i discmanem, zvláště když místo levných přístrojů v cenách kolem dvou tisíc korun investujete do přístroje iRiver iMP-550, vítěze všech možných srovnávacích testů. Cenově se dostal lehce nad šest tisíc korun a před Vánoce by se měl prodávat za akčních 5990 Kč.

Boom zažívají i digitální fotoaparáty, které se z hlediska prodejní ceny již dostaly na úroveň svých analogových bratříčků. Amatéřským nadšencům, kteří až dosud fotili s klasickou zrcadlovkou a nechtěli přejít na digitální formát, neboť digitální zrcadlovky pro ně byly cenově nedostupné, by mohl pod stromečkem udělat radost Canon EOS 300D – první plnohodnotná digitální zrcadlovka za rozumnou cenu. Pro běžné rodinné fotografování je pak zajímavou volbou Nikon Coolpix 2100. Orientovat se v široké nabídce skutečně není jednoduché, a proto kromě možnosti vyhledat přístroj podle mnoha technických parametrů najdete na stránkách internetového obchodu **Fotoexpert** (www.fotoexpert.cz) i on-line poradnu, kam je možné se obrátit s libovolným dotazem.

Dalším přístrojem, který kromě své užité hodnoty udělá radost i technickým hráčičkům, je mobilní telefon. Vánočními hity budou podle provozovatelů obchodu **Cybex** (www.cybex.cz) přístroje Siemens A60, Sony Ericsson T320 nebo Nokia N-Gage Silver. Ptáte-li se na krajní termín pro objednání zboží coby vánočního dárku, velmi záleží na →

KDE VYBÍRAT OBCHODY A ZBOŽÍ

Byla by škoda se při nákupu omezit jen na obchody uvedené v tomto článku. Třeba hned za virtuálním rohem totiž mohou mít stejné zboží o nemalý peníz levnější. Sluší se tedy uvést několik webů, které spravují databázi internetových obchodů a zboží v nich nabízeného. Na mnoha z nich navíc nechybějí ani praktické rady, jež vám pomohou ke spokojenému nákupu.

Aplikace **Obchody** (www.obchody.cz) umožňuje vyhledávání nejen v elektronických (internetových) obchodech, ale i v reálných obchodech v celé ČR podle nejširšího množství kritérií (kategorie, zboží, místo, obchodní značky, názvy apod.). Za informace uvedené u jednotlivých obchodů nesou odpovědnost přímo vlastníci a správci e-shopů.

Web **Obchodní portál** (www.obchodniportal.cz) má tři části, z nichž každá běží na vlastní doméně. Na hlavní adrese najdete obecné informace o problematice internetových obchodů, další částí portálu je **Katalog zboží** (www.katalogzbozi.cz), obsahující databázi několika set tisíc položek zboží v široké škále kategorií. V **Katalogu obchodů** (www.katalogobchodu.cz) se místo seznamu zboží v jednotlivých sekcích zobrazí seznam obchodů nabízejících zboží zařazené do vybrané kategorie.

Server **InternetShopping** (www.internetshopping.cz) obsahuje přes 500 ručně zařazených a ověřených interneto-

vých obchodů působících v České republice. Služba však není jen katalogem webových prodejen, ale nabízí i přímou nabídku zboží, kterou prodejci na server umísťují pomocí XML dokumentů. Tato služba byla spuštěna teprve na začátku října letošního roku, a proto se zatím nepyšní velkým výběrem zboží. Nicméně nových položek neustále přibývá a v současnosti databáze zahrnuje zhruba 3000 produktů. Samozřejmostí je fulltextové vyhledávání a rozčlenění do kategorií.

Kromě obchodů zařazených v hlavním katalogu internetových stránek nabízejí portály také katalogy specializované na obchody a zboží. Atlas tento katalog nabízí na stránkách **Obchody Atlas** (obchody.atlas.cz) a podobně tak činí i portál Centrum se svým speciálem **Obchody Centrum** (obchody.centrum.cz). V katalogu Atlasu najdete více než 2500 obchodů a počet položek zboží dosáhl čtvrt milionu. V současné době se pracuje na optimalizaci prohledávání zboží stejného typu v různých obchodech.

Na svém katalogu obchodů pracují i na portálu Centrum. V nové verzi by měla být výrazně vylepšena vyhledávací technologie a nalezené zboží bude možné lépe porovnávat. U každého zboží bude zobrazena fotografie a kromě bezmála půl tisíce obchodů bude databáze evidovat téměř půl druhého milionu zboží.

Rychlé vyhledání podle různých kritérií – to je největší lákadlo tohoto webu.

Zajímavý katalog pro každého zájemce o internetové nakupování.

Výhodou internetového „foto-obchodu“ je obrovský výběr.

Jen málokterý muž odolá lákadlu v podobě „elektronických hraček“.

→ tom, jaký termín expedice je u daného produktu uveden. K tomuto termínu je pak potřeba připočítat jeden až dva dny na dopravu. Nicméně po zkušenostech s přetíženou přepravou na konci roku a nedostatkem zboží přímo od výrobců doporučuje zástupce Cybexu objednat přístroje již v listopadu.

NĚCO DO DOMÁCNOSTI

Je jasné, že šťastlivců, kteří pod stromčkem najdou zabalenou pračku, ledničku nebo myčku nádobí, asi mnoho nebude. Pokud by však mezi čtenáři přece jen byl dobrodinec, který se chystá připravit někomu překvapení právě tohoto druhu, možná by mohl zauvažovat o nákupu kvalitní lednice KGT 3943 Comfort od německé firmy Liebherr, kterou prodavači obchodu **Bílý svět** (www.bilysvet.cz) jako jediní dodávají společně s kovovým držákem na láhve zdarma. A to se již vyplatí, Bobe!

K dobru si zmíněný obchod může připočítat bezplatnou infolinku 800 100 718, individuální množstevní slevy, dopravu po celé ČR zdarma, možnost odvozu starého spotře-

biče, dodací lhůty od 24 do 72 hodin, rozvoz vlastní dopravou s vyškolenými řidiči a dodání veškerých dokumentů, záručního listu, českého manuálu a faktury již při dovozu.

Mnohem častěji však Ježíšek bude rozdávat podstatně menší spotřebiče než zrovna mrazáky. Co takhle udělat někomu radost rychlovarnou konvici? Jsou Vánoce, takže zapomeňte na plastové výlisky za tři stovky. Darujete-li totiž někomu konvici v designu F. A. Porsche, pokaždé když ji obdarovaný vezme do ruky, jistě si na vás v dobrém vzpomene. Obchod **Bílé zboží** (www.bilezbozi.cz) dále nabízí jako tip na vánoční dárky kávovar, digitální váhu či holicí strojky pro muže i ženy.

Novou funkcí je u tohoto obchodu zobrazování aktuální skladové dostupnosti zboží. Výhodu této funkce ocení především ti, kteří si v některém internetovém obchodě objednali zboží a teprve potom jim bylo sděleno, že daný sortiment není na skladě a bude až po Vánocích.

Léty prověřený e-shop **Obchodní dům** (www.obchodni-dum.cz) bude objednávky doručovat až do posledního dne před Štědrým dnem. Mimochodem, právě způsob

dopravení zboží k zákazníkovi je tím, čím se Obchodní dům odlišuje od drtivé většiny ostatních internetových prodejen. Zatímco konkurence využívá ponejvíce služeb různých spedičních firem, z Obchodního domu zboží přivezou vlastním vozem a poté jej řidič u zákazníka rozbalí, zkontroluje, předá mu doklady ke zboží a potvrdí záruční list.

A co zajímavého Obchodní dům nabízí? Sortiment je skutečně široký – od autodoplňků přes fotoaparáty až k domácím spotřebičům. Ideálním dárkem, který potěší celou rodinu (a tatínky zvláště!), se může stát digitální kamera zajímavá jak z hlediska ceny, tak z hlediska rozměrů. Řeč je o videokameře Panasonic NV-GS 10 EG (430 g, 1,00 lux, 800 000 bodů, dva a půl palce).

PRO PŘÍJEMNÝ POCIT

Naštěstí již za námi je doba, kdy lidé toužící vonět jinak než potem z dobrovolných brigád vybírali z vůní sovětské výroby, v lepším případě pak spoléhali na vůně „živých květů“. Nenecháte-li se odradit příšernou grafickou podobou webu **Parfum** (www.parfum.cz), budete si moci vybírat z nabídky parfémů od několika desítek renomovaných výrobců. Ceny vás zde navíc příjemně překvapí hned dvakrát. Poprvé při výběru parfému (do kamenných parfumerií již budete chodit vůně jen testovat), podruhé při objednávce, kde se již tak příznivá cena sníží o dalších deset procent. A to u všech položek!

Poštovné a balné je tu zdarma při odběru nad 500 Kč, což je pro zákazníka dobře nastavená hranice, neboť více než 80 % zboží svojí cenou pod pětistovku stejně nejde. V obchodě se navíc nemusíte registrovat (což je ale na druhou stranu v případě, kdy zde →

Bílá technika může být praktickým dárkem pro celou rodinu.

Jeden z nejstarších obchodů s bílou technikou.

PLACENÁ INZERCE

HOME CINEMA
NEC
PRESENTS
www.NEC.cz

Na www.olive.cz nenajdete jen parfémů...

Při nákupu nad 3000 Kč získáte erotický parfém zdarma.

Už název napovídá jaké zboží naleznete zde.

→ nakupujete častěji, spíše nevýhoda) a po objednání zboží vám přijde e-mail s informacemi o tom, kdy bude zboží doručeno (je-li objednávka vystavena do 11.00 hodin, zboží je zasláno ihned a balíček musí Česká pošta druhý den doručit).

Vánoční dárková balení parfémů najdete i v nabídce obchodu **Olive** (www.olive.cz). Každoročně připravené kazety kombinují více výrobků za zvýhodněnou cenu, v případě vůní dostanete za cenu toaletní vody navíc deosprej nebo deostick, v případě dámských vůní tělové mléko. Kromě toho zde zakoupíte značkové hodinky a plnicí pera. Během listopadu a prosince probíhá soutěž o značkové pero, hodinky a vůni, přičemž podmínkou účasti v soutěži je nákup v e-shopu Olive. Poštovné neplatíte při nákupu přesahujícím 2500 Kč a dodací lhůty jsou v rozmezí 3 – 5 dní.

Pokud je ve vašem okolí někdo schopný přijmout netradiční dárek, zkuste se porozhlédnout po sortimentu obchodu **Hempshop** (www.hempshop.cz). Nabízené zboží lze rozdělit do několika skupin: ezoterika (vonné tyčinky a stojánky, amulety a symboly apod.), nábytek (tradiční indický nábytek z rákosu), tabák (klasické indické doutničky, vodní dýmky, tabáky do vodních dýmek apod.) nebo legální výrobky, které mají vztah ke konopí (konopné potraviny a nápoje, oblečení z konopí).

Vánoce bývají strašákem pro lidi, které děsí každé kilo navíc. Notorické hlídače váhy tak jako vánoční dárek potěší některý z výrobků určených pro domácí aerobní trénink, který pomůže zmírnit následky

vánočního a novoročního hodování.

V obchodu **Fitness** (www.fitness.cz) například narazíte na nejlevnější ergometr na trhu, Lanfit GD 3.3, který zabaví celou rodinu. Samozřejmostí je nabídka kvalitních spalovačů tuku a diet, které pomohou snížit tělesnou hmotnost. Součástí právě probíhající vánoční akce je šejkr k vybraným výrobkům zdarma a nabídka bezplatné montáže u vybraných trenažérů Tunturi.

Spalovat tuky však lze i mnohem příjemněji než funěním na rotopedu. Inspirovat se můžete návštěvou virtuálního obchodu **Czech Sexshop** (www.czech-sexshop.cz), nabízejícím zhruba šest tisíc položek nejrůznějšího erotického zboží, videokazet, CD apod. Obchod garantuje dodání všech druhů zboží v rozmezí jednoho až tří dnů. Garantována je dokonce i nejnižší cena nabízeného zboží. Jestliže jinde najdete vybrané zboží za cenu nižší, než je cena v obchodě Czech Sexshop, stačí napsat či zavolat a provozovatelé obchodu slibují cenu snížit.

KDYŽ NA TO MÁTE

V době vánočních svátků si lidé často chtějí i sami sobě udělat radost něčím, co by si jinak třeba vůbec nepořídili. Při obdarování druhých se navíc leckdy na korunu také nehledí. Pokud je to i váš případ, zavítejte do internetových končin, kde se skromnost nenosí. Na druhou stranu obchodní dům **Luxus** (www.luxus.cz) nabízí navzdory svému názvu i zboží, jehož nákupem se ani špatně placený státní úředník nezadluží. Ve virtuálních regálech některých oddělení totiž narazíte na celkem běžné zboží v přijatelných

cenových dimenzích, i když pochopitelně výjimky existují i zde. Originálním dárkem z tohoto obchodu se mohou stát kupříkladu hedvábné šály nebo šátky ze sekce Hedvábí.

Mnoho zajímavých tipů na originální dárek najdete na webu **Art** (www.art.cz), jehož prostřednictvím prodává svá díla řada umělců. Někdo přivítá levnější grafiku či kresbu, někdo dává přednost luxusnějšímu daru v podobě plastiky či obrazu. V případě takto výjimečného obchodu dost dobře ani nejde určit nejkrajnější termín pro objednání zboží, neboť umění nelze srovnávat s kancelářskými sponkami. V nabídce této virtuální prodejní galerie bylo počátkem listopadu 1787 uměleckých předmětů v celkové hodnotě 71 786 080 Kč.

Na závěr jsme si nechali čerstvou lahůdku v podobě nově otevřeného obchodu **DesignDesign** (www.designdesign.cz). Jedná se o zcela unikátní projekt internetového designshopu, který rozmanitostí kategorií produktů a širší nabízených značek a světově proslulých designérů nemá obdoby nejen na českém internetu, ale pravděpodobně ani za jeho hranicemi.

Největší výhodou tohoto obchodu je vedle širší nabídky a nižších cen oproti kamenným obchodům především jeho dostupnost pro zákazníky z celé republiky. A to právě z toho důvodu, že drtivá většina kamenných designshopů se nachází pouze v Praze. No řekněte sami, kde jinde koupíte třeba veselou toaletní štětku od designéra Giovannoniho za bezmála dva tisíce korun? Hezké Vánoce a bohatého ježíška!

■ ■ ■ Ladislav Bittner, autor@chip.cz

PLACENÁ INZERCE

www.eproton.cz

- internetový obchod s největšími sklady
- foto, TV, DVD, audio, mobilní telefony, domácí elektro

ePROTON

- 1500 nejprodávanějších výrobků do 48 hodin
- záruka kvality a spolehlivosti, nízké ceny

Zaručeně dobře a levně před Vánoci nakoupíte spotřební elektroniku v obchodním domě www.eproton.cz!

inzerce

Bezpečnost webových aplikací

Chraňte svá data na webu

O kriminálnících, kteří ke svým nekalým činům využívají počítačových sítí, jste už mnohokrát slyšeli. Dokáží napáchat obrovské škody, avšak mnoho provozovatelů počítačových systémů si to stále zcela neuvědomuje. Čím více se na internet přesouvají další a další lidské aktivity, tím víc je třeba o bezpečnosti přemýšlet. Ohroženy jsou peníze, informace, soukromí, dobrá pověst, a v některých případech dokonce i hospodářská infrastruktura.

Se neustálým růstem složitosti sítí je zajištění jejich bezpečnosti stále komplikovanějším úkolem. Jediná bezpečnostní chyba vede ke kompromitaci celé soukromé sítě. Tento článek se zaměřuje na to, jak proti hackerským útokům co nejlépe zabezpečit webové aplikace, které mohou být cílem útoku samy o sobě nebo které se mohou stát prostředkem průniku do vnitřní sítě. Webová aplikace je systém několika kooperujících částí. Jedná se o webový server, interpreter jazyka aplikace a databázový server. Proti útokům je proto nutné ošetřit nejen zdrojové kódy, ale i webový a databázový server, případně vhodně konfigurovat interpreter jazyka.

HACKER CHODÍ HLAVNÍM VCHODEM

Bránou do WWW aplikace je internetový prohlížeč. Běžný uživatel ho používá k nakupování, psaní a čtení (svých) e-mailů, ke komunikaci s úřady, s knihovnou, školou atd. Sedne-li si k prohlížeči hacker, je možné, že se mu podaří krást v elektronických obchodech, číst a psát cizí e-maily, změnit stránky politické partaje, která ho ve večerních zprávách poněkud naštvála, a provést mnoho dalších útoků. Hackerská komunita disponuje pro svou „práci“ specializovanými nástroji, kterými lze útok provést, ale nejsou výjimkou ani případy útoku pouze s internetovým prohlížečem.

Aby mohl hacker na webovou aplikaci zaútočit, potřebuje jí alespoň povrchně porozumět a odvodit tak možné slabiny celého systému. K tomu mu prohlížeč dobře poslouží. Hackera například zajímá, na jakém typu webového serveru aplikace „běží“, zajímá ho použití databáze, jazyk v němž je aplikace napsána, struktura souborů aplikace. Kde konkrétně tyto informace získá, již možná sami tušíte. URL v adresové řádce často napoví typ použitého jazyka a parametry, s nimiž aplikace pracuje. V HTTP hlavičce bývá kromě jiných zajímavých informací uveden i název webového serveru. Princip správy uživatelských relací je možné zjistit z cookies a z URL. Databázový

server lze odhalit vyvoláním chybového hlášení vhodnou změnou některé z částí URL.

Na základě takové analýzy se pak útočník pokusí najít slabá místa aplikace. Vy se ale můžete pokusit hackerům takové techniky zkomplikovat, popřípadě úplně znemožnit.

ZDROJOVÉ KÓDY BEZ BEZPEČNOSTNÍCH DĚR

Protože hacker pravděpodobně využije k „hacknutí“ aplikace prohlížeč, aplikace by měla vždy sama prověřit vstupní údaje přebírané z prohlížeče a zásadně jim nedůvěřovat. Měla by prověřit délku i obsah každého vstupního parametru. Nikdy nenechávejte kontrolu vstupních dat na klientských skriptech, jako je například JavaScript – ten totiž lze v prohlížeči vypnout nebo pozměnit. Ani vlastnosti nastavené u prvků formuláře nemohou kontrolu vstupu v žádném případě zabezpečit. Určení maximální délky vstupního pole nebo předávání vstupních údajů ve skrytých polích je sice na první pohled praktická věc, ale není to vůbec bezpečné. Uživatel, vlastně hacker, totiž může celou stránku před odesláním uložit k sobě na počítač, změnit některé údaje v kódu a pak teprve změněný formulář odeslat aplikaci. V aplikaci by se měly mezi jejími jednotlivými stavy předávat jen nezbytné údaje a vše ostatní byste měli vždy znovu načítat z databáze. Argument o rychlosti aplikace zde neuspěje!

Kromě důkladného ověření vstupních hodnot je hlavním zásadou důkladné ošetření chybových stavů aplikace. O každé chybě, která nastane, by měla aplikace zaslat do prohlížeče krátké upozornění, které neprozradí víc, než je nutné. Nespoléhejte se na generování hlášení samotným serverem, může hackerovi prozradit užitečné informace (viz výše).

NA INTERNETU NIKDO NEVÍ, ŽE JSI PES

Tento citát z kresleného vtípu, ač starý deset let, platí i dnes doslova. Podaří-li se hackerovi

zmocnit se něčí identity, mívá to pro poškozeného velmi nepříjemné následky.

Aplikace, která poskytuje určité uživatelské soukromí, nejprve nabídne přihlašovací formulář a po úspěšné autentizaci pak po celou dobu přihlášení udržuje tzv. relaci, jejímž primárním účelem je odlišit jednotlivé přihlášené uživatele. Důvodem tvorby relací je bezstavový princip komunikace mezi serverem a prohlížečem. Chce-li se neoprávněná osoba dostat na cizí webový účet, musí buď prolomit přihlašovací formulář, nebo oklamat skript pro správu relace.

Na prolomení autentizace existují programy nebo si hacker napíše vlastní skript – částečně se mu dá zamezit dodržováním pravidel pro tvorbu hesel. Používání minimálně šestimístných (raději delších) hesel, která jsou kombinacemi písmen, čísel a znaků, může prolomení přinejmenším prodloužit.

Uživatelská relace bývá obecně realizována tak, že se po přihlášení vygeneruje identifikátor, který se pak předává a ověřuje ze stránky na stránku, tak jak uživatel prochází aplikací. Identifikátory se většinou předávají v cookies, skrytých polích či v URL řetězci. Protože cookies může uživatel v prohlížeči vypnout, je jejich použití většinou ještě kombinováno s předáváním v URL. Podaří-li se hackerovi rozluštit způsob generování identifikátoru a nahradí svůj identifikátor identifikátorem jiné osoby, dojde ke krádeži relace a útočník se tak přímo ocitá na cizím účtu.

Bránit se proti uhádnutí principu relace lze mnoha způsoby. Tvůrce aplikace by se měl snažit, aby tvorba identifikátoru byla pokud možno obtížně rozluštitelná. Vhodné je také při přechodu ze stránky na stránku identifikátor měnit. Ověřování identifikátoru by mělo být kombinováno ještě například s kontrolou IP adresy či jiných údajů.

ZABEZPEČENÍ WEBOVÉHO SERVERU A DATABÁZE

Pokud využíváte webhosting, moc toho s bezpečností serveru a databáze nenaděláte a nebudete vám než se spolehnout na firmu, u které aplikaci na serveru máte. Na druhou stranu si ale také ušetříte mnoho starostí i peněz.

→ Jestliže je webová aplikace umístěna na vašem vlastním serveru, je potřeba se o jeho zabezpečení neustále starat. Nedobytný software bohužel neexistuje, i když se vám to možná nějaký prodejce pokusí tvrdit – velmi záleží hlavně na konfiguraci softwarového i hardwarového vybavení.

Informace o konkrétním nastavení webového a databázového serveru od výrobce je vhodné doplnit zkušenostmi ostatních uživatelů z diskusních fór a z webových stránek zabývajících se bezpečnostní problematikou. Každopádně je nutné neustále sledovat aktualizace programového vybavení. Tyto „záplaty“ (patche) výrobci většinou zveřejňují na svých WWW stránkách.

NUTNÉ, ALE NE POSTAČUJÍCÍ ZABEZPEČOVACÍ TECHNOLOGIE

Existuje řada technologií, které přinášejí větší obranu proti útokům. Žádná z nich bohužel také nefunguje stoprocentně, ale to není důvod, proč je nevyužívat. Samozřejmě, každý server by měl mít svou „vstupní bránu“, firewall, který brání vnitřní síť proti nepovolenému druhu přístupu zvenčí, popřípadě má i další funkce. Firewall však nemusí být jako zabezpečení proti útoku na samotnou webovou aplikaci účinný, protože propouští webovou komunikaci na portu 80.

Detektor průniku (IDS – Intrusion Detection Systems) je zařízení, které má za úkol na základě monitoringu činností v síti odhalit webový útok a zamezit mu. Mezi komerčními programy je i jeden open source detektor – jmenuje se Snort a více informací o něm hledejte na adrese www.snort.org.

Údaje, které by měly zůstat utajeny, například hesla, je vhodné posílat zašifrované. Nejčastěji se pro zakódování používá SSL (Secure Sockets Layer). Podpora SSL se konfiguruje na serveru. Komunikace mezi počítači pak neprobíhá protokolem HTTP, ale HTTPS. Pro provoz je třeba získat od certifikačního serveru digitální certifikát. Takto zašifrovaná data je možné odposlouchávat stejně jako nezašifrovaná, ale rozšifrovat je lze pouze se znalostí certifikátu.

Jednorázové heslo (OTP – One-Time Password) je účinný lék na odposlouchávání a krádeže hesel. Pokud ho vetřelec získá, je mu k ničemu. Toto heslo totiž může být použito pouze jednou, potom jeho platnost končí. Jistota, že uživatel, který právě žádá aplikaci o autentizaci, je skutečně tím, za koho se vydává, je pak mnohonásobně vyšší. Heslo vygeneruje uživateli zařízení, které má u sebe a které je synchronizováno s technickým vybavením na cílovém serveru.

TEST SLABÝCH MÍST

Abyste zjistili „obrněnost“ své aplikace proti útokům, nemusíte čekat na nezvané hosty, ale aplikaci i ostatní související části, například SQL server, si můžete otestovat. Na internetu jsou k dispozici testovací nástroje (např. www.nextgenss.com), popřípadě je možné si zdarma stáhnout programy pro hackery – hackeři si totiž v rámci své komunity nástroje ochotně sdílejí. Existují také společnosti, které vaše stránky za nevelký peníz na bezpečnostní chyby otestují (např. <http://netcraft.com/>).

NA ZÁVĚR

Na závěr vám chci připomenout, abyste si pro případ útoku nezapomněli svá data zálohovat, a popřát vám co nejvíce odražených útoků. ■ ■ ■
Soňa Žáčková

ODKAZY, KDE LZE ZÍSKAT PRAKTICKÉ INFORMACE

<http://packetstormsecurity.nl>

www.owasp.org

<http://neworder.box.sk>

www.defcon.org (Nejznámější hackerské centrum, buďte opatrní!)

ČSA: Nakupujte on-line

www.csa.cz

**Nejlevněji a bezpečně přímo na
WWW.CSA.CZ**

Využijte nejlevnější a bezpečný nákup letenek na linky ČSA na internetu. Pár kliknutí z vašeho počítače – a žádné fronty, žádná honička, nízké ceny – zkrátka pohodlně a rychle. Navíc speciální cenové nabídky včetně letů na poslední chvíli. Při nákupu letenky on-line můžete ušetřit až 40 % ceny. A nyní i bonus 1000 mil v rámci programu Frequent Flyer OK Plus.

WWW dílna

Nové weby v síti

Nabízíme vám další pohled pod pokličku WWW designu. Posuďte sami, jak se přední webdesignéři „poprali“ s vybranými zakázkami.

EUROTEL GAMES GAMES.EUROTEL.CZ

Dosavadní systém společnosti Eurotel poskytující javovské aplikace pro mobilní zařízení již nevyhovoval technologickým nárokům spojeným s větším počtem uživatelů a s celkově silnějším provozem. Úkolem firmy Et netera tedy bylo vytvořit speciální web pro prezentaci her, které Eurotel poskytuje, a zároveň vytvořit administrační rozhraní pro správu prezentace a správu informací o hrách.

Na webu v současné době najdete kategorizovaný seznam všech her, které si mohou zákazníci Eurotelu objednat, novinky o hrách, ankety a diskusní fóra k jednotlivým hrám. Detailní informace o každé hře (cena, hodnocení, popis) doplňuje několik obrazových náhledů. Nechybí zde ani návody, jak stáhnout javovskou hru do mobilního telefonu nebo jak se připojit k WAP. Mezi desítkou nejstahovanějších her jsou kupříkladu tituly Amaio Hokej, Kámasútra, Prince of Persia nebo Legendy dračího doupete.

EUROTEL GAMES

Zadavatel: Eurotel Praha

Tvůrce: Et netera

Použité technologie: prezentace – HTML, Flash, CMS NetPublish; administrační rozhraní – Java

Realizace: 08/03–09/03

LANDROVER.CZ WWW.LAND-ROVER.CZ

Požadavkem zadavatele bylo vytvořit web podle standardů výrobce (Corporate identity) a představit kompletní modelovou řadu automobilky Land Rover s možností sestavení automobilu na přání. Další částí zadání bylo představit automobilku, její historii a veškeré dění kolem automobilu LR a zakomponovat odkazy na dealery vozů v České republice a další služby.

Legendární vozy Land Rover s pohonem všech čtyř kol jsou určeny především pro použití v náročných přírodních podmínkách. Proto asi nikoho nepřekvapí existence zajímavé sekce Adventures, která obsahuje Kapesního průvodce divočinou (elektronický atlas exotické fauny), tipy na expedice nebo stránku s odkazy na webové kamery sledující zvířata.

Většina návštěvníků však stránky LR navštíví především kvůli automobilům. Své místo zde proto má modul umožňující sestavení vlastního vozu pomocí volby modelu a jednotlivých doplňků. Za pozornost stojí Range Rover, další samostatná funkční část aplikace, tentokrát věnovaná stejnojmennému modelu s cílem poskytnout zájemcům veškeré potřebné informace. Součástí této aplikace je i možnost prohlédnout si exteriér automobilu ze všech stran.

LANDROVER.CZ

Zadavatel: A.M.T. Group

Tvůrce: Sprinx Systems

Použité technologie: HTML, Flash, MS IIS 5.0, MS SQL Server 2000, MS Windows 2000 Server

Realizace: 06/03–08/03

HANA A HANA WWW.HANAHANA.CZ

Zadáním bylo vytvořit web na téma komiksu Hana a Hana, něco, co se bude hýbat a vypadat hezky. Posláním webu je komiks propagovat, pobavit návštěvníky a zároveň časem nabídnout i elektronický obchod se zbožím značky Hana a Hana. Pokud pozorně nečtete jistý společenský týdeník, asi vůbec netušíte, o jaký komiks se jedná. Tak tedy – kreslené příběhy dvou mladých hloupučkých a naivních slečen jsou dílem slovenského architekta Miloše Gašparce a publicisty Miloše Čermáka.

Na webu najdete archiv starších děl komiksu Hana a Hana, čítající zhruba tři desítky stripů. Cílem je umístit na stránky všech asi osmdesát dosud vyšlých dělů. Své kreativní schopnosti si vyzkoušíte v sekci Napiš Hanu, kde můžete do prázdných bublin napsat vlastní text a vytvořený komiks odeslat na libovolnou e-mailovou adresu (v plánu jsou soutěže o nejlepší hlášky). Na své dokončení také stále ještě čeká několik rubrik. Lákavé jsou především sekce Svlékni si svou Hanu a Seznamka. Nezbyývá však nic jiného než se těšit, co zajímavého výše zmíněná dvojice autorů vymyslí. ■ ■ ■ Ladislav Bittner, autor@chip.cz

HANA A HANA

Zadavatel: Miloš Čermák

Tvůrce: Cyber Fox

Použité technologie: HTML, Flash, PHP, Cyber Fox Backoffice 2003 (administrační rozhraní)

Realizace: 08/03–10/03

inzerce

Kde hledat hudbu v MP3

MP3 zdarma a legálně

Zatímco se americká RIAA snaží dohnat před soud odvážné školačky a nebohé stařenky podezřelé z nelegálního sdílení a stahování hudebních souborů, vy si můžete v klidu a v pohodě stáhnout tolik MP3 souborů, kolik vám jen rychlost připojení a případně i výše telefonního účtu dovolí.

V tomto článku vám nabídneme řadu zajímavých odkazů na servery, na kterých je hudba zveřejněna plně v souladu s autorskými právy. To, zda je hudba na serverech nabízena legálně, či nikoliv, vás však vůbec nemusí zajímat. Podle našeho autorského zákona (č.121/2000 Sb.) totiž není nezákonné kopírování či stahování hudby, ale jen její další šíření, a to i bezplatné. My se však budeme pohybovat v plně legálním prostředí, nejen proto, že to opravdové pirátství se rozhodně neodehrává na poli WWW stránek.

Těžko můžete očekávat, že si z nějakého hudebního serveru zdarma stáhnete poslední album Britney Spearsové. Jestliže vám však k rozhodnutí o případném pořízení hudebního nosiče pomůže malá „ochutnáv-

ka“ v podobě ukázek z jednotlivých skladeb či několika kompletních skladeb, máte poměrně slušné šance, že nějaký ten střípek z požadovaného alba najdete.

VŠE O MP3

Pátrání po hudebních souborech začněme na adrese, která by jako první napadla asi každého – www.mp3.cz. Úvodní stránka serveru **MP3.cz** vás přivítá příjemným, do modra laděným designem a přehlednou navigací – vše, včetně vyhledávače, je na svém místě.

Na serveru MP3.cz se dozvíte snad o všem, co s tímto hudebním formátem nějak souvisí. Připraveny jsou základní informace o vzniku a vývoji MP3, stáhnout si

můžete přehrávače, kodéry, ripery a další užitečný software. Zajímavým počtením jsou i recenze softwaru nebo stolních a přenosných MP3 přehrávačů.

Skladby, které je možné stáhnout, jsou rozděleny do pěti následujících kategorií: Rock, Hip-Hop, Electronic, Country a Dance. Souborů ke stažení je celá řada, zpravidla se však jedná o méně známé interprety. Jestliže máte jako člen či manažer hudební skupiny zájem o zveřejnění vlastních nahrávek na MP3.cz, není to žádný problém, stačí jen vyplnit formulář a vyčkat na kontakt.

Velmi podobně jako server MP3.cz je zaměřen i web na adrese www.mpx.cz. Internetový magazín **MPX** jako by z oka vypadl svému konkurentovi, už třeba jen podle modrého ladění (opět velmi podařených) stránek. I zde jsou k dispozici návody, recenze hardwaru a softwaru nebo diskusní fórum.

www.mp3.cz – adresa, která napadne snad každého.

Stránky plně muziky najdete na adrese www.musicserver.cz.

FreeMusic.cz – spousta hudby zdarma

Na MusicZone.cz si poslechnete pouze krátké ukázky.

Techno.cz – Mekka všech příznivců elektronické hudby

→ Slibně vypadající odkaz na MP3 archiv však přinese velké zklamání. Databáze se v době psaní tohoto článku teprve připravovala, a tak jsme zde zatím žádné skladby ke stažení nenašli.

HUDEBNÍ SERVERY

Dalším významným zdrojem hudebních novinek, ukázek, recenzí a případně i videoklipů jsou hudební servery. Často zde naleznete rovněž hitparády, internetové obchody nebo přehledy koncertů a programy nejruznějších hudebních festivalů.

MUSICSERVER.CZ

O hudebních novinkách se na MusicServeru (www.musicserver.cz) dozvíte skutečně hodně. K dispozici jsou aktuality ze světa populární hudby, recenze čerstvě vydaných alb (CD i DVD), články, rozhovory, hitparády a nechybí ani bazar hudebních nosičů, nástrojů a hudební techniky.

Pod odkazem MP3 najdete dlouhou řadu ukázek z nových alb, videoklipy a často i různé raritní nahrávky. Problematice MP3 je věnována i sekce FAQ a odkaz MP3 linky, který vede k vyhledávači MP3 souborů na stránkách MP3 klubu (tomu se budeme věnovat později).

Design, navigace a vyhledávání jsou u MusicServeru naprosto v pořádku, jen těch reklamních bannerů by mohlo být o trochu méně. Další slova chvály si tento server zaslouží za podrobný kalendář hudebních akcí, který se rozhodně neomezuje jen na velká města.

FREEMUSIC.CZ

Redakce hudebního serveru FreeMusic (www.freemusic.cz) se věnuje zejména hudbě tak trochu mimo „hlavní proud“. O tom svědčí jak témata článků, tak i výběr recenzovaných alb a pozvánek na hudební akce.

Velký prostor je věnován málo známým českým kapelám, o kterých si v databázi skupin můžete přečíst alespoň základní údaje.

Hudba nabízená na serveru FreeMusic je rozdělena do sedmi kategorií – Folk, Jazz,

Rock, Pop, Elektronika, Vážná hudba a Folklor –, které obsahují více než 2300 skladeb. Mimo to si ještě můžete stáhnout i několik videoklipů.

FreeMusic je velmi vydařený server, na kterém si příznivci alternativní hudby jistě přijdou na své. Pro začátečníky je připravena i řada návodů pro tvorbu a poslech MP3.

MUSICZONE

Server Musiczone na adrese www.musiczone.cz rovněž přináší vždy aktuální recenze a články z hudebního trhu, ovšem na rozdíl od předchozích dvou serverů se takřka vůbec nevěnuje alternativní hudbě. I zde najdete obligátní přehled koncertů, hitparád a pochopitelně i diskusní fórum a povedenou databázi hudebních skupin.

Lovce MP3 asi poněkud zklame skutečnost, že na Musiczone sice najdou ukázky ze žhavých novinek současné hudby, ale vždy se jedná skutečně pouze o ukázky, tedy nikoliv o celé skladby, a ještě navíc v nízké kvalitě.

MP3RECORDS

Velký výběr hudby všech žánrů nabízí i stránky na adrese www.mp3records.cz. Design stránek sice nepatří k nejzdařilejším, ale nabídka MP3 souborů je poměrně bohatá. Pro muzikanty je připraveno 100 MB prostoru pro jejich skladby.

ELEKTRONICKÁ HUDBA

Moderní hudební směry, jako je techno či taneční hudba, mají všeobecně k internetu blízko, což je pravděpodobně způsobeno nižším průměrným věkem posluchačské obce. Nabídka serverů, které se elektronické hudbě věnují, je dosti bohatá, přičemž na většině z nich nechybí ani více či méně rozsáhlý archiv MP3 skladeb.

TECHNO.CZ

Již z názvu serveru na adrese www.techno.cz je naprosto jasné, kterému hudebnímu žánru se stránky věnují. Příznivci techna jistě ocení novinky ze světa elek- →

PLACENÁ INZERCE

AEC
DATA SECURITY
COMPANY

Pracujete s citlivými informacemi
a potřebujete je
NEOBNOVITELNĚ ODSTRANIT?

Vyřazujete disky

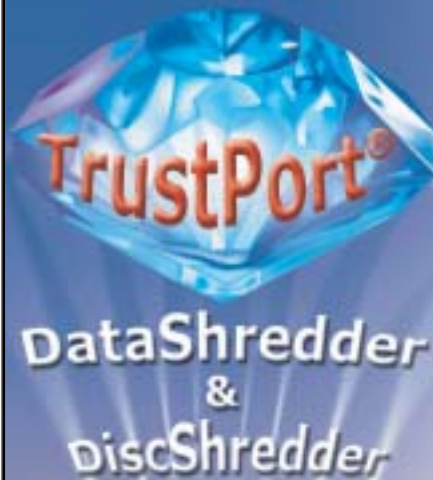
a chcete mít jistotu, že jsou
BEZPEČNĚ SMAZÁNY?

Brouzdáte po internetu

a záleží Vám na ZAMETENÍ STOP?

POŘÍDETE SI PROGRAM, který:

- nevratně skartuje Vaše elektronická data
- disponuje jednoduchým uživatelským rozhraním
- má atest na shodu se standardy ISVS

Podrobné informace a zkušební verzi
získáte na www.aec.cz

AEC, spol. s r. o., Bayerova 30, 602 00 Brno
Tel.: 541 235 486-7, e-mail: info@aec.cz

→ tronicke hudby, bohatou fotogalerii z různých klubových akcí, diskusní fórum nebo chat. Výborně je vyřešen i rozpis chystaných akcí (nejen na území ČR), ve kterém lze vyhledávat podle zvolených kritérií.

Lovci MP3 si přijdou na své pod odkazem mp3.techno.cz. Server může najednou obsloužit pouze 40 uživatelů, a tak se může stát, že budete muset chvíli počkat. Kromě skladeb ve formátu MP3 najdete v databázi i hudbu ve formátu OGG.

DRUMANDBASS.CZ A MUSICWAY.CZ

Stejně jako v předchozím případě i stránky na adrese www.drumandbass.cz jsou monotematicky zaměřeny na jeden hudební styl. Menu je opět stejné: články, novin-

Nabídka zveřejnění nahrávek na stránkách magazínu InternetFOLK

FOLK A COUNTRY

Spoustu hudby na internetu nabízí mladé začínající skupiny, pro které je internet a hudební formát MP3 (koneckonců i OGG) vynikající příležitostí k prezentaci svého umění posluchačům. Skupinám hrajícím hudbu ve stylu folk a country velmi pomáhají dva následující internetové magazíny.

INTERNETFOLK A FOLKTIME

Na adrese beta.internetfolk.cz se nachází stránky magazínu **InternetFOLK**, které jsou plné novinek, článků, recenzí a rozhovorů, pochopitelně nechybí ani kalendář akcí.

Nabídka MP3 je poměrně bohatá, zpravidla se jedná o skladby méně známých a začínajících kapel. Případným zájemcům

Indies Records vám dá ochutnat ze svých novinek.

obchodě patří poslech vybraného alba k dobrým zvyklům, v internetových obchodech to však už taková samozřejmost není.

Vydavatelství **Indies Records** (www.indiesrec.cz) si v tomto ohledu zaslouží velkou pochvalu. U široké nabídky alb více či méně známých interpretů máte téměř vždy k dispozici nejen recenzi, ale i ukázky nebo celé skladby v MP3. Kromě toho je k dispozici i fotogalerie a řada videoklipů. V internetovém obchodě vydavatelství je možné si objednat jak hudební CD, tak i kompletní alba v MP3. Web vydavatelství s uživateli komunikuje ve čtyřech jazycích, nechybí ani přehledná navigace a vyhledávání.

MP3 klub? Raději ne!

ky, recenze, rozhovory. Ke stažení je připravena řada MP3 souborů; pokud sami tvoříte hudbu ve stylu drum and bass, není problém zaslat skladby ke zveřejnění.

V podobném duchu je ztvárněn i web **Musicway.cz** (www.musicway.cz), na kterém mimo jiné najdete i pěknou řádku odkazů na další stránky s volně šiřitelnou hudbou.

V souvislosti s elektronickou hudbou je namístě zmínit webové stránky známého klubu **Roxy** (www.roxy.cz), na nichž kromě informací o klubu a o jeho programu naleznete i několik MP3 souborů s taneční hudbou. Dále upozorníme na web **TH3** (www.th3.cz) či **Bassline.cz** (www.bassline.cz), kde rovněž najdete programy klubů a dlouhou řadu skladeb (neboli setů) ke stažení.

se nabízí prostor pro prezentaci skupiny a umístění MP3.

Druhý server s folk a country tematikou se jmenuje **FOLKtime** a hledejte jej na adrese www.folktime.cz. Zaměření a obsah webu jsou v podstatě stejné jako v předchozím případě, nabídka hudby v MP3 je však o něco větší. Celkové provedení webu za svým konkurentem možná trochu zaostává, citelně chybí například vyhledávání.

HUDEBNÍ OCHUTNÁVKY

Při rozhodování o koupi někdy i dosti nákladného hudebního nosiče jistě oceníte možnost poslechnout si některé skladby nebo alespoň ukázky z nich. V kamenném

Podobnou cestou vykročilo i vydavatelství **Mediatack** (www.mediatack.cz), jehož stránky sice zatím mají trochu problémy s MySQL databází, ale přesto si z hudebních novinek můžete vždy poslechnout alespoň jednu skladbu ve formátu MP3.

V porovnání s menšími vydavatelstvími pak trochu zamrzí přístup velkých vydavatelství, jako je třeba **Sony Music**, které na svých stránkách (www.sonymusic.cz) žádné hudební ukázky nenabízejí.

MP3 KLUB – ANO, ČI NE?

Na adrese www.mp3club.cz se nachází stránky klubu, jehož členové navzájem sdílejí hudbu ve formátu MP3. Podmínky přijetí do klubu jsou velmi jednoduché: →

PLACENÁ INZERCE

www.eproton.cz

- internetový obchod s největšími sklady
- foto, TV, DVD, audio, mobilní telefony, domácí elektro

ePROTON

- 1500 nejprodávanějších výrobků do 48 hodin
- záruka kvality a spolehlivosti, nízké ceny

Zaručeně dobře a levně před Vánoci nakoupíte spotřební elektroniku v obchodním domě www.eproton.cz!

ve stylu českého MP3 klubu vás tedy může přivést do nemalých potíží.

VÝLET ZA HRANICE

Vyhledávání MP3 zdarma na zahraničních serverech není právě jednoduchá věc. V různých vyhledávacích nebo na portálech sice najdete tisíce odkazů na nabídky MP3 zdarma, nejčastěji však místo slibovaných gigabytů hudby vyskáče ve vašem prohlížeči řada pop-up oken s obrázky více než lechtivými. Není ani vyloučeno, že se proklíkáte na web, který nabízí ke stažení kompletní alba světových hvězd zdarma, ovšem než začnete stahovat, je třeba zaplatit určitý poplatek (viz například www.21century-mp3.com), a otázkou je, zda po zaplacení opravdu slíbenou hudbu dostanete.

Několik seriózních adres se ale přece jen najde. Navštívíte-li například adresu www.mp3.com nebo www.mp3.de, budete mít skutečně možnost stáhnout si stovky nebo spíše tisíce skladeb různých žánrů zdarma, nicméně novinky světoznámých interpretů byste mezi nimi ale hledali marně.

Dlouhou řadu zahraničních serverů s MP3 a odkazy na MP3 vyhledávače najdete také například na adrese www.musiksite.cz pod odkazem MP3.

STAHUJTE, ALE NESDÍLEJTE!

Poněkud sobecké heslo v nadpisu posledního odstavce má své opodstatnění. Nabídli jsme vám jen zanedbatelný zlomek z tisíců adres serverů, ze kterých můžete zcela legálně stahovat hudbu. Nezapomínejte také na stránky domácích a zahraničních kapel, které pro své fanoušky často připravují internetové prezentace plné hudby a videoklipů. Při dalším nakládání s jakkoliv získanou hudbou si však uvědomte, že internet nezaručuje ani zdaleka takovou anonymitu, jak si většina nezkušených uživatelů myslí.

Na úplný závěr malá poznámka pro ty, kteří nevědí, koho označuje zkratka RIAA a jak to celé souvisí se školačkami (konkrétně 12letou Briannou Tores) a 66letou důchodkyní. Vyhledejte si články s klíčovým slovem RIAA, například na adrese technet.idnes.cz, www.cdr.cz nebo www.pooch.cz. ■ ■ ■ Radek Kubeš

PLACENÁ INZERCE

CHRAŇTE SVŮJ POČÍTAČ

symantec.

Symantec GmbH (ČR & SR), Office Park Nové Butovice – budova A, Bucharova 2, 150 00 Praha 5
e-mail: prague@symantec.com • www.symantec.cz

Symantec a logo Symantecu jsou obchodní známky registrované v USA, Norton AntiVirus je obchodní známka společnosti Symantec Corporation. © 2002 Symantec Corporation. Všechna práva vyhrazena.

Norton Internet Security™ 2004 (česká verze)

- Máte problémy s ochranou vašeho počítače?
- Používáte několik produktů k zajištění kompletní bezpečnosti a přesto máte problémy?
- Trápí vás stahování nechtěných reklam?
- Obtěžují vás nevyžádané maily?

Máme pro vás řešení:

Norton Internet Security™ 2004 (česká verze) rozšiřuje standardní vlastnosti AntiVirusu o další neméně důležité bezpečnostní funkce:

- **AntiVirus**
- **AntiSpam**
- **Personal Firewall a Detekce narušení**
- **Ochrana vašeho soukromí a vašich dětí**
- **Snadná instalace a aktualizace LiveUpdate™*)**

*) Při koupi Norton Internet Security 2004 CZ získáte aktualizace po dobu dvanácti měsíců zdarma, pro následné aktualizace je k dispozici roční předplatí.

AntiVirus+

symantec.

Přehrávače MP3

Hudební pauza

Hudba se dala dříve poslouchat pouze z magnetofonu, gramofonu nebo z rádia. S vývojem technologií se o naplnění domovů zvukem začaly starat hudební minisystémy a poměrně nedávno i počítače.

Dalo by se říci, že pro poslouchání hudby na počítači zcela postačuje i přehrávač záznamů, který je součástí Windows, ale mnohým uživatelům jeho možnosti nestačí. Samozřejmě, Windows Media Player 9 je o hodně pohodlnější než předcházející verze, mnozí ale stejně dávají přednost programům od jiných výrobců, a to kvůli většímu množství funkcí, ale jednoduše třeba i proto, aby „se odlišili“.

Hned na začátku vás musíme upozornit, že jsme se rozhodli nezmiňovat se v našem přehledu o programech, jako je MusicMatch Jukebox a jemu podobné, protože obsahují

ohromné množství funkcí a není zcela správné nazývat je přehrávači, spíše by se hodilo označení médiaorganizéry. Navíc se většinou jedná o placené produkty. Jedinou výjimkou byl program JetAudio, který je distribuován zdarma.

WINAMP 2.91 A WINAMP 3

Při prvním seznámení nás velmi potěšily novinky verze 2.91, ale později jsme pochopili, že to nejsou novinky a že všechny tyto funkce byly do programu integrovány ze třetí verze přehrávače. Zdá se, že když vývojáři z Nullsoftu poznali, že se třetí

WinAmp 2 a WinAmp 3. Najděte deset rozdílů.

➔ verze nedočkala očekávané popularity, vrátili se k základům a začali přidávat do klasické verze přehrávače nové funkce. Změnou je pouze to, že jestliže ve třetí verzi jsou tyto funkce viditelné, ve druhé nijak nevynikají a na první pohled se přehrávač nijak neliší od svých předchůdců.

ní. Jeho základní zvláštnost spočívá v tom, že každý skin programu má tři režimy: velký, střední a malý. Přepínání mezi nimi se provádí příslušným tlačítkem na panelu QCD. Samozřejmě že některé přehrávače mají stejnou vlastnost, ale QCD byl první, který se objevil na trhu.

QCD: Důstojný konkurent přehrávače od Nullsoftu

Když jsme pochopili, že jediný rozdíl mezi třetí a druhou verzí je v transformovatelných skinech, rozhodli jsme se neplýtvat místem ani časem a popsat všeobecné rysy přehrávačů najednou.

Takže přehrávač má poměrně dobrý ekvalizér, jeho zvláštnost spočívá v tom, že se dají zadat parametry pro konkrétní skladbu. Je například možné vytvořit seznam skladeb a každé z nich budou odpovídat vlastní hodnoty nastavení.

Obě verze mohou přehrávat nepopulárnější formáty videosouborů a také mají neustále obnovovaný seznam internetových radio- a videostanic (je pravda, že videostanic je ale stále velmi málo). Je dobré se zmínit i o možnosti playlistu programu, kterou jsou *Záložky* neboli *Bookmarks*. Když skladbu umístíte do záložky, lehce ji pak najdete.

Největší přednost přehrávače spočívá v tom, že je pro něj vytvořena velká spousta různých plug-inů a doplňků, pomocí kterých se WinAmp promění v mohutné multimediální centrum s možností digitalizace a nahrávání CD. O tom jsme ostatně psali již v Chipu 8/03.

QCD

Velmi pohodlný a hezký přehrávač. Zdá se, že je to jediný program v našem přehledu, který může být důstojnou konkurencí WinAmpu. První, co zaujme, je hezké rozhraní.

Ekvalizér má tento přehrávač příliš „měkký“, což v praxi není zrovna pohodlné – posuvníkem se dá pohnout na poměrně velkou vzdálenost, ale tyto změny nejsou příliš slyšet. Zato se dá regulovat hlasitost, basy a výšky pomocí systémového zvukového mixéru. Mimochodem, žádný další přehrávač kromě JetAudio to neumí.

Playlist programu se nám také velmi líbil. Má mnoho možností třídění i volbu vyhledávání skladby mezi kompozicemi v playlistu. A ještě jedna zajímavá a příjemná zvláštnost: přehrávač se dá ovládat pomocí ikonky na liště. Například

když se na ikonku klikne třikrát, dojde k přepnutí na následující skladbu, když čtyřikrát, zvolíme tím skladbu předcházející. Bez ohledu na to, že tento přehrávač není z hlediska funkčnosti tak výkonný jako WinAmp, je pohodlnější v ovládání a vizuálně pochopitelnější.

V současnosti je asi těžké někoho udívit podporou CDDB, ale tento přehrávač nás ohromil. Kromě zobrazení názvů skladeb vloženého CD může program zaplnit tagy obyčejným MP3 souborům. Je pravda, že je k tomu nutné znát alespoň název skladby.

Funkčnost QCD lze zvětšit pomocí plug-inů, přičemž nejen vlastních, ale i vytvořených pro přehrávač WinAmp. Dá se mimochodem říci, že „původní“ plug-iny pro tento přehrávač jsou poměrně zajímavé. Tak například na internetových stránkách programu je dostupný doplněk, který umožňuje ovládat přehrávač pomocí joysticku nebo volantu.

DOMINO

Tento sympatický přehrávač nás překvapil poměrně dobrým ekvalizérem a možností ripovat skladby z CD disků (pouze s ASPI ovladači) do MP3. Z ostatních vlastností se program ničím zvláštním neodlišuje. Nastavení jako takových je málo, program se neumí schovat na liště, i když má „agenta“, který na liště je.

Bez ohledu na jednoduchost má Domino i drobné klady. Je to například podpora CDDB, možnost odstranění opakujících se skladeb z přehrávače, crossfader a podpora skinů. Celkově můžeme program doporučit těm, kteří se nechtějí probírat složitějšími nastaveními a od přehrávače očekávají pouze základní funkce. ➔

CO JE TO CDDB

ANEK NÁZVY SKLADEB ZA PŮL SEKUNDY

V tomto článku se nejednou zmiňujeme o CDDB. Pro ty, kterým je tato zkratka cizí, nabíjíme následující vysvětlení. CDDB je velmi jednoduchá zkratka – Compact Disk Data Base. V podstatě je to neustále obnovovaná databáze údajů tracklistů kompaktních disků (CD), zveřejněná na internetu. Uvedeme příklad této služby. Vložte zvukový kompaktní disk do CD přehrávače, systém ho rozpozná a spustí přehrávač záznamů. Ten, protože zjistí, že je v mechanice audio CD, odešle dotaz s údaji o tomto disku na server CDDB (samozřejmě za předpokladu, že

máte počítač s přístupem k internetu). Pokud jsou na serveru informace o vašem disku, zobrazí se v playlistu seznam skladeb. Jestliže na serveru hledané údaje o disku chybí, bude vám nabídnuto tyto údaje odeslat na server. Pravda, budete muset vypsát názvy skladeb ručně, ale následně bude seznam skladeb přístupný i pro ostatní uživatele.

Ptáte se, zda je to skutečně pohodlné? Ale ano! Tím spíše, že se dá seznam uložit na lokálním počítači a používat ho pro zaplnění tagů při konverzi skladeb do MP3 atd.

PROGRAM	WinAmp 2.91	WinAmp 3	QCD 3.51	Domino
STRÁNKY PROGRAMU	http://classic.winamp.com	www.winamp.com	www.quinnware.com	www.free2ware.com
JAZYK ROZHRANÍ	angl.	angl.	angl.	angl.
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows	Windows	Windows	Windows
PODMÍNKY ŠÍŘENÍ	freeware	freeware	freeware	freeware
VELIKOST V OPERAČNÍ PAMĚTI, MB	6,3/1,2*	9,9/1,8	4,1/1,8	3,3/2
PŘEHŘÁVÁ STREAMOVÉ AUDIO	•	•	•	-
PŘEHŘÁVÁNÍ VIDEO	•	•	-	-
PODPORA SKINŮ	•	•	•	•
PODPORA PLUG-INŮ	•	•	•	-
PODPORA PAKETOVÉHO ZPRACOVÁNÍ TAGŮ	-	-	•	-
PODPORA CDDB	•	•	•**	•
RIP CD	•***	•***	•***	•
KONVERZE SOUBORŮ	•	•	•	-
PLUSY	Záložky, přehrávání videa, podpora plug-inů	Záložky, přehrávání videa, podpora plug-inů, transformovatelné skiny	Měnicí se skiny, vyhledávání v playlistu, regulace systémového mixéru, ovládání kliknutím na ikonku na liště	Příjemný vzhled, možnost zápisu na CD, obstojný ekvalizér
MINUSY	Nenalezeny	Poněkud nestabilní při práci	Příliš měkký ekvalizér	Málo nastavení

Označení: • ano; - ne; * maximalizovaný/minimalizovaný; ** pracuje jak s CD, tak i se soubory; *** s plug-inem

→ COOLPLAYER

Tento přehrávač je populární především díky malé velikosti distribučního souboru. Nicméně autorovi se podařilo vtisknout svému dítku i základní ekvalizér, možnost změny vnějšího vzhledu pomocí skinů a také alespoň nejjednodušší playlist. Bohužel pro svou práci program vyžaduje až 3,6 MB operační paměti, a to dokonce i v minimalizovaném stavu. Z tohoto hlediska předehnal CoolPlayer dokonce i WinAmp a QCD.

Za nedostatek se dá považovat i to, že při spuštění programu přestanou některé klávesy na klávesnici plnit svou funkci a jejich řízení přebírá CoolPlayer. Jejich pomocí je možné ovládat přehrávač, ale pokud máte například na klávese „Pause“ nastavenou nějakou akci (třeba přepnutí rozložení klávesnice pomocí nějaké utility), budete muset k provedení této akce nejprve přehrávač vypnout.

Neoslňl nás ani ekvalizér programu. Při pohybu jezdcem, který by měl podle

všeho regulovat frekvence vyšší než 16 kHz, se nám zdálo, jako by se měnila úroveň i nižších frekvencí. Dokonce při odpojení ekvalizéru zaostává kvalita zvuku za ostatními účastníky našeho přehledu. Snad bychom si tohoto nepříjemného faktu ani nevšimli, ale vyzkoušeli jsme přehrávač na počítači s výbornou akustikou a s dobrou zvukovou kartou (SVEN IHOO 5.1 Audigy 1). Takže tento přehrávač se hodí spíše pro PC s obyčejnou zvukovou kartou a se sluchátkami.

JetAudio: Monstrum, které umí vše kromě vaření kávy.

JETAUDIO

JetAudio vypadá ve srovnání s ostatními přehrávači našeho přehledu jako monstrum. Podle velikosti distribučního souboru (17 MB) a objemu paměti, kterou zabírá (14,6 MB), je fakticky třikrát větší než ostatní programy našeho přehledu. Zato snad jedině, co tento program nedokáže, je uvařit kávu.

JetAudio disponuje vším, co je potřeba pro konverzi skladeb audio CD do nejrůznějších formátů, ovládá konverze hudebních souborů, nahrávky zvuku z různých externích zdrojů nebo ripování z audio CD. Všechny výše uvedené funkce jsou realizovány velmi jednoduše a je prostě je používat pomocí tlačítek v horní části okna. V programu je vestavěn 20pásmový ekvalizér a čtyři regulovatelné efekty, které je možné zapnout během přehrávání hudby: WIDE →

CoolPlayer	JetAudio	Apollo
http://coolplayer.sourceforge.net	www.jetaudio.com	www.hut_fi/~hylinen/apollo
angl.	angl.	angl.
Windows	Windows	Windows
freeware	freeware	freeware
3,6/3,6	14,6/14,6	6/0,15
-	•	-
-	•	-
•	•	-
-	-	•
-	-	-
-	•	•
-	•	-
-	•	-
Malá velikost distribučního souboru	Přehrávání DVD, bohaté možnosti ekvalizéru, speciální efekty	Výborná kvalita interpretace skladeb s nízkým bitrate, podpora plug-inů, malý objem paměti
Jednoduchý editor tagů, málo nastavení, nepřesná funkčnost ekvalizéru	Velký rozměr zabrané paměti	Nenalezeny

(vylepšuje zřetelnost zvuku), REVERB (efekt přehrávání v místnosti, klubu, a dokonce na stadionu), X-BASS a SURROUND.

Určitou zvláštnost představuje funkce programu *JetCast*, pomocí které je možné zorganizovat vlastní on-line rádio. Nejsou k tomu zapotřebí nějaké zvláštní znalosti, pomocí *JetCast* se proces organizace vlastního rádia dá zvládnout za méně než za tři minuty. Nyní vám nezbude nic jiného než vymyslet název vašeho rádia a počkat si, až se objeví v seznamu na stránkách programu (www.jetaudio.com/jetcast_directory). Pak mohou vaše rádio poslouchat všichni, kteří mají přehrávač s podporou přehrávání streamového zvuku.

Zmíňme se ještě o jedné šikovné funkci uvedeného programu – o časovači. Hodí se pro ty, kteří si zvykli usínat při zvucích hudby.

APOLLO

Dalo by se říci, že tento přehrávač se stal legendou. Bez ohledu na spartánské rozhraní si přehrávač Apollo získal popularitu uživatelů výtečným dekodérem MP3 formátu, jednoduchým ovládáním a nenáročností na zdroje. Skiny Apollo nepodporuje, ale zato se umí stočit do úzkého proužku se →

PLACENÁ INZERCE

Počítač BRAVE NoteLine s procesorem Intel® Pentium® 4

STŘED VAŠEHO DIGITÁLNÍHO SVĚTA

BRAVE NoteLine 516

cena 42.370 Kč bez DPH

BRAVE NoteLine 516 se vyznačuje vysokým výkonem při zachování všech výhod mobility. Procesor Intel® Pentium® 4, grafický čip nVidia GeForce 4 MX440, kombinovaná DVD/CD-RW mechanika, modem, síťová karta a kvalitní TFT displej uspokojí potřeby každého uživatele.

Společnost ProCA, spol. s r.o. doporučuje pro vzdělání Microsoft® Windows® XP Home.

- procesor Intel® Pentium® 4 2.4 GHz
- Microsoft® Windows® XP Home
- paměť 512 MB DDR
- VGA nVidia GeForce 4 MX440, 64MB DDR VRAM
- pevný disk 30GB, 2.5", Ultra DMA 100
- DVD / CD-RW combo mechanika 8x / 24x 10x 24x
- Interní modem 56 Kb a síťová karta 10/100
- TFT LCD 15", rozlišení 1024x768 bodů

záruka 2 roky

Užívejte si všech výhod mobility!

Rozšířená nabídka služeb <http://www.proca.cz/sluzby>. Výrobce a distributor počítačů BRAVE: ProCA spol. s r.o., V Lužích 818 142 00 Praha 4, <http://www.proca.cz> Více informací o počítačích BRAVE a autorizovaných prodejcích získáte na telefonním čísle: 234 646 777 nebo na www.brave.cz.

BRAVE

více informací na
www.brave.cz

Pentium®, SpeedStep™ a Intel Inside® jsou ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami Intel Corporation nebo jejich poboček ve Spojených státech a ostatních zemích.

WINAMP 5.0BETA

KDYŽ SE DVA PEROU...

Za tu dobu, co je na světě, prošel WinAmp velkým vývojem. Z pouhého přehrávače hudebních souborů se časem stal přehrávač multimediální s širokými možnostmi a schopnostmi, které mu mohou ostatní konkurenti jen závidět. Nejnovější WinAmp je plnohodnotným multimediálním centrem, ve kterém si pustíte jak hudební soubory snad ve všech možných formátech, tak i oblíbené video. Poslechn si můžete příjemnit vizualizací, případně některým ze zajímavých plug-inů, které hudbě dají například nový rozměr koncertní haly, ozvěnu či zvuk kamenné místnosti.

Hlavní okno přehrávače s integrovanou vizualizací

TROCHA HISTORIE A FAKTŮ

Historie WinAmpu se datuje od roku 1997. Vzhled se však až do verze 3 příliš neměnil. V roce 2000 koupila firmu Nullsoft společnost AOL a byly slyšet první zmínky o možném konci WinAmpu. A dnes? Justin Frankel, otec a tvůrce WinAmpu, velmi vážně zvažuje odchod z Nullsoftu, a to vzhledem k názorům a záměrům AOL týkajícím se jeho aktivit. Není asi pochyb o tom, že by tím WinAmp nejspíše zmizel v temnotách podobně jako internetový prohlížeč Netscape...

Pokud jste řeckněme poslední rok sledovali vývoj WinAmpu, jistě jste si všimli, že se tento program vydal dvěma různými cestami. První cestou je klasický WinAmp dvojřadový, druhou cestu pak představuje WinAmp trojřadový. Jak známo, WinAmp 3.0 se nikdy neuchytil a nepronikl do srdcí uživatelů jako koncepčně starší verze.

Naprostá většina uživatelů trojřadovou řadu vyzkoušela a vrátila se ke starší verzi 2.xx.

Důvodů bylo tehdy mnoho. WinAmp 3.0 byl inovativní všude, kde to jen šlo, a původní koncept byl prakticky celý přepracován. Nicméně cena, kterou za to uživatelé platili, byla příliš vysoká – velká rozpracovanost a velmi nízká stabilita programu. Příčinou bylo programování v XML, ve kterém byla řada chyb. To, co WinAmpu 3.0 umožňovalo nabízet tolik zajímavých funkcí, ho zároveň táhlo ke dnu. K čemu využít zcela nový systém skinů nebo barevných témat, když program neustále padal a hudba se zadržávala. Navíc například start samotného programu trval neúnosně dlouho. Důsledkem toho byl překvapivý návrat výrobce ke starší verzi 2.9x a intenzivní vývoj zcela nové verze.

BUDEME ZA WINAMP PLATIT?

Tomu, že se jedná o přehrávač zcela jiné generace, nasvědčuje i vynechání čísla 4 a přímý přechod k verzi 5. Nebylo by však správné hledat zcela jiný přehrávač – je to hybrid obou verzí, ze kterých si vzal to nejlepší

Poprvé se setkáte s tím, že **některé funkce WinAmpu jsou placené**. Ne, nebojte se, tak hrozné to nebude, známé nejdůležitější funkce WinAmpu jsou stále naprosto zdarma. Zpoplatněny jsou funkce nové – ripování do MP3, vypalování CD a expresní přístup k nejnovějším updatům a novým funkcím pro tuto verzi. Většinu funkcí

Ekvalizér WinAmpu je jednoduše ovladatelný.

můžete sice využít i bez zaplacení, nicméně například **rychlost ripování/vypalování je cíleně omezena na minimum (dvourychlostně)**. Zaplatíte-li poplatek, nejste ničím omezeni a budete mít přístup také k nejnovějším novinkám a plug-inům k aktuální

verzi. Bohužel v době psaní článku ještě tato verze nebyla v prodeji.

UŽ JEN SAMÉ PLUSY

Tím jsme shrnuli to nepříjemné a teď budeme prakticky již jen chválit. Pro začátek dodejme snad ještě jeden fakt: Kromě nového designu podporuje WinAmp 5.0beta i vzhled verze dvojřadové (2.xx). Pokud však přepnete do tohoto starého designu, zůstane vám 99 % všech inovací skryto. Proto vedeme tuto recenzi už v duchu nové generace se všemi prvky, do staré košile nový přehrávač oblékat už nebudeme.

Ukázka panelu nastavení

Ve verzi 5 přibýly WinAmpu nové ovládací prvky, které se nevyskytovaly ani v trojřadové radě. Přepracování doznal i displej přehrávače – vizuálně se maximálně přiblížil hi-fi věži. Všechna aktivovaná nastavení (*repeat*, *shuffle*) a informace (datový tok, stereo/mono, kHz) jsou zobrazeny na displeji společně s názvem přehrávaného souboru. Nově se objevila také tlačítka *VIDEO/VIS* a *CONFIG*. Skvělým je i spektrální analyzátor či *Beat detection*, který reaguje také na přehrávanou hudbu.

WinAmp 5.0beta lze kromě několika věcí, které jsou důsledkem právě beta verze, jen chválit. Nový design se povedl, ovládání je intuitivní, a navíc většina ovládacích prvků je již přímo v hlavním okně, takže není nutné hledat v menu *Preference* (Ctrp+P).

WinAmp 5.0beta najdete na Chip CD v rubrice Zkuste si sami. Společně s instalací programu tu naleznete i delší recenzi s bližším popisem a s řadou screenshotů, které vám pomohou udělat si jasnou představu o novém WinAmpu.

■ ■ ■ Adam Nosek

Domino: Jednoduchý přehrávač s dobrým ekvalizérem

→ základními ovládacími prvky pro přehrávání a dá se „přilepit“ někam k horní části obrazovky. Program si rozumí s plug-iny, které je možné stáhnout z internetových stránek vývojáře.

Je dobré se několika slovy zmínit o kodeku programu, pomocí kterého přehrává MP3 soubory. Mnozí uživatelé ho považují za jeden z nejlepších. Ve skutečnosti tomu tak není a vysvětlení je možné nalézt na stránce programu. Podle slov autora nebyl kodek obnovován a modifikován od těch dob, kdy byly nejaktuálnější datové toky 112 kb/s a 128 kb/s a nemá cenu očekávat nějakou superkvalitu při přehrávání skladeb s vyšším bitrate. Ovšem při přehrávání skladeb s bitrate 128 kb/s zní přehrávač prostě výtečně.

ZÁVĚR

Samozřejmě že tento přehled si nedělá nárok na to, aby byl úplný, všeobsáhlý a aby obsahoval veškeré informace. Abyste se přesně rozhodli, který z přehrávačů je dobrý a který ne, je zapotřebí mnohem podrobnější osobní seznámení se s programy. My především doufáme, že náš článek otevře nové horizonty těm, kteří doposud používali pouze Windows Media Player nebo WinAmp. Další výběr je už věci vkusu. ■ ■ ■ Pavel Šošin

ZÁKLADNÍ KODEKY

ČÍM KÓDOVAT ZVUK?

Spory o to, který formát je lepší, zda OGG, nebo MP3, se vedou poměrně dlouho. Dalo by se říci, že při malých bitrate vede OGG. Tak například kvalita zvuku při bitrate 64 kb/s se přibližuje zvuku MP3 při datovém toku 128 kb/s. Ovšem jestliže se toto dá pokládat za fakt, pak názory na kvalitu zvuku hudby při vyšších bitrate se různí. Nebudeme zjišťovat, který formát je lepší, stejně si pak každý zůstane stát na svém. A jestliže ani vy ještě nemáte vyhraněný názor, pak nastal ten správný čas vyzkoušet kódování v OGG i v MP3.

Mezi neznámější kodéry formátu MP3 se bezesporu řadí Lame Encoder. Na internetu ho najdete na adrese <http://lame.sourceforge.net>. Pro OGG Vorbis najdete celou paletu příslušných programů na adrese www.vorbis.com.

orange & green

Máte pocit,
že v inzerci něco chybí?

Ohlídejte si lépe
vaše data

Nový pohled na
informační technologie

www.og.cz

Zoner Media Explorer 6

Domácí digitální fotokomora

Také už jste propadli kouzlu digitální fotografie? A také se vám na disku kupí fotky z dovolené a z firemních večírků, které se chystáte roztrždit, promazat či retušovat? V tom případě jistě uvažujete o některém ze správců grafických souborů, který by vám při této činnosti byl co nejvíce nápomocen.

Nutno dodat, že k valné většině digitálních fofopřístrojů nějaký ten program pro správu fotografií už dostaneme. Ale asi každý, kdo s některým z těchto správců měl to „šťěstí“ pracovat, mi dá za pravdu, že valná většina z nich patří do kategorie „Použit pouze v případě největší nouze“. Uživatel se tak nachází v podobné situaci jako u paměťové karty přibalované k „digitálům“: chce-li něco rozumnějšího, musí sáhnout hlouběji do peněženky. V případě správců grafických souborů je našťastí mezi čím vybírat – v současné době mezi sebou soupeří několik produktů majících za sebou firmy zvůčného jména. Našince pak potěší, že jedním z nejspěšnějších je i program z dílny brněnské společnosti Zoner software, Zoner Media Explorer.

KDE SE VZAL?

Pravidelným čtenářům Chipu jistě nemusím Zoner Media Explorer (dále jen ZME) představovat: jeho předchůdcům jsme se již

několikrát věnovali. Od své první verze, uvedená v roce 1993 jako doplněk editoru Zebra, prošel mnohými změnami, přičemž ty největší přinesla verze 5 (Chip 12/02). Vývojářům ze Zoneru se podařilo vytvořit program, který mohl v oblasti správy a základní úpravy digitální fotografie aspirovat na přední příčky. Pátá verze nabízela kromě klasické správy grafických souborů nejrůznějších bitmapových a vektorových formátů i možnosti retuše, ze zpracovaných snímků pak bylo možné během krátké chvíle vytvořit fotogalerii, připravenou pro publikování na internetu. Díky spolupráci se společností zabývajícími se zpracováním digitálních fotografií byla do programu integrována komponenta pro zadávání a odesílání vybraných snímků k vyvolání, přičemž hotové fotografie si pak uživatel může vyzvednout v kterékoliv ze sběren teplické společnosti Fotostar. Snímky tak není nutné kopírovat na externí paměťové médium či nosit do fotosběrny na paměťové kartě – stačí v programu aktivo-

vat příslušnou funkci a prostřednictvím internetu požadované snímky zaslat do sběrny.

ŠESTÁ VERZE

Poslední verze ZME potvrzuje fakt, že i dobré věci se dají stále vylepšovat. Vývojářský tým se v nové verzi soustředil zejména na zdokonalení retušovacích nástrojů a na funkce pro práci s externími médii. Kromě snahy o další zrychlení již integrovaných nástrojů se změny dotkly i spolupráce s (mnohdy konkurenčními) programy – ZME se kupříkladu snaží využít již vytvořené informace o obrázcích z programu ACDSee. Pro majitele digitálních fotoaparátů jistě není nikterak objemná informace o tom, že obsahem souborů, jež ukrývají naše fotografické kreace, jsou i hodnoty parametrů, které byly při focení příslušného snímku nastaveny (doba expozice, clona atd.). Program si s těmito tzv. EXIF informacemi dokázal poradit už v minulé verzi, nyní však možnosti ještě rozšiřuje. Lze je využít například při hromadné změně data vytvoření souboru, vybrané parametry se dají snadno zobrazit v modu Details přímo v okně průzkumníka.

To jsme však předběhli dvě nejvýznamnější novinky šesté verze: retuš a práci s výměnnými médii. Možnost úpravy fotografií řadí ZME na úroveň pokročilého bitmapového editoru, kromě úpravy základních parametrů (jas, kontrast, úroveň, expozice) lze provádět korekci soudkovitosti, chromatické vady či šumu. U každé operace lze v dialogovém okně zobrazit histogram vybraného snímku či zobrazení přepnout do modu přepalu, v němž jsou zvýrazněny „přepálené“ oblasti. Významnou novinkou je klonovací razítko, jehož pomocí lze provádět skutečná kouzla (viz obrázky). Již z minulé verze je známá funkce pro srovnání horizontu a úpravu perspektivního zkreslení. Při úpravě většího počtu fotografií potěší fakt, že nastavení operací lze uložit pro opětovné pozdější využití. Funkce pro hromadnou práci s obrázky se také dočkala inovace – kromě konverze, přiřazování textu a přejmenování lze díky podpoře Color Managementu specifikované skupině souborů hromadně přiřadit ICC profil. Tuto funkci ocení přede-

Pracovní prostředí programu

Prohlížení a editace fotografií

→ vším majitelé zařízení, která jsou s příslušným ICC (ICM) profilem dodávána.

Poslední z významných novinek šesté verze je podpora vypalovacích mechanik. Díky ovladačům lze přímo z programu vytvořit CD, který kromě vybraných fotografií obsahuje i program pro jejich prohlížení. Aby si s takto vytvořeným diskem poradil opravdu každý, umožňuje funkce pro tvorbu CD vytváření souboru autorun, který (pokud je tato funkce v systému povolena) zajistí automatické spuštění prohlížeče při vložení disku do mechaniky. Pro majitele DVD přehrávačů je pak určena komponenta pro tvorbu Video CD, která vytvoří podobný disk ve formátu, s nímž si poradí i stolní DVD přehrávače. Díky tomu se můžeme se svými fotkami z dovolené pochlubit i přátelům, kteří (zatím) kouzlu výpočetní techniky nepropadli.

PREZENTACE

Jednou ze základních funkcí ZME je prohlížení grafických souborů. Kromě nezbytného formátu JPG si ZME ve verzi Professional

ZONER MEDIA EXPLORER 6 PROFESSIONAL

Správce digitálních multimediálních souborů.

Minimální nároky procesor 300 MHz, 64 MB RAM, 80 MB na HD, grafika 800 × 600, Windows 98/Me/2000/XP, MS IE 4.01

Výrobce/poskytl Zoner software, Brno, www.zoner.cz

Cena 1580 Kč včetně DPH (při koupi prostřednictvím internetu, verze Home 929 Kč)

poradí v podstatě se vším, s čím se můžeme ve světě grafických souborů setkat. Z těch nejnámějších bych uvedl BMP, TIFF, GIF, PSD či vektorový CDR. Zdrojem snímků mohou být nejen digitální fotoaparát či externí paměťové médium, ale i obrazovka (program umí snímat vybraný výřez) nebo webová stránka. Získané obrázky můžeme prohlížet buď manuálně, nebo díky funkci Promítání automaticky.

Máme-li přístup k internetu a volný prostor na některém z webových serverů, jistě se budeme chtít se svými fotkami prezentovat i zde. ZME obsahuje modul pro tvorbu HTML galerie, kterou zvládne opravdu každý – stačí vybrat požadované snímky a v průvodci si vybrat z nabízených šablon. Ještě předtím, než soubory umístíme na web, se můžeme díky funkci Náhled přesvědčit, zda jsme z šablon vybrali tu správnou – pokud se nám něco nebude líbit, můžeme vytvořit šablonu vlastní či již navrženou šablonu modifikovat. K finálnímu přesunu souborů tvořících fotogalerii nemusíme spouštět externí klient služby FTP, po doplnění potřebných parametrů zvládne přesun i samotný ZME.

Ne každý však má doma počítač, o připojení k internetu ani nemluvě, proto ZME disponuje funkcí pro tisk obrázků. Pomocnou ruku nám zde nabídne opět průvodce, za jehož asistence upravíme vzhled tiskových stran. Pokud nám opět paleta nabízených šablon nevyhovuje, lze aktivovat jejich editor. Patříte-li mezi uživatele vektorového editoru Zoner Callisto, budete zde jako doma – modul pro úpravu tiskové strany je založen

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

PRAVÝ ČAS PRO PRAVÝ FOTOAPARÁT

novinka

C-5060 Wide Zoom:

- profesionální kompaktní fotoaparát
- 5.1 milionů pixelů, 4x zoom
- širokoúhlý objektiv (27-110mm)
- super rychlé reakce spouště

novinka

C-5000 Zoom:

- 5.0 milionů pixelů, 3x zoom
- automatické i manuální nastavení
- profesionální funkce

U[mju:] 400 DIGITAL:

- 3x optický zoom
- 4 miliony pixelů
- voděodolné* kovové tělo

C-740 Ultra Zoom:

- nejmenší 10x optický zoom**
- 3,2 miliony pixelů

C-150:

- 2.0 miliony pixelů
- 2.5x digitální zoom
- scénické režimy

www.olympus.cz

Odstranění nežádoucích objektů z fotografie klonovacím razítkem

➔ na jeho jádře. Díky tomu lze k editaci šablon využít i samotný editor Callisto.

PRÁCE S MÉDIÍ

Každý majitel digitálního fotoaparátu se časem dostane do situace, kdy počet snímků na pevném disku překročí únosnou mez a ke slovu přichází archivace. Daň za volnou kapacitu je v tomto případě dosti vysoká – se vzrůstajícím počtem externích médií (typicky disků CD-R) ztrácíme orientaci ve snímcích. Pro tyto případy disponuje nový ZME funkcí pro práci s externími výměnnými médii. Princip je jednoduchý: program načte do paměti náhledy všech grafických souborů na médium a zpřístupní je ve speciální složce. Díky tomu má uživatel ihned k dispozici vizuální přehled o všech svých „fotoalbech“. Když chceme zobrazit soubor v plné velikosti, program nás vyzve k vložení příslušného média. Pro vyhledání kon-

krétního snímku lze kromě manuálního prohledávání složek s náhledy využít i (v tomto případě opravdu silných) vyhledávacích funkcí programu – ke každému souboru lze přiřadit vybrané klíčové slovo, hledat lze i podle data a velikosti souboru.

Pro práci se soubory na pevném disku jsou určena tzv. alba, která dobře znají uživatelé starší verze ZME. V podstatě nejde o nic jiného než o speciální složku s klasickými zástupci, odkazujícími na vybrané soubory. Díky tomu si můžeme udělat pořádek i v rámci jedné složky. Jednoduše označíme vybrané fotky a vytvoříme alba, která sdružují tematicky související snímky, přičemž fyzicky zůstávají soubory stále v jedné složce.

ZÁVĚR

Podle mého soudu je Zoner Media Explorer 6 při firmou volené cenové politice vhodným doplňkem pro každého uživatele digitálního

fotoaparátu. I když rychlost zobrazení stále nedosahuje hodnot nekorunovaného krále prohlížečů ACDSee, portfolio nabízených funkcí u konkurence jen stěží najdeme. Proti programům zahraniční provenience má prohlížeč z dílny společnosti Zoner jednu velkou výhodu – je cíleně orientován na potřeby českého uživatele. Pomineme-li ovládání a uživatelskou podporu v českém jazyce, je to především modul pro spolupráci s digitálními fotosběrnými, který je pro pohodlnou práci uživatele s kvalitním internetovým připojením velkým pozitivem. Trial verzi programu lze kromě webu výrobce nalézt i na CD Grafika (dodávaném s minulým Chipem).

V další verzi bych uvítal optimalizaci jednotlivých funkcí s ohledem na dobu jejich odezvy. Zájem vývojářů by se mohl také soustředit na práci s velkými soubory (řádově stovky MB), s nimiž má program přece jen stále ještě problémy. ■ ■ ■ Petr Vostrý

PLACENÁ INZERCE

54 Mbps s 3Com bezdrátovou sítí 11g

- ⌚ Až 5x rychlejší než současné bezdrátové sítě 11b
- ⌚ Kompatibilita s 11b produkty
- ⌚ Bezpečné 128/256 WEP/WPA šifrování
- ⌚ Postavte jednoduchou a spolehlivou síť s produkty:

3Com OfficeConnect Wireless 11g Cable/DSC Gateway

3Com OfficeConnect Wireless 11g Access Point

3Com OfficeConnect Wireless 11g PC Card

Pro bližší informace kontaktujte společnost 3Com na tel: 227 315 801, www.3com.cz

3COM

inzerce

602Photo Suite 4.0

Za málo peněz hodně grafiky

602Photo Suite 4.0 je nový balík programů od známé české softwarové firmy Software602. Skládá se ze dvou samostatných programů, 602Photo a 602Album, a vcelku byl na trh uveden teprve nedávno – zatímco 602Album již známe z kancelářského balíku 602PC Suite, 602Photo je úplnou novinkou.

Chcete-li programy začít využívat okamžitě, můžete si je buď stáhnout přímo z webu výrobce, nebo můžete sáhnout po instalaci na přiloženém Chip CD. Balík požaduje na pevném disku 40 MB. Instalace je bezproblémová. Příručka ve formátu PDF, kterou je možné též stáhnout (je rovněž na CD), je podrobná, popisuje veškeré funkce a práci s programem porozumí i začátečník, jenž s programem na úpravu obrázků nikdy nepracoval.

602PHOTO

Samotný program zabere po spuštění v operační paměti cca 10 MB. To není mnoho, ale po otevření či vytvoření souboru tato hodnota samozřejmě vzroste. Proto se doporučených 64 MB paměti zdá pro svižnou práci málo. K ovládání programu jsou kromě standardní nabídky k dispozici dvě řady ikon s bublinkovou nápovědou, které reprezentují všechny důležité funkce programu. Pokud otevřete více obrázků, zabere každý své místo na hlavním panelu, což není příliš praktické. Obrázky lze do aplikace načíst více způsoby. Kromě standardního otevření ze složky je možné sejmout fotografii nebo předlohu prostřednictvím rozhraní TWAIN.

Efekt „rybí oko“. Obrázek vypadá, jako by byl fotografován objektivem s velmi krátkým ohniskem.

Základní úpravy obrázků jsou plně dostačující. Obrázek můžete otáčet, zrcadlit, můžete v něm definovat výběr různého tvaru, měnit jas a kontrast, zaostřovat či rozmazávat, a to buď pro celý obrázek, nebo jen pro určitý výběr. Nechybí funkce pro oříznutí obrázku, chybí však například nástroj „kouzelná hůlka“, známý z PhotoShopu. Zklamán může být ten, kdo je zvyklý kromě velikostí obrázků měnit i rozlišení.

Počet barev lze snížit na 2, 16 nebo 256, přičemž můžete vybrat způsob, jakým se to provede. Pro dvě barvy jsou čtyři možnosti, pro 16 barev máte možnost využít optimalizované palety podle nejpoužívanější nebo průměrné barvy nebo palety Windows. Další možností je vytvoření negativu nebo černobílého obrázku. Funkce „barevný nádech“ nabízí kombinaci černobílého obrázku a vybrané barvy. Můžete také měnit barevné složky, tj. intenzitu barev RGB. Při editaci je často nutné měnit odstín, sytost a světlost. To vše najdete pod položkou „barevnost“. Pracujete-li v režimu nižšího počtu barev, můžete vybrat i průhlednou barvu (pro tvorbu průhledných GIF souborů) nebo můžete měnit paletu barev – pokud máte třeba dvoubarevný obrázek, můžete místo černé a bílé vybrat jiné dvě barvy.

Popsané funkce jsou opravdu velice dobře provedené, dovolují jemné nastavení a kvalitou se vyrovnají dražším profesionálním programům. Nicméně třeba histogram nebo práci s křivkami byste hledali marně.

Další položkou jsou „efekty“. Kdo se na něj těšil, bude jejich schopnostmi lehce zklamán. První efekt umožňuje vytvoření obrysů objektů na obrázku, ale bez možnosti jakýchkoliv nastavení. Dalším efektem je „mozaika“, u níž lze sice nastavit velikost plošek, ale už ne třeba obrysy jednotlivých polí. Třetím efektem je „prolínání“ – přes původní obrázek můžete vložit obrázek jiný, který se v požadované části zprůhlední. Efekt „reliéf“ opět neumožňuje žádné nastavení, ale myslím, že jeho výsledek je uspokojivý. Příkazem „rozptyl“

se obrázek změní tak, jako byste se na něj dívali přes prolamované sklo – opět bez jakékoliv možnosti nastavení. Efekt „rybí oko“ změní obrázek tak, že vypadá jako focený objektivem s krátkou ohniskovou vzdáleností – myslím, že není třeba vysvětlovat. Znovu chybí jakákoliv možnost nastavení.

Pod položkou „efekty“ je také funkce automatického ladění, která obrázek automaticky vyváží. Obrázek lze také ladit ručně, a to docela podrobně. Přitom se zobrazuje matice 3 × 3 náhledů, z níž si můžete vybrat obrázek s nejlépe provedenou úpravou. Při ladění můžete měnit jas, kontrast, zaostření a složky RGB.

Užitečná je funkce pro redukci jevu červených očí, který vzniká při focení s bleskem. Tímto nástrojem velice jednoduše, bez jakýchkoliv znalostí o složitých funkcích vyberete červenou část oka elipsovým výběrem a pouze snížíte sytost červené složky, případně ještě upravíte jas oka, a dílo je hotovo. Co se ale vývojářům Software602 nepovedlo, je funkce „retuš oblasti“. Zřejmě chtěli udělat ovládání co nejjednodušší, ale cenou za to byla prakticky nulová účinnost nástroje. Vybranou oblast program nabídne pouze rozmazat podle čtyř parametrů. Pod retuš bych si představoval třeba nástroj „razítko“, ale ne nekontrolované rozmazání.

Při tisku obrázků se dá nastavit vše, co je běžně potřeba. Obraz můžete centrovat, rozmazat přes celou stránku nebo zachovat poměr stran, můžete také zvolit tisk v původním rozlišení obrázku. Další funkce umožňuje poslat obrázek e-mailem. Pěkně jsou zpracovány informace o obrázku – kromě běžných informací lze zobrazit také třeba

602PHOTO SUITE

Program pro úpravu a správu digitálních fotografií.

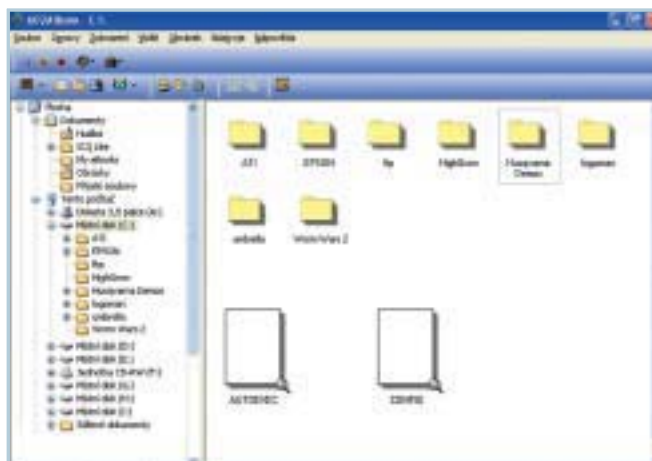
Minimální požadavky Pentium, 32 MB RAM, 40 MB na HD, Windows 98/Me/2000/XP/2003 Server

Výrobce/poskytl Software602, Praha, www.602.cz

Cena 628 včetně DPH

Uživatelské prostředí programu 602Album. Vlevo je vidět skříně, v níž jsou zobrazeny alba a šanonny. Vpravo jsou náhledy obrázků v albu.

Stromová struktura v programu 602Album velmi připomíná Průzkumníka z Windows.

→ i stupeň komprese souboru nebo informace EXIF z foťáku.

Program 602Photo je dobrý program pro základní editaci především digitálních fotografií. Program je v češtině, je jednoduchý, podporuje mnoho formátů, práce s ním je intuitivní. Obsahuje vše, co bude běžný uživatel při úpravě fotografií potřebovat. Zkušenější uživatelé odradí absence některých funkcí, například histogramu. Také většina efektů by zasloužila podrobnější nastavování. Vzhledem ke konkurenci, která nyní na poli podobných nástrojů panuje, před nákupem doporučujeme nejprve vyzkoušení programu. Podobné vlastnosti nabízí například i freewareový IrfanView. I program 602Photo Suite lze získat zdarma, respektive jeho části, které jsou součástí volně šiřitelné verze balíku PC Suite. V této variantě však program nepodporuje funkce odstranění jevu červených očí, manuálního ladění, hromadného přejmenování a převodu obrázků na vystavování fotoalb na webu.

602ALBUM

Jak už je patrné z názvu, program slouží k setřídění fotografií. Ovšem díky tomu, že vychází ze starší, univerzálnější aplikace, je možné ho použít i pro třídění jiných dokumentů.

Základem organizace obrázků jsou skříně, šanonny a alba, které můžete vytvářet či rušit, můžete nastavit sdílení, udat maximální počet šanonů ve skříně a další detaily. V albu mohou být pouze obrázky, v šanonu cokoliv. Počet podporovaných formátů je dostačující, při běžné práci nenarazíte na formát, se kterým by měl program problémy.

Šanon je podobně jako album pouze obyčejný adresář ve windowsových dokumentech. Ve skříně vidíte alba i šanonny, přičemž je můžete libovolně pojmenovávat. Kromě skříně můžete v levé části pracovní plochy zobrazit

stromovou strukturu disků a adresářů podobně jako v Průzkumníkovi. Soubory v pravé části můžete zobrazit jako klasický seznam, malé ikony, velké ikony, podrobnosti a náhledy, které se zobrazují velice svižně i při větším množství souborů.

Obrázky se do alba přidávají přes schránku Windows, přes rozhraní TWAIN a také otevřením souboru ve složce. V albu jsou zobrazeny ve formě malých náhledů, přičemž poklepáním se vybraný obrázek otevře v plné velikosti. Albem můžete listovat vpřed i vzad kliknutím na „ohnuté růžky“. Obrázky se dají jednoduše editovat přímo v albu – můžete je zrcadlit, natáčet, invertovat a exportovat do jiného formátu. Pro pokročilejší funkce již musíte spustit 602Photo.

Práce s alby je celkem jednoduchá a intuitivní. Alba mají své vlastní názvy a různé barvy. Album má ještě další funkce, například pro hromadné přejmenování všech obrázků v albu na název + pořadové číslo (např. Dovolená v Chorvatsku (001).jpg až Dovolená v Chorvatsku (088).jpg). Obrázky se mohou též hromadně převádět do zvoleného formátu.

Další funkcí je „prezentace“, což je vlastně obyčejná slideshow, spouštěná automaticky, s nastaveným intervalem nebo manuálně. Program umožňuje i vytváření prezentací v HTML. S touto funkcí jsem byl celkem spokojený, ale posílání HTML prezentace e-mailem mi přišlo trochu naivní. Opět se využívá standardní klient ve Windows a všechny soubory se připojí jako příloha. Uživatelé využívající freemailové služby s omezením velikosti přílohy na 2 nebo 5 MB se příliš nepobaví, protože se jim do schránky vejde jen pár fotografií. Za schůdnější řešení považuji vystavení HTML prezentace na webu. Zde můžete zvolit kompresi souboru, maximální velikost souboru a rozměry obrázku. Po vygenerování prezentace se spustí vlastní klient pro odeslání na vzdálený server.

Praktickou službou je také zadávání obrázků pro klasické vyvolání papírových fotografií. Tuto službu zajišťuje sběrna Fotostar, popsána v Chipu 10/03. Je to velice jednoduché – pouze vyberete fotografie, které chcete nechat vyvolat, a průvodce vás už povede dále.

Další příjemnou funkcí je možnost přidat k fotografii zvukový doprovod buď ve formě zvukového souboru, nebo pomocí hlasové syntézy, tzn. že napíšete text a program jej pak nahlas „přečte“.

Práci se šanonny bych přirovnal ke složce Dokumenty, kterou znáte z Windows. Nakopírujete si sem své dokumenty, které běžně používáte a potřebujete je mít na jednom místě. Oproti složce z Windows je výhoda v možnosti používání více šanonů (práce, zábava, vzory, manželka, soukromé...). Je jen škoda, že jeden dokument nemůže být ve více šanonech.

Program 602Album splňuje účel, k němuž byl stvořen. Alba v něm jsou přehledně uspořádána, umožňují různé způsoby prezentace, fotografie jsou archivovány a můžete si je přímo nechat vyvolat. Ostatní funkce programu asi tak velké využití mít nebudou.

Celkově útočí 602Photo Suite na podobné programy především cenou, která je proti konkurentům, jakými jsou Photoshop Album, Thumbsplus, ACDSee nebo Paint Shop Album, suverénně nejnižší. Funkcemi už zaostává více, ale pro běžné použití jsou dostačující. Proto jako jeho největší konkurenci vidím program IrfanView, který je zdarma, nabízí také spoustu funkcí a v mnoha ohledech nechává 602Photo za sebou. Co se týká alba, vydal se IrfanView jiným směrem. Dokáže ze snímků vytvořit samospustitelnou prezentaci, spořič obrazovky nebo vypálit slideshow na disk, ale archivaci jako 602Album nenabízí. Každý z uživatelů si musí vybrat, který program mu bude nejlépe vyhovovat. ■ ■ ■ Vratislav Klega

Adobe Photoshop Album 2.0 Starter Edition

„Photoshop“ zadarmo

Stal se malý zárak – společnost Adobe ze své produkce poprvé vypustila freewarový nástroj pro práci s grafikou, zaměřený jako dnes mnoho jeho konkurentů na úpravu a správu digitálních fotografií.

Program Adobe Photoshop Album je určen pro práci s obrazovými daty – k jejich základní úpravě pomocí několika nástrojů, k jejich třídění a k následné tvorbě slideshow (projekce fotografií).

Instalace je bezproblémová. Stačí potvrdit několik oken, případně změnit instalační položku, a instalace je hotová. Po spuštění programu si můžete vybrat, zda chcete svou instalaci přímo zaregistrovat, nebo zda chcete pokračovat bez registrace. My jsme se rozhodli pro registraci. Vyplnění formuláře netrvá ani minutu a zhruba do minuty po jeho odeslání přijde „unlock“ kód. Registrace tedy probíhá rychle a bezproblémově. V případě, že

registraci neprovedete, bude na vás při každém spuštění „vyskakovat“ hláška s prosbou o zadání hesla.

Při prvním spuštění vás program uvítá oknem Quick Guide (rychlý průvodce), které nabízí položky Overview (přehled), Get Photos (získání fotografií), Organize (organizovat/uspořádat), Fix (opravit), Create (vytvoření slideshow) a Share (sdílení). Hlavní položkou je Overview. Pokud zvolíte některé z jejích témat, otevře se v Quick Guide odpovídající položka, která nabídne detailní možnosti. Můžete také Overview zcela vynechat a na příslušnou položku v Quick Guide klepnout rovnou. Pokud nechcete využívat ani Quick Guide, lze tuto možnost vypnout. V této recenzi budeme rozcestník Quick Guide používat. Pojďme se tedy teď podívat, co se pod jednotlivými položkami skrývá.

GET PHOTOS – ZÍSKÁNÍ FOTOGRAFIÍ

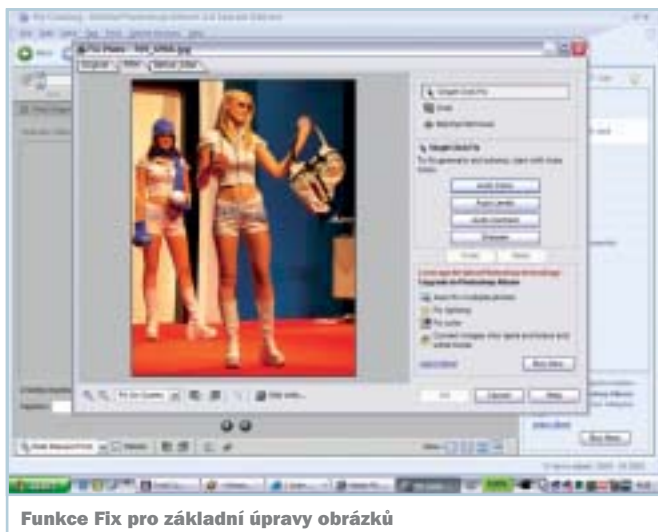
Klepnutí na Get Photos je vlastně nutným základem pro práci, neboť odněkud se fotky musejí nejdříve vzít. Do programu lze dostat skenem pevného disku počítače nebo přímo z digitálního fotoaparátu, ze čtečky paměťových karet, ze skeneru nebo z nějaké vámi vybrané složky. Program umožňuje práci s formáty JPEG, TIFF, BMP, PNG, GIF, PSD, PDF, PDD, RAW,

MP3, WAV a AVI. Hledání na pevném disku lze urychlit zadáním omezujících parametrů – vynecháním systémových a programových složek. Rovněž lze stanovit, jak velké obrázky (v KB) má program automaticky ignorovat. Pokud chcete blíže určit, jaký typ obrázků má program hledat, můžete využít bližší specifikace podle data vzniku (lze zadat i rozpětí – časový úsek), podle názvu souborů, podle poznámky (note), podle typu média (audio, video, foto), podle kategorií...

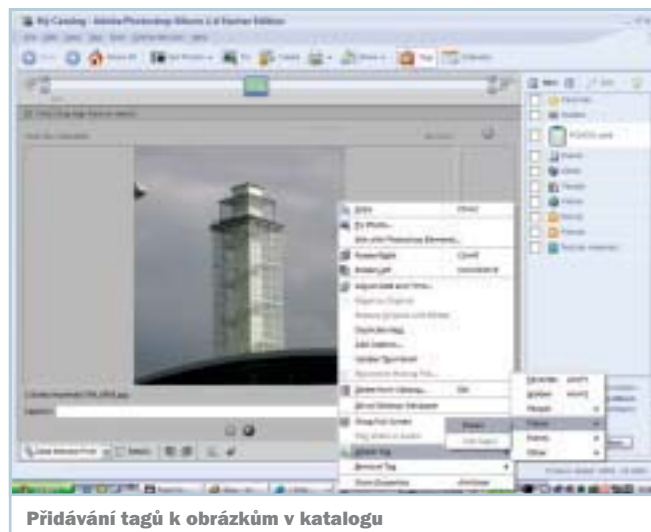
Okno hledání zobrazuje vždy náhled několika obrázků, které byly v dané složce nalezeny, lze tedy získat představu o obsahu složky. U digitálního fotoaparátu nebo čtečky karet lze specifikovat, mají-li se přesunout všechny dostupné obrázky, je možné nastavit vytváření adresářů na základě data a času vzniku fotek či zda se mají fotografie v externím zařízení (fotoaparátu) po přenesení do PC smazat. Při využití skeneru lze nastavit kvalitu obrazů a jejich formát (JPEG, TIFF). U všech jmenovaných možností lze také definovat složku, do níž se budou obrázky ukládat. Program nelze použít pro převod do jiných grafických souborů.

Program sice dokáže načíst informace EXIF (data o snímku), ale velice omezeně. Prakticky umí zobrazit jen datum a čas pořízení snímku, velikost (KB, pixely) a pak pouze informace (tagy), které jste zadali přímo v programu.

Funkce Fix pro základní úpravy obrázků

Přidávání tagů k obrázkům v katalogu

→ ORGANIZE – ORGANIZACE

Nyní již máte obrázky v programu načtené a můžete se pustit do jejich organizování – rozřídění. Jednotlivým obrázkům můžete přiřadit tagy, které donesou bližší informaci o jejich druhu či původu. Lze vybírat z několika již integrovaných tagů (events – události, people – lidé, family – rodina, friends – přátelé, others – ostatní...), nebo si vytvořit vlastní a opět je dále dělit do vlastních kategorií. Následně je pak podle těchto tagů možné fotografie vyhledávat. Chcete-li vybrat třeba jen fotky svých přátel, stačí zatrhnout příslušné jméno a zobrazí se jen obrázky zvolené kategorie – lze zatrhnout i více kategorií najednou. Širší možnosti třídění lze získat při upgradu na Adobe Photoshop Album 2.0.

FIX – ÚPRAVY OBRÁZKŮ

Nejste-li spokojeni s kvalitou obrázků, můžete využít několika nástrojů. V první řadě je to Single Click Fix, který v sobě integruje nástroje auto color, auto levels, auto kontrast a sharpen. Skutečně tak lze díky několika kliknutím zlepšit kvalitu obrázku. Možnost konfigurace těchto nástrojů je však bohužel nulová. Dále můžete provést výřez (crop) obrázku nebo odstranění jevu červených očí. Další úpravy

ADOBE PHOTOSHOP ALBUM 2.0 STARTER EDITION

Program pro úpravu a správu digitálních fotografií.

Minimální požadavky Pentium III, 128 MB RAM, 250 MB na HD, CD-ROM, grafika 800 × 600, Windows Me/2000/XP, MS IE 5.01

Výrobce/poskytl Adobe Systems, San Jose, CA, USA, www.adobe.com

Cena zdarma

jsou možné opět při upgradu na Adobe Photoshop Album 2.0.

CREATE – VYTVÁŘENÍ SLIDESHOW

Po rozřídění a upravení obrázků následuje pro většinu uživatelů již poslední krok – tvorba slideshow. Slideshow je prezentace obrázků, při níž se všechny postupně zobrazují a zobrazení může být doplněno například i zvukovým pozadím. V prostředí Adobe Photoshop Album 2.0 Starter Edition lze totiž vytvářet pouze slideshow, další možnosti, jako je album, VCD (Video CD), blahopřání, eCard, kalendář a fotoalbum, lze vytvořit pouze v placeném Adobe Photoshop Album 2.0 a ve volné verzi je nelze spustit ani pro demonstrační účely.

Ještě před samotným vytvořením slideshow je možné provést poslední úpravy – přidat, duplikovat či odstranit obrázky ze seznamu, který bude použit pro generování slideshow. Lze volit tři možnosti optimalizace slideshow, a to optimalizaci pro prohlížení na obrazovce v okně, optimalizaci pro fullscreen (celoobrazovkové) prohlížení a optimalizaci pro tisk. Slideshow lze obohatit i o hudbu ve formátech MP3 nebo WAV. Práce s hudbou je trochu těžkopádná a hudba slouží hlavně jako podklad; kromě možnosti umístit jednotlivé zvukové soubory na různé části časové osy nejsou další úpravy možné.

Zbývá už jen zadat jméno souboru. Výstup může být pouze ve formátu PDF a pro jeho prohlížení potřebujete Adobe Reader 5.1 (nebo vyšší) s plug-inem Adobe Image Viewer. Pokud otevřete slideshow v nižší verzi Readeru nebo bez něj, budete na tuto skutečnost upozorněni a bude vám nabídnut odkaz na stažení potřebných free programů. Máte-li starší verzi Readeru, budete si moci obrázky

v PDF pouze prohlédnout, funkce Slideshow nebude aktivní.

SHARE – SDÍLENÍ

Nyní se ještě můžete rozhodnout, chcete-li své obrázky s někým sdílet pomocí e-mailu nebo on-line. V případě e-mailu lze volit kvalitu a rozlišení (tři stupně), případně obrázky poslat tak, jak jsou (leave as is). V aplikaci můžete zadat seznam příjemců své slideshow. Prezentování on-line je omezeno na využití amerického serveru.

KONEČNÝ ROZSTŘEL ANEB MÁ TO CENU?

Společnost Adobe udělala vstřícný krok a na trh vypustila freewareový nástroj, který může být velmi zajímavým pomocníkem při tvorbě slideshow, nicméně programem generovaná forma slideshow nemusí všem uživatelům vyhovovat. Prostředí je sice příjemné, s nástroji se pracuje intuitivně, ale i tak zůstává tento program výrazně funkčně omezen. Je de facto „chodící“ reklamou na plnou verzi programu Adobe Photoshop Album a na společnost Adobe celkově.

Pokud vystačíte s tvorbou slideshow ve formátu PDF, program (kromě webu výroby jej najdete i na Chip CD v rubrice Zkuste si sami) vám může být dobrým pomocníkem. Pokud ne, měli byste rozhodně zvážit zakoupení programu Adobe Photoshop Album 2.0 nebo jiných nástrojů podporujících funkce, které této ochuzené verzi chybějí. Například IrfanView umí vytvářet i HTML album pro web. IrfanView vítězí i ve srovnání editačních schopností – zde jsou pouze základní bez možnosti jakéhokoli nastavení, což postačí opravdu jen pro elementární úpravy.

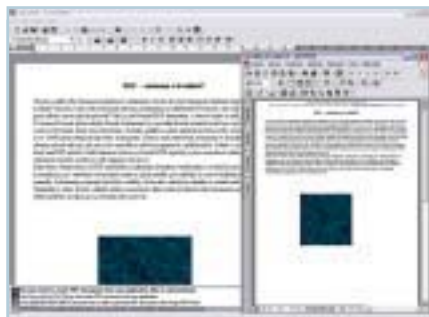
■ ■ ■ Adam Nosek

Tvorba PDF dokumentů

PDF – zadarmo a kvalitně

S dokumenty PDF se můžete setkat hlavně na internetu. Pro jejich přečtení stačí nainstalovat freewarový prohlížeč. Jak ale takový dokument vytvořit? Chip se podíval na zoubek programům, které nabízejí tvorbu PDF zdarma nebo za podstatně nižší cenu než originální Adobe Acrobat.

Chcete poslat svůj dokument známému k vytištění a chcete, aby byl dokument vytištěn stejně, jak ho vidíte na svém počítači? Chcete poslat svůj dokument někomu neznámému k nahlédnutí, ale nechcete, aby mohl vaši dlouhou a jistě tvrdou práci zkopírovat? Pak je formát PDF vhodnou alternativou, o kterou byste se měli zajímat. PDF – Portable Document Format (přenositelný formát dokumentu) – je speciální formát vyvinutý právě pro tyto účely. Je to univerzální souborový formát, který uchovává fonty, obrázky, grafiku a návrh

Easy PDF: Jednoduchý program – editor, který je vhodný pouze pro psaní textů a vkládání obrázků.

nebo připojení elektronického podpisu pro potvrzení jeho pravosti.

VLASTNOSTI PDF

Způsob použití PDF se definuje při tvorbě. Buď je jen pro prohlížení (rozlišení 72 – 96 dpi), nebo pro tisk (300 a více dpi), případně pro další použití. V PDF se dá i nastavit možnost uzamčení obsahu proti kopírování přes schránku a proti tisku. PDF je také vybaven pro kompletní komunikaci mezi DTP studiem, kde se dělá sazba dokumentů, a redak-

OpenOffice: Ze všech aplikací obsažených v kancelářském balíčku lze exportovat do PDF.

a obrázky (pouze *.bmp). Přirovnat ho lze k Poznámkovému bloku (známému z Windows) s možností vytváření PDF.

Určitě zajímavější jsou další produkty firmy Visagesoft k vytváření PDF. Bohužel se již nejedná o freeware. Easy PDF je propracovanější Free Easy PDF. Spíše se jedná o průměrný textový editor. Přibýlo zde vkládání symbolů, program podporuje vkládání téměř všech obrázků a jsou zde přidány další fonty.

Další produkt firmy Visagesoft – eXPert PDF 2 – je již daleko vyspělejší programem. Nejedná se o textový editor, ale o program, který se nainstaluje jako další tiskárna. PDF vygenerujete tím, že daný dokument vytisknete touto novou tiskár-

PDF2HTML: I PDF je možné editovat.

jakéhokoli zdrojového dokumentu. Největší výhodou je 100% přenositelnost takového dokumentu. Vámi jednou vytvořený dokument ve formátu PDF už navždy zůstane na všech programech a platformách přesně takový, jak jste si ho vytvořili. Jediné, co potřebujete, je program, který umí PDF přečíst. Další vlastností, kterou je formát PDF typický, je nemožnost jeho editace. Pokud chcete PDF dokument upravit, musíte jej celý vygenerovat znovu.

Díky těmto vlastnostem se PDF stal běžným formátem, využívaným v podnicích (pro vnitropodnikovou komunikaci), pro vytváření obchodních smluv a jejich návrhů, pro nabídky či cenové kalkulace, pro formuláře, manuály, dokumenty popisující výrobky a služby, obchodní a záruční podmínky a ostatní marketingové materiály. Uplatnění je velice široké a takřka ničím neomezené i díky možnosti zaheslování dokumentu

ci – jde o systém poznámek a korekčních nástrojů (jsou dostupné pouze v Adobe Acrobatu 4.0 a vyšším).

Na internetu se tento formát rozmohl také. Téměř všechny náročnější texty obsahující obrázky, grafy či záložky jsou publikovány výhradně v PDF. Důvod je jednoduchý: PDF je promyšlený formát, který vám nejen zpříjemní a zpřehlední prohlížení dokumentů, ale i jejich tvorbu. Existuje řada nástrojů pro tvorbu PDF dokumentů a my vám dnes ukážeme, že PDF lze vytvářet i zadarmo.

FREE EASY PDF

– ZDARMA JEN ZÁKLADNÍ NÁSTROJ

Prvním z testovaných freewarových programů byl Free Easy PDF od firmy Visagesoft. Jedná se o velmi jednoduchý program, který je vhodný pouze pro psaní textů. Do textu můžete vkládat tabulky, odkazy, záložky

nou. Místo tisku se spustí další program, kde se můžete podívat na náhled PDF a dokončit vygenerování. Tímto způsobem můžete vytvořit PDF ze všech aplikací, které podporují tisk.

Oba placené programy jsou k dispozici v trial verzi. ➔

PROHLÍŽENÍ PDF SOUBORŮ

Pro prohlížení PDF formátu potřebujete mít na počítači nainstalovanu originální freewarovou prohlížečku Adobe Reader 6.0 (30 MB). Starším a pomalejším počítačům doporučujeme verzi 4.0 (4 MB), která v současné době zvládá naprostou většinu dokumentů a je šetrná k prostředkům počítače. (www.adobe.com).

	eXPert PDF	Easy PDF	Free Easy PDF	Pdf995, Edit995	OpenOffice	pdfFactory	pdfFactory Pro	PrintPack
STRÁNKY PROGRAMU	www.visagesoft.com /easypdf	www.visagesoft.com /easypdf	www.visagesoft.com /easypdf	www.pdf995.com	www.openoffice.org	www.fineprint.cz	www.fineprint.cz	www.602.cz
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows	Windows	Windows	Windows	Windows, Linux, Solaris	Windows	Windows	Windows
ROZHRANÍ	anglické	anglické	anglické	anglické	české	anglické	anglické	české
INSTALACE	4,4 MB	4,4 MB	4,4MB	14 MB	75 MB	3,5 MB	3,5 MB	1,38 MB
CENA	60 USD	30 USD	freeware	9,95 USD každý	freeware	1 529 Kč	3 059 Kč	598 Kč
VYTVÁŘENÍ PDF Z JAKÝCHKOLI APLIKACÍ	ok			ok		ok	ok	ok
OCHARNA DOKUMENTU HESLEM	ok	ok					ok	
PDF INFO	ok	ok		ok	ok	ok	ok	ok
HYPERTEXTOVÁ PODPORA	ok	ok		ok	ok	ok	ok	
VKLÁDÁNÍ FONTŮ	ok	ok		ok	ok	ok	ok	
JPEG KOMPRESI	ok	ok		ok		ok	ok	
VKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ	ok	ok	ok (pouze bmp)	ok	ok	ok	ok	ok
VKLÁDÁNÍ ZÁLOŽEK				ok	ok		ok	
POSÍLÁNÍ DOKUMENTU NA E-MAIL	ok	ok				ok	ok	ok
AKTIVNÍ ODKAZY	ok			ok	ok	ok	ok	ok
ČÍSLO STRÁNEK					ok			
KONVERTOVÁNÍ PDF DO HTML, DOC				ok				
OPTIMALIZACE DPI	ok			ok	ok			

→ PDF995 – VÝBORNÁ PDF TISKÁRNA TĚMĚŘ ZDARMA

Dalším z testovaných programů je pdf995. Program pracuje na stejném principu jako (placený) eXPert PDF 2 od firmy Visagesoft. Tedy nainstaluje se jako nová tiskárna a přes ni probíhá generování PDF. Ke správné činnosti potřebujete nainstalovat ještě Free Converter, který je rovněž zdarma. PDF můžete generovat z kterékoli aplikace podporující tisk. Velice šikovné řešení, které vás nenutí učit se nový program, když potřebujete jako výstupní formát právě PDF. Jedinou nevýhodou je neustálé otevírání okna s nabídkou koupě tohoto

pdf995: Generování PDF probíhá přes tiskárnu.

programu a přidávání inzerce do záhlaví každé stránky v PDF. Když si tento program koupíte, jediné, co získáte, je ušetření stálého zavírání tohoto okna (za 9,95 USD).

K tomuto programu si můžete ještě nainstalovat program pdfEdit. Ten vám umožní ještě další úpravu posledního generovaného PDF dokumentu. Můžete přidávat čísla stránek, záložky, optimalizovat poslední PDF dokument pro web, nebo dokonce konvertovat PDF do HTML nebo DOC (pouze text).

OPENOFFICE 1.1.0

– KANCELÁŘSKÝ BALÍK ZDARMA

OpenOffice patří mezi skupinu programů OpenSource (tedy otevřený zdrojový kód). Tento balík byl vyvinut jako protiváha ke komerčnímu MS Office. Můžeme v něm vytvářet HTML dokumenty, kresby, prezentace, štítky, tabulky, vizitky nebo textové dokumenty. Najdete zde ale i něco navíc: ze všech aplikací obsažených v kancelářském balíčku lze exportovat do PDF formátu. Potřebujete-li některou ze zmíněných aplikací, stojí podle mě OpenOffice aspoň za vyzkoušení.

PDFFACTORY, PDFFACTORY PRO

– DALŠÍ PDF TISKÁRNA TĚMĚŘ ZDARMO

Určitě znáte program Fineprint, který vám umožňuje ještě další nastavení dokumentů pro tiskárnu. Od stejné společnosti pochází i další testované programy – pdfFactory a pdfFactory Pro. Jedná se o programy pracující na stejném principu jako výše popsaný pdf995. Tedy nainstalují se jako nová tiskárna

pdfFactoryPro: Dokumenty lze chránit heslem.

a vytváření PDF probíhá tak, že v dané aplikaci zadáte tisk a tiskárnu změňte na pdfFactory nebo pdfFactory Pro. Funkcemi jsou si pdf995 a pdfFactory velice podobné, je však možno říci, že pdfFactory je uživatelsky příjemnější. Například pro nastavení parametrů PDF souboru nepotřebujete spouštět jiný program (pdfEdit u pdf995), ale nabídka se vám zobrazí ihned. Na druhou stranu v pdfFactory nemůžete konvertovat existující PDF do HTML nebo doc a nemůžete vkládat záložky.

pdfFactory Pro pracuje stejně jako pdfFactory, navíc má možnost vkládání záložek a hlavně lze PDF dokumenty chránit heslem.

Oba programy mohou vřele doporučit. Můžete si je stáhnout v trial verzi nebo koupit. Funkční →

→ omezení trial verze není žádné, ale do každého PDF se vám na každou stranu vloží reklamní řádka s odkazem na webovou stránku.

PRINTPACK – CO JE ČESKÉ, TO JE HEZKÉ

Abychom nezapomněli na české produkty, zahrnuli jsme do testu i program PrintPack od společnosti Software602. Stejně jako pdfFactory nebo pdf995 se i tento program nainsta-

Printpack od Software602: Bohaté možnosti nastavení

luje jako nová tiskárna. Možnosti PDF jsou téměř stejné jako u konkurence. Můžete si vybrat, zda chcete dokument barevný, nebo černobílý, máte možnost vložit doplňující informace o dokumentu, máte možnost ho poslat poštou, můžete upravit rozlišení a v neposlední řadě můžete PDF dokument opatřit elektronickým razítkem. Testována byla trial verze, kterou si můžete také nainstalovat. Tato verze je omezená na 14 dní, přičemž za registrační poplatek 598 Kč získáte plnou verzi.

ADVANCED PDF PASSWORD RECOVERY /PRO – ZAPOMNĚLI JSTE HESLO?

Abychom nemluvíli jenom o tvorbě PDF dokumentů, přidali jsme do testu i tento nástroj, který se však PDF dokumentu také týká. Tento program můžete použít, budete-li chtít otevřít PDF dokument chráněný heslem. Program dokáže rozluštit i 128bitově zakódované dokumenty.

PDF dokumenty lze zakódovat (zahaslovat) dvěma způsoby. Můžete dokument chránit před jakoukoliv manipulací s jeho obsahem (tisk, kopírování textu do schránky apod.), prohlížení je ale umožněno (Owner-Level Protection). Druhou možností je zabránění otevření bez správného hesla (User-Level Protection).

První testovaný program (Advanced PDF Password Recovery) vám umožní pouze rozluštění jednoho hesla, druhé musíte znát. Zato Advanced PDF Password Recovery Pro umožňuje rozluštění obou hesel. Vyzkoušet si můžete oba programy. K dispozici jsou v trial verzi. Tato verze vám umožní otevřít

pouze prvních 10 % stránek (nejméně jednu) a heslo nesmí být delší než 4 znaky.

ADVANCED PDF PASSWORD RECOVERY

www.elcomsoft.com

Operační systém Windows

Rozhraní anglické

Instalace 1,4 MB

Cena registrované verze APDFpr 30 USD

Cena registrované verze APDFprPro 60 USD

PDF2HTML – ANI NEMOŽNOST EDITACE NENÍ 100% PRAVDA

To, že dokument není chráněn ani heslem, jsme vám ukázali u předchozího programu. A pokud se spoléháte na nemožnost editace, musíme vás opět zklamat. Příkladem může být třeba program PDF2HTML. Není asi těžké uhodnout, k čemu slouží. Pomocí této utility si můžete převést existující PDF dokument do HTML. Každá stránka se uloží jako samostatný soubor a v HTML už možnost editace není problém. Na to vám stačí obyčejný

PDF2HTML

www.verypdf.com

Operační systém Windows

Rozhraní anglické

Instalace 1,97 MB

Cena registrované verze 39,95 USD

editor. Jen pro zajímavost se můžete podívat na internetovou stránku společnosti, kde zjistíte, že převádět z PDF lze i do txt, doc nebo tiff.

Tím vás ale nechci odradit od používání PDF. Jen jsem vám chtěl ukázat, že nic není

dokonalé a všechno lze obejít (zvláště jde-li o počítače).

Trial verze, kterou také najdete na Chip CD, je omezena na 100 spuštění a na převedení maximálně pěti stran.

ZÁVĚR

Ještě jste se nerozhodli, který program by se vám líbil nebo hodil? Vyzkoušejte si je sami. Můžete se rozhodnout mezi aplikacemi, které podporují přímý export do PDF, jako je Free Easy PDF nebo OpenOffice. Nechcete-li se učit nové programy, tou pravou volbou pro vás jsou PDF tiskárny. Všechny uvedené programy (s výjimkou PrintPacku) můžete používat, jak dlouho chcete. Instalace nejsou časově omezeny. Všechno má ale svůj háček. Při exportu do PDF se přidává u všech programů reklamní text do záhlaví, který odstraníte pouze tak, že se zaregistrujete neboli zaplatíte za program. Jediným plně funkčním programem, který exportuje PDF bez přidávání reklamy, je OpenOffice.

Všechny testované nástroje jsou však dostačující pouze pro běžné kancelářské použití, osobní web nebo osobní potřebu. Nejvíce se zamlouvá pdf995, musíme však překousnout reklamní okno a inzertní záhlaví v dokumentu, ze sharewarových aplikací pak jednoznačně vítězí produkty pdfFactory. Jednoduše se ovládají, umožňují export do PDF z jakékoli aplikace, verze Pro nabízí i ochranu dokumentu heslem. Pro domácí užítí to je dostačující výčet vlastností.

Pro profesionální nasazení (příprava dokumentů k tisku, korektury, řízení oběhu dokumentů, archivace) se ovšem hodí pouze originální nástroj Adobe Acrobat, přičemž základní postupy lze provádět už ve verzi 4.0. Nová verze 6.0 nabízí tři varianty licence a rozsahu nástrojů (od kancelářského po redakce a DTP studia), takže každý si může vybrat podle libosti a peněženky. ■ ■ ■ Jiří Kršek

ON-LINE KONVERZE?

STAČÍ POUZE PS

Pokud se vám nelíbí ani jedna z uvedených možností tvorby PDF dokumentů nebo potřebujete-li pořídit PDF v nouzové situaci, máme pro vás ještě jedno řešení. Na stránce www.ps2pdf.com si můžete zdarma převést svůj dokument ve formátu PS (PostScript) do PDF. PS dokument můžete vytvořit například tak, že si nainstalujete postscriptovou tiskárnu Scitex Dolev800 PS, která je standardně na instalačních CD Windows, a nastavíte tisk do souboru. Formát PostScript je určen pro popis stránek

dokumentu, a to tak, aby byl nezávislý na výstupním zařízení (tiskárně). Jedinou nevýhodou tohoto řešení je fakt, že PS soubory jsou dost objemné a tato služba je přijímá pouze nezabalené.

Další možnost najdete na stránce www.fastpdf.com, kde si můžete převést dokument vytvořený ve Wordu. Ale tento převod není zadarmo. V tomto případě už zaplatíte 1,99 USD za 1 až 12 stran a 15 centů za každou další (maximálně však 17,95 USD).

inzerce

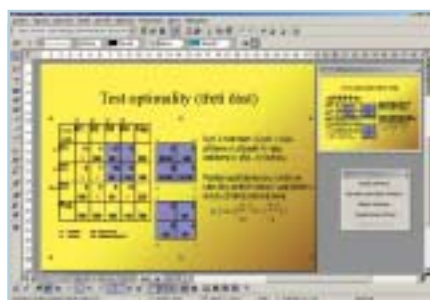
OpenOffice.org 1.1 CZ

Office není jen od Microsoftu

Když byla po 18 měsících vývoje loni v květnu uvedena první finální verze kancelářského balíku OpenOffice.org, zastánci open-source jásali, neboť se konečně objevila velice zdařilá alternativa k Microsoft Office a také kvalitní kancelářský balík pro Linux. Bohužel, jak se později ukázalo, bylo to předčasné. Naštěstí nezávislí vývojáři neusnuli na vavřínech a i uplynulých sedmáct měsíců znamenalo v životě OpenOffice.org značné změny.

Postupem času, tak jak byly uveřejňovány verze 1.0.x, se z novorozence trpícího dětskými nemocemi stávalo stále chytřejší a zdravější dítě. Bohužel ani onen rok a půl nestačil k výchování tak složitého kancelářského balíku, aby mohl být ve všech ohledech lepší než MS Office, v současné době nejrozšířenější kancelářský balík na platfor-

Prezentace zvládá OpenOffice.org bez problémů. Snad se bude seminární práce líbit.

mě Windows. OpenOffice.org je ale nyní dostatečně zralý pro nasazení do menších firem a především domácností, které potřebují kvalitu za málo peněz. Je jasné, že zmíněné skupiny uživatelů nemají šanci využít všech možností balíku MS Office, který si mohou za drahý peníz zakoupit. Tato situace často vede k nelegálnímu používání. Co tedy vlastně OpenOffice.org (OOo) je a hlavně co nabízí v poslední verzi? Na to se nyní pokusím odpovědět.

SLOŽENÍ JE STEJNÉ

Od prvních dob existence OOo se složení této kanceláře pro operační systémy Windows, Linux a Solaris (podporována je také platforma Mac OS X) nezměnilo. Základní tým představují aplikace Writer a Calc jako textový procesor a tabulkový kalkulátor, dále pak aplikace Impress a Draw, které zastupují prezentační a grafický nástroj. Všechny moduly jsou kompatibilní se svými protějšky v MS Office, pochopitelně se snadno ovláda-

jí a umí většinu toho, co konkurence, někdy i něco navíc.

VYŠŠÍ STABILITA...

Největším kamenem úrazu prvních verzí byla velice špatná stabilita, zejména na platformě Windows (která je, příznivejše si, asi nepoužívanější), a to především se současně nainstalovaným balíkem Microsoft Office. Jak se ale zdá, stejná konfigurace již nečiní OOo v poslední verzi žádné větší potíže a ani během pravidelného používání nebyly zaznamenány další kolize OOo s jinými aplikacemi běžně používanými v kancelářích nebo v domácím prostředí. To ovšem ještě neznamená, že tu být nemohou – vše opět ukáže až čas.

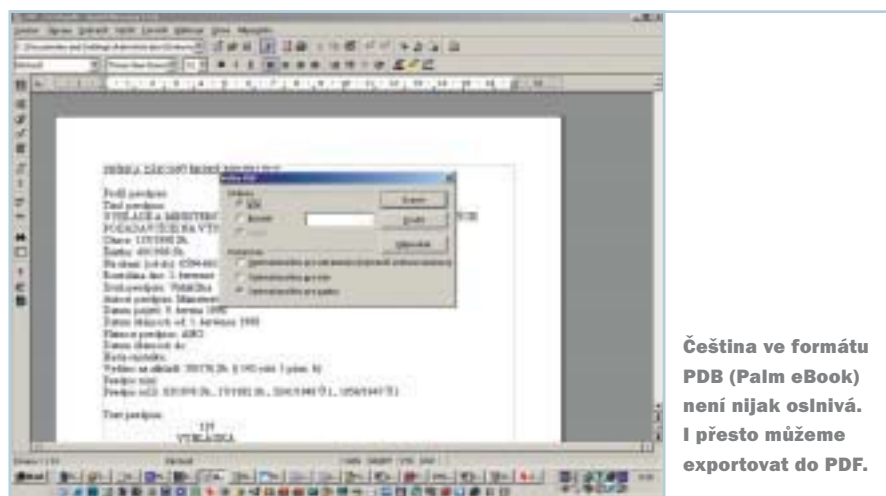
... A VYŠŠÍ NÁROKY NA HARDWARE

Velice pomalý start a častá pomalá odezva, to jsou další neduhy tohoto kancelářského balíku. I přes zapnuté načítání OOo se star-

figuraci bylo mnohem svižnější). Nezbyvá než doufat, že vývojáři někdy zjistí, jak práci OOo zrychlit. Navíc v porovnání s MS Office zabírá spuštěný balík více operační paměti než všechny spuštěné aplikace z balíku MS Office. Proto je vhodné alespoň část peněz ušetřených za nákup softwaru časem investovat do hardwaru, který navíc využijete i v jiných aplikacích.

OTEVŘE SOUBORY DOC A XLS?

Odpověď zní ano, ale ne všechny. Tvůrci balíku si vzali velice tvrdý oříšek k rozlousknutí, tedy formáty DOC a XLS (MS Word a MS Excel). Microsoft bohužel přísně tají nativní formát ve svých dokumentech, proto nemůžeme mít vývojářům OpenOffice.org za zlé, že schopnosti zpracovat DOC a XLS nejsou nikterak dokonalé. „Obyčejné“ dokumenty a tabulky otevře OOo celkem bez problémů, dokonce i formátování sedí, na druhou stranu můžeme v OOo zapomenout na

Čeština ve formátu PDB (Palm eBook) není nijak oslnivá. I přesto můžeme exportovat do PDF.

tem systému (čili část balíku byla již předem načtena) byl (a bohužel stále je) samotný start jednotlivých částí opravdu neúnosně pomalý (spouštění MS Office na stejné kon-

zahasované soubory DOC a XLS. Pokud ale situaci otočíme, Microsoft se nesnaží svým zákazníkům, kteří draze platí za licence, implementovat do svých produktů podporu

→ formátů OOo a umožnit jim tak otevření dokumentů uložených v řádně zdokumentovaných formátech.

Alespoň že pro platformu Windows existují freewarové prohlížeče DOC, XLS a PPT od samotného Microsoftu, takže problémové dokumenty v nich můžeme zobrazit a případně jejich obsah přenést přes schránku do OpenOffice.

NOVÉ FORMÁTY

Přestože jsem výše kritizoval částečnou nekompatibilitu s formáty MS Office (za kterou vývojáři nemohou), zaslouží si nová verze OOo velkou jedničku za podporu velice rozšířených formátů, do kterých můžeme exportovat. Bohužel nic není bezchybné, a tak i v tomto směru musí vývojáři zapracovat.

Nyní máme v OpenOffice.org možnost vytvářet dokumenty PDF, prezentace a grafiku ve Flashi a elektronické knihy pro Palm-OS nebo WinCE.

UŽITEČNÉ ODKAZY

<http://www.openoffice.org> – oficiální stránky

<http://cs.openoffice.org> – stránky české verze

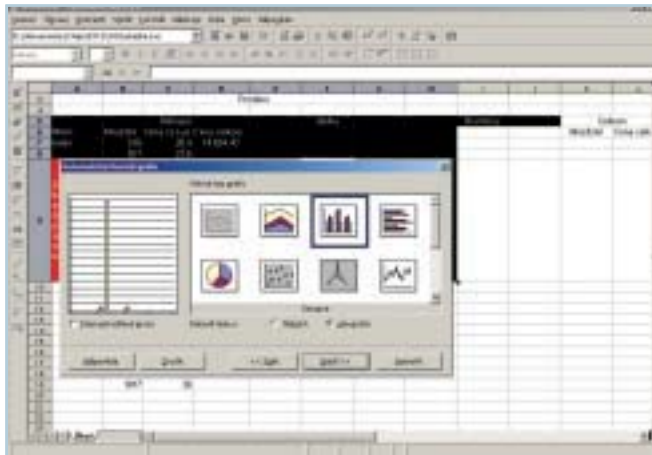
<http://cs.openoffice.org/faq.html>
– často kladené dotazy

<http://cs.openoffice.org/using.html>
– reference uživatelů

<ftp://ftp.linux.cz/pub/localization/OpenOffice.org>
– nejnovější verze

Podpora exportu do formátu PDF je zřejmě největším lákadlem nové verze a dá se říct, že je téměř bezchybná. Na druhou stranu ale některé uživatele zklame, neboť nevyužívá všech možností, které tento dnes již standardní formát pro výměnu elektronických dokumentů podporuje. Pro běžné použití při výměně dokumentů prostřednictvím

e-mailu je díky rozšířenosti prohlížečů tohoto formátu ideální, a to především z důvodu nemožnosti dodatečné editace a také díky tomu, že na všech podporovaných platformách vypadají PDF dokumenty identicky.

Ani grafy nejsou OpenOffice.org cizí. Ještě tak automaticky doplnit data do tabulky a budeme bez práce.

Druhým již zmíněným formátem je SWF, tedy Flash. Ihned ale musíme zapomenout na nějaké animace či jiné kvality tohoto formátu nejen pro elektronické prezentace na internetu. Právě v balíku OOo můžeme tento formát použít pouze pro export prezentací z OOo Impress nebo vektorové grafiky z OOo Draw. Pro oba účely je tento rozšířený formát vhodný, ovšem stejně jako v případě PDF je potřeba na exportu ještě zapracovat.

Posledními nově podporovanými formáty jsou elektronické knihy pro kapesní počítače. Čeští uživatelé zde ale přijdou zkrátka, neboť při konverzi se objevuje problém správné interpretace znaků s diakritikou. Na rozdíl od PDF a SWF dokáže OOo tyto soubory otevřít a editovat. Pro možnost využívat podpory PDB souborů je nutné mít nainstalovanou podporu Javy (verze pro Linux i Windows je v případě absence v počítači umístěna spolu s balíkem na CD).

PRO KOHO JE OOo URČEN?

Hlavní cílovou skupinou jsou především domácnosti a malé firmy, které mnohdy nemají dostatek peněz na nákup MS Office a ve většině případů tuto situaci řeší

nelegálním používáním. OOo tak dává elegantní možnost, jak získat plnohodnotný kancelářský balík za minimální cenu a přitom mít nainstalováno stále to nejnovější. Ve spojení s operačním systémem Linux je tak možné s minimálními náklady za software připravit plnohodnotné kancelářské prostředí, které dokáže ovládat téměř každý. V případě malých firem to může znamenat významné úspory.

■ ■ ■ Tomáš Milbach

OPENOFFICE.ORG

Open source kancelářský balík.

Info <http://cs.openoffice.org>

Velikost souboru 67 MB

Operační systém Win 95/NT a vyšší, Linux, Mac OS, Solaris

Cena freeware

PLACENÁ INZERCE

Světová jednička na trhu antivirů*:
"Vaše kompletní ochrana"
* v oblasti internetových bran

www.trendmicro-europe.com

Náš autorizovaný distributor www.dns.cz

Elektronická kancelář

Moderní kancelář si lze jen těžko představit bez výpočetní techniky s programovým vybavením, které pokrývá většinu činností administrativní agendy. Nemusí jít jen o psaní korespondence, ale i o archivaci dokumentů, e-mailování, faxování a plánování času. Stranou nezůstává ani jednoduchá úprava grafiky, příprava PDF dokumentů, internetových stránek a firemních prezentací.

Pro českého „kancelářského“ uživatele vykryštalizovaly následující možnosti – pro běžné nasazení jsou nyní k dispozici bezplatné balíky OpenOffice a 602PC SUITE, oba v úplně nových verzích, náročnější uživatelé sáhnou po placeném, ale celosvětově nejpoužívanějším balíku Microsoft Office. Zatímco společnost Software602 změnila k lepšímu svou licenční politiku, snížila cenu registrované verze a přidala další nástroje hlavně pro úpravu fotografií, OpenOffice přichází se zcela nekompromisním a bezplatným řešením, které nabízí robustní kancelář s úplnou lokalizací a podporou kontroly českého pravopisu. Další placené kanceláře, jako WordPerfect, StarOffice nebo Lotus SmartSuite, nemají na našem trhu vybudovanou tradici.

OPENOFFICE 1.1 CZ

112

OpenOffice je nová verze otevřeného projektu, vycházející z dnes již placeného StarOffice od firmy Sun. Díky skvělé práci českého lokalizačního týmu mohou domácí uživatelé nainstalovat zcela zdarma českou kancelář s podporou kontroly pravopisu. Součástí OO je dobrý nástroj na tvorbu PDF dokumentů. Rovněž kompatibilita s dokumenty MS Office je na vyšší úrovni než u tuzemského produktu 602PC SUITE.

Rubrika *Téma měsíce*

PDF – ZADARMO

108

Chcete poslat svůj dokument známému k vtištění a chcete, aby byl vtištěný dokument stejný jako ten ve vašem počítači? Nebo chcete dokument umístit pro náhled na internetu? Pak je formát PDF jistě vhodnou alternativou. Chip připravil test nástrojů, které dokáží připravit PDF dokumenty zcela zdarma nebo za cenu podstatně nižší než originální nástroje Adobe Acrobat.

Rubrika *Téma měsíce*

PHOTOSHOP ALBUM 2.0 SE

106

Společnost Adobe vypustila do světa freewareový nástroj pro práci s grafikou. Program je určen pro práci s obrazovými daty – k jejich základní úpravě pomocí několika nástrojů, k jejich třídění a k následné tvorbě slideshow. Projekce fotografií mohou být obohaceny například i o zvukový doprovod, který může podtrhnout emotivnost zážitku.

Rubrika *Zkuste si sami*

DIVX NA SVCD

150

Přestože ceny DVD vypalovaček rapidně klesají, stále je velmi mnoho uživatelů, kteří vlastní CD-RW mechaniku a kteří by své video chtěli přehrávat

na stolním přehrávači. Koneckonců jejich video často ani nemá potřebnou kvalitu použitelnou pro DVD média. S Chipem se podíváme, jak z DivX filmu nebo z původně domácího analogového videa v nižším rozlišení vytvoříme kvalitní SuperVideo CD disky pro stolní přehrávače.

Rubrika *Zkuste si sami*

TEST MP3 PŘEHŘÁVAČŮ

94

Hudbu bylo dříve možné poslouchat pouze z cívkového magnetofonu, z gramofonu

nebo z rádia. V současné době jsou k dispozici hudební minisystémy, MP3 přehrávače a počítače. Nejvhodnějším se postupem doby stal formát MP3, kterému může konkurovat jen uměle podporovaný formát WMA. Srovnávací test ukáže, které přehrávače nabídnou uživateli skutečně kvalitní poslech a luxusní služby.

Rubrika *Zkuste si sami*

TEST HELP EDITORŮ

116

Soubory s nápovědou obsahuje prakticky každý program. Ne každý uživatel se ale zamýšlí nad tím, že ve stejném formátu

SPECIÁLNÍ VERZE NA CHIP CD

Adobe Photoshop Album 2.0 SE

OpenOffice 1.1 CZ (na CD Ovladače)

602PC SUITE 4.0

Winamp 5

Moorhuhn X

SLEVY PRO ČTENÁŘE CHIPU

Xara Menu Maker v1

Snadná tvorba navigačních lišt a HTML menu nabídek.

Cena 934 Kč

Cena se slevou 800 Kč

MultiNetwork Manager 6.5

Správa síťového prostředí počítače (IP, brány, DHCP, DNS...).

Cena 1165 Kč

Cena se slevou 987 Kč

WinAce Plus 2.2

Kompresní program s plnou podporou formátů ACE apod.

Cena 1175 Kč

Cena se slevou 1007 Kč

Ceny jsou uvedeny s DPH. Více na CD v rubrice Software.

→ se dají vytvářet také nejrůznější elektronické knihy s možnostmi vyhledávání, propojením s internetovými stránkami apod. Chip připravil test nástrojů na přípravu helpů.

Rubrika Zkuste si sami

MOORHUHN X

Vlna čtenářských ohlasů, která se zvedla po uveřejnění třetího pokračování střelení slepic v minulém čísle, nás přiměla vrátit se k soutěži, jež proběhla v Chipu před dvěma lety – uspořádáme „moorhuhniádu“ pro čtenáře Chipu. Soutěžit se bude o půlroční předplatné Chipu s DVD a čtyři trička Chipu. Ani tentokrát se

slepice příliš neliší od svých kolegů z starších dílů, podstatně víc jich je však na zemi, kde tropí střelcům různé zlomyslnosti a znesnadňují získání bodů za své skalpy. Celá hra obsahuje spoustu nových vychytávek a bonusů, které se na výsledném skóre také výrazně podepisují. Hra tedy není jen stupidním střelením opeřenců; pro dosažení nejlepšího skóre a půlročního předplatného Chipu je potřeba použít i hlavu.

Rubrika Bonus

Tématem lednového Chip CD budou informace a informační systémy. V dohledné době by měla být k dispozici i nová verze elektronického telefonního seznamu Český telefon, a tak si jej představíme ve zkušební verzi. Protože příští Chip vychází již před Vánoce, stalo se dobrým zvykem, že druhý CD je věnován hrám – abyste přes svátky nenechali počítač přilížit v klidu.

AVG 6.0 Special Edition for Chip

Inicializační kód, který prodlužuje životnost antivíru 15. 1. 2003 a umožňuje jeho plnohodnotné funkce, je:

60-W11FXB-18394-CHP

Bližší informace hledejte na CD v rubrice Servis.

V případě nesnáží přinstalujte znovu AVG.

Pokud jste někdy navečer zaslechli za oknem podivné funění, vězte, že to byl Ježíšek, který celý utrmácený sbírá dopisy s vánočními přáními. Chcete-li dopřát radost sobě i nám, můžete si pod stromček nadělit předplatné Chipu s DVD, které bude od příštího roku vycházet v každém lichém čísle.

■ ■ ■ Za redakci Chip CD Martin Kučera a Vlastimil Bret.

CD OVLADAČE

Vývoj na poli počítačových komponent a ovládacích programů (ovladačů) je velice bouřlivý, a proto se snadno může stát, že ačkoliv je počítač půl roku starý, nepodává ekvivalentní výkon jako nový počítač ve stejné konfiguraci. Rozdíl je právě v ovladačích, které dokáží ze stejného hardwaru doslova vyždímat poslední špetky výkonu. A to je prostor pro individuální ladění výkonu a prostor pro CD Ovladače.

SumaNet pro Windows XP

Naše redakce již několik let spolupracuje s výrobcem počítačových sestav firmou Suma, která pro rubriku Servis na redakčním Chip CD zajišťuje výběr aktuálních ovladačů pro počítačové komponenty. Protože je potřeba výběr ovladačů neustále obnovovat a uvedení všech novinek daleko přesahuje možnosti CD, jsou aktuální soubory umístěny na serveru **SumaNet** (<http://drivers.sumanet.cz>), kde si každý může svůj ovladač najít a stáhnout. Na CD Ovladače naleznete nejnovější ovladače pro některé frekventovanější počítačové komponenty a periferie. Instalace nových ovladačů nemusí vždy znamenat zlepšení funkčnosti a zvýšení výkonu. Mnoho výrobců už má vhodnost ovladačů a příslušného hardwaru ošetřeno vstupním testem, ale není to pravidlem. Zejména aplikace ovladačů na nevhodný hardware může způsobit kolaps celého systému.

12
2003

CHIP CD 12/03
ELEKTRONICKÁ KANCELÁŘ

Chip CD

Elektronická kancelář

Spustit: Je-li aktivní funkce autonur, spustí se automaticky, jinak spusíte program chip.exe.
Další informace naleznete v souboru ctj.mne.txt.

<p>PLNÉ TEXTY</p> <p>Chip 11/03 (PDF, RTF, TXT), Chip 10/03 (fulltext).</p> <p>TÉMA MĚSÍCE</p> <p>60PC SUITE 4.0, OpenOffice 1.1 CZ, Test kancelářských balíků</p> <p>PDF – ZADARMO A KVALITNĚ</p> <p>Free Converter 1.0, Free Easy PDF, PDF Password Recovery, PDF2HTML, PrintPack 2002, pdf995 6.66, pdfFactory.</p> <p>KANCELÁŘSKÉ UTILITY</p> <p>AboutTime 4.8, Adresy 7.52, ATnotes 9.3, AV kalendář 2, Budík 1.08, Display STIX 1.3, eDocházka 1.3, EzPop 3.4, Email Remover 3, File Shredder, Kontakty 2.0, Task Plus 3.7.2.</p>	<p>SOFTWARE</p> <p>7Tools Partition Manager, Alto Memory Booster 5.51, A-Test 4.0, BadCopy Pro 3.72, Burn4Free V1.0.0.474, Ace Utilities 2.1.0, Easy Currency Converter, FileMaster 1.70, ICQ 2003a Pro, Intel Frequency ID Utility, Iran View 3.85, Messenger 6.1, Miranda IM 0.3.1, Music Alarm Clock 2.5, Now3D 1.24.35, nthClock 0.0.1, PC Inspector recovery 4.1, PocoMail 3.01 Build 1661, Popup-Killer 7.02, Power Defrag 3.01, Project Planner - PE 2.0, Recover My Files 2.25, WinZip 9 Beta, Registry Commander 1.02, SendFile, Symbol Commander 3.14, Systemix 2.0.0, Traffic Meter 1.0.8, Winace 2.5, WinRAR 3.20 CZ.</p> <p>SLUNEČNICE</p> <p>Analýza Šťasných 10, CD Ripper, Bandwidth Controller, CD Burner, Čestovatel, Čindový počty, Disk Cleaner, DupFiles, Download Express, Empty Folders, Generator náhodných skladeb, PC Inspector File Recovery, PhotoRenamer, WinLogic.</p>	<p>ZKUSTE SI SAMI</p> <p>Photoshop Album 2.0 SE, Frigate 3.20 Lite, Movix 0.8.1.</p> <p>DivX na SVCD</p> <p>Nero 6, AC3Filter 0.7b, FDSHOW, TPCEmc 2.521.</p> <p>TEST MP3 PŘEHRAVAČŮ</p> <p>Winamp 5.0 beta2 CZ, QCD 3.51 CZ, Domino, CoolPlayer, Apollo.</p> <p>TVOŘBA ELEKTRONICKÝCH KNIH</p> <p>Help Development Studio, Windows Help Designer 3.1, Help & Manual.</p> <p>SLEVNÝ SW PRO CHIP</p> <p>Xara Menu Maker v1, MultiNetwork Manager 6.5, WinAce Plus 2.2.</p> <p>SERVIS</p> <p>Mozilla 1.5, Iron Key 1.3, Spilltur 1.01, Microsoft update, Poslední viry, Antivirové updaty.</p> <p>PŘEZENTACE FIREM</p> <p>Web4U, Tiscali, Microton, Suma CZ.</p> <p>BONUS: Moorhuhniáda - soutěž, Hex: Červený Třpaslík, Tanky, Mario in Worlds Unknown 2</p>
---	--	---

Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, tel.: 225 018 566, chipcd@vogel.cz

Elektronická kancelář

Chip CD

12
2003

Tvorba elektronických knih

Elektronická nápověda

Soubory s nápovědou obsahuje prakticky každý program. Ne každý uživatel se ale zamýšlí nad tím, že ve stejném formátu se dají vytvářet také nejrůznější elektronické knihy s možnostmi vyhledávání, propojením s internetovými stránkami a podobně.

Je těžké samostatně vyrobit knihu? Není to tak jednoduché a rozhodně to nedokáže každý. Zato vytvořit elektronickou knihu dokáže prakticky každý uživatel, který je zběhlý v práci s textovými editory. Variantou elektronických knih jsou však také soubory „helpu“ neboli nápovědy ve formátech HLP a CHM, které obsahuje prakticky každý program. Podnikaví tvůrci programů dávno pochopili, že se na tom dá docela dobře vydělat, a vytvořili několik aplikací umožňujících vytvářet ve vizuálních prostředích nápovědy k programům. Počítačový lid se chopil příležitosti a následně se rozšířilo použití tradičních „nápovědových“ souborových formátů pro vytváření nejrůznějších elektronických knih, archivů časopisů a internetových prezentací.

Prakticky každý „help“ programu se skládá ze dvou částí: z vlastních stránek s informacemi a z obsahu. V HLP je obsah vytvo-

řen buď zvláštní aplikací, nebo ve formě odkazů na oddíly, v CHM souboru je obsah vsunut přímo do těla aplikace.

V tomto článku se podíváme na programy, které vytváří tuto elektronickou dokumentaci v systémech Windows Help (HLP) a HTML Help (CHM). Oba systémy kdysi přišly na svět ve společnosti Microsoft.

HELP EXPRESS

Tento program prezentují jeho autoři jako WYSIWYG editor pro vytváření souborů nápovědy formátu HLP ve vizuálním prostředí.

Společně s instalací tohoto programu vývojáři nabízejí také instalaci programu Microsoft Help Workshop: pro plnohodnotnou práci Help Expressu je totiž nezbytný soubor kompilátoru z uvedené aplikace.

Pro vytváření souboru nápovědy se v Help Expressu používají obyčejné RTF stránky, které se dají vytvořit v kterémkoli textovém

editoru. Připomeňme, že HLP dokument se skládá ze dvou částí – souboru obsahu (CNT) a aplikace, v jejichž oknech se budou zobrazovat informace (HPP).

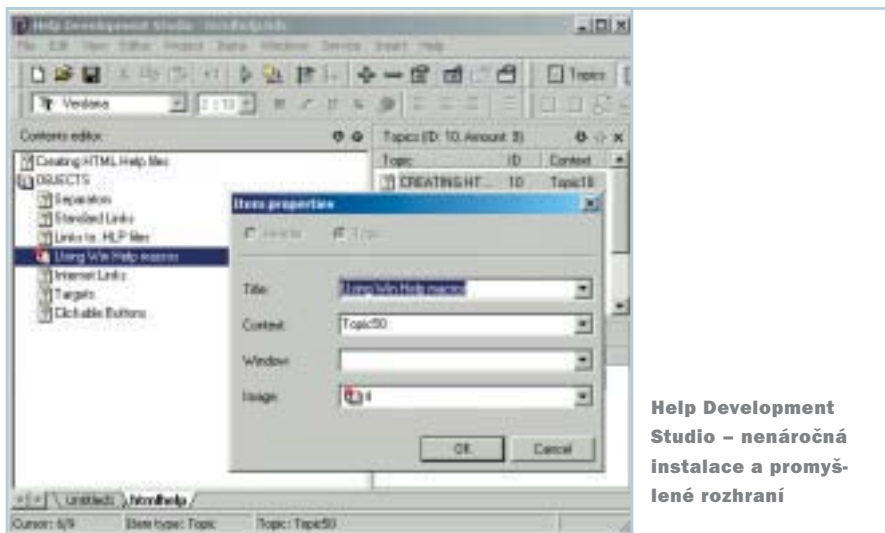
Hlavní okno programu je rozdělené na dvě části (což je charakteristické prakticky pro všechny aplikace této třídy): vpravo vidíme jakýsi textový editor, vlevo se nachází vytvářené stránky (v programu se každá taková stránka nazývá topic). Parametr *Topic 1* se bude defaultně zobrazovat jako záhlaví stránky, přičemž statická oblast (bez scrollingu) pro toto záhlaví zatím chybí. ➔

Help Express – výběr pro bohaté

→ Pro vytvoření oblasti záhlaví stačí zmáčknout tlačítko *Frames* na panelu nástrojů nebo vybrat shodný příkaz v menu *Topics*. Následně se na editované stránce objeví parametr `[frame|Your text here|/frame]`, kam se místo slov „Your text...“ napíše vlastní varianta záhlaví stránky.

Grafika ve formátu BMP se importuje do editované stránky pomocí tlačítka *Picture* nebo shodným příkazem v menu *Insert*, ale v projektu bude obrázek vyobrazen jako řádka, například `[Bitmap=X:_adresář s obrázky_6.bmp/]`. Tak tomu se tedy říká WYSIWYG!

Help Development Studio – nenáročná instalace a promyšlené rozhraní

Potom do pravé části okna přeneseme ze schránky informace pro první stránku helpu (slova *Topic 1* a *Your text here* můžete smazat), i když text se dá vkládat i ručně.

Tlačítko *Add* (ikonka se zeleným znakem plus) přidá potřebné množství stránek, které budou označeny čísly 1, 2, 3, 4 atd. Když označíme potřebný „topic“ a zvolíme příkaz *Options* v menu *Topics*, můžeme zapsat do příslušných políček název stránky a klíčová slova, oddělená čárkou, pomocí kterých je možné použít rychlé vyhledávání na záložce *Index* budoucího helpu.

Soubor obsahu se vytváří následovně: Nebude-li mít vytvářený oddíl vložené stránky, pak pomocí ikonky se znakem otazníku, která je umístěna v levé dolní části hlavního okna, přidáme první položku obsahu (*New Link*). Pro vytvoření základního oddílu, který bude obsahovat vložené stránky, použijeme tlačítko se znakem fialové knihy. Vytvořené položky souboru obsahu lze přejmenovat po dvojitém kliknutí na název oddílu.

Nezapomeňme určit, která stránka se otevře při kliknutí na kteroukoli položku →

EDITOR NÁPOVĚDY ZDARMA

DÁREK OD MICROSOFTU

Společnost Microsoft nabízí zdarma dva produkty pro vytváření souborů nápovědy a elektronických knih: Help Workshop (<ftp://ftp.microsoft.com/Softlib/MSLFILES/hcwssetup.EXE>; 1,5MB) a HTML Help Workshop (<http://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=14188>; 3,4MB). Pomocí prvního se dají kompilovat dokumenty do HLP formátu, druhý program má na výstupu CHM aplikaci. Je zřejmé, že kvůli spleťmu rozhraní těchto utilit asi vzniklo mínění o složitosti vytváření nápovědy. Skutečně, pro vytvoření CHM souboru je nutný komplet HTML stránek a jejich vytvoření představuje nepřekonatelnou

překážku pro většinu uživatelů. A Help Workshop představuje program, u kterého strávíte dlouhou dobu, než práci s ním plně pochopíte a zvyknete si na ni. Ale hlavní předností uvedených aplikací jsou soubory kompilátorů, které se používají pro skládání hotových souborů nápovědy: ve složce programu Help Workshop se nalézá soubor `hcrtf.exe`, který generuje HLP soubory, a v adresáři HTML HELP Workshop je kompilátor `hhc.exe`, díky kterému se na světě objevují CHM soubory. Všechny aplikace v našem přehledu používají tyto kompilátory pro svoji práci.

**PROFESIONÁLNÍ
DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE.
NYNÍ JIŽ NEJENOM
PRO PROFESIONÁLY.**

Představujeme vám fotoaparát EOS 300D s 6,3 megapixelovým snímačem Canon CMOS a vysoce výkonným procesorem DIGIC. Tato digitální jednooká zrcadlovka nabízí široké možnosti pro uplatnění tvůrčích schopností – včetně režimu Portrét, který rozostří pozadí, a nechtěně objekty tak nebudou na vašem snímku působit rušivě. Je plně kompatibilní se všemi objektivy Canon EF a s kýmkoli, komu neschází instinkt fotografa. Další informace o tomto novém produktu z oblasti jednookých zrcadlovek získáte na www.canon.cz

you can
Canon

→ obsahu: tlačítko se znakem odkazu pomůže vybrat potřebný oddíl v seznamu „Topic“ v okně *Item Link*.

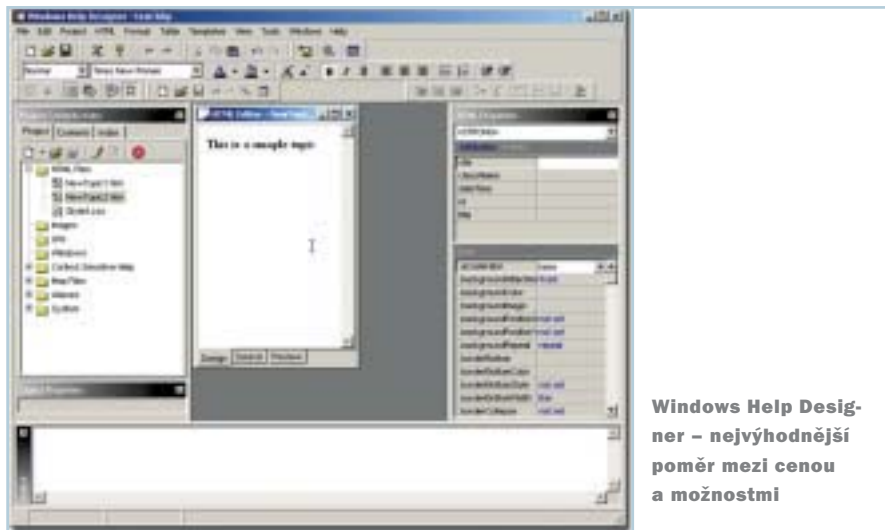
Pro kompilaci projektu do HLP formátu stačí vybrat příkaz *Compile* v menu *Project* nebo zmáčknout klávesu F9. Složku pro uložení HLP souboru můžete zadat

Nové oddíly se přidávají pomocí tlačítka *Add Topic* nebo pomocí shodného příkazu v menu *Topics*. Stejným způsobem se pomocí příslušných tlačítek nebo příkazů menu oddíly odstraňují (*RemoveTopic*) nebo se posouvají nahoru a dolů podle cíle, který si vytvořil tvůrce nápovědy.

a také PNG – pro systémy HTML Help (CHM). Navíc můžeme do stránky projektu umístit AVI soubor (tlačítko *Video* nebo stejnojmenný příkaz v menu *Insert*).

Při vytváření nadpisu stačí napsat jeho název, protože role tohoto prvku spočívá v zobrazení těch oddílů, které jsme vytvořili. Přidání oddílů se provádí buď pomocí uvedeného tlačítka, nebo (pozor!) dvojitým kliknutím na příslušný oddíl v pravé části editoru obsahu. V prvním případě budeme muset vybrat potřebný parametr (ID oddílu) v nabízeném seznamu *Context* a do políčka *Title* buď zapsat to, co se nám líbí, anebo zachovat defaultní název oddílu – je to prkotina, ale příjemná věčička.

Před kompilací bude dobré předběžně nápovědu prohlédnout, menu *Project – Run Help File*. Kompletace projektu se provádí pomocí příkazu *Project – Compile Help File* nebo tlačítkem *Compile*. V případě přítomnosti příslušného plug-inu (je možné jej nahrát ze stránek autorů) se dá konvertovat jeden typ projektu do druhého (WinHelp do HTML Help a naopak).

v menu *Project – Options – Compilations – Compile help to*.

Poměrně aktuální a užitečný bude parametr *Compress* na stejné záložce: v tomto případě je kompilátor schopen zmenšit velikost vytvářené nápovědy, i kvůli komprimaci objemné BMP grafiky.

HELP DEVELOPMENT STUDIO

Současná zkušební verze Help Development Studio, kterou je možné stáhnout z webu vývojáře, má číslo 1.81. Jedná se sice o dílo ruských vývojářů, prostředí aplikace je ale čistě anglické. Češtinu (od autora Romana Hnědkovského) lze zatím najít pouze k verzi 1.71, ale vzhledem ke snadné implementaci dalších jazyků se jí asi brzy dočkáme i pro nejnovější verzi.

Při spuštění programu je uživateli nabídnuto vytvoření projektu buď pro formát WinHelp, nebo pro HTML Help. Po skončení instalačního procesu začne program na přání uživatele skenovat systém, aby se pokusil najít výše uvedené soubory – kompilátory.

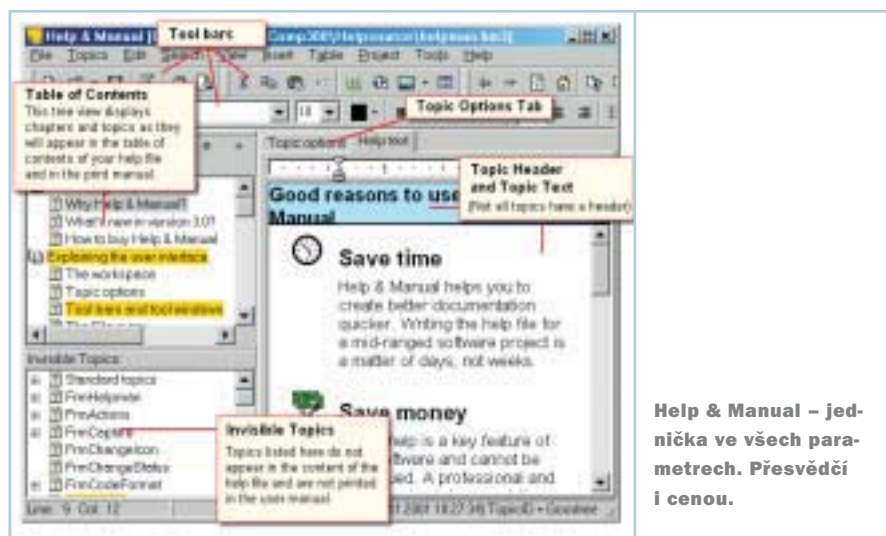
Program umí vytvářet nejen soubory ve formátech HLP, CHM, ale i on-line help: poslední uvedený formát je nápovědou ve formě strukturovaného systému HTML stránek (pro vytvoření on-line helpu je nutné nainstalovat dodatečný plug-in). Zajímavá zvláštnost tohoto programu spočívá v možnosti současné práce s několika projekty, které jsou zobrazeny jako záložky ve spodní části okna aplikace.

Při vytvoření nového oddílu (topic) se do příslušných polí okna zapíše název oddílu a klíčové slovo pro budoucí vyhledávací systémy. Každému oddílu se defaultně přiřadí pořadové číslo (ID), počínaje 10: následující oddíly budou mít čísla 20, 30, 40 atd., pokud je ovšem nebudete chtít z nějakého důvodu změnit v okně *Topic Properties*.

Zcela jistě je to velmi pohodlné – vytvoříme nový oddíl, zapíšeme jeho parametry

WINDOWS HELP DESIGNER

Nebudou liché naděje na program, který má distribuční soubor devětkrát větší než předcházející programy? V určité míře všechna čest společnosti Visagesoft, která se vývojem tohoto programu zabývala. Tento tvůrce je skutečný WYSIWYG – aplikace pro vytváření a zpracování systémů nápovědy ve formátech HLP, CHM a PDF. Zkušený uživatel, který je obezná-

a v levé části, tam, kde se nalézá textový editor, píšeme potřebný text nebo vložíme připravený kousek textu ze schránky.

Import grafiky je možný ve formátech BMP a SHG (pro vytvoření souborů HLP)

men s jazykem XML, může, bude-li chtít, zkompilovat tzv. Java Help. Před začátkem práce je dobré zkontrolovat cesty k souborům kompilátorů: *Tools – Options – Compilers/Viewers*. Při vytváření HLP

→ projektu zcela jistě vznikne potřeba přizpůsobit hlavičku – zde vám přijde na pomoc tlačítko *Toggle non scroll area on/off*. Grafika, importovaná na stránky projektu (*Insert – Picture*), se zobrazuje tak, „jak je“; použitelné formáty jsou BMP, JPEG, GIF, EMF, WMF a SHG (komprimované formáty se automaticky konvertují do BMP). Vývojáři nezapomněli ani na soubory s videosekvencemi (*Insert – Video for Windows*).

Nové oddíly a stránky se pohodlněji přidávají pomocí příkazů kontextového menu tak, že kliknete na políčko *Contents – Index Keywords*. Mimochodem, obdobné příkazy jsou přístupné i v menu *Topics* a uvedené políčko je možné vypnout kvůli úspoře volného místa.

Ostatní způsoby práce jsou obdobné těm, které se používají v již uvedených programech. Ke kompilaci projektu se používá tlačítko *Compile to se seznamem*, ve kterém se vybere požadovaný formát elektronické knihy. To samé udělá i shodný příkaz v menu *Project*.

Vzhled vytvářeného PDF dokumentu nám udělal radost.

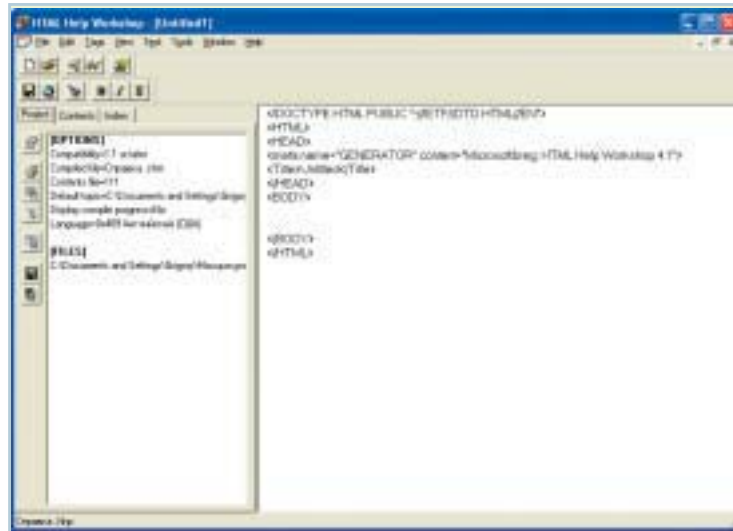
ve 32bitovém prostředí i v případě absence prohlížeče.

Program má vestavěnou kontrolu pravopisu, která rozumí české gramatice, pokud je přístupný soubor se slovníkem (ten naleznete na www.addictivesoftware.com/bin/dicts/czech.zip).

Před začátkem práce program nabídne vytvoření nového projektu nápovědy nebo načtení existujících souborů nápo-

pomocí jednoho ze tří příkazů ze skupiny *Change item* kontextového menu:

- *Topic Status* – v závislosti na stupni připravenosti oddílu (pokud jsme se rozhodli vytvořit veliký projekt, zcela určitě budeme nuceni provádět změny v oddílech) je možné označit zvolený oddíl jedním ze čtyř parametrů. V tomto případě pak bude zřejmé, k jakému „topic“ se obrátit kvůli dodatkům a korekcím.

HTML Help Workshop
– editor
zdarma od
Microsoftu. Jeho
rozhraní
příliš
lákavě
nevypadá.

HELP & MANUAL

Cena tohoto programu je poměrně vysoká, ovšem z globálního hlediska aplikace za ty peníze stojí. Help & Manual je skutečný WYSIWYG editor pro vytváření souborů nápovědy ve formátech HLP, CHM, PDF, Word Help, Browser Based Help, a dokonce umí kompilovat i elektronické knihy ve formátu EXE (MultiMedia Help), jejichž rozhraní velmi připomíná CHM soubor. Takový soubor se dá navíc použít

vždy ve formátech HLP a CHM (*Import an...*) – přitom bude soubor nápovědy dekompilován a „rozložen na kousičky“. Jestliže máte někde rozpracovaný projekt ve formátu HPJ, bude se také hodit. Samozřejmě že vývojáři nezapomněli ani na import RTF dokumentu, vytvořeného ve Wordu.

V sekci *Table of Contents* můžete okamžitě editovat název dosud jediného oddílu

- *Icon* – a zde je prostor pro fantazii: ke každé stránce se dá přiřadit jedna z více než čtyřiceti ikon, které budou zobrazeny v souboru HLP obsahu nápovědy nebo v levé části CHM souboru.

- *Edit Caption* – změna názvu oddílu: co chceme, to i napíšeme.

Je dobré dát pozor zvláště na parametry projektu: *Project – Project Properties*, kde je uložena spousta nastavení pro

PLACENÁ INZERCE

www.execd.cz
Internetový a zásilkový prodej CD-ROM

SCHIZM 5xCD 999,-Kč

Nyní máš možnost účastnit se velkého dobrodružství. Píše se rok 2083. Před deseti měsíci přistáli první lidé na Argilus. Objevíli města, průmyslové instalace, ale vše bylo opuštěné. Pootevřené dveře, nedokončená jídla, stále pracující neobvyklá zařízení, ale žádní obyvatelé. Bylo to jako objev Mary Celeste v planetárním měřítku. Živé lodě, létající města, fascinující tajemství. Byly vyslány vědecké skupiny, vybudovány vědecké báze. O čtyři měsíce později k nim byla vyslána Tvá zásobovací loď.

REAH 6xCD 999,-Kč

Staň se zvědavým reportérem, který se nečekaně dostal do situace, která od něj vyžadovala o hodně více než co se očekává od jeho profese. Prozkoumej osudy vědecké kolonie, která je založena v alternativním světě planety Reah. Odhal, kdo skutečně ovládá tento svět. Poznej vědce a neuvěřitelné obyvatelé tajemných měst. Pokus se ovlivnit jejich osud. **Utkej se s neznámým...** Reah nabízí hráčům vynikající sestavu logických hádanek v návaznosti na stroje a předměty, s odpovídajícím stupněm obtížnosti pro nezkušené a pro pokročilé hráče v tomto druhu her.

Architekt Vašeho bydlení 3D 1799,-Kč

Program na projektování domů a interiérů. Svým jednoduchým a intuitivním ovládním vám umožní velmi rychle realizovat vaše představy a poté si je prohlédnout ve fotorealistickém zobrazení. Vytvořte s jeho pomocí dům svých snů. Program Architekt Vašeho bydlení 3D nabízí databázi s velkým množstvím jednotlivých prvků. Databázi je možné dále rozšiřovat. U většiny je možná jejich další editace.

699,-

549,-

549,-

plná nabídka na www.execd.cz

Objednávky přijímáme na adrese:
EXECD s.r.o., Čelákovice - Záluží 117, 250 88 Čelákovice
 tel.: 326 995 930; fax: 326 995 907; e-mail: info@execd.cz

→ každý formát. Vývojáři nebyli skoupí dokonce ani na utility – konstruktor pro PDF help: *Tools – Print Manual Designer*.

Konečná kompletace projektu se provádí příkazem *Make Help File and Run* v menu *File* nebo (což je mnohem pohodlnější) pomocí vloženého menu na tlačítku se shodným názvem na panelu nástrojů – stačí vybrat požadovaný formát. Defaultně se elektronická kniha ukládá do stejného adresáře, ve kterém je uložen projekt.

ZÁVĚR

Hlavním kritériem při výběru toho či onoho programu je bezesporu uživatelův cíl a míra jeho kvalifikace. Těm neortodoxnějším čtenářům, kteří umí psát makra, můžeme doporučit *Help Express*.

Pro vytvoření elektronické knihy v HLP nebo CHM formátu zcela postačuje *Help Development Studio*; je pravda, že je zde zapotřebí jistá abstrakce konkrétního zobrazení určitých prvků (například grafiky). *Windows Help Designer* má při shodné ceně poněkud více možností, což mimochodem nemůže udivit při takové velikosti distribučního souboru.

Ale kompilace nejpohodlnější varianty elektronických knih do EXE formátu je možná pouze při práci s programem *Help & Manual*, jehož cena je schopna odstrašit kohokoli.

A ještě jeden nemálo důležitý okamžik. Asi nemá příliš smysl požívat si a používat uvedené programy pouze k tvorbě PDF souborů. Existuje celá řada aplikací, které jsou mnohem menší a levnější a které vám PDF vytvoří mnohem pohodlněji.

■ ■ ■ Jevgenij Javorskych

PLACENÁ INZERCE

server housing
Casablanca INT

Server housing je služba - umístění Vašeho reálného serveru do sítě Casablanca INT.

Výhodou je především rychlost, vlastní datový přenos, dále pak nezávislost MailServeru, WebServeru a spuštění CGI-scriptů. Další výhodou našeho Housing Centra je možnost pronájmu PC s nainstalovaným OS LINUX RedHat, a to bez instalačního poplatku.

Casablanca Housing Centrum se nachází v budově Stimbuding v Praze 3, Vinohradská 184, 50 metrů od metra "A" Želivského, s nepřetržitým přístupem 24 hodin denně.

K dispozici jsou samostatně uzamykatelné boxy v plně klimatizované místnosti.

Casablanca Housing Centrum má zálohované napájení (2 nezávislé přípojky na dva pražské obvody, automaticky spustitelný diesel generátor a UPS).

IP TRANZIT	1000+100 Mbps
NIX.CZ	1000+100+100 Mbps
SIX.SK	34 Mbps (100+100 Mbps SIX.SK)

Cena připojení - měsíční provoz

server single (1)	2000,- Kč
server single pronajatý (1)*	3000,- Kč
server farm (3-5)	5000,- Kč
server RACK	10000,- Kč
zřízení	0,- Kč

* v ceně je pronájem PC s nainstalovaným OS LINUX RedHat

volejte ihned a zdarma 800 31 31 30
www.serverhousing.cz

POPISOVANÉ PROGRAMY

HELP EXPRESS 3.0

- + poměrně malá velikost distribučního souboru
- + dobrá úroveň komprimace kompilovaného souboru
- nepohodlný při importu grafiky
- není možné vytvářet hypertextové odkazy
- častá nutnost psát makra ručně
- vytváření souborů pouze formátu HLP

Vývojář Chainware Software Development

Stránky vývojáře www.chainware.com

Podmínky šíření shareware

Cena 149 USD

Velikost distribučního souboru 1,12 MB

Operační systém Windows

HELP DEVELOPMENT STUDIO

- + vytváření souborů nápovědy v několika formátech
- + výborně propracované rozhraní
- + nejlepší poměr cena/výkon
- + bohatý komplet vestavěných maker

Vývojář Divcom Software

Stránky vývojáře www.divcomsoft.com/helpstd

Podmínky šíření shareware

Cena 80 USD

Velikost distribučního souboru 1,1 MB

Operační systém Windows

WINDOWS HELP DESIGNER 3.1 (WINHELP EDITION)

- + velké možnosti za rozumnou cenu
- + podpora několika formátů elektronických knih
- vyžaduje instalaci souborů kompilátorů

Vývojář Visagesoft

Stránky vývojáře www.visagesoft.com

Podmínky šíření shareware

Cena 79 USD s 30denní technickou podporou
129 USD s neomezenou technickou podporou

Velikost distribučního souboru 8,9 MB

Operační systém Windows

HELP & MANUAL

- + přívětivé rozhraní
- + bohatý výběr parametrů a nastavení projektu
- + vestavěný „konstruktér“ pro PDF dokumenty
- vysoká cena

Vývojář EC Software

Stránky vývojáře www.helpandmanual.com

Podmínky šíření shareware

Cena 389 USD

Velikost distribučního souboru 13 MB

Operační systém Windows

inzerce

Adobe Acrobat 6.0 Professional CZ

Žonglování s dokumenty po česku

V Chipu 9/03 jsme přinesli recenzi šesté verze známého programu Adobe Acrobat, kterou firma Adobe vydala při příležitosti desátého výročí vzniku produktu Acrobat a s ním svázaného formátu popisu stránek PDF. Dnes si krátce představíme českou verzi.

Nová verze Acrobatu je zaměřena zejména na elektronickou formu prezentace a zpracování dokumentů a nově také na profesionální předtiskovou přípravu. Novinky této verze, které jsou závislé na kvalitě lokalizace, probereme až v dalších odstavcích. Z ostatních novinek bych rád připomenul nové uživatelské rozhraní, které je graficky mnohem bohatší a výraznější, ale hlavně značně pružnější, umožňuje velmi široké přizpůsobení zvyklostem uživatele. Přesto se přiznám, že jsem si na ně zpočátku těžko zvykal – je-li to dáno zvykem na starší řešení, nebo ještě ne zcela dotaženým řešením novým, je otázkou značně subjektivní. Velmi užitečná je také podpora týmové práce při recenzích či korekturách elektronických PDF dokumentů. Prostřednictvím e-mailu nebo webu lze skupinovou práci zadávat, řídit a kontrolovat až do vytvoření společného výstupu. Zdokonaleny byly i nástroje pro navigaci v prohlížených stránkách, pro měření, rozvržení, změny měřítko zobrazení dokumentu a další.

Program Adobe Acrobat se během svého desetiletého vývoje vyvinul do tak komplexní-

ho produktu s mnoha funkcemi a s mnoha různými způsoby využití, že se jeho výrobce rozhodl vytvořit ucelenou řadu produktů rodiny Acrobat s různým zaměřením a v různých „váhových kategoriích“. Nejlepší představu o jejich vlastnostech asi podá uvedená tabulka, převzatá z materiálu firmy Adobe.

Pokud se týče cen, Adobe Reader (pozor, už ne Adobe Acrobat Reader!) je freeware, varianta Standard stojí 10 130 Kč a nejsilnější Professional 15 350 Kč včetně DPH. Varianta Elements je určena pro hromadné použití ve velkých organizacích a prodává se podle licenční dohody v množství minimálně 1000 licencí.

ŠESTKA ČESKY

Zanedlouho po uvedení nové verze Acrobatu byla k dispozici verze CE, uzpůsobená ke spolupráci se středoevropskými jazyky, a také verze CZ (pro varianty Standard a Professional), která má české uživatelské prostředí i kompletní českou nápovědu a elektronickou dokumentaci. Pokud mohu posoudit (samozřejmě jsem nemohl pročit

každou větu dokumentace), je překlad proveden pečlivě a konzistentně, narazil jsem jen na pár drobných chybiček.

U lokalizované české verze je důležité hlavně to, jak zdařilé jsou funkce, které jsou závislé na používání českého jazyka a písma. Podmínkou spolehlivého provádění většiny těchto funkcí je, aby zpracovávané PDF dokumenty byly vytvářeny z korektních, tedy správně lokalizovaných českých fontů (písem). Jako základ pro alespoň jednoduché vytváření korektních „českých“ PDF dokumentů jsou společně s programem dodávány dvě sady fontů, MinionPro a MyriadPro, obě ve čtyřech řezech: Regular, Italic, Bold a BoldItalic. Samozřejmě lze pracovat i s jinými fonty, které uživatel vlastní.

Funkce „jednotlačítkové“ tvorby dokumentů PDF z aplikací MS Office i z webu jsou bezproblémové, uspokojivě pracuje také převod z technických aplikací. Užitečná je i možnost vytváření jediného PDF dokumentu z několika různých zdrojů. Stejně hladká je i práce s elektronickými formuláři a s problémy jsem se nesešel ani při retušování textu v českých PDF dokumentech. Češtinu lze samozřejmě používat i v korektorských poznámkách, zde však dobrý dojem kalí stará známá potíž se samovolným přepínáním české klávesnice na anglickou.

K důležitým funkcím, jež jsou závislé na lokalizaci abecedy, patří také fulltextové pro-

Funkce jednotlivých variant programů rodiny Adobe Acrobat	Adobe Reader	Acrobat Elements	Acrobat 6.0 Standard CZ	Acrobat 6.0 Professional CZ
Zobrazování a tisk souborů Adobe PDF	•	•	•	•
Tvorba souborů Adobe PDF z aplikací MS Office jedním klepnutím		•	•	•
Ochrana dokumentů 128bitovým šifrováním a heslem		•	•	•
Nástroje pro recenze a komentáře			•	•
Slučování dokumentů z různých aplikací do jediného souboru PDF			•	•
Tvorba PDF z aplikací Visio, PowerPoint a AutoCAD jedním klepnutím				•
Tvorba elektronických formulářů				•
Podpora dokumentových vrstev v technických výkresech				•
Nástroje pro tisk, zobrazování a navigaci ve velkoformátových dokumentech				•
Nástroje pro kontrolu před tiskem (pro tiskovou produkci)				•

ADOBE ACROBAT 6.0 PROFESSIONAL CZ

SYSTÉM PRO PRÁCI S ELEKTRONICKÝMI DOKUMENTY VE FORMÁTU PDF V ČESKÉM JAZYCE.

Minimální požadavky:

PC: Pentium, 64 MB RAM, 245 MB na HD, CD-ROM, grafika 1024 × 768, Windows NT 4.0 SP 6/2000 SP2/XP

Mac: G3, 64 MB RAM, 405 MB na HD, CD-ROM, grafika 1024 × 768, Mac OS X 10.2.2

Výrobce: Adobe Systems, San Jose, CA, USA

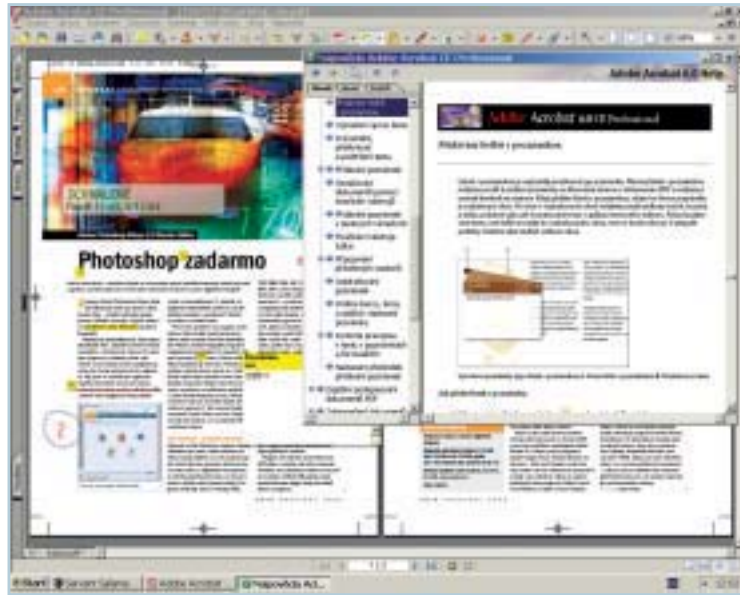
Poskytl: Adobe Systems ČR, Praha

Cena: 15 350 Kč včetně DPH (verze Standard 10 130 Kč)

➔ hledávání dokumentů. To lze provádět buď v jednom dokumentu, nebo najednou v celé sadě PDF dokumentů, a to dokumentů umístěných na lokální počítači, na síti, nebo dokonce i na internetu. Přitom lze vyhledávat buď přímo bez přípravy, nebo raději na předem indexovaných dokumentech – vyhledávání je pak komfortnější a podstatně rychlejší. V nové verzi Professional je na rozdíl od verze předchozí funkce indexování integrována přímo v samotném Acrobatu, takže každý oprávněný uživatel produktu může vytvářet a volně šířit indexové soubory. To je významná novinka, protože zpřístupňuje rychlé indexové vyhledávání i uživatelům „slabších“ variant programu (např. Adobe Reader), kterým pak stačí, když spolu s daty v PDF souborech dostanou i příslušný indexový soubor. Škoda jen, že se vyhledávání nedokáže vypořádat i s hledáním ne úplně přesně zadaných výrazů, ale za to do značné míry může košatost naší mateřštiny.

ZÁVĚREM

Celkově byl můj dojem z nové verze Acrobatu i z jeho české lokalizace příznivý. Ne-

**Uživatel-
ské roz-
hraní loka-
lizované
verze pro-
gramu
Adobe
Acrobat
6.0 Profes-
sional CZ**

příjemná je značná velikost programu, ale ta odpovídá množství funkcí, které testovaná verze Professional poskytuje. Trochu mne také mrzely nedotažené drobnosti, ale to je bohužel dnes už zcela běžné a bohužel to nejzřetelněji vidíme právě na těch nejvíce používaných programech. Programy

jsou totiž stále složitější a v tvrdé konkurenci jsou výrobci přímo tlačeni k tomu, aby nové verze uváděli v co nejvyšší frekvenci. Protože doba nutná na řádné vyzkoušení všech funkcí programu roste exponenciálně se složitostí programu, je důsledek zřejmý.

■ ■ ■ Josef Chládek

PLACENÁ INZERCE

Tahák
znáte z
nova
v 6:55 ve Snídani s Novou

**SUPER
PROGRAM**

Počítejte s námi...

Rádi byste rozuměli zprávám nebo filmům a písničkám v angličtině?

Víte, co znamená „BTW“ nebo „CU“ v anglickém textu?

Do you know how to write an English e-mail?

Další zajímavosti, o kterých si myslíte, že je víte nebo nevíte, najdete v produktech LANGMaster Learning Anywhere.

Unikátní kolekce pro výuku cizích jazyků pro všechny věkové kategorie a jazykové úrovně.

LANGMaster Angličtina
ELEMENTS - kurzy a slovník

Objednávky a informace:
LANGMaster International, s.r.o., Branická 107, 147 00 Praha 4
tel.: 244 460 807, 800 22 1111, fax: 244 463 411, sales@langmaster.cz
www.langmaster.cz

LANGMaster
BRÁNA VĚDĚNÍ
www.branavedeni.cz

BodyPaint 3D Release 2

Třetí rozměr malířství

Kdysi jsem se svou přítelkyní rozmlouval o Michelangelově soše *Sejmutí z kříže*, která je v *Milánské pevnosti*, a rozebírali jsme úděl tohoto fenomenálního umělce, který nenáviděl malbu, a přesto se jí musel stále věnovat. A tak mne napadá, zda by jej bavilo používání 3D programu, v němž by mohl nejen vytvářet virtuální „sochy“, ale i aplikovat na ně malbu. A pro tu malbu na virtuální sochy, aby obživly, by mohli používat *BodyPaint 3D*.

V minulém Chipu jsme se věnovali *Cinema 4D* a přitom jsme si slíbili, že se blíže seznámíme i s modulem pro texturování, s *BodyPaintem 3D*. *BodyPaint* však není jen modulem *Cinema 4D*, ale je k dispozici též pro programy *3ds max*, *LightWave* a *Maya*. V našem článku se tedy budeme věnovat modulu pro *Cinema 4D*, ale veškeré funkční charakteristiky jsou pro všechny platformové mutace shodné.

BODYPAINT

Úvodem bych asi měl přesně specifikovat, k čemu *BodyPaint* slouží. Stručně řečeno, slouží ke správě UV map a k vytváření povrchů (textur) na objektech, přičemž obě tyto oblasti jsou stejně důležité. Nejdříve ale trochu o terminologii. Naprostá většina 3D počítačových modelů je, jak známo, aproximována polygony (ploškami vytyčenými mezi sítí bodů). Chceme-li na povrch takového

pokryt texturou, která je promítána jakoby z rovinného „filmu“ nebo z povrchu koule, krychle atd. Bude-li objekt kulový, samozřejmě použijeme sférickou projekci, u krychle krychlovou. Ale co když budeme chtít otexturovat nějaký složitý objekt, například detailně vymodelovaný sportovní vůz či lidský obličej? Pak musíme před vytvářením samotné textury vytvořit UV mapu – ta se skládá z polygonů objektu, které jsou rozloženy do roviny. A to není vždy snadné. Například při tvorbě UV mapy lebky s množstvím záhybů a výrůstků je důležitá co největší spojitost rozvinuté plochy – jednotlivé části mapy by tedy neměly být roztrhané, ale spojitě. A to je často poměrně složité. To je první část procesu, k němuž je *BodyPaint* určen.

Druhou částí procesu je nanášení povrchu, tedy jakési virtuální lakýrnickví. Kvalita povrchu není určena jen kvalitně připravenými materiály, tzn. použitými obrázky, štětky, filtry

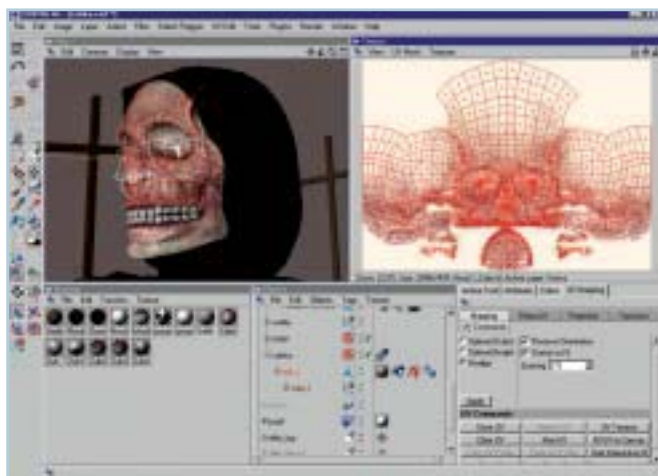
zvlášť mimo kostru vozu, je téměř jisté, že po sestavení dílů na sebe obrazce nebudou navazovat. Stejně je to s UV mapou.

Protože je tvůrčí proces takto rozdělen na dvě základní fáze, připravili programátoři Maxonu pro práci v *BodyPaintu* (v modulové verzi pro *Cinema 4D*) dvě základní prostředí. A jelikož jsou tato prostředí vzhledem k činnostem navržena velmi reprezentativně, budeme se těchto prostředí při popisu modulu držet (prostředí se dají v programu samozřejmě upravovat podle libosti). Prvé popisované prostředí je určeno pro editaci UV mapy a druhé pro nanášení povrchu.

ROZHRANÍ PRO ÚPRAVU UV MAPY

Jak je zřejmé z obrázku, je v hlavní liště pěkná řádka menu, která reprezentují hlavní nástroje programu – již to naznačuje, že nejde o pouhý „vývar“ *Cinema 4D*, ale o samostatný „dospělý“ produkt. Nástroje umožňují klasické výběrové operace bitmapových obrázků: editaci velikosti obrázku, aplikaci filtrů (lze načítat filtry z *Photoshopu*), správu polohy vrstev, ovládání výběrových masek, editaci UV atd. Úplný výčet by byl poměrně dlouhý, ale většina příkazů je přístupná i jinými procesy během samotné tvorby. O těch hlavních se zmíníme při popisu základních nástrojů a funkcí programu.

Na levé straně uživatelského rozhraní jsou základní nástroje (ty jsou také v menu *Tools | Paint Tools*). Mezi běžnými nástroji typu *Zpět* a *Opakovat* je také jakýsi pomocník pro vytváření nového materiálu a pro

Pracovní prostředí pro editaci UV mapy. Použit byl příklad tvarově složitého modelu lidské lebky.

objektu použít jako „materiál“ nějaký obrázek neboli texturu, nastavíme vhodným způsobem promítání textury na objekt. Toto promítání je bez využití UV mapy prakticky proveditelné pouze v jednoduchých geometrických tvarech, takže můžeme objekt

atd., ale také kvalitou UV mapy. Bude-li UV mapa nedokonalá, bude i samotné texturování velmi obtížné. Můžeme si to opět přiblížit na zmíněném lakýrnickví. Kdyby měl lakýrník nastříkat na celý povrch automobilu nějaký složitý motiv a přitom měl každý díl karoserie

BODYPAINT 3D RELEASE 2

3D kreslicí a texturovací program.

Minimální požadavky

Mac PowerPC 400 MHz, 64 MB RAM, grafika 1024 x 768, Mac OS X 10.1

PC Intel Celeron nebo AMD Duron 400 MHz, 128 MB RAM, Windows 9x/Me/2000/NT4/XP

Výrobce Maxon Computer, Friedrichsdorf, Německo

Poskytl Digital Media, Olomouc

Cena 24 628 Kč včetně DPH

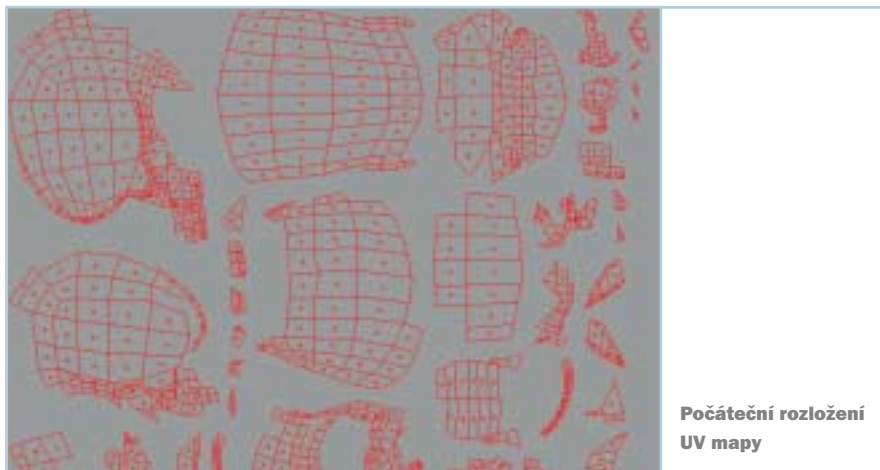
→ tvorbu UV mapy. Jmenuje se Paint Setup Wizard a má ikonu vysokého čarodějnického klobouku. Touto funkcí se otevře malý prohlížeč objektů a materiálů, v němž se vyberou objekty, u nichž se má materiál a UV mapa vytvořit, a zadá se způsob nastavení UV. Touto funkcí vlastně vše začíná, vytváří se první krok v tvorbě nového materiálu a také UV mapy objektu. K dispozici je několik typů základní tvorby polotovaru UV mapy. Kromě toho se na tomto místě (ale tyto parametry lze určit i jinak) definuje velikost výsledné textury, použité kanály atd.

Následují nástroje pro tvorbu materiálu povrchu. K této činnosti se ještě vrátíme níže, ale naznačme alespoň letmo, co program nabízí. První z nástrojů jsou určeny k jakémusi plošnému malování do roviny, která je totožná s rovinou aktuálního pohledu, a po odsouhlasení i k promítnutí obrazu na povrch objektu. Následují nástroje pro přiblížení a pro rychlý režim renderingu scény, v němž lze dále malovat na povrch, přičemž všechny změny se na obrázku ihned projevují. Ano, čtete dobře, obrázek si lze tímto způsobem vyrenderovat a do výsledného obrázku je možné malovat, přičemž

všechny změny se odrazí jak na renderingu, tak i na vytvářených texturách!

Dále jsou k dispozici výběrové nástroje, běžné ve 2D – například kouzelná hůlka a podobné funkce. Následují nástroje pro

V BodyPaintu nalezneme štětec, gumu, klonovací razítko, nástroje pro ztmavení, zesvětlení či rozmazání, kapátko atd. Je tu samozřejmě nástroj pro výplň a také nástroj pro globální výplň, která nebere v potaz již vytvo-

změnu polohy textury a také pro její úpravu, čili zkosení, deformaci, rotaci... Jde tedy o samé „staré známé“ z Photoshopu či z Corel Photo-Paintu. Kreativní, tvůrčí nástroje také nevybočují z konvencí známých ze 2D.

řené barevné plochy v textuře. Zapomenout nesmíme ani na možnost vytváření geometrických objektů. Na rozdíl od známého Photoshopu, pracujícího ve 2D, má BodyPaint ve 3D v tomto ohledu snad i větší možnosti. →

PLACENÁ INZERCE

▶ **FS-C5016N** Barevná / monochromatická tiskárna FS-C5016N

FS-C5016N má nejnižší celkové náklady na vlastnictví (TCO) mezi barevnými i monochromatickými tiskárnami ve své třídě. Díky inovační technologii ECOSYS společnosti Kyocera Mita nabízí FS-C5016N výraznou úsporu nákladů jak na spotřební materiály, tak na údržbu. Uspoříte na každé stránce, kterou vytisknete.

- 16 barevných stran A4 za minutu
- První strana za méně než 16 sekund
- Standardně vybavena USB, paralelním portem a rozhraním pro síť
- Kapacita rozšiřitelná až na 2100 listů
- Doplnkový oboustranný tisk
- Kompaktní provedení při minimálním nároku na prostor
- Technologie ECOSYS

ECOSYS

autorizovan distributor Kyocera Mita
Janus spol. s.r.o. • www.janus.cz • info@janus.cz
Sarajevská 8 • Praha 2 • tel. 222 56 22 46 • fax. 222 56 32 55
KYOCERA MITA Corporation – www.kyoceramita.com

KYOCERA
mita

→ Další nástroje jsou primárně určené k pohovávání a k výběru bodů a polygonů UV mapy, která se zobrazuje ve velkém okně na pravé straně obrazovky. Obecně se všechny nástroje nastavují ve správci Active Tool (aktivní nástroj). Teprve v tomto správci se zadává typ požadované deformace obrázku, nastavení štětce, klonovacího razítka či nástroje pro ztmavení. Volba příkazu je tedy pouze jakýmsi portálem k vlastnímu zadání funkce.

Střední část okna je vyhrazena aktivnímu pohledu na scénu, dole jsou správce materiálů a objektů. Na pravé straně, pod oknem v němž je zobrazena UV mapa, jsou čtyři záložky,

mapy atd. Kromě toho lze i znovu spustit primární rozložení UV mapy. Jde o velmi širokou škálu funkcí a nastavení, které dokonale splňují veškeré nároky práce s UV mapou. Tyto nástroje se spolu s dalšími nalézají v menu UV Edit hlavní lišty programu.

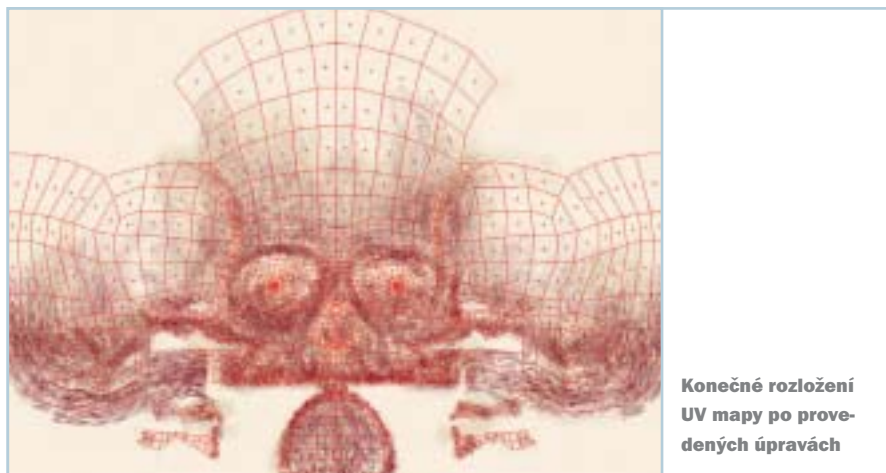
ROZHRANÍ PRO TEXTUROVÁNÍ

V první řadě přeneseme pozornost na pravý dolní roh. Na tomto místě je správce vrstev a správce materiálů v jednom. A to správce vrstev, o němž mohu s klidným svědomím říci, že se mu systém běžných 2D aplikací nemůže ani rovnat. V BodyPaintu je totiž pod-

Při nanášení barvy či kvality povrchu na objekt, například štětcem, lze kreslit buď na všechny kanály, nebo jen na vybrané. Přitom ale musíme být pozorní při volbě správné vrstvy kanálu. K nanášení musíme zvolit vhodný nástroj, jímž bude většinou štětec (Brush) nebo výplň (Fill Bitmap). Jak již bylo řečeno, všechny nástroje se definují ve správci Active Tool. Před vlastním nanášením musíme určit, které kanály a které vrstvy budeme vyplňovat. Pro každý z kanálů můžeme definovat barvu či texturu výplně. Tato barva či textura není závislá na tvaru štětce.

Štětec nastavíme stejně jako ostatní nástroje v Active Tool. Zde lze zadat tvar štětce (kruh, obdélník), jeho deformaci, ostrost, tlak (krytí), ale také vzdálenost vytvářených vzorků štětce při tahu, jejich šíři atd. Lze také definovat směřování stopy podle tahu či přítlaku pera tabletu, stejně jako velikost stopy, její náhodnost a podobně. Parametrů je celá řada a myslím, že i v nich, ačkoliv jde o 3D, BodyPaint překonává například Photoshop. Kromě geometrických štětců se mohou používat stopy – i ty se dají velmi široce definovat. Navíc se může nanášení ovlivnit i různými filtry a typem krytí.

Při nanášení barvy či při gumování se dotyk štětce na povrchu objektu zobrazuje podle zvolené stopy a podle její nastavené velikosti. Lze přitom nastavit, zda se má stopa zobrazovat jen před započítím malování, či i během samotného procesu – to samozřejmě závisí i na výkonu počítače. Při tomto nastavení se stopa štětce chová velmi korektně a přesně „kopíruje“ tvar povrchu objektu.

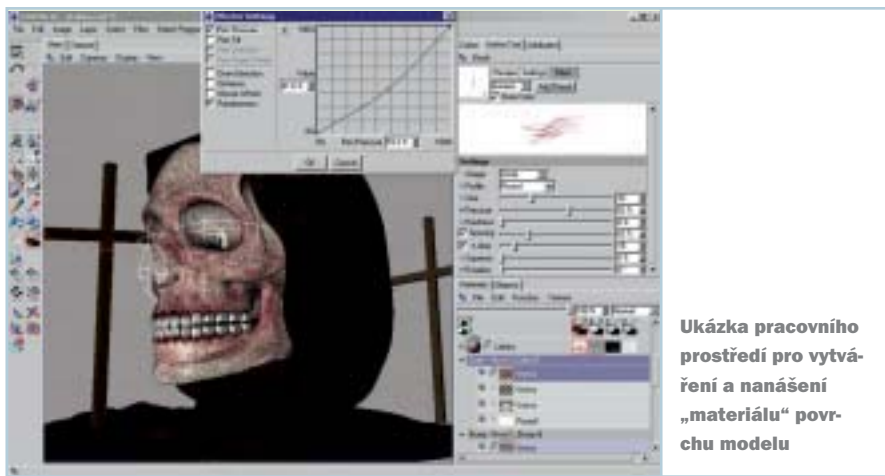

Konečné rozložení UV mapy po provedených úpravách

všechny velmi důležité. Máme-li vybraný některý výběrový nástroj, můžeme nastavit například to, zda požadujeme, aby se při pohybu jednoho polygonu UV mapy pohyboval i polygon sousední, zda se budou objekty přichytávat a jakým způsobem se dá omezit natáčení, posun a jiné (v Active Tool). Pro úpravu UV mapy jsou důležité nástroje záložky UV Mapping. Když se totiž například pomocí Wizardu vytvoří nová UV mapa a materiál, je tato mapa pouze polotovarem, jednotlivé díly „karoserie“ povrchu jsou rozstrkané podle zadaných parametrů a často nejsou vzájemně propojené. Cílem je co nejvíce propojená a přitom logicky souvislá mapa UV polygonů. Nástroje, kterými toho lze dosáhnout, jsou právě v této záložce.

V záložce UV Mapping je v dalších podzáložkách široká škála příkazů, kterými se upravuje poloha a rozmístění jednotlivých polygonů UV mapy. Tyto nástroje jsou velmi silné, ale je nutné k nim přistupovat obezřetně a s jistou znalostí a rozvahou. Jejich pomocí se například automaticky propojí jedna část s částmi sousedními, lze převracet polygony UV mapy, „logicky“ měnit velikost polygonů UV mapy podle skutečné velikosti polygonů v objektu při dodržení hranic výběru, nastavovat různé typy projekce na jednotlivé části objektu, minimalizovat, respektive mazat polygony UV

statně složitější situace. Každý materiál má několik kanálů, barvu, hrbolatosť, povrchovou úpravu, barvu odlesku apod. A každý z těchto kanálů se skládá z libovolného počtu vrstev. Vrstvy jednoho kanálu mají mezi sebou interaktivní vazby, mohou se násobit, sečítat, ode-

Ukázka pracovního prostředí pro vytváření a nanášení „materiálu“ povrchu modelu

čítat, kryt se s různou intenzitou, zesvětlovat apod. Stejně jako u 2D aplikací lze používat výběrové masky a krycí masky vrstev, ale jejich úprava a editace je rozvinutější než u běžných 2D aplikací. Masky vrstev se dají sečítat a odečítat, stejně jako jejich výběry.

Je-li požadovaná vrstva alespoň principiálně hotová, lze ji dále upravit pomocí filtrů. Sortiment filtrů opět připomíná 2D aplikace – však zde jsou k dispozici právě kvůli úpravě textur, tedy obrázků. Lze upravovat úroveň, ostrost, rozostření, zvlnění, šumy, lze →

→ vytvářet různé efekty atd. Výčet je poměrně široký a myslím, že i dostatečný. A komu je to málo, tak BodyPaint umožňuje načítat plug-iny Adobe Photoshopu.

studiu jsem si řekl, že kromě jeho běžného zhodnocení by bylo vhodné ho i důkladněji vyzkoušet. Zkusil jsem tedy vytvořit komplexní UV mapu lidské lebky a tu jsem

Rendering texturovaného modelu lidské lebky

ZÁVĚREM

Tímto bychom mohli popis BodyPaintu ukončit. Při jeho recenzi a předcházejícím

otexturoval. A musím říci, že jsem rozhodně nebyl zklamán. BodyPaint je, podle mého subjektivního dojmu, vysoce sofisti-

kovanou a dobře „naladěnou“ aplikací, která je velmi produktivní. Jistě, jeho studium vyžaduje jistý čas, ale i to je „pokryto“ díky důkladné podpoře programu. V jeho balení jsou totiž kromě instalace i podrobné videotutoriály (v angličtině a němčině) s tištěným textem, které rozhodně mají co říci a zásadním způsobem ulehčují první kroky. Dokumentace se samozřejmě skládá i z (u produktů společnosti Maxon) tradičně kvalitního manuálu.

Zatím jsem uváděl jen samé klady. V BodyPaintu mi však stále chybí jedna věc, a tak i nadále budu muset využívat také jiné 2D aplikace (bohužel). Je to absence vytváření křivek, respektive křivkových výběrů (cest), které jsou známé například z Photoshopu. A tak je vytváření křivkových hladkých zaoblených tvarů na povrchu objektů poněkud problematické.

Vzhledem k celkové kvalitě programu však tento menší nedostatek nemůže snížit celkovou uživatelskou hodnotu modulu, která je vskutku vysoká. Chcete-li kvalitní nástroj na texturování ve 3D, pak není co řešit. S BodyPaintem rozhodně neprohloupíte. ■ ■ ■ Pavel Zoch

PLACENÁ INZERCE

Počítač TESCO s procesorem Intel® Pentium® 4 HT

Počítače TESCO ...

... výkon pro náročné aplikace

STŘED VAŠEHO DIGITÁLNÍHO SVĚTA

TESCO AVP965 Professional
cena 24.499 Kč bez DPH

TESCO AVP965 Professional je nejvýkonnější model počítače z produktové řady určené pro podniky a kanceláře. Standardní konfigurace nabízí komfortní a vysoký výkon.

Společnost ProCA spol. s r.o. doporučuje pro vzdělání Microsoft® Windows® XP Professional.

- procesor Intel® Pentium® 4 2.4 GHz, HT
- Microsoft® Windows® XP Professional
- paměť 256 MB DDR 400 (dual DDR)
- HDD WD 120 GB SerialATA/100, 7200 ot./min.
- FDD TEAC 3.5" 1,44 MB
- CDD SONY, 52x rychlostní
- VGA ATI RADEON 9200, 64 MB DDR, AGP 8x
- 6ti kanálová integ. zvuk. karta, LAN 10/100 TPO
- skříň Middeltower (ATX)
- klávesnice Chicony a myš Genius
- rozšířená nabídka služeb www.proca.cz/sluzby

záruka 3 roky

více informací na
www.tesco.cz

Více informací o počítačích TESCO a autorizovaných prodejcích získáte na telefonním čísle: 567 578 810 nebo na www.tesco.cz. Výrobce a distributor počítačů TESCO: ProCA spol. s r.o., V Lužích 818 142 00 Praha 4, <http://www.proca.cz>

Správce souborů pro PDA

Pořádek v kapse

V dnešním článku pamatujeme na čtenáře, kteří ke své činnosti kromě osobního počítače využívají i kapesní počítače či „chytré“ mobilní telefony. Tentokrát jim poradíme, které programy mohou využívat k organizování informací uložených na nejrůznějších paměťových médiích svých kapesních pomocníků.

SPRÁVCE SOUBORŮ PRO WINDOWS CE

TOTAL COMMANDER FOR POCKET PC

Jako první se zmíním o aplikaci, která je asi uživatelům PC známá. Pod označením Total Commander se jim jistě vybavuje pomocník přímo k pohledání. Ovšem na rozdíl od PC verze je možné si verzi určenou pro PDA zařízení zdarma stáhnout a ihned ji začít legálně využívat. Tím jsem se de facto dostal i k funkcím programu. Kromě standardních vlastností, kterými jsou u souborových správců funkce umožňující pohodlné

vytváření, přesouvání, kopírování či mazání celých adresářů nebo souborů, umožňuje navíc tento program práci se zkomprimovanými soubory (zip a unzip), pokročilé vyhledávání (i textového řetězce), využívání jedno- či dvouokenního režimu a posílání či příjem souborů pomocí infraportu. Uživatelé, kteří z nějakých důvodů dávají přednost své mateřštině před cizími jazyky, také uvítají možnost nastavit české prostředí programu.

RESCO EXPLORER 2003

Jméno společnosti Resco asi na trhu s komerčními produkty určenými pro PDA

zařízení málokomu uniklo. Tato společnost se již nějaký čas specializuje na kapesní počítače, díky čemuž můžeme i v tomto článku představit program Resco Explorer v nové verzi 2003. Z funkčnosti programu je vidět, že jeho vývojáři nenechávají nic náhodě a pro své zákazníky se snaží připravit řadu nadstandardních funkcí. Proto ani nebudu jmenovat základní funkce souborových správců, ale jen některé „vychytávky“. U Resco Exploreru se mi velice líbí možnost šifrování souborů (ztratit PDA zařízení je přece jen daleko snazší než ztratit jejich PC „obraz“ a informace jsou zpravidla to nejcennější, co na těchto zařízeních máme), u něhož se díky použitým algoritmům nemusíte bát, že jej kdekdo rozlouskne. Také vestavěný prohlížeč souborů (od formátu

→ TXT až po prohlížení obrázků) a prohlížeč sítě najdou široké uplatnění. Pro odborníky je ještě připraven plnohodnotný editor registrů, takže jim nic nebrání nastavit si programy přesně podle svého záměru.

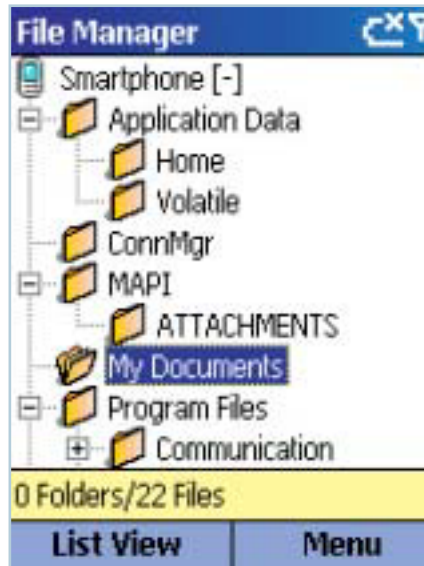
PE FILE/POCKET EXPLORER

Tato aplikace obsahuje standardní funkce, které od této kategorie programů očekáváme. Například je možné vytvářet zástupce, provádět vícenásobný výběr a asociovat s koncovkou souborů konkrétní aplikaci. Nic víc a nic má, kromě možnosti přijímat/odesílat soubory přes infraport. Pokud byste ovšem chtěli ještě něco navíc, nemusíte hned zoufat, můžete si totiž koupit PE Pocket Explorer. Ten obsahuje kromě již zmíněného PE File Exploreru ještě FTP a NET Explorer, což je plnohodnotný ftp a síťový klient pro Pocket PC.

IA FILE MANAGER PACK

Jak je z názvu tohoto programu zřejmé, jde o jakýsi „balíček“ programů. Ale pěkně postupně. Jako první představím IA File Manager, což je plnohodnotný správce souborů se zakomponovanými funkcemi pro

práci se soubory a adresáři, jenž však nabízí pouze standardní funkce. Druhým programem balíčku je IA Task Manager, který slouží k obsluze běžících programů – umožňuje přepínat mezi jednotlivými programy a zavírat je. A konečně posledním programem, který získáte koupí celého balíčku, je aplikace IA Space Maker, která zjednodušuje

mazání nechtěných dat specifických kategorií vnitřní paměti (například e-mailů, SMS zpráv, hlasových poznámek atd.). Je určen především pro „chytré“ telefony.

INFOTIPY

Total Commander (freeware)

www.ghisler.com/ce.htm

Resco Explorer 2003 (19,95 USD)

www.resco-net.com/explorer.asp

PE File/Pocket Explorer (9,95/34,95 USD)

<http://vieka.com/peexplorer.htm>

IA File Manager Pack (14,95 USD)

www.iastyle.com/smartphone/ia_file_manager_pack/index.asp

SHRnutí

Pro snazší orientaci mezi správci souborů jsem se čtenářům snažil poskytnout vybrané informace, pomocí nichž by měli být schopni se snáze rozhodnout, který program by jim nejvíce vyhovoval při jejich každodenní práci s jejich kapesními pomocníky. Pokud se však budou chtít dozvědět konkrétnější informace a program si „osahat“, nic jim

PLACENÁ INZERCE

Vánoční dárky z Grady

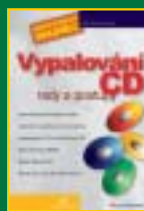
Svět odborné literatury – www.grada.cz

Photoshop – tipy, triky, efekty a kouzla
V. Kovařík
344 stran + CD-ROM,
649 Kč

Počítačové sítě a jejich aplikace
F. Kállay, P. Peniak
312 stran, 290 Kč

Vypalování CD – rady a postupy
J. Pecinovský
108 stran, 99 Kč

První kroky s internetem
M. Česková
84 stran, 89 Kč

Linux – praktická bezpečnost
R. J. Hontaš
440 stran, 499 Kč

Linux – administrace serveru Apache
Ch. Aulds
536 stran, 580 Kč

Windows Server 2003
M. Osif
624 stran, 599 Kč

Krásné vánoční svátky a mnoho pohody a štěstí v novém roce všem věrným čtenářům přeje Grada.

Grada Publishing, a. s., U Průhonu 22, 170 00 Praha 7, tel.: 220 386 511-2, fax: 220 386 400, obchod@gradapublishing.cz, www.grada.cz
Grada Slovakia, s.r.o., Moskovská 29, 811 08 Bratislava, tel.: 02/556 45 189, fax: 02/556 45 289, grada@grada.sk, www.grada.sk

→ nebrání v jeho stažení z internetu (navíc i u komerčních verzí lze zpravidla nejprve stáhnout několikadenní trial verzi). Samozřejmě že výčet těchto programů zde nemůže být kompletní, a tak bych zvláště čtenáře opět odkázal na internet, na němž lze všechny potřebné informace snadno nalézt.

■ ■ ■ Milan Pinte

SPRÁVCE SOUBORŮ PRO PALM OS

Palm OS patří mezi „zasloužilé“ operační systémy pro PDA. Přesto je práce se soubory v tomto prostředí věcí poměrně čerstvou. Až do čtvrté verze totiž nebyla podpora souborového systému oficiálně součástí Palm OS. Ukládání dat do RAM se řeší pomocí tzv. databází. Je to něco mezi souborem a skutečnou databází. Data se ukládají do databází po záznamech, ale práce s nimi má

do komfortu skutečné databáze dost daleko. Databáze nejsou v paměti organizovány hierarchicky, jak bývá dnes zvykem, ale podle příslušnosti k jednotlivým aplikacím. Označení hromada, jak se místu pro ukládání databází v Palm OS říká, je tedy celkem výstižné.

Od verze 4 podporuje Palm OS práci se soubory na externích médiích. Části operačního systému, která je za to zodpovědná, se říká Virtual File System (VFS). VFS podporuje práci s různými typy souborových systémů. Nejčastěji se ale pracuje s klasickým dosovským systémem VFAT. Abychom byli přesní, je třeba dodat, že existovala i zařízení s nižší verzí Palm OS, která uměla pracovat se soubory na paměťové kartě. Od zavedení Palm OS 4 se ale využívá právě jen VFS. Každý správce souborů se tedy musí vyrovnat s dualitou ukládání dat v RAM a na VFS. Někteří výrobci dodávají správce souborů společně s PDA, u jiných značek musíte sáhnout k programům nezávislých vývojářů.

Nabídka různých správců souborů je opravdu široká a vyplatí se chvíli hledat ten, který vám bude vyhovovat. Při rozhodování je dobré vzít v úvahu možnosti a způsob zobrazení vašeho PDA. Pro čtvercové disple-

je se více hodí zobrazení do jednoho sloupce. Pokud máte možnost skrývat graffiti plochu, určitě se podívejte po nějakém dvoupanelovém správci souborů. Dalším kritériem by měla být možnost prohlížení co největšího počtu typů souborů.

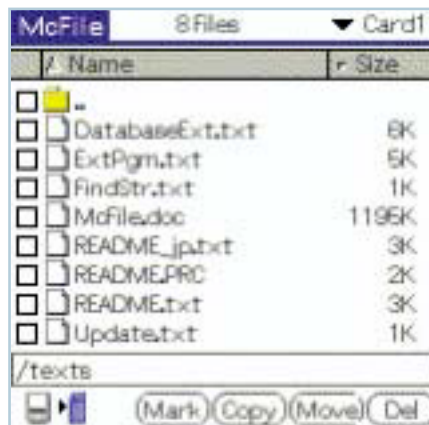
PALM COMMANDER

Už název napovídá, že jde o dalšího z rodiny následovníků pana Nortona. Jako jeden z mála manažerů pro Palm OS, ne-li jediný, nabízí dva panely se seznamy souborů nebo databází v RAM. Databáze a soubory se kopírují jednoduše přesunutím pomocí pera. Kromě tradiční práce se soubory má Commander i další příjemné vlastnosti. Umí komprimovat nepoužívané programy, čímž zvětšuje prostor v RAM vašeho kapesního počítače – podobně umí komprimovat i soubory na kartě. Poslední verze, kterou jsem zkoušel, ještě nepodporovala plně grafické rozlišení Tungstenu T3, ale podpora práce s rozlišením 320 × 480 na šířku i na výšku existuje, takže úprava pro nejnovější Palm na sebe asi nenechá dlouho čekat.

Commander poskytuje uživateli mnoho možností nastavení. Jeho jedinou nevýhodou je, že neumožňuje prohlížení souborů pomocí plug-in modulů.

MCFILE

Jeden z prvních programů pro správu souborů na Palm OS má stále co nabídnout. Pracuje s jedním panelem, což je u Palmů s čtvercovým displejem možná lepší než dvě úzké nudle Palm Commanderu. Jeho výhodou je rychlost práce se soubory. Nabídka akcí je hned po ruce, protože se rozbalí formou přídatného menu přímo u zvolené položky. McFile podporuje prohlížení textových souborů a rozumí si i se soubory Palm

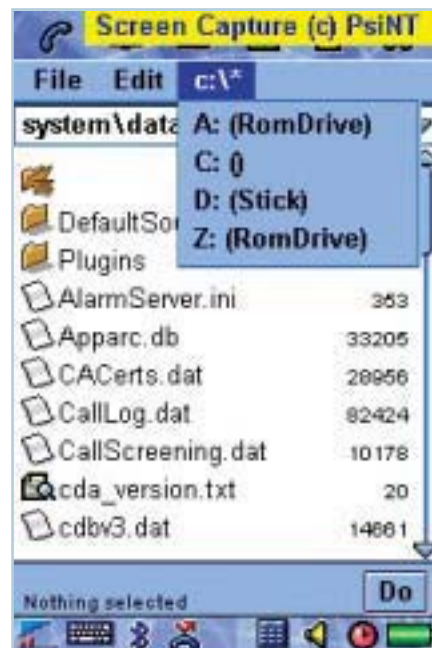

DOC. Pokud váš e-mailový program podporuje posílání příloh, je možné z McFile poslat soubor jako přílohu e-mailu. Pomocí externího programu Mcjpeg by si měl poradit i s formátem JPEG.

VFSI

VFSi je také jednopanelový správce souborů. Bohužel ale pracuje jen s externími soubory; s databázemi v RAM pracovat neumí. Má však několik dobrých vlastností – je modulární a dovoluje přiřadit jednotlivým příponám souborů plug-in moduly pro zobrazení jejich obsahu. Zatím jsou k dispozici moduly pro zobrazení a editaci textu a prohlížení obrázků ve formátech BMP a JPEG. K dobrým vlastnostem VFSi patří i podpora JogDialu u Sony CLIÉ a D-padu u Palmů Tungsten.

Možnost editovat text přímo na kartě nebývá u správců souborů obvyklá. Dobrá je i podpora skrývání graffiti plochy u Sony CLIÉ. Na to, že je VFSi freeware, je docela dobrým programem.

INFOTIPY

Palm Commander (14,95 USD)www.palmcommander.com**Mc File (12 USD)**www.jade.dti.ne.jp/~imazeki/palm/McFL/index-e.html**VFSi (freeware)**www.geocities.co.jp/SiliconValley-PaloAlto/7022/**RAM Disk for Palm (9,99 USD)**www.handwatch.com

RAM DISK

Jak už jsem se zmínil na začátku, není možné uložit běžný soubor do paměti PDA. Pomocí aplikace RAM Disk můžete využít volnou paměť PDA pro práci se soubory. Po aktivaci RAM Disku se v systému objeví další paměťová karta, se kterou můžete běžným způsobem pracovat. K čemu je to dobré? Například pro kopírování souborů z karty na kartu v PDA s jedním paměťovým slotem. O užitečnosti RAM disku se už přesvědčili i výrobci hardwaru. Nová zařízení Sony CLIE řady UX už mají RAM disk ve výbavě a PalmOne ohlásil jeho použití v příštích modelech. ■ ■ ■ Lukáš Mikšíček

SPRÁVCE SOUBORŮ PRO EPOC

Vzhledem k tomu, že osobní počítače se systémem Epos – převážně tedy Psiony – bývaly standardně vybaveny velmi slušným správcem souborů, bývalo pro ně samostatných aplikací pro správu souborů na trhu poměrně málo. To se ovšem změnilo ve chvíli, kdy se Epos stal vedoucí platformou pro chytré mobilní telefony – ty standardně slušnou aplikaci pro správu souborů vybaveny nebývají, ovšem zkušení uživatelé se bez ní neobejdou. Správců souborů pro Epos existuje celá řada (viz samostatný panel). My se trochu podrobněji podíváme na jeden z nejjednodušších, freewareový File Manager.

FILE MANAGER

Správce File Manager nabízí vlastně jen základní služby. Ty však bohatě stačí. Můžeme standardním způsobem procházet obsah disků (seznam disků, jak vidíme na obrázku na předchozí straně, je k dispozici prostřednictvím menu). Zvolené objekty můžeme kopírovat, přemísťovat, rušit, nastavovat jejich atributy – a můžeme je také odesílat prostřednictvím rozhraní IrDA. Jak je zvykem, správce obsahuje i tzv. tasklist – seznam všech právě běžících programů, z nějž můžeme zvolený program ukončit nebo aktivovat. Samozřejmě, lze si představit i řadu dalších služeb – ale po pravdě řečeno, nikdy jsem nic navíc nepotřeboval. ■ ■ ■ Ondřej Čada

INFOTIPY

QfileMan (freeware)www.symbian.com/developer/downloads/files/QuartzFileManager.zip**SMan (freeware, velmi bohatý na služby)**<http://renegade.w3xs.com/droll.htm>**HandyFile (9,95 USD, pro Nokii)**http://nokias-7650-software.epocware.com/Handy_File.html**File Manager (freeware)**www.widget.mobile2day.de/freedownload.php?file=a106966.zip&prod=9482

EPoX www.epox.cz

Nyní záruka 3 roky!

EP-4PCA3+
socket 478, FSB800, Intel 875P, 4x DDR400, AGP 8x, RAID 4ch, 2x S-ATA, USB 2.0, LAN 1G

EP-8RDA3+
socket A, FSB400, nVidia nForce2, 3x DDR400, AGP 8x, ATA133, 2x IEEE 1394, 2x S-ATA, USB 2.0, 2x LAN

EP-8KRA2+
socket A, FSB400, VIA KT600, 3x DDR400, AGP 8x, ATA133 + RAID, Serial ATA, IEEE 1394, USB 2.0, LAN

Bluetooth Dongle
USB 1.1 a 2.0, dosah 30 m, p. enos. rychlost 1 Mbps, frekvence 2402-2480GHz

Bluetooth Dongle

ABI
Distributor: ABI s.r.o., Pujmanové 1221, 140 00 Praha 4, tel.: 241 731 503-5 www.abi.cz

TRANIS TRANIS spol. s r.o., Slezská 103, 130 00, Praha 3
tel.+fax: +420 272 111 930, e-mail: tranis@tranis.cz

PocketKiM
834833 KŘEŤALOVÝ DÍK

NAVIGAČNÍ SOFTWARE PRO POCKET PC PDA

PODROBNÁ MAPA SILNIČNÍ SÍTĚ ČR NEBO SR
PLÁNY ULIC AŽ 112 MĚST V ČR, 8 MĚST V SR
VYHLEDÁVÁNÍ MÍST A ULIC PODLE NÁZVU
PLÁNOVÁNÍ TRAS
- DVA TYPY (PROVOZNĚ VÝHODNÁ, NEJKRATŠÍ)
- AŽ 50 MÍST V ZADÁNÍ
- PODROBNÝ ITINERÁŘ TRASY
VÝPOČET VZDÁLENOSTÍ
NAVIGACE GPS
- PODPORA JEDNOTEK GPS PRO PDA
- ZOBRAZENÍ NAVIGAČNÍCH ÚDAJŮ
- NAVIGACE PODLE NAPLÁNOVANÉ TRASY
- HLÍDÁNÍ ODCHYLKY OD TRASY
- AUTOMATICKÉ PŘEPLÁNOVÁNÍ TRASY

PalmKiM

MAPOVÝ SOFTWARE PRO PALM OS PDA

PLÁNY ULIC PRAHY A KRAJSKÝCH MĚST ČR
- NÁZVY ULIC PŘÍMO V MAPĚ
- VYHLEDÁVÁNÍ ULIC PODLE NÁZVU
ZASTÁVKY MHD, PLÁN METRA V PRAZE
DATABÁZE UŽIVATELSKÝCH OBJEKTŮ
- NÁZEV, POPIS, IKONKA V MAPĚ
- VYHLEDÁVÁNÍ ZÁZNAMŮ PODLE NÁZVU
PODPORA GPS
- ZOBRAZENÍ POLOHY V MAPĚ
- SMĚR POHYBU
- RYCHLOST
PODPORA ZAŘÍZENÍ S VYSOKÝM ROZLIŠENÍM
PODPORA PAMĚŤOVÝCH KARET (VFS)

Pro MS Pocket PC 2002 A VYŠŠÍ / Pro PALM OS 4.0 A VYŠŠÍ

www.pocketkim.cz www.palmkim.cz

Live distribúcie Linuxu

Živý Linux

Veľmi obľúbeným typom linuxových distribúcií sa stávajú tzv. live distribúcie, ktoré možno spúšťať priamo z CD bez inštalácie na pevný disk počítača. Dve z nich vám predstavíme.

COOL LINUX

Autorom distribúcie Cool Linux je Andrew S. Velikoredchanin, tiež známy ako Uncle Andy. Mimochodom, zastihnúť ho môžete na adrese uncleandy@users.sourceforge.net. Distribúcia je k dnešnému dňu vo verzii 2.01 a môžete si ju stiahnuť na adrese <http://sourceforge.net/projects/emergencycd2/>. Súbor *cool-linux-cd-2.01.iso*, ktorý na uvedenej adrese nájdete, má veľkosť 642 MB. Autor postavil distribúciu na Red Hat Linuxu release 7.3 (Valhalla).

Po vložení vypáleného CD do mechaniky a naboootovaní pomocou funkcie BIOS sa zobrazí správa *Press <RETURN> to see video modes available, <SPACE> to continue or wait 30 secs.* V prípade, že stlačíte klávesu *Enter*, budú vám ponúknuté na výber všetky dostupné videomody, po stlačení *Space* sa použije štandardný videomod, ktorý sa aktivuje aj samočinne po 30 sekundách. Po inicializácii jadra 2.4.18-3/i686 je vám položených niekoľko špecifických otázok ohľadom nastavenia distribúcie (obr. 1). Prvá otázka hovorí o tom, či chcete z diskety zaviesť vlastné konfiguračné súbory. Ak odpoviete *y (yes)*, z diskety, ktorú treba predtým vložiť do mechaniky, sa prečíta konfiguračný súbor *clcd-cfg.tgz*. Takáto vlastnosť distribúcie sa vám môže hodiť, ak v konfiguračných súboroch v adresári *etc* urobíte špecifické nastavenia.

Autor práve od verzie 2.01 umožnil zapísať vlastné nastavenia na CD bez zmeny pôvodného obrazu Cool Linux CD. Aby ste mohli uvedené uskutočniť, budete potrebovať vytvoriť konfiguračný balík. To dosiahnete pomocou príkazu *creatcfg /tmp/clcd-cfg.tgz* alebo *createrootcfg /tmp/clcd-cfg.tgz*. Do súboru *clcd-cfg.tgz* budú umiestnené adresáre */etc, /root, /home, /dev-state* a */drweb.base*. Príkazy *creatcfg* a *createrootcfg* sú v podstate veľmi jednoduché shell scripty, ktoré si môžete

upraviť podľa potreby a tak umiestniť do konfiguračného súboru len to, čo skutočne budete potrebovať.

Konfiguráciu možno potom obnoviť z dvoch zariadení: z diskety alebo priamo z CD. V prípade CD treba postupovať takto: 1. Vytvorte súbor s menom *clcd-cfg.tgz*. 2. Na CD zapíšte image Cool Linux v multisession mode. 3. Na takto vypálený CD zapíšte v append mode súbor *clcd-cfg.tgz*. Pozor! Súbor musí byť na vašom CD umiestnený v adresári */conf!* Potom stačí reštartovať počítač a pri novom štarte distribúcie sa načíta vaša konfigurácia.

V prípade diskety stačí vytvorený súbor *clcd-cfg.tgz* skopírovať na disketu a pri úvodnej konfigurácii len jednoducho odpovedať na otázku *Load configs from floppy? y (yes)*.

Ďalšou možnosťou, ktorú môžete pri štarte distribúcie ovplyvniť, je voľba jazykového rozhrania. Máte na výber medzi *English* a *Russian*.

Posledným parametrom, ktorý možno v tejto fáze ovplyvniť, je použitie pevného disku. Buď necháte distribúciu pracovať len v pamäti, alebo sa využije časť vášho pevného disku, čím sa môžu niektoré operácie zrýchliť.

Po ukončení tejto základnej konfigurácie sa spustí konfiguračný nástroj Kudzu. Ten zabezpečí detekciu hardwarových zariadení, ako je myš, sieťová karta, zvuková karta, USB porty a iné.

To bol posledný krok potrebný k spusteniu distribúcie Cool Linux. Po ukončení programu Kudzu sa distribúcia spustí. Na obrazovke sa zobrazí výzva na zadanie mena *Login*. Tradične použijeme meno *root*. Heslo nie je vyžadované. Distribúcia je pomerne dobre vybavená rôznym softwarom, nechýba ani taký nástroj, akým je *Midnight Commander* vo verzii 4.5.55, ktorý vám uľahčí vykonávanie základných operácií.

Keďže táto distribúcia je určená skôr pre tých, ktorí uprednostňujú grafický režim, povieme si niekoľko základných informácií, ako túto grafickú nastavbu spustiť. Na konzolu napíšeme príkaz *startx*. Vzápätí sa spustí *Xconfigurator 4.10.7*, ktorý zabezpečí detekciu vašej grafickej karty, monitora, umožní vám vybrať si (hardwaru zodpovedajúce) rozlíšenie obrazovky a všetko to otestuje štartom *X Servera*. Po korektnom štarte servera *XFree86* sa spustí *window manager IceWM 1.2.1pre1* (obr. 2). Okrem neho sú k dispozícii ešte *Enlightenment*, známy *Blackbox*, *Fvwm2* a *Fvwm*, takže je z čoho vyberať. Na pracovnej ploche nájdete pripravené linky na pripájanie zariadení ako *floppy* (disketa) a *CD-ROM*. Z programov sú na pracovnej ploche zastúpené *Midnight Commander*, *browser Opera*, *LinNeighborhood* na pripojenie vzdialených počítačov, *program Mail* na prezeranie pošty a nakoniec ešte dva terminály *Xterm* a *Eterm*.

Po kliknutí na tlačidlo *IceWM* sa dostanete do hlavného menu, ktorého prvá úroveň obsahuje nástroje ako *Xkill*, *Gproc*, *Gtop* a *Clipboard*. Nájdete tu tiež dve submenu – *Utilities* a *Applications*. Ich presný obsah sa dozviete v plnej verzii článku na príloženom *Chip CD*.

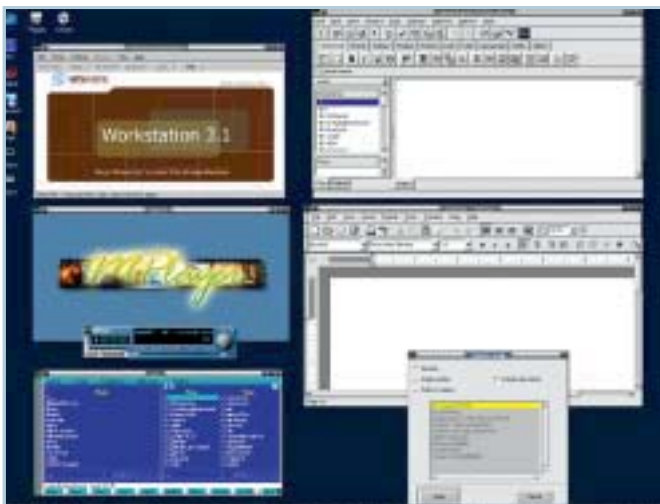
Distribúciu Cool Linux nemôžem hodnotiť inak ako kladne. Je určená skôr pre užívateľov, ktorí potrebujú z času na čas použiť aplikácie, kvôli ktorým by

```

interrupt 14 control-C: CD.
.....
WELCOME TO COOL LINUX CD version 2.01
.....
Load config from floppy (Y/N):
.....
select language for interface:
1 - English
2 - Russian
select !!):
.....
select type of user RED:
1 - No user kdd - only RPM
2 - Use /tmp-file 64 Mb on first RED
select !!):
.....
select user hardware...

```

Obr. 1. Nastavenie základných parametrov distribúcie Cool Linux

Obr. 2. Pracovná plocha distribúcie Cool Linux

Obr. 3. Pracovná plocha KDE v distribúcii Knoppix

→ inak museli nainštalovať kompletnú distribúciu Red Hatu. Jej výhodou je, že pracuje iba v pamäti, a tak sa netreba zaoberať vytváraním partícií na pevnom disku. Takisto zaujímavá je možnosť vytvoriť si vlastnú konfiguráciu, ktorú možno uložiť na CD, resp. na disketu a pri štarte jednoducho použiť.

KNOPPIX 3.2

Minidistribúciu Knoppix vytvoril Klaus Knopper, odtiaľ aj jej názov. Základom distribúcie je Debian, XFree86 4.3.0-Ods4 a kernel 2.4.20-xf. Knoppix je momentálne dostupný vo verzii 3.2 a stiahnuť si ho môžete z adresy <http://ftp.gwdg.de/pub/linux/knoppix/> (700 MB).

Po vypálení ISO obrazu a naboťovaní z CD vás privíta úvodná obrazovka s logom Knoppixu. V prípade, že sa nachádzate na úvodnej obrazovke a stlačíte klávesu F2, získate zoznam parametrov, ktorými možno ovplyvniť inicializáciu systému Knoppix. Medzi základné parametre možno zaradiť nastavenie jazyka pomocou parametra *lang* (bez problémov fungovalo slovenské sk, českú klávesnicu sa mi podarilo rozbehnúť až po spustení Knoppixu). Pre nastavenie českej klávesnice kliknite na ikonu vľavky nachádzajúcu sa v pravom dolnom rohu. Zobrazí sa menu, v ktorom aktivujete položku *Configure*. A nakoniec v okne *Keyboard layout | Additional Layout* vyberiete spomedzi ostatných rozložení klávesnice – *Czech*, resp. *Czech (qwerty)*. Ešte dodám, že nastavenie rozloženia klávesnice bez ďalších úprav najlepšie fungovalo v programe KWord z balíka KOffice. Ďalším zaujímavým parametrom je parameter *desktop*, pomocou ktorého si môžete zvoliť desktop manager. Môžete si vybrať z nasledujúcich možností: Fluxbox, IceWM, KDE, LarsWM, Twm, WMaker a Xfce. Pomocou para-

metra *floppyconfig* môžete z diskety načítať konfiguráciu, ktorú ste si predtým vytvorili pomocou príkazu *saveconfig*. Všetky príkazy sa zadávajú v tvare *knoppix parameter=hodnota, parameter=hodnota...* Kompletný zoznam všetkých parametrov nájdete na CD v adresári *Knoppix* – súbor s názvom *knoppix-cheatcodes.txt*.

V prípade, že váš BIOS neumožňuje nastaviť voľbu priame bootovanie z CD, môžete si jednoducho vytvoriť disketu, pomocou ktorej distribúciu spustíte. Disketu vytvoríte pomocou príkazu *rawrite2.exe -f boot.img -d A*. Súbor *boot.img* sa nachádza v adresári *Knoppix* na CD.

Po spustení procesu inštalácie sa zobrazí správa *You passed an undefined mode number. Press <RETURN> to see video modes available, <SPACE> to continue or wait 30 secs.* V prípade, že stlačíte klávesu Enter, budú vám ponúknuté na výber všetky dostupné videomody. Pokiaľ stlačíte klávesu Space, použije sa štandardný videomod. Ten sa aktivuje aj samočinne po 30 sekundách.

Vzápätí sa spustí automatická konfigurácia hardwaru. V prípade, že konfigurácia prebehla bez problémov, pokračuje sa spustením X Window. Pokiaľ ste nezvolili iný desktop manager, štandardne sa spustí KDE (obr. 3).

U distribúcií tohoto typu je vždy zaujímavé, aký software obsahujú. Nie je tomu inak ani pri Knoppixe, ten je softwarom doslova prešpikovaný. Nájdete ho v hlavnom menu v nasledujúcich sekciách: Applications, Development, Editors, Edutainment, Games, Internet, KNOPPIX, Multimedia, Office, Settings, System a Utilities. Ne celkom vyčerpávajúci zoznam softwaru je v plnej verzii tohto článku na Chip CD, ako aj návod na vypálenie ISO image distribúcie na CD.

Distribúcia Knoppix je jedna z najlepšie softwarom vybavených distribúcií. Predstavuje tak kvalitný nástroj na prácu so systémom Linux v prípade, že nemáte možnosť nainštalovať si niektorú z kompletných distribúcií (napr. Red Hat, Debian, SuSE a pod.). Distribúciu by som doporučil aj menej skúseným užívateľom, keďže automatická konfigurácia hardwaru prebehla na prvýkrát bez problémov, a teda nebolo potrebné robiť žiadne dodatočné úpravy v konfiguračných súboroch. Poslednou novinkou zo stránok www.knoppix.net je informácia o uvoľnení verzie 3.3. Tá je však ešte vo fáze beta, takže na release si budete musieť ešte nejaký čas počkať. ■ ■ ■ Peter Gašparovič

INFOTIPY

www.knoppix.de

www.linuxtag.org/forum

<http://ldl.8m.com/mini/>

Ďalšie minidistribúcie

<http://byzgl.sourceforge.net/> ByzantineOS

<http://lonix.sourceforge.net/en/index.html> Lonix

<http://tanski.tuxfamily.org/index.html> LAIKA

<http://lbt.linuxcare.com/index.epl> Linuxcare Bootable Toolbox

<http://sunsite.bilkent.edu.tr/pub/linux/monkey/> Monkey Mini Linux

Dokonale osobní notebook

premio
www.premioNB.cz
 Výroba a distribuce: AT Computers a.s.

SuSE Linux Desktop 1.0

Desktop s logem chameleona

Pryč jsou doby, kdy operační systém Linux byl výsadou serverů a specializovaných pracovišť. Pomalu, ale jistě se začíná zabydlovat i v kancelářích, které až doposud byly doménou operačních systémů Windows. Pomyslnou poslední kapkou, která vychýlí misky vah ve prospěch Linuxu, by mohl být SuSE Linux Desktop 1.0, jehož česká mutace byla před časem uvedena na náš trh.

Pokud se jen trochu orientujete ve světě Linuxu, jméno SuSE pro vás jistě není žádnou novinkou. Produkty z dílny německé společnosti SuSE jsou mezi uživateli Linuxu známy svou uživatelskou přítulností, která si v ničem nezadá s jejich protějšky z Redmondu. Ve společnosti SuSE správně pochopili, že cesta na desktop vede přes všem dobře známé uživatelské rozhraní ve stylu Windows, a tak se jej ve své distribuci snaží co nejvíce uplatnit. Uživatele tak po instalaci čeká pro něj velmi známá pracovní plocha s ikonkami, jejichž význam už dobře zná. Zájemce z české kotliny pak potěší přítomnost silného českého zastoupení, které nabízí uživatelskou podporu v našem jazyce.

Uživatelé z oblasti SOHO a malých kanceláří jsou pro výrobce operačního systému

významní, klíčoví jsou však zákazníci z řad velkých podniků a korporací. Ti však mají na operační systém poněkud náročnější požadavky – vedle již zmiňovaného pracovního prostředí požadují možnost centralizované vzdálené správy, podporu práce v síti a především návaznost na již provozovaná řešení. Zde dosud Linux narážel na problém, protože většina firem používá produkty Microsoftu, které, jak známo, otevřeností k ostatním aplikacím příliš nevynikají. Typickou ukázkou je open source protiváha MS Office, OpenOffice. Tato kolekce programů se sice může pyšnit propracovanými importními a exportními filtry pro výměnu dokumentů mezi oběma kancelářskými balíky, stoprocentní kompatibilitu však „díky“ uzavřenosti proprietárního formátu dokumentů používaných

v kolekci MS Office samozřejmě nikdy nedosáhne. Proto se firma SuSE u Desktopu pokusila řešit tento problém z druhé strany – uživatele nenutí k používání jiných programů, ale umožní mu používat programy stávající. Ptáte se, jak je to možné? Řešením je využití CrossOver Office 2.0, softwaru založeného na projektu Wine, jehož pomocí lze v Linuxu provozovat aplikace z Windows.

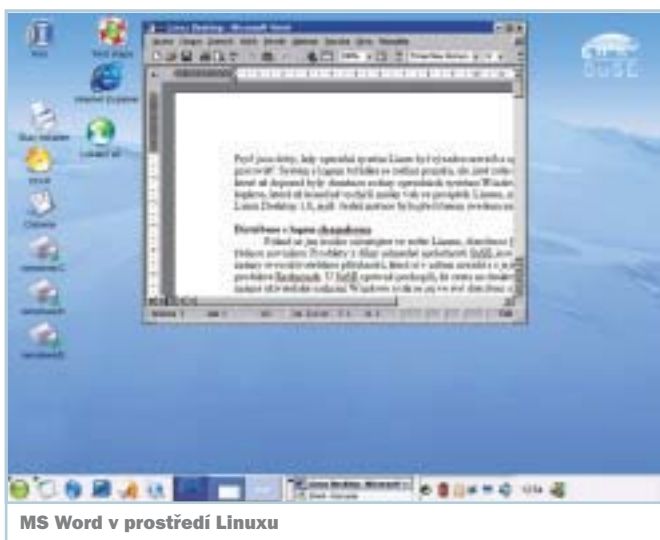
Kromě této možnosti obsahuje SuSE Linux Desktop (dále jen Desktop) podporu pro protokol OpenLDAP (adresářové služby), terminálové klienty pro Windows 2000 Terminal či Citrus ICA a po hardwarové stránce podporu standardů USB 2.0, IEEE 1394 a oblíbených PDA s Palm OS. Uživatelé si (jak už je u SuSE dobrým zvykem) mohou vybrat mezi desktopovými prostředími KDE (ve verzi 3.1.1) a GNOME (verze 2.2), v kanceláři pak mohou provozovat již zmiňovaný OpenOffice (i jeho komerčního bratříčka od Sunu, StarOffice 6.0).

PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI

Musím přiznat, že vzhledem k avizované podpoře běhu aplikací z Windows jsem byl na Desktop hodně zvědavý. Jakožto uživatelé SuSE Linuxu verze 8.1 mne kolekce pěti instalačních CD nepřekvapila, to se však už bohužel nedá říci o průběhu instalace. Po technické stránce bylo vše v pořádku, instalační program uživatele doslova vede za ručičku a ještě donedávna kritická tvorba diskového oddílu či instalace zaváděče jsou v této distribuci dílem okamžiku a několika kliknutí myši. Mrzela mne však úroveň překladu – řada hlášení je bohužel stále v angličtině. Tyto lokalizační nedodělky se navíc táhnou jako nit celým produktem, což při jeho vysoké kvalitě zamrzí o to víc.

Pracovní prostředí
SuSE Linux Desktopu

MS Word v prostředí Linuxu

→ Instalační program si bez větších problémů poradil i s mojí poněkud netradiční konfigurací (Compaq N1020v), detekoval veškerá rozhraní (např. USB 2.0, IEEE1394) i kombinovanou mechaniku DVD/CD-RW. Kritickou komponentou se stala až grafická karta – zde jsem musel potřebné komponenty aktualizovat z internetu, nezbytný návod je naštěstí k dispozici na FTP serveru SuSE (ovšem bez záruky a v angličtině).

Po úspěšné instalaci a následném restartu se uživatel znalý starších distribucí Linuxu nesačí divit – pryč je doba, kdy byl start systému nerozlučně doprovázen seznamem hlášení o zavádění jednotlivých ovladačů a služeb. U Desktopu je tomu jinak: opět po vzoru Windows se na obrazovce objeví logo – v tomto případě stylově modrý chameleon – se stručnou informací o startování systému. Uživatel je tak pomalu připravován na to, že v případě této distribuce se mu výrobce bude snažit řadu (pro běžnou práci nepotřebných) informací schovat, díky čemuž nebude zbytečně rozptylován. Poté nás už přivítá prostředí KDE, které je pro uživatele uvyklého Windows jako stvořené: dolní pruh obrazovky je vyhrazen pro lištu určenou pro spouštění programů a přepínání úloh, na ploše najdeme známé ikonky Koš a Lokální počítače (podpora protokolu SMB je u SuSE samozřejmostí) či nezbytné zástupce pro původní diskové oddíly FAT32 či NTFS.

Pro komfortní surfování na internetu nabízí Desktop prohlížeč Mozilla, práci na lokální síti ulehčuje již zmiňovaná podpora protokolu SMB. Díky tomu lze snadno sdílet soubory s ostatními uživateli a nezáleží, zda používají Desktop, nebo Windows – pro přístup k ostatním počítačům stačí poklepat na ikonku Lokální počítače a procházet sítí stejně, jako jsme uvyklí z Windows. Podobně i konfigurace sdílení souborů si vzala inspiraci od vývojářů z Redmondu – dialogové okno pro nastavení parametrů sdílení jako by vypadlo z oka svému protějšku ve Windows.

Distribuce SuSE Linux se staly populární i díky uživatelsky velmi přítulnému nástroji pro konfiguraci systému. Yast2 (Yet Another

SUSE LINUX DESKTOP 1.0

Linuxová distribuce orientovaná na desktopové použití.

Minimální požadavky procesor Intel nebo AMD, 64 MB RAM, 2 GB na HD

Výrobce SuSE Linux, Norimberk, Německo

Poskytl SuSE ČR, Praha

Cena 18 100 Kč včetně DPH (5 klientských licencí)

... pekelný výkon!

Nová akce s Upírem, k počítači

MP3 přehrávač.

Jedná se součásti o FlashDisk s kapacitou 128 MB, obklopen, FM radio a MP3 přehrávač

Ocenění počítače Barbone

BARBONE XP+ od 12 399,- (bez DPH)

základní deska Jetway 4000BL VIA KT400 DDR400 AGP8x ATA133 • **procesor** AMD Athlon 2400+ BOX, 2,00GHz/266MHz • **grafická karta** ATI Radeon 9200SE 128MB DDR TVout DVI AGP • **zvučková karta** integrovaná VIA 6888i PnP 3D PCI • **síťová karta** integrovaná LAN 10/100Mbps • **panel** (XMM) DDR 256MB 400MHz Transcend • **pevný disk** Seagate Barracuda 40GB 7200rpm ATA100 • **mechaniky** FD 3.5", CD ROM Sany 52x speed

BARBONE Hit Pro od 12 622,- (bez DPH)

základní deska Jetway VAP400GGE/533,54TB,AGP,ATA133 ATX • **procesor** Intel® Celeron® 2,4GHz/128MB BOX • **grafická karta** nVidia GeForce FX5200 128MB DDR AGP 8x TVout • **zvučková karta** integrovaná AC97 stereo PnP PCI • **síťová karta** integrovaná LAN 10/100Mbps • **panel** DIMM DDR 256MB 400MHz Transcend • **pevný disk** Seagate Barracuda 80GB 7200rpm ATA100 • **mechaniky** FD 3.5", DVD Toshiba 16xDVD/48xCD

BARBONE Panther II od 16 750,- (bez DPH)

základní deska Gigabyte 8P1000 895SP/800, DDR400, ATA133 • **procesor** Intel® Pentium® 3.4 3.66GHz/512MB BOX • **grafická karta** nVidia GeForce FX5200 128MB 128MB DDR TVout DVI • **zvučková karta** integrovaná 6-channel PnP 3D • **panel** DIMM DDR 256MB 400MHz Transcend • **pevný disk** Seagate Barracuda 80GB 7200rpm ATA100 • **mechaniky** FD 3.5", DVD Toshiba 16xDVD/48xCD

BARBONE Shark od 20 191,- (bez DPH)

základní deska Jetway Akoth 1845PE DDR333 AGP, ATA133ATX • **procesor** Intel® Pentium® 3.4 2.8GHz/1GB 533MHz/512MB BOX • **grafická karta** ATI Radeon 9600PRO 64 128MB DDR DVI+TVout,AGP • **zvučková karta** integrovaná 6-channel PnP 3D • **síťová karta** integrovaná LAN 10/100Mbps • **panel** DIMM DDR 256MB 400MHz Transcend • **pevný disk** Seagate Barracuda 80GB ATA100 7200rpm • **mechaniky** FD 3.5", DVD Toshiba 16xDVD/48xCD

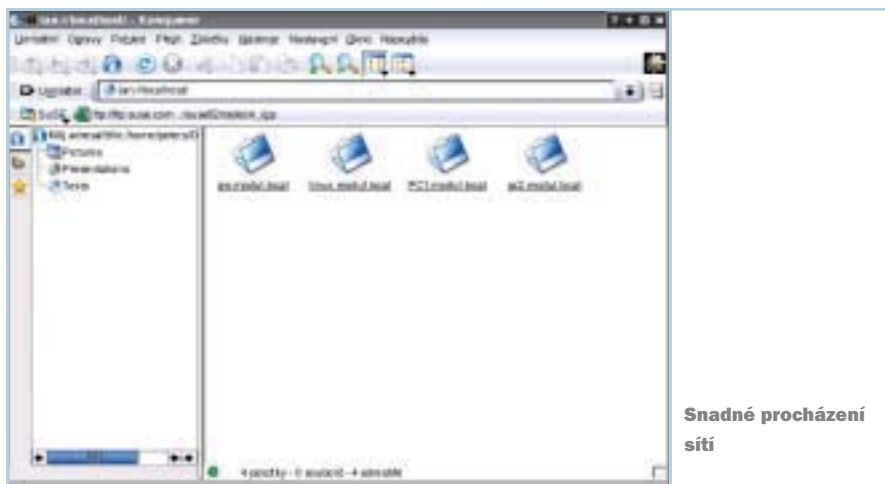
INFOLINKA 844 11 12 13

T.S. BARBONE spol. s r.o.
 0200002, Indulova 83 - 565 157 440-4 • DYMAL, Krušná 78 - 553 791 837
 BRNO, Dubnická 103 - 545 211 148 • ŽILINA, Mládežnícká, Telčická 61 - 577 113 501
 LNEROŠKÉ HŘADIŠTĚ, Hrádkova 407 - 572 558 115

ISO 9001

konfigurace interaktivní nákup a vlastní konfigurace počítačových sestav www.barbone.cz	on-line obchod v více jak 18 000 prodejnách www.tsbkubinka.cz	2+3 letá záruka	2+2 roky záruka	48 hodin doprava sestav stejně	delší časový rozpis	společný projekt
--	---	---------------------------	---------------------------	--	----------------------------------	----------------------------

Další počítače na www.barbone.cz • Nejlepší počítače již od 7 699,- Kč • K počítači software v hodnotě několika tisíc!

Snadné procházení sítí

Nastavení sdílení souborů

→ Setup Toolkit je v této verzi samozřejmě taktéž integrován a uživatel se tak díky jeho přítomnosti nemusí pouštět do – pro Linux tradiční – manuální editace konfiguračních souborů. Pomocí tohoto nástroje lze kromě konfigurace jednotlivých hardwarových komponent provádět aktualizaci systému z internetu, přidávat jednotlivé balíčky z instalačních CD či nastavovat bezpečnostní politiku systému – vše v přehledném grafickém rozhraní, v případě nouze (resp. pro slabší konfigurace) je k dispozici taktéž textová verze.

MS OFFICE POD LINUXEM

Díky integraci produktu CrossOver Office verze 2.0 se uživatelům otevírá možnost provozu některých aplikací z prostředí MS Windows. Zde bych zdůraznil slovo „některých“, protože u všech se bezproblémově spuštění zatím bohužel nepodaří. Výrobce garantuje provoz těch nejnámějších: MS Office verze 97, 2000, XP, Lotus Notes či Visio. Teoreticky lze

mů, včetně instalace Internet Exploreru a restartu PC (zde pouze simulovaného). Do systému jsou dokonce doplněny příslušné asociace se souborovými typy, díky čemuž lze aplikace rodiny MS Office spouštět pouhým poklepáním na žádaný dokument ve správci souborů Konqueror. Jak můžete vidět z příložených obrázků, prostředí jednotlivých programů je k nerozeznání od jejich protějšků ve Windows, taktéž práce s naší národní abecedou je bez problémů. Samotný přístup k souborům je řešen prostřednictvím virtuálního disku, linuxový oddíl je namapován přes speciální diskovou jednotku, přes kterou se díky již zmiňovaným zástupcům lze zpětně dostat i k ostatním oddílům typu FAT32, jsou-li k dispozici.

VERDIKT

Po počátečním nesmělém přešlapování se producenti linuxových distribucí pustili do boje s majoritní platformou opravdu tvrdě – a SuSE Linux Desktop je toho důkazem. Snad-

ko den, kdy skončí nadvláda MS Office a na jeho místo nastoupí jeho open source protiváha, OpenOffice.

Pro úplnou náhradu kancelářského balíku Microsoftu však budou muset autoři ještě trochu zapracovat – v řadě podniků je základním kamenem komunikační infrastruktury MS Exchange Server, což bohužel popisovanou distribuci značně znevýhodňuje. Integrovaný klient elektronické pošty Kmail odmítá s produktem Microsoftu komunikovat, a tak uživatelé nezbyvá nic jiného, než alespoň v případě Outlooku zůstat u kolekce MS Office. Řešením by v tomto případě mohla být integrace programu Ximian Evolution, který díky komerčně šířené komponentě Ximian Connector nabízí možnost napojení na MS Exchange Server 2000 a tím i bezproblémovou komunikaci s ostatními uživateli tohoto groupwarového řešení na platformě Windows.

Shrnu-li zkušenosti z provozu, docházím k závěru, že k naprosté dokonalosti této distribuce bohužel ještě něco chybí. Pominu-li v případě Linuxu už notoricky známé problémy s ovladači pro některé hardwarové komponenty (zde se však už blýská na lepší časy), mnohá nepřijemná překvapení uživatelé připravili lokalizátoři české verze. Už při instalaci se objevuje řada nepřeložených hlášení, o samotném systému ani nemluvě. Typickou ukázkou je obdoba nabídky Start známé z Windows, kde vedle sebe najdeme položky Aplikace i Documents. Na odstranění tohoto problému se však podle vyjádření českého zastoupení pracuje, takže se (jak pevně doufám) nemusí ve další verzi podobných zmatků obávat.

Celkově se mi však SuSE Linux Desktop líbil a doporučuji jej přinejmenším k vyzkoušení. Myslím, že pro řadu uživatelů se stane přelomovou distribucí, která je svými kvalitami přesvědčí o správnosti přechodu na platformu open source operačního systému.

■ ■ ■ Petr Vostrý

PRODUCENTI LINUXOVÝCH DISTRIBUCÍ SE PUSTILI DO BOJE S PLATFORMOU WINDOWS OPRAVDU TVRDĚ A SUSE LINUX DESKTOP JE TOHO DŮKAZEM

nainstalovat i dosud nepodporované aplikace, jejich provoz však může vykazovat nestabilní chování. To mohu potvrdit i z vlastní zkušenosti: instalace (zatím nepodporované) aplikace Macromedia HomeSite 5 se sice podařila, smysluplná práce s touto aplikací však byla v podstatě nemožná – program nekorektně zobrazoval nástrojovou lištu a k řadě funkcí tak vůbec nebylo možné přistupovat. Seznam podporovaných aplikací se však neustále rozšiřuje, a tak je možné, že už třeba za několik týdnů bude na webových stránkách výrobce k dispozici update, který tyto problémy vyřeší.

V případě lokalizované kolekce programů MS Office 2000 se s problémy nesetkáte. Instalace proběhne bez sebemenších problé-

ná instalace, konfigurace i následná práce se systémem už mohou směle konkurovat Windows, takže mnoho firem a institucí jistě bude uvažovat o tom, zda už přece jen nepřejdou na jinou platformu. SuSE se tento přechod snaží ulehčit, jak jen to jde, vrcholem je podpora běhu aplikací Microsoftu přímo pod Linuxem. IT manažeři se tak už konečně nebudou moci vymlouvat na datovou nekompatibilitu, dokumenty bude možné (bez problémů a stabilně) editovat i pod Linuxem. Spojí se tak výhody obou systémů – snadná centralizovaná správa linuxových stanic a uživatelská oblibenost kancelářských aplikací Windows. Uživatelé se díky tomu snad už konečně naučí základům práce v Linuxu a možná není dale-

inzerce

ACE UTILITIES 2.1.0

Zbavte se nepořádku

VÝROBCE Ace Logix Software

INFO www.acelogix.com

VELIKOST SOUBORU cca 1 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 98/NT a vyšší

CENA shareware, 29 USD

Ace Utilities je další z řady užitečných nástrojů na vyhledání a odstranění nepotřebných souborů a optimalizaci systému. Instalace a první spuštění programu vás možná trochu pozdrží, ale důvody k tomu jsou jistě rozumné. Za prvé si můžete zvolit, zda chcete vytvořit nový bod obnovy systému (pouze Windows 2000/XP), což vřele doporučuji, a následně, v závislosti na svých znalostech, si zvolíte mezi základním a pokročilým rozhraním. Volbu o potvrzování mazaných souborů bych také určitě nechal zapnutou.

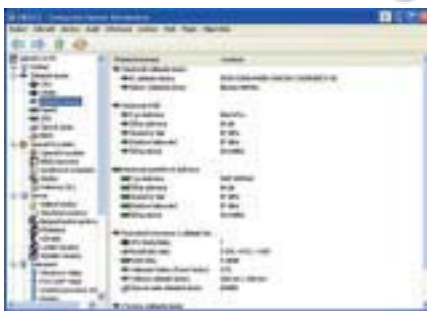
Aplikace nabízí tři základní okruhy činností. V nabídce *Clean Up* si můžete vybrat, zda si přejete zlikvidovat nepotřebné soubory, vyčistit registry od neplatných záznamů, vymazat internetovou historii nebo odstranit neplatné zástupce. Nastavit si můžete adresáře a soubory, které se mají při skenování vynechat, stejně tak je možné nastavit, aby mazané soubory opouštěly váš počítač bez „mezipřistání“ v odpadkovém koši.

Další nabídka *Optimize* vám umožní odstranit programy spouštěné při startu systému, vyhledat duplikáty souborů a také odinstalovat nepotřebné aplikace. Poslední menu akcí v sobě skrývá pomůcky pro vyhledávání prázdných adresářů, analýzu využití pevných disků, bezpečné mazání souborů (pomocí několikanásobného přepisování) a konečně také několik možností nastavení systému.

Ace Utilities je velmi užitečná aplikace pro mírně pokročilé uživatele, přičemž ani začátečníci se nemusí bát, jelikož všechny změny jsou vratné. Bez registrace můžete program užívat 30 dní bez dalších omezení.

■ ■ ■ Radek Kubeš

AIDA 32

Co všechno víte o svém PC?

VÝROBCE Tamas Miklos

INFO www.aida32.hu

VELIKOST SOUBORU cca 2,9 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 98/NT a vyšší

CENA freeware

Aida 32 je nejen výtečný diagnostický nástroj, ale i soubor testů (neboli benchmarků) pro váš hardware. Na rozdíl od známější aplikace SiSoft Sandra je diagnostika hardwaru daleko přesnější a podrobnější. Další velkou výhodou Aidy 32 jsou pak odkazy na internetové stránky výrobce daného zařízení, kde lze snadno získat další informace, nové ovladače, firmware nebo BIOS. Aida 32 získává informace nejen přímo z registrů hardwaru, ale i z vlastní databáze, která obsahuje více než 25 000 zařízení.

Kromě informací o procesoru, základní desce, čipové sadě, pamětech či o instalovaném systému a programech se dozvíte ještě dlouhou řadu dalších údajů o systému, jejichž výčet by zabral celou stránku. Z vybraných informací můžete pomocí asistenta vytvářet reporty v mnoha formátech, jako je HTML, text nebo třeba XML. Nabídka benchmarků v levém okně aplikace nabízí pouze test propustnosti paměti. Další testy pro monitor, pevné disky, optické mechaniky nebo pro síťové připojení hledejte v horní liště pod nabídkou *Plugin*. Kromě již zmíněných adres na stránky výrobců hardwaru obsahuje Aida 32 i nabídku dalších užitečných odkazů na stránky s návody na přetaktování a tuning počítačů nebo na databáze ovladačů.

Aplikace je pro osobní, nekomerční použití zdarma, vybrat si můžete dokonce ze třech verzí. Ovládání je velmi snadné, v nabídce jazyků nechybí ani čeština. Zkušební uživatelé jistě potěší nejen diagnostické funkce a benchmarky, ale i dlouhá řada nastavitelných parametrů aplikace.

■ ■ ■ Radek Kubeš

ALIVECOLORS 1.0.31

Oživte své snímky

VÝROBCE AliveColors

INFO www.alivecolors.com

VELIKOST SOUBORU cca 2,7 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 27 USD

AliveColors je dalším zástupcem řady jednoduchých grafických editorů. Za rozumné peníze nabízí některé funkce typické spíše pro aplikace o několik řádů dražší.

Začněme podporovanými formáty. Na první pohled jich není mnoho, na druhou stranu však uzejme, že formáty JPG, BMP, TIFF a PNG pokryjí podstatnou část běžných požadavků. Větší výtka je však namísto za absenci nastavení komprese při ukládání ve formátu JPG a nemožnost ukládat obrázky do formátu TIFF.

Ale věnujme se spíše pozitivním stránkám aplikace. Jednou z nich je široká paleta nástrojů pro úpravy obrázků. K dispozici jsou pomůcky pro výběr, ořezávání, změnu velikosti, převrácení a otáčení. Zejména majitelům digitálních fotoaparátů pak jistě přijdou vhod nástroje ukryté pod nabídkou *Effects*. V nově otevřeném okně s náhledem najdete kromě klasické korekce barevných kanálů, jasu a kontrastu i nástroje pro záměnu barev nebo posun barevného ladění snímku. Parametry nastavené u jednotlivých nástrojů v panelu *Effects* můžete ukládat a následně použít u celé série snímků. Další věcí, která udělá fotografům radost, je korekce úrovně barev pomocí klasického histogramu.

AliveColors je užitečná aplikace s jednoduchým ovládním, určená spíše pro začátečníky a mírně pokročilé uživatele. Na stránkách výrobce je kromě podrobného manuálu připravena ke stažení i lehce ořezaná freeware verze AliveColors. Plnou verzi můžete bez omezení používat 20 dní.

■ ■ ■ Radek Kubeš

TRAFFIC METER 1.0.8

Měřič přenesených dat

VÝROBCE E+P Studio

INFO www.tramet.cz

VELIKOST SOUBORU cca 0,9 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 220 Kč

Firma E+P Studio je vám jistě známa jako autor aplikace Connection Meter, který slouží k měření provolaných impulsů při připojení k internetu prostřednictvím telefonní linky. Jelikož se stále více rozmáhají způsoby připojení pomocí pevného spoje (kabelová televize, mikrovlnný spoj nebo satelit), u kterých se často do ceny připojení započítávají přenesená data, přišlo E+P Studio s novou aplikací Traffic Meter. Traffic Meter funguje na velmi podobném principu jako Connection Meter. Základem je nastavení způsobu účtování – tedy cena za přenesená data, tarifní pásma, paušální poplatky a případně i další specifiky vašeho poskytovatele připojení. Kromě toho si můžete dále nakonfigurovat údaje zobrazované v plovoucím okně, různá zvuková upozornění při překročení nastavených limitů, aplikace spouštěné společně s Traffic Meterem atd. Nechybí ani možnost synchronizace systémových hodin s internetovým serverem a SMS brána, která je bohužel v neregistrované verzi nefunkční.

Stejně jako Connection Meter i Traffic Meter nabízí tvorbu protokolů, statistik a přehledů, k jejichž plnému využití je však třeba vlastnit registrovanou verzi. Instalace a ovládání aplikace nevyžadují žádné zvláštní znalosti. Neregistrovaná verze nemá žádná časová omezení, k využití plného potenciálu programu se však jistě vyplatí zaplatit vcelku přiměřeného registračního poplatku.

Vzhledem k nově zavedenému limitu u připojení ADSL od Českého Telecomu vám Traffic Meter může i nějaké peníze ušetřit.

■ ■ ■ Radek Kubeš

EVIDENCE VOZIDEL 6.5

Pořádek v garáži

VÝROBCE Milan Bánovský

INFO www.mbsw.cz

VELIKOST SOUBORU cca 4,2 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 2500 Kč

Program Evidence vozidel a pohonných hmot je primárně určen pro firmy, které disponují řadou osobních či nákladních vozidel, u kterých je třeba sledovat určité termíny, například pro zaplacení silniční daně, technickou kontrolu, kontrolu emisí či výměnu oleje. Možná namítnete, že k tomu by s trochou snahy stačil i běžný kalendář. Ovšem běžný kalendář vám už pravděpodobně nespočítá průměrnou spotřebu, vyšší sazby silniční daně ani náklady na ujetý kilometr nebo na přepravenou tunu nákladu. Instalace programu je triviální, trochu času vám však zabere základní konfigurace a naplnění databáze údaji o vozidlech (registrační značka, hmotnost, zdvihový objem válců, palivo, normy spotřeby atd.), ale také údaji o řidičích a odpovědných pracovnících. Rovněž je třeba vyplnit číselníky olejů, pohonných hmot, případně upravit sazby silniční daně a druhů vozidel. Uživatelské rozhraní programu je poněkud strohé, ovšem i nezkušený uživatel se vše potřebné rychle naučí. Nápoředu supluje šikovná pomůcka nazvaná *Pomocníček*, v jehož okně vždy najdete nápoředu týkající se obsahu a funkcí aktuálního dialogového okna programu. Výstupem z aplikace jsou přehledy a tiskové sestavy, u kterých nechybí náhled před tiskem, ovšem není možné je dále nějakým způsobem upravovat.

S ohledem na cenu a rozsah funkcí lze Evidence vozidel a pohonných hmot vřele doporučit menším podnikům, které chtějí mít přehled o svém vozovém parku. Demoverzi můžete testovat libovolně dlouho, některé funkce jsou však omezeny. ■

■ ■ ■ Radek Kubeš

Speciální balík pro tvůrce www stránek za neuvěřitelnou cenu 6 390 Kč bez DPH! Web Tools MX - tři špičkové programy Macromedia v předchozích verzích MX (Dreamweaver MX, Fireworks MX a Flash MX). Jákýkoliv program z této sady lze upgradovat (včetně upgrade na celé Studio MX 2004), takže Web Tools MX představují výborný základ pro každého webdesignéra.

Špička mezi editory webových stránek - umožňuje vizuální tvorbu dynamických aplikací s podporou ASP, ASP.NET, JSP, PHP a CFML, přímou editací HTML kódu a ladění ColdFusion aplikací.

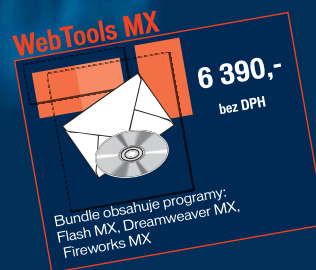
Standard pro tvorbu webových interaktivních a multimediálních aplikací. Nově podporuje práci s videem, přímou komunikaci s aplikačními servery, načítání externích souborů a sdílení knihoven.

Bitmapové vektorový grafický editor, zaměřený na tvorbu a úpravu webové grafiky. Nabízí vše, co může profesionál potřebovat včetně optimalizace grafiky a exportu HTML pro interaktivní objekty.

macromedia
**WebTools
MX**

Nic vhodnějšího pro tvorbu, správu a provoz web stránek patrně nenajdete

Distribuce: **Digital Media s.r.o.**,
Schweitzerova 22,
779 00 Olomouc,
tel. 585 22 72 72,
fax 585 43 67 37
email: obchod@digitalmedia.cz,
web: www.macromedia.cz

A-Test 4.0

Testování angličtiny

VÝROBCE PH-Software

INFO <http://web.quick.cz/phsoftware>

VELIKOST SOUBORU 2,98 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 98/Me/NT/2000/XP

CENA shareware, plná verze 390 Kč

Znalost anglického jazyka je dnes nutností, a i proto existuje mnoho knih, učebnic a softwarových produktů, které vám zvládnutí tohoto jazyka usnadní. A-Test je jedním z těchto „jazykových“ programů a jeho obsahem je látka čtyř učebnic angličtiny pro jazykové školy.

Instalace je standardní; zpočátku si však musíte zvolit, zda se chcete učit jen z lekcí, nebo i z databáze frází a nepravdělných sloves.

I ovládání programu je prosté. Můžete využít menu, ikony nebo klávesové zkratky. Budete-li však program užívat jako shareware, bude se vám nahodile ukazovat hláška o možnosti zakoupení tohoto programu a budete ji muset „odkliknout“. Při ceně tohoto produktu se to snad ani nevyplatí.

Program má čtyři pohledy: pohled zadávání, kde lze přidat vlastní slovíčka do databáze, pohled zkoušení, který testuje vaše znalosti a zobrazí vám výsledek společně s hodnocením prostřednictvím známek 1 až 5. Nebudete-li úspěšní či chcete-li si slovíčka zopakovat, můžete využít pohled učení, a pokud zjistíte, že je některé slovíčko špatně, opravíte ho v pohledu oprav. A-test však nabízí více. K dispozici má A-Č a Č-A slovník. Jednotlivé lekce si můžete vytisknout. Nejdou-li vám některá slovíčka, máte k dispozici speciální lekci „nejdete“, kam si je uložíte a pak si trénujete jen ty obtížné výrazy. Program má i kvalitní nápovědu.

Celkové hodnocení zní: Příjemné procvičování angličtiny za velmi přijatelnou cenu (v porovnání s obdobnými produkty).

■ ■ ■ Michal Vomočil

Burn4Free V.1.0.0.474

Vypalujte zadarmo

VÝROBCE Simone Tasselli

INFO www.burn4free.com

VELIKOST SOUBORU cca 1,4 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

Nedostali jste ke své vypalovačce žádný vypalovací software? Nevadí, s Burn4Free nemusíte utratit už ani korunu navíc. Burn4Free sice není tak přehledný, všestranný a nastavitelný jako oblíbený Nero, na druhou stranu však běžným „paličům“ poskytne dostatečný rozsah funkcí. Umí vypálit soubory na CD nebo DVD, vytvářet hudební CD a zvládá i práci s ISO image. Samotné vypalování probíhá velmi jednoduchým způsobem: pomocí integrovaného průzkumníka si vyberete požadované soubory, zkontrolujete velikost kompilace a rozhodnete se, zda chcete CD uzavřít, či nikoliv. Podobně jako v programu Nero i zde můžete zkontrolovat zapsané soubory či po skončení automaticky vypnout počítač. Malou specialitou je možnost zobrazení plovoucího okna Burn4Free, které je užitečné pro přidávání souborů do kompilace přímo z vašeho souborového manažeru nebo Průzkumníka ve Windows, pouhým přetažením myši. V plovoucím okně se pak zobrazuje velikost (celkový čas) a počet vybraných souborů a adresářů. Další věcí, která jistě potěší, je integrace nabídky funkcí Burn4Free do kontextového menu zobrazeného po kliknutí pravým tlačítkem myši. Zapomenout bychom neměli ani na možnost vypalování hudebních CD přímo z MP3 nebo OGG souborů.

Ovládání aplikace je snadné, všechny funkce jsou k dispozici přímo v hlavním okně, stáhnout si můžete i češtinu. Aplikaci Burn4Free bych doporučil zejména začátečníkům a uživatelům, kteří si nechtějí příliš lámat hlavu nastavováním parametrů zápisu na CD. ■ ■

■ Radek Kubeš

ABSOLUTE SHIELD INTRENET ERASER

Zamete stopy

VÝROBCE SysShield Consulting, Inc.

INFO www.intrenet-track-eraser.com

VELIKOST SOUBORU cca 1,2 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 34,95 USD

Jistě víte, že při brouzdání internetem se ve vašem prohlížeči ukládají informace o navštívených stránkách, hesla zadávaná při přihlašování nebo cookies. V běžně používaných aplikacích, jako je MS Office, Acrobat Reader nebo Photoshop, se zase ukládá seznam naposledy otevřených souborů. Stranou nezůstávají ani multimediální přehrávače Winamp, Real Player či Power DVD, které uchovávají v paměti naposledy otevřené filmy nebo hudební soubory.

Zkrátka a dobře, každý, kdo kromě vás pracuje na vašem počítači pod stejným uživatelským jménem, může s minimální námahou zjistit, čím jste se poslední dobou zabývali – tedy jaké WWW stránky jste navštívili, který dokument jste naposledy upravovali, jakou hudbu jste přitom poslouchali.

Tomu všemu lze pohodlně zabránit pomocí jednoduché aplikace AbsoluteShield Intrenet Eraser Pro, která kromě vymazání internetové historie, cookies a uložených hesel nabízí i vyčištění paměti dlouhé řady aplikací. Všechny operace lze navíc jednoduše nastavit tak, aby se prováděly při startu nebo vypínání systému.

Kromě toho nabízí aplikace ještě možnost bezpečného (neobnovitelného) mazání souborů, a umí zablokovat i pop-up okna. AbsoluteShield Intrenet Eraser Pro spolupracuje s prohlížeči Intrenet Explorer, Netscape Navigator a Opera. Aplikaci určenou pokročilejším uživatelům můžete zdarma testovat 14 dní, z webu výrobce je možné si stáhnout freewarovou verzi s označením Lite, ve které jsou některé funkce omezeny. ■ ■ ■ Radek Kubeš

PC INSPECTOR SMART RECOVERY 4.1

Zachraňte své fotky

VÝROBCE Convar

INFO www.convar.com

VELIKOST SOUBORU cca 5,5 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

Jistě to všichni znáte – stačí malá nepozornost a tragédie v podobě smazání důležitých souborů je na světě. Jedná-li se o snímky z vašeho digitálního fotoaparátu, nezoufejte. PC Inspector smart recovery totiž umí obnovit snímky z paměťové karty fotoaparátu, případně i z pevného disku počítače.

Pokud jste si smazali fotky z paměťové karty (SmartMedia, CompactFlash aj.) v aparátu, připojte fotoaparát k počítači, spusťte PC Inspector smart recovery, vyberte z nabídky formátů ten, který váš aparát používá, nalistujte adresář, kam chcete obnovené snímky uložit, a stiskněte tlačítko Start. V závislosti na velikosti karty se vám po kratším či delším čekání podaří snímky obnovit. Úspěšnost aplikace PC Inspector smart recovery je velmi slušná, přičemž za cenu delšího čekání ji můžete ještě zvýšit volbou důkladnějšího režimu prohledávání. V případě, že jste své snímky z karty nejenom vymazali, ale kartu následně i zformátovali, máte smůlu, fotky již obnovit nelze.

Postup obnovy snímků smazaných z pevného disku či disket je naprosto identický, jen je třeba v aplikaci zvolit požadovanou diskovou jednotku.

Program karty PC Inspector smart recovery nabízí obnovu nejen všech běžných formátů obrázků, tedy JPG, TIFF, GIF nebo BMP, ale i nahraných videí ve formátech AVI či QuickTime MOV, zvukových poznámek ve formátu WAV a speciálních formátů firem Olympus, Kodak, Canon, Fuji nebo Nikon. Přestože PC Inspector smart recovery komunikuje pouze německy, práci s programem zvládnou i úplní začátečníci. Aplikaci je možné zcela zdarma stáhnout z webu výrobce. ■ ■ ■ Radek Kubeš

SYSMETRIX 2.0.0

Palubní deska počítače

VÝROBCE Xymantix

INFO www.xymantix.com

VELIKOST SOUBORU cca 2,3 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

Patříte-li k uživatelům, kteří chtějí mít okamžitý přehled o stavu a činnosti systému, aplikace Sysmetrix je určena právě vám. Informaci, které Sysmetrix může zobrazit na vašem monitoru, je dlouhá řada. Jedná se například o hodiny, kalendář, zaplnění pevných disků a odpadkového koše, vytížení procesoru a operační paměti, provoz na síti nebo příchozí e-maily. Ukazatele mohou vypadat jako grafy, ikony nebo displeje s číslicemi. Sysmetrix umí zobrazit i různá interaktivní tlačítka, pomocí nichž můžete třeba nastavovat hlasitost přehrávané hudby, spouštět Správce úloh nebo Průzkumníka.

Program skrývá desítky detailních nastavení, ve kterých se však nezkušený uživatel může poněkud hůře orientovat. Implicitně jsou však nastaveny všechny potřebné údaje, a tak stačí jen vybrat vzhled (skin) ukazatelů, který vám bude vyhovovat i z hlediska místa zabraného na vaší ploše. Přímo v aplikaci najdete sedm skinů, další si můžete – samozřejmě zdarma – stáhnout z webu výrobce. Z dalších nastavení jmenujme třeba přesné nastavení umístění na ploše, nastavení průhlednosti, zvukového oznámení příchozího e-mailu nebo synchronizaci systémových hodin s hodinami atomovými. Pokročilejší uživatelé a ladiči systémů jistě uvítají spolupráci Sysmetrixu s populárním Motherboard Monitorem. V závislosti na instalovaných čidlech si tak mohou v nastavení Sysmetrixu přidávat na plochu ukazatele teploty, napětí a otáček ventilátorů.

Sysmetrix je freeware, stáhnout si jej můžete z webu výrobce. ■ ■ ■ Radek Kubeš

PLACENÁ INZERCE

LEDA

JAZYKOVÝ SOFTWARE

SLOVNÍKOVÁ DATABÁZE

- současný přístup k nejrozsáhlejšímu českému souboru slovníků
- jediný svého druhu co do autorskoprávní čistoty
- zahrnuje největší, autoritativní slovníky a mnoho dalších slovníků všeobecných a odborných
- fulltextové morfologické hledání, hledání přibližně zadaného dotazu
- zobrazení údajů v hesle podle přání uživatele

Dosud jsme vydali tyto velké slovníky:

VELKÝ ČESKO-ANGLICKÝ (NOVINKA)

(A ANGLICKO-ČESKÝ) SLOVNÍK – J. Fronek
Největší a nejaktuálnější česko-anglický slovník obsahující více než 200 000 českých slov a souloví a kolem 400 000 ekvivalentů.

VELKÝ ANGLICKO-ČESKÝ (A ČESKO-ANGLICKÝ) SLOVNÍK – K. Hais a B. Hodek

Nejrozsáhlejší a nejznámější anglicko-český slovník nabízí 280 000 anglických slov a souloví a 454 000 českých ekvivalentů.

VELKÝ ČESKO-RUSKÝ SLOVNÍK

– M. Sádliková a kol.

Moderní slovník s více než 120 000 českými výrazy a 200 000 ruskými ekvivalenty.

Do konce roku vychází:

VELKÝ NĚMECKO-ČESKÝ (A ČESKO-NĚMECKÝ) SLOVNÍK – H. Siebenschein a kol.

Nejpoužívanější velký německo-český slovník v elektronické verzi zahrnující víc než 190 000 německých výrazů a 270 000 českých ekvivalentů.

VELKÝ ŠPANĚLSKO-ČESKÝ (A ČESKO-ŠPANĚLSKÝ) SLOVNÍK – J. Dubský a kol.

Jediný rozsáhlý španělsko-český slovník.

Ceny:

- velké slovníky v oboustranné úpravě (angličtina, němčina, španělština): 14 800,- Kč pro firmy, 11 800,- Kč pro jednotlivce, zdravotnictví a školství,
- jednodemné slovníky (ruština): 8 400,- Kč pro firmy, 6 720,- Kč pro jednotlivce, zdravotnictví a školství

TELL ME MORE KIDS

Třídní interaktivní program pro výuku angličtiny, určený dětem ve věku od 4 do 12 let, založený na technologii rozpoznávání řeči. Každý ze tří dílů nabízí dětem zábavná dobrodružství, při nichž se nenásilnou formou učí anglicky. **K výuce není zapotřebí žádná předchozí znalost angličtiny.**

Program získal ocenění CHIP Tip 7/03 a Tip Počítače pro každého 14/03.

Cena každého dílu: 840,- Kč;
cena kompletu (1., 2. a 3. díl): 1 680,- Kč

NEJVĚŠÍ VYDAVATEL
ELEKTRONICKÝCH A KNIŽNÍCH
PUBLIKACÍ PRO VÝUKU JAZYKŮ

LEDA spol. s r. o.

Redakce:
Štěpánská 33, 110 00 Praha 1,
tel. 222232012, fax. 222232013
e-mail: leda@leda.cz,
<http://www.leda.cz>

M-Audio Ozone

O₃

Hned na začátku bych se rád vyhnul všem slovním hříčkám, ke kterým název jednoho z nejnovějších produktů firmy M-Audio doslova vybízí. Takže můžete být v klidu. Na následujících řádcích vás totiž rozhodně nečekají klisé typu „M-Audio zaplnilo ozonovou díru“ nebo „Ozone zalátal díru v hudební atmosféře“ či „Do hudební sféry zavál čerstvý Ozone“. A jsem na to patřičně hrdý. Bez ohledu na to, že tato tvrzení jsou převážně pravdivá.

Na letošním pražském Hudebním veletrhu jsem měl možnost setkat se s reprezentantem a manažerem firmy M-Audio. Ptal jsem se ho, jakým způsobem se jeho společnost rozhoduje, když se pouští do vývoje nového produktu. Odpověděl mi, že rozhodování z velké části ovlivňují sami uživatelé, kteří ve fórech na internetových stránkách M-Audia výrobci sdělují své tužby.

Když se podíváte na historický vývoj produktů firmy, určitě nebudete mít problém

výrobce 100 dB) mikrofonního předzesilovače s jediným ovladačem – Gain. Identickým potenciometrem ovládáte vstup 2. Ten je vysokoimpedanční – nástrojový, takže do něj můžete přímo připojit elektrickou kytaru nebo baskytaru. Oba ovladače Gainu (zisku) umožňuje dobře nastavit dvojice indikátorů – zelený signál, červený přebuzení.

Ozone je ASIO (Audio Streaming Inputs/Outputs) zařízení, což je v dnešní době už samozřejmostí. Znamená to, že

Počet vstupů a kvalita nahrávání jsou samozřejmě limitovány tím, že je Ozone připojen přes USB – přesněji datovou propustností tohoto rozhraní. Jestliže jej chcete používat zároveň pro nahrávání i přehrávání (tedy jestliže nemáte v počítači druhou zvukovou kartu), můžete nahrávat zároveň dvě stopy v kvalitě 24 b/48 kHz. Pakliže však použijete Ozone pouze jako vstup do počítače, může se vzorkovací frekvence zdvojnásobit (96 kHz).

Totéž platí i pro výstup. Když vypnete vstupy Ozonu, můžete poslouchat zvuk až v 96kHz kvalitě.

Není to žádná věda. Nastavování Ozonu je totiž velice jednoduché. V jeho ovládacím panelu určíte aktivní kanály, bitovou hloubku a požadovanou latenci (od Very Low po Very High).

Když už jsem se zmínil o výstupech, měl bych se na ně asi podívat podrobněji. Výstupní sekci tvoří pár linkových výstupů (1/4" jacky) a sluchátkový stereojack. Je velice příjemné, že sluchátka mají svůj vlastní zesilovač s ovládním hlasitosti. Ani ve sluchátkách, ani v monitorech připojených na linkové výstupy jsem nezaznamenal náznak šumu.

Ozone v plné kráse... Klávesy, kontrolér, zvukovka...

tomuto sdělení uvěřit. Zejména pokud vám přijde pod ruku Ozone, jemuž dalo vzniknout jedno velice bizarní přání, které mohlo znít: „Potřeboval bych domácí studio, se kterým bych se vešel do malého kumbálu s notebookem, mohl na něm nahrát kytaru, zpěv a klávesy, aniž bych cokoli dalšího potřeboval, a taky ho mohl použít jako ovladač k softwaru.“ Přání ulítě, nicméně ne nespílitelné.

O₃ JAKO ZVUKOVKA

Zvukové rozhraní, to je spíš to slovo, které vystihuje podstatu nové generace externích zvukových karet. A jako takové nabízí M-Audio Ozone pokrytí všech potřeb domácího nahrávání. Na jeho zadním panelu najdete XLR (cannon) mikrofonní vstup, který též disponuje fantomovým napájením pro kondenzátorové mikrofony. Tento vstup vede do nízkosumového (odstup signál/šum inzeruje

pomocí ASIO kompatibilních aplikací dokáže signál ze vstupu poslat s minimálním zpožděním (zpracovaný) přímo na výstup. Nuendo 2 naměřilo latenci 4,6 ms. V DSOUND GT Playeru jsem získal hodnotu 3,6 ms. Pokud by se vám takové hodnoty zdály přece jen vysoké (i když pochybuji, protože s takovým zpožděním se dá velice pohodlně živě hrát a zpívat), můžete využít i toho, že oba vstupy lze přímo hardwarově monitorovat – vstup je přímo propojen s výstupní částí Ozonu a pomocí potenciometrů Direct Monitor jej můžete přimíchávat přímo (bez zpracování počítačem) k výstupnímu signálu. Takový odposlech je samozřejmě úplně bez zpoždění, ale především neubírá sílu vašemu počítači.

Vstupní sekci ještě doplňuje linkový Stereo In – 1/4" TRS jack, jehož pomocí můžete připojit třeba automatického bubeníka nebo mixpult.

M-AUDIO OZONE

Externí zvuková karta pro domácí nahrávání hudby.

Požadavky na systém

PC W98SE/Me/2k/XP, PIII – 500 MHz, 128 MB RAM UDMA, EIDE nebo ATA 33/66 disk, USB

Mac MacOS 9.1 nebo 10.1.5, G3, 128 MB RAM, USB

Vyrábí M-Audio (www.m-audio.com)

Zapůjčil Disk Multimedia (www.disk.cz)

Cena 12 990 Kč

- + UNIVERZÁLNÍ NÁSTROJ, KTERÝ POKRYJE VEŠKERÉ POTŘEBY DOMÁČÍHO STUDIA
- + PERFEKTNÍ KVALITA ZVUKU
- + SOFTWAREVÉ VYBAVENÍ
- OZNAČENÍ VSTUPŮ/VÝSTUPŮ NA ZADNÍM PANELU
- CHYBÍ DIGITÁLNÍ VSTUP

→ Jediné, co bych Ozonu jako zvukové kartě mohl vytknout (vedle popisek vstupů – i když to je jen drobnost), je fakt, že nemá ovládání hlasitosti linkových výstupů, nebo alespoň tlačítko Mute – to by zamezilo lupnutí, které jde do beden při vypínání Ozonu nebo počítače. Někteří nadšenci by možná ještě uvítali digitální vstupy/výstupy.

O₃ JAKO MIDI ROZHRANÍ A KEYBOARD

Nejsem klávesista, který by dokázal ocenit herní kvality klaviatury. Ostatně pro takové ani není Ozone výhradně určen. (Tím ale rozhodně nechci říct, že by nástroj neměl kvalitu, kterou by ocenili i profesionálové. S jeho předchůdcem Oxygenem, který má všechny parametry Ozonu coby USB MIDI keyboardu a kontroléru – chybí jen sekce zvukové karty –, jsem se ve spojení s laptopem setkal i na živých koncertech takových hvězd, jako jsou Living Colour nebo Marcus Miller.) Klávesistovi by možná vadil rozsah pouhých 25 kláves, který může být pro řadu skladeb velice omezující. To ovšem neznamená, že by Ozone nepokryl celý rozsah klavíru. Pomocí dvou tlačítek totiž můžete polohu klaviatury transponovat v rozsahu +/- 5 oktáv. Klávesy věrně přenášejí dynamiku vašeho hraní.

Ozone je ideálním nástrojem pro Step recording – tedy nahrávání MIDI dat notu po notě, jak to umožňuje spousta aplikací (Steinberg Cubase SX, Nuendo, Cakewalk Sonar...) –, nebo třeba pro programování automatických bubeníků softwarových aplikací. Jak jsem již naznačil výše, se správným softwarem a s notebookem může udělat velkou službu i naživo.

Všechny vstupy a výstupy jsou na zadním panelu Ozonu.

Pokud by vám klaviatura Ozonu přece jen nestačila, můžete k němu pomocí MIDI inputu připojit libovolné další klávesy. (V takovém případě byste ale asi měli hledat jiný produkt.)

MIDI out vám zase umožní připojit libovolný externí modul (hardwarový syntezátor, sampler).

O₃ JAKO KONTROLÉR

Samostatnou kapitolu tvoří využití Ozonu jako MIDI kontroléru. V levé horní části hlavního panelu najdete vedle ovladačů Gainu, Direct Monitoringu a hlasitosti sluchátek ještě osm programovatelných potenciometrů. Těm můžete přidělovat nejrůznější úkoly. Od prostého ovládání hlasitosti jednotlivých stop (a zapisování automatizace při přehrávání) po ovládání parametrů plug-inů. To se samozřejmě dá dělat i myší, stejně jako cokoliv, co MIDI kontroléry dokážou. Jenže myši můžete vždy měnit maximálně jeden parametr (pokud nemají některé plug-iny šikovnější ovládání), zatímco u kontroléru můžete mít v ruce najednou hned několik parametrů. A to už nemluvíme o tom, že ovládání „čudlíky“ je mnohem pohodlnější (zvláště když máte rádi malé gumové předměty), citlivější a přesnější. Ozone je i v tomto ohledu bezchybný a spolehlivý.

Osm parametrů k ovládání by však nebyl žádný velký zázrak. Jenže Ozone se tady nezastavuje. 25klávesovou klaviaturu totiž beze zbytku můžete ve speciálním režimu použít jako tlačítka MIDI kontroléru. Můžete jimi určovat Solo/Mute jednotlivých stop a spousty dalších parametrů. Prakticky cokoliv, co vám hostitelská aplikace dovolí. →

Budte stále v kontaktu...

Tablet PC T200V - uživatelský komfort na 1. místě

- 14,1" TFT dotykový displej s možností rotace
- Video kamera ve víku displeje
- Výška notebooku pouze 27 mm, hmotnost 2,2 kg
- Card Reader 4 in 1
- Maximální konektivita
- Možnost Wireless LAN

Tablet PC T200V
od **39.990,- Kč**
bez DPH 22 %

Nechte se inspirovat naším pohledem na budoucnost a zůstaňte v kontaktu s nejmodernějšími prvky počítačové technologie. Doma, v kanceláři i na cestách. Při práci i zábavě.

- libovolná konfigurace na přání
- výroba přímo v ČR
- servisní síť po celé ČR
- profesionální poradenství a bezplatná informační linka

DeskBook:

- Nový směr
- Vyměňte své PC

ActionBook:

- Výhodná investice
- Nejlepší poměr cena/výkon

VisionBook:

- Inovace na 1. místě
- Nejnovější technologie

www.umax.cz | infolinka: 800 118 629

UMAX

→ Jenom pozor, aby se vám na myši nezačal usazovat prach.

SOFTWAREVÁ VÝBAVA

Aby se o USB zařízení M-Audio Ozone dalo mluvit jako o kompletní pracovní stanici, je důležité ještě softwarové vybavení. Ani tady bohužel nemohu najít nic, co bych mohl pořádně pohanit. M-Audio totiž se svými produkty dodává CD Maximum Audio Tools. Jedná se o softwarový balík, jehož obsah se vcelku pravidelně mění. Dvěma hlavními kritérii jsou profesionální kvalita a možnost nainstalovat software jak na PC, tak na Mac.

Součástí programu jsou v současné době Ableton Live!, IK Multimedia Sampletank, DSound GT Player Express a Propellerhead Reason Adapted. Samozřejmě se jedná o lehce ořezané verze, které mají jako jeden z úkolů přivést vás k plné verzi, nicméně je výtečné, že bez ohledu na platformu, kterou používáte, můžete Ozone (a další produkty M-Audio) připojit a hned začít dělat hudbu.

Pokud jste hudební fandové/kutilové, určitě znáte Sampletank a GT Player z CD Muzikus, který byl přiložen k Chipu 10/03. Mohli jste na něm najít také demo a recenzi programu Live!. Tenhle zvláštní software je ASIO aplikace určená pro živé hraní DJs se smyčkami. Zároveň však nabízí možnost používat v reálném čase VST efekty. Celou show navíc můžete více-stopě nahrávat v druhé části aplikace. Když na to přijde, lze Live! využívat i jako HDR aplikaci.

Naproti tomu Reason Adapted je kompletně vybavené MIDI studio. Obsahuje dva bubeníky – Redrum a Dr. Rex –, polyfonický syntezátor Subtractor, digitální sampler NN19 a „analogový“ paternový sekvencer Matrix. To je prakticky celá výbava virtuálních nástrojů, kterou měl Reason ve své verzi 1 (dnes 2.5). K vytváření skladeb vám pomůže mixpult Remix a efekty delay, reverb a kompresor. Nezanedbatelným bonusem je fakt, že Reason můžete pomocí protokolu Rewire (vynález švédské firmy Propellerhead) připojit

i k jiným aplikacím, jakými jsou právě například Nuendo, Cubase nebo Pro Tools.

Pokud bych chtěl, aby byl Ozone základním kamenem mého domácího studia, asi bych ho ještě rozšířil o softwarový balík, který nově uvedla na trh firma Steinberg. Studio Case, jak mu říkají, je soubor zahrnující speciální edici programu Cubase (SE), Halion, Virtual Guitarist, Grove Agent a Grand VST v ořezaných verzích. Pak už bych si byl téměř jist, že jsem schopen opravdu jakékoliv práce.

STUDIO S TVÁŘÍ DĚTSKÉ HRAČKY

Ozone je za svou cenu opravdu bezkonkurenční. Přestože vypadá jako dětská hračka, ukrývá v sobě kompletní mobilní studio. Obsahuje zvukovou kartu s předzesilovači a sluchátkovým zesilovačem, MIDI rozhraní a MIDI kontrolér s keyboardem. Co víc si od domácího studia přát? Snad jen víc vstupů s předzesilovači. To však bude možné jedině s USB 2.0 nebo FireWire. Co se týče USB 1, drží se Ozone u stropu jeho možností.

■ ■ ■ Jakub Tureček

AUDIONOVINKY

HERCULES

Firma Hercules, známá spíše svými herními kartami, se pustila na pole profesionálního nahrávání. Nedávno oznámila, že na trh vyrazí s FireWire rozhraním 16/12 FW, které disponuje šestnácti audio vstupy, dvanácti výstupy (24 bit/96 kHz) a MIDI. Zařízení je připraveno pro práci s PC i s Macy.

Krom toho se Hercules ještě vydává mezi DJs, a to prostřednictvím USB kontroléru nazvaného jednoduše DJ Console. Více na www.hercules.com.

STEINBERG

Ani jsme si ještě nestihli pořádně zvyknout na Cubase SX a už je tu Cubase SX 2.0. Změny, které Steinberg v programu udělal, nejsou na povrch tolik vidět. Jedná se pře-

devším o vychytávky v jeho jádře. Kompletní seznam nových funkcí najdete na www.steinberg.net.

Mimo to také Steinberg přichází s novým, neuvěřitelně rozsáhlým virtuálním instrumentem nazvaným Hypersonic. Ten bude k máni jako VSTi a AudioUnits.

BOMB FACTORY

Golos Kosmonavta – to je jeden z pěti nových pluginů, které pro Pro Tools připravil špičkový profesionál v oblasti efektů – Bomb Factory. K máni jsou ve verzích pro Windows XP i MacOS. Více na www.bombfactory.com.

FXPANSION

Firma FXpansion je známá svými DX/VST adaptéry, díky nimž lze v DirectX aplikacích, které normálně nepodporují VST, používat VST pluginy. Převratnou novinkou je její nový produkt, díky němuž lze VST efekty používat i v Pro Tools. Více o VST-to-RTAS adaptéru najdete na www.fxexpansion.com.

LEXICON

Lexicon (www.lexiconpro.com) byl donedávna znám především profesionálům, protože ceny jeho zařízení se pohybovaly někde kolem pořizovacích cen automobilů. Se svou novinkou ovšem zaměřil kousek níže – k domácímu nahrávání. Touto novinkou je USB zvukové rozhraní Omega. Disponuje osmi vstupy, MIDI rozhraním, mikrofonními předzesilovači. Jako doplněk se k zařízení distribuují software Cakewalk ProTracks.

inzerce

inzerce

inzerce

Frigate 3.20

Výkonný správce souborů

Správce souborů je nepostradatelný pomocník snad každého uživatele počítače. Existuje jich celá řada – od jednoduchých, které obsahují pouze základní funkce, až po sofistikované aplikace, jež disponují i FTP klientem, synchronizační utilitou, různými prohlížeči, editory atd. Dnes si představíme program Frigate, což je skutečně zajímavý a výkonný správce souborů.

Správce souborů Frigate existuje ve třech variantách – Lite, Standard a Professional. Verze Lite je zdarma. Obsahuje základní funkce, které pro běžnou práci bohatě postačí. Placené verze (Standard a Professional) obsahují navíc řadu užitečných funkcí a utilit. Popíšeme si především verzi Lite a upozorníme vás také na několik zajímavostí obsažených v placených verzích.

Frigate obsahuje klasické dva panely (levý a pravý). Na rozdíl od jiných správců však umožňuje otevřít další instance (další okna se dvěma panely), mezi kterými lze přepínat pomocí záložek v horní části programu (nebo pomocí klávesové zkratky Ctrl+Tab). Chcete-li otevřít další okno s panely, využijte příkaz „Manager/New File Manager“ (Ctrl+F11).

Tlačítka pro přepínání mezi disky a tlačítka pro rychlý přechod do nadřazeného a do kořenového adresáře najdete v horní části každého panelu. Zde také najdete tlačítko „List“ (slouží ke změně způsobu zobrazení obsahu adresáře) a tlačítko „Name“ (pomocí něhož můžete definovat způsob řazení).

Dolní část každého panelu pak obsahuje informace o příslušném souboru, adresáři, volném místu na disku apod.

ZÁKLADNÍ FUNKCE

Základní funkce (kopírování, mazání atd.) jsou přístupné přes nabídku „File“, pomo-

ci tlačítek na hlavním panelu a samozřejmě také pomocí známých klávesových zkratk (F5, F8 atd.). Vedle klasických příkazů najdete v nabídce „File“ také příkaz „Create Shortcuts“ (vytvoří zástupce na zadaném místě), příkaz „Duplicate“ (vytvoří duplikát souboru/adresáře) a příkaz „Multi rename“ pro hromadné přejmenování (tato utilita je však dostupná jen v placené verzi).

Aplikace podporuje také multithread, takže můžete provádět několik operací najednou – lze například zahájit kopírování většího množství dat a během této akce provádět další operace (dále pracovat s programem – kopírovat, mazat, vytvářet adresáře atd.).

NABÍDKA COMMAND

Nabídka Command obsahuje především příkazy „View“ a „Edit“. Pomocí nich lze prohlížet a editovat různé typy souborů. V Lite verzi lze využít pouze jednoduchý textový prohlížeč/editor – ten můžete využít pro základní editaci obyčejných textových souborů a také pro editaci HTML souborů (výhodou je, že jsou jednotlivé tagy barevně odlišeny). Majitelé placené verze mohou využít také prohlížeč/editor souborů ve formátu DBF, Excel, Access, Hex a RTF a prohlížeč/přehrávač videa, obrázků a MP3.

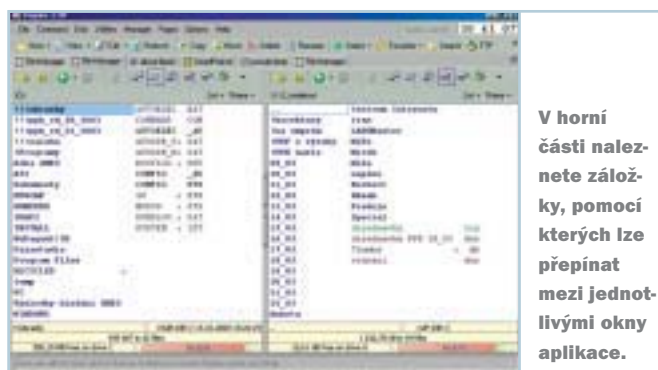
Dále zde najdete podnabídku „Clipboard“. V ní jsou tři příkazy. Příkaz „Copy file name“

(Shift+Ctrl+Ins) zkopíruje do schránky název souboru/adresáře, příkaz „Copy file path“ (Ctrl+Ins) zkopíruje do schránky celou cestu vedoucí k označenému souboru/adresáři a příkaz „Copy file list“ zkopíruje do schránky seznam všech souborů a adresářů v aktuálním adresáři.

Další podnabídka je pojmenována „Command Line“. Obsahuje příkazy pro práci s příkazovou řádkou. Aktivovat příkazovou řádku můžete příkazem „Activate Command Line“ (Shift+Tab). Využít můžete i další příkazy – například příkaz „File To Command Line“ (zkopíruje název souboru/adresáře do příkazové řádky), příkaz „Path To Command Line“ (zkopíruje cestu k označenému souboru/adresáři do příkazové řádky) atd.

V nabídce Command je dále k dispozici příkaz „Find“ (Alt+F7). Jde o propracovaný příkaz pro hledání souborů na disku. Každé hledání lze blíže specifikovat pomocí různých podmínek. Můžete například využít filtr (např. „*.txt“ – tj. hledat pouze v souborech s příponou TXT), časové hledisko („od do“), velikost, atributy atd. Kromě hledání je k dispozici také funkce „najdi a nahrad“ (viz záložka „Replace text in files“), která dokáže prohledat soubory, najít v nich hledaný řetězec a nahradit ho požadovaným řetězcem.

Dále zde máme podnabídku „Filter“. Pomocí příkazu „Files filter“ (Alt+F) můžete definovat, které typy souborů se mají zobrazovat. Chcete-li nastavit nový filtr, označte soubor s příslušnou příponou a využijte příkaz „Filter on selection“ (Shift+Alt+F). To, že máte stále aktivovaný filtr, poznáte také

➔ podle červeného nápisu „Filter“ v levé dolní části příslušného panelu. Filtr vypnete pomocí příkazu „Clear filter“ (Ctrl+Alt+F).

Posledním příkazem z nabídky Command je příkaz „Compare directories“ (Ctrl+D). Pomocí něho můžete porovnat obsahy dvou adresářů podle velikosti, času, atributů i podle obsahu. Nestejné soubory budou označeny. V okně „Compare folders“ najdete také tlačítko „Synchronize“, které slouží ke spuštění synchronizační utility (cílem je stejný obsah obou synchronizovaných adresářů s tím, že budou starší verze souborů nahrazeny novějšími verzemi). Synchronizační utilita je však bohužel dostupná pouze v placené verzi.

NABÍDKA DISK

V nabídce Disk najdete příkazy pro změnu obsahu levého a pravého panelu (využit lze samozřejmě také notoricky známé klávesové zkratky Alt+F1 a Alt+F2).

Dále je zde příkaz „Find Computer“ (Shift+Ctrl+), pomocí kterého můžete najít požadovaný počítač v síti (hledat lze podle jména nebo podle IP adresy), a příkaz „Volume label“ pro editaci jmenovky disku.

Příkaz „Disk info“ (Ctrl+L) zobrazí informace o aktuálním adresáři (např. informaci o tom, kolik místa v procentech zabírá příslušný adresář z celkové kapacity disku), o disku (volné místo na disku včetně grafického vyjádření), o systému souborů, o velikosti klastru atd.

NABÍDKA UTILITIES

Nabídka Utilities obsahuje sedm utilit. V Lite verzi je dostupná pouze utilita SmartPad (Shift+Ctrl+Q) – jde o jednodu-

chý textový editor, který využijete především pro editaci obyčejných textových souborů a pro editaci HTML souborů. SmartPad se otevře přímo v aplikaci jako další list. Pojdme si stručně povědět také něco o některých dalších utilitách.

Utilitu Startup Manager můžete například využít pro deaktivaci nepotřebných aplikací, které se automaticky spouštějí při startu Windows.

Tree Notes Manager (Shift+Ctrl+T) je utilita pro evidenci poznámek, které lze třídit do různých složek uspořádaných ve stromové struktuře.

Smysl utilit Calculator (jednoduchá kalkulačka), Internet Browser (internetový prohlížeč), Convert image (konverze obrázků) a Slide Show („promítání“ obrázků) je jistě patrný z jejich názvů.

NABÍDKA MANAGER

Začneme příkazem „New File Manager“ (Ctrl+F11). Ten zajistí otevření dalšího okna s levým a s pravým panelem (jiný přístup k příkazu jsme si popsali již na začátku článku).

Užitečný může být příkaz „Compare Files“ (Shift+Ctrl+C), který porovná obsah dvou souborů (tj. soubor označený v levém panelu se souborem označeným v pravém panelu). Zobrazí se dvě okna (každé okno pro jeden soubor). V oknech budou zvýrazněny pasáže, ve kterých se obsahy porovnávaných souborů liší. Pomocí příslušných tlačítek pak můžete přeskakovat mezi jednotlivými zvýrazněnými pasážemi a případně je také sjednotit.

Posledním příkazem z nabídky Manager, který funguje v Lite verzi, je příkaz „Quick View“ (Ctrl+Q). Po zapnutí tohoto příkazu se místo jednoho panelu zobrazí náhledové

okno. Pokud bude kurzor umístěn na adresáři, uvidíte v okně informace o příslušném adresáři a o disku (stejného cíle dosáhnete také pomocí příkazu „Disk/Disk info“, který jsme si popsali výše). Umístíte-li kurzor na textový soubor, zobrazí se obsah souboru (náhled). V placené verzi byste navíc mohli vidět obsahy i jiných typů souborů (nejen textových).

Zbývající nástroje v nabídce Manager si popíšeme jen stručně, neboť jsou dostupné pouze v placené verzi. Nástroj „Sync Folders“ slouží k synchronizaci dvou adresářů, nástroj „Size manager“ vám poskytne (mimo jiné) informace o tom, které adresáře zabírají na disku nejvíce místa, a nástroj „Thumbnail view“ umožní v jednom z panelů prohlížet náhledy obrázků ve vybraném adresáři.

DALŠÍ PŘÍKAZY

Další nabídka má název Pages. Zde najdete například příkazy pro skrytí levého/pravého panelu (Hide Left Panel/Hide Right Panel), příkazy pro přechod na další/předchozí list (Next Page/Prior Page), příkaz pro celobrazkové zobrazení (Full Screen) atd.

V nabídce Options najdete (jak už bývá zvykem) příkazy pro změnu vlastností a chování aplikace. Především jde o příkazy „Control Center“ a „Colors“.

Na závěr si povíme o nabídce „Favorites“ (tu najdete na panelu nástrojů), kterou můžete využít pro rychlý přístup k oblíbeným a k důležitým adresářům. Příkazem „Add To Favorites“ lze přidat aktuální adresář do seznamu. Najdete zde také podnabídku „Quick Folders“, kde můžete evidovat adresáře, jež chcete mít rychle dostupné pomocí klávesových zkratk Alt+1, Alt+2 atd. ■ ■

■ Norbert Gulevič, norbert.gulevic@vogel.cz

PLACENÁ INZERCE

Podporuje procesory nové generace AMD Athlon™ 64

- Podpora 64-bit OS
- Hyper-Transport
- DDR 400
- AGP 8X
- Serial ATA

K8V800
 CPU: Socket 754
 FSB: 800 MHz
 Chipset: VIA K8T800
 Paměť: 2x DDR400
 Grafika: AGP 8X
 USB: 8x USB 2.0
 1xAGP, 5xPCI
 LogoEasy II, SpeedEasy
 BIOS ProtectEasy

Ochrana procesoru AMD

EFEKTIVNÍ OCHRANA CPU :

- Level I: zvuková signalizace
- Level II: automatické snížení voltáže CPU
- Level III: automatické vypnutí PC

KuDoz 7X/600

CPU: Socket A
 FSB: 400/333/266 MHz
 Chipset: VIA KT600
 Paměť: 3x DDR400/333/266
 Grafika: AGP 8X
 USB: 6x USB 2.0
 1xAGP, 6xPCI
 BootEasy, LogoEasy II, SpeedEasy
 RecoveryEasy II, BIOS ProtectEasy

KuDoz 7X/400A

CPU: Socket A
 FSB: 333/266 MHz
 Chipset: VIA KT400A
 Paměť: 3x DDR400/333/266
 Grafika: AGP 8X
 USB: 6x USB 2.0
 1xAGP, 6xPCI
 BootEasy, LogoEasy II, SpeedEasy
 RecoveryEasy II, BIOS ProtectEasy

- FSB 400 MHz
- AGP 8X
- USB 2.0
- CPU Protection

www.qdigrp.com
www.qdieurope.com
www.100megadistribution.cz

100MEGA Distribution, s.r.o.
 Velkoobchod výpočetní technikou

Dusíkova 3, 638 00 Brno, tel.: +420 - 548 220 077, fax: +420 - 548 220 070, posta@100megadistribution.cz
 Vřšovců 1265, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory, tel./fax: +420 - 596 626 097, ostrava@100megadistribution.cz
 Republikánská 45, areál VD Slavba, 312 63 Plzeň, tel./fax: +420 - 377 450 281, plzen@100megadistribution.cz
 Fr. Diviše 944/1, areál Cereza CZ, 104 00 Praha 10 - Uhřetěves, tel./fax: +420 - 272 016 272-4, paha@100megadistribution.cz

Převod oblíbeného videa pro stolní přehrávače

Filmy z DivX na SuperVideo CD

I když ceny DVD vypalovaček rapidně klesají, stále je velmi mnoho uživatelů, kteří vlastní CD-RW mechaniku a kteří by své video chtěli přehrávat na stolním přehrávači. Koneckonců jejich video často ani nemá potřebnou kvalitu použitelnou pro DVD média. S Chipem se podíváme, jak z DivX filmu nebo původně domácího analogového videa v nižším rozlišení vytvoříme kvalitní SuperVideo CD disky pro stolní přehrávače.

Dnešní stolní DVD přehrávače umí přehrávat stále více multimedií, jež původně vznikla pro PC. Jedná se například o hudbu ve formátu MP3 nebo fotoalba na CD z fotografií JPEG. Co se však týká videoformátů, zůstává výčet překvapivě strohý – VCD (MPEG-1, 352 × 288 bodů, konstantní datový tok) a DVD (MPEG-2, 720 × 576, variabilní datový tok). Novější přístroje pak rozšiřují možnosti o SVCD (MPEG-2, 480 × 576, variabilní datový tok) a mini DVD (DVD video na CD médiu). Na trhu se sice už objevily přístroje, které implementovaly technologii MPEG-4 (DivX), ale jde spíše o první vlny, které se perou s (ne)kompatibilitou verzí DivX (test přístrojů najdete v Chipu 11/03).

Na svém počítači nenajdete mnoho videí v použitelném formátu, která byste mohli přímo vypálit ve formě SVCD, protože kromě nesprávných poměrů stran a rozlišení používají formát DivX nebo XviD. Takové video je potřeba nejprve převést do použitelného formátu MPEG-2, přizpůsobit zvuk a třeba i přidat titulky. V dalším návodu se soustředíme pouze na přípravu SuperVideo CD – tedy CD, ze kterého můžeme ve stolních přehrávačích vymačkat maximum.

ČÍM KÓDOVAT DO SVCD

Při předělávání narazíme na řadu problémů. Asi nejdůležitější je volba kodéru, který převádí zdrojové video do kompatibilního formátu SVCD. Na internetu najdete takových programů spoustu. Třeba vypalovací program Ahead Nero Burning Room 6, který nyní obsahuje i MPEG-2 kodér a má možnost vypálit SVCD téměř z jakéhokoliv zdroje. Tento způsob je asi nejjednodušší, ovšem kvalita a další možnosti nastavení jsou slabé. Mnohem lepší je využít specializované programy. My zvolíme osvědčený TMPGEnc, který je možné zdarma používat ve zkušební době 30 dnů.

JAK NA PROSTOROVÝ ZVUK

Dalším problémem je zvuk. SVCD nepodporuje prostorový 5.1kanálový zvuk podle DolbyDigital, ale pouze dvoukanálové stereo. Máme-li tedy zdroj s prostorovým zvukem, musíme jej upravit pouze pro dva reproduktory. Ani v tomto případě však nemusíme ztratit prostorový efekt. I do dvou kanálů se dá uložit prostorový zvuk, a to pomocí kódování Dolby Surround Prologic (umožňuje zakódovat čtyři kanály do dvou) nebo Dolby Surround Prologic 2. Tato norma dokáže uchovat všech 6 kanálů ve dvou fyzických kanálech. Každý DVD přehrávač první normu zná a nově je zaváděna i norma druhá. Pro převod prostorového zvuku do Dolby Surround Prologic použijeme AC3 kodek pro DirectShow AC3Filter.

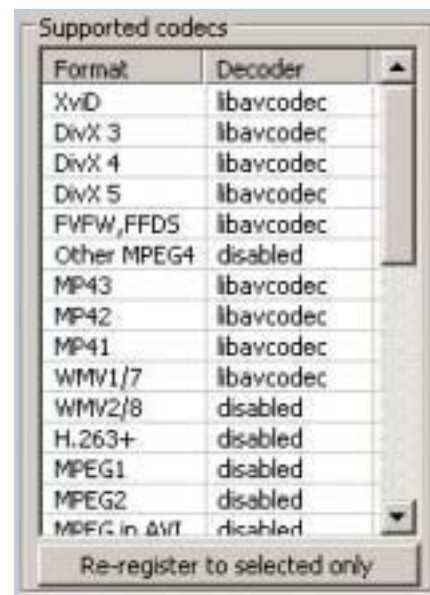
TITULKY

Poslední věcí jsou titulky. Jak vyplývá z předešlého odstavce, budeme k tvorbě SVCD používat filtry DirectShow, a tak i na titulky použijeme jeden z nich – FFDSHOW. Tento filtr používá knihovnu kodeků libavcodec a dokáže přehrát na počítači formáty DivX a XviD, aniž by byly nainstalovány. Titulky jsou pak zobrazovány přímo do videa. To se týká i přehrávání ve Windows Media Playeru – titulky musí být pouze umístěné ve stejném adresáři jako videosoubor a musí mít stejný název s koncovkou „sub“.

A JDEME NA TO

Jako zdrojový soubor budeme používat hlavně filmy ve formátu DivX a XviD. Ale můžeme použít i spoustu jiných videoformátů, které podporuje FFDSHOW. Jejich výpis zjistíme při konfiguraci tohoto filtru pod záložkou „Kodeky“. Část tohoto výpisu je na následujícím obrázku. Všechny programy potřebné pro celý postup najdete ve free

nebo zkušebních verzích na Chip CD v rubrice Zkuste si sami.

Tento výpis obsahuje pouze část z formátů, jež filtr podporuje, takže myslíme, že se opravdu nesetkáme s videem, které nedokáže přehrát.

Zásadním problémem nebude ani rozlišení zdrojového videa, ani jeho poměr stran. Každé video si upravíme do poměru stran 4 : 3 nebo 16 : 9 opět pomocí FFDSHOW, a to tak, že původní poměr stran zdrojového videa zůstane zachován a na horní a spodní stranu se vloží černé plochy, v nichž se mohou nacházet titulky. Takto upravené video si již přebere zvolený MPEG-2 kodér TMPGEnc.

Zvukový kanál zdroje může být buď stereo, pak to bude MP3, nebo prostorový zvuk ve formátu AC3. První z nich nám zkomprimuje přímo TMPGEnc, druhý nám do sterea převede AC3Filter.

JAK TO CELÉ FUNGUJE

Celý proces zpracování zdrojového obrazu do výsledného SuperVideo CD vypadá přibližně takto: TMPGEnc otevře film a předá jeho zpracování rozhraní DirectShow (toto rozhraní je částí Microsoft DirectX). To film rozdělí na zvukovou a obrazovou stopu a předá tyto dvě části svým filtrům. Obraz dostane na starosti FFDSHOW. Ten →

→ ho dekóduje, přidá do něj titulky a zvětší na velikost 480 × 576 obrazových bodů. Takto upravený a nekomprimovaný obraz předá zpět kodéru. Je-li zvuková stopa ve formátu AC3, bude ji dekódovat AC3Filter. Po dekódování do šesti diskretních kanálů použije Dolby Surround downmix a zakóduje těchto šest kanálů do dvou. Tyto dva kanály v nekomprimované formě opět předá TMPGEnc a ten je spolu s obrazem zkomprimuje do výsledného souboru. Přípravou obrazu začneme i v popisu nastavení programů.

FFDSHOW

Při instalaci FFDSHOW je nám nabídnut výběr, o které z formátů se má filtr „starat“. Doporučuji zatrhnout všechny nabízené, neboť pak se nestane, že by nám některé video hlásilo, že jej nelze přehrát, jelikož nemáme nainstalovaný kodek. Po instalaci přibude v nabídce Start položka FFDSHOW a v ní tři konfigurační odkazy: „Audio filtr configuration“, „Configuration“ a poslední „Raw-only filter configuration“. Začneme prvním a nastavíme zvuk. V nabídce „Codecs“ musíme nastavit, které ze zvukových filtrů použijeme. Pro dekódování AC3 zvuku je defaultním nastavením nastaven kodek „mplayer`s liba52“. Jelikož my chceme používat AC3Filter, musíme tuto hodnotu změnit na „disabled“, jako je tomu v ostatních kolonkách. Okno nastavení potom bude vypadat následovně.

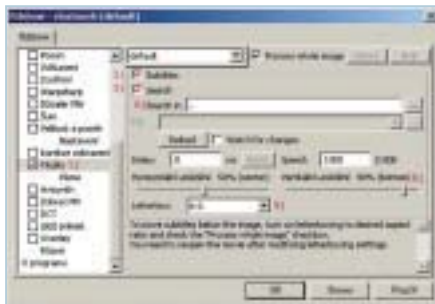

Můžete se ještě podívat, jaké jsou další možnosti nastavení Audio filtru, ale jelikož ho nebudeme používat, je to pro nás postup výroby SVCD zbytečné. Pod položkou „Configuration“ je pro nás skryto nejdůležitější nastavení tohoto filtru, tedy titulky. Pro ty z vás, kteří nevládnou zrovna nejlépe anglickým jazykem, jenž je přednastaven, je v nabídce „Tray & Dialog settings“ v položce „Language“ připravena možnost změnit jazyk na češtinu. Dále doporučuji zapnout možnost „Show tray icon“, což znamená, že při používání filtru se ve spodním pravém rohu ukáže ikonka. Nyní přistoupíme k samotnému nastavení filtru. Jelikož možností je mnoho, popíšu

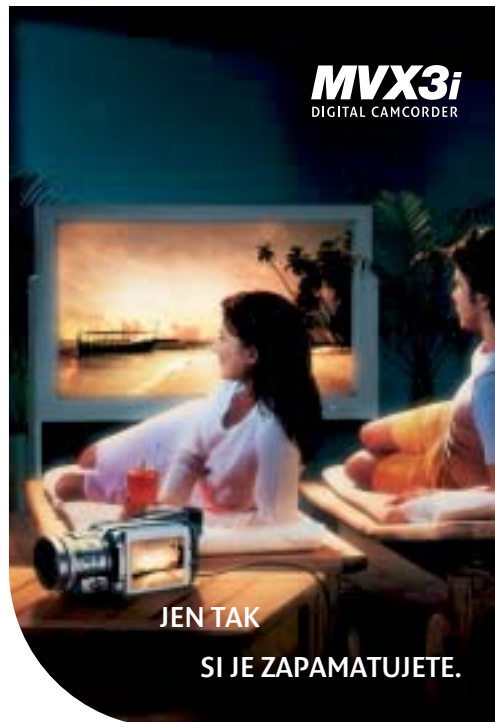
jen ty, které budeme používat nebo které jsou pro nás zajímavé.

Kodeky – výpis formátů, které jsou přehrávány FFDSHOW filtrem. Doporučuji nechat všechno tak, jak je, neboť je nastaveno, že všechny nepoužívané formáty, které FFDSHOW zná, přehraje sám, tedy přes „libavcodec“. Informace – zobrazí informace o právě přehrávaném videu, včetně typu multimediálních instrukcí, jež podporuje náš procesor.

Titulky – titulky musíme zapnout. Při označení možnosti 2 nám filtr bude sám po spuštění hledat titulky, které mají stejný název jako video. Možnost 4 nám říká, kde se mají titulky hledat, a nemají-li titulky stejný název jako video, můžeme je přímo otevřít. Možnost 5: Letterbox – doporučuji nastavit 4 : 3 těm, kteří mají televizi v tomto poměru stran. Televize by zobrazila i poměr stran 16 : 9, ale výhoda zde spočívá v tom, že titulky budou z velké části pod filmem, čímž se využijete zbylá plocha TV (protože většina filmů je dnes již v poměru 16 : 9) a titulky budou čitelnější na černém pozadí. Možnost 6: vertikální umístění titulků – je vhodné nastavit, jak moc u spodního okraje TV chceme mít titulky zobrazeny. 90 % je přednastavená hodnota, a chceme-li si titulky posunout více do středu, můžeme tuto hodnotu zmenšit.

Písmo – nastavení písma záleží většinou jen na nás. Obvykle se používá font Arial (2) a velikost 26. Možnost „Autosize“ zcela nedoporučuji, neboť většinou bývají písmena příliš velká. Důležitá je položka 2) „Charset“, ta musí být „východoevropská“, jinak by se nám české titulky nezobrazovaly korektně. Barvu (4) doporučuji zvolit buď bílou, nebo žlutou. Poslední položkou je stín (5 a 6) kolem znaků. Tato vlastnost →

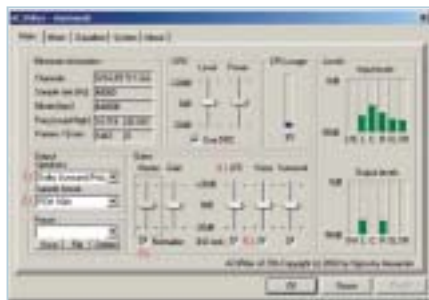
Barvy, na které nezapomenete, získáte pouze pomocí Canon DIGIC DV. Tento revoluční zobrazovací procesor zvyšuje kvalitu barev filmů a nepohyblivých snímků tak, že jsou při přehrávání živější a působivější. Je vestavěn do nové videokamery MVX3i se snímačem CCD 2,2 megapixelu, který zajišťuje ostrý obraz. Pomocí technologie PictBridge nebo Canon Direct Print můžete také používat funkci přímého tisku. Díky procesoru Canon DIGIC DV zůstanou vaše snímky ostré a barevné i poté, co vaše vzpomínky vyblednou. Další informace naleznete na www.canon.cz

→ nám dělá čitelné bílé titulky na bílém pozadí. Opět záleží jen na nás, ale přednastavené hodnoty fungují spolehlivě.

AC3FILTR

Instalace AC3Filtru nenabízí žádné zvláštní možnosti, a tak se rovnou podíváme na jeho důležitá nastavení. V nabídce Start najdeme položku „AC3Filter“ a pod ní „AC3Filter Config“.

Nejdříve nastavíme tento filtr jako primární. Tato možnost je v záložce „Systém -> Filter Merit“ – zatrhneme „Prefer AC3Filter“ a dále v „Default audio renderer“ „Direct Sound“. V záložce „Equalizer“ můžeme jednoduše nastavit zpoždění každého kanálu (většinou ale již toto nastavení bývá na receiveru), jednoduše zde klasický ekvalizér, který se musí zapnout možností „Equalizer on“. Záložku „Mixer“ přeskočíme, jelikož všech důležitá nastavení jsou v „Main“.

Nejdůležitější jsou nastavení 1 a 2. Pod položkou „Speakers“ musíme kvůli zachování prostorového efektu nastavit Dolby Surround/ProLogic. „Sample format“ je nutné mít nastaven na PCM 16bit, protože při vícebitovém samplu neumí TMPGEnc zkomprimovat zvuk do MP2 (zvuk u MPEG-2). Nastavení zesílení je v položce „Gains“. My můžeme nastavit základní zesílení celé zvukové stopy („Master“), a máme-li zapnutu normalizaci, nastaví se skutečné zesílení tak, aby zvuk byl čistý a dostatečně hlasitý bez prskání (3). Můžeme také nastavit zvlášť zesílení nízkofrekvenčního kanálu (LFE), mluveného slova (Voice) a zadních reproduktorů (Surround). Jsou-li zatržena políčka „BSI lock“, je zisk jednotlivých skupin zamčen na standardní hodnoty.

TMPGENC

Nyní se dostáváme do fáze, kdy oba nastavené filtry použijeme a dáme obraz, zvuk i titulky do jednoho souboru.

Pozor, při prvním spuštění musíme nastavit program tak, aby používal DirectShow filtry. Zavřeme „Project Wizard“ a spustíme „Options“ a „Environmental setting“. Tady pod záložkou „VFWAPI Plug-in“ klikneme pra-

vým tlačítkem myši na „DirectShow Multimedia File Reader“ a zvolíme „Higher Priority“. Opakujeme, dokud nemá tento plug-in nejvyšší prioritu. Podívejme se ještě do záložky CPU, zda jsou v „CPU Setting“ zatrženy speciální instrukční sady našeho procesoru: MMX, MMX-2, SSE a SSE-2 (Intel) nebo 3D Now! (AMD). Ostatní možnosti můžeme nechat přednastavené.

Nyní spustíme „Project Wizard“ (File/Project Wizard) a vidíme všechny druhy videa, které tento program umí vytvořit. Nás bude zajímat SuperVideo CD. Máme na výběr ze dvou obrazových norem. Americká a japonská norma NTSC mají rychlost přehrávání přibližně 24 obrázků za sekundu (fps), evropská norma PAL má rychlost 25 fps. Proto je důležité zjistit, ve které normě je video, které chceme předělovat. Pokud bychom to neudělali a chtěli předělovat film z NTSC do PAL, v každé sekundě by nám chyběl jeden snímek a výsledné video by bylo trhané, tedy 24. a 25. snímek v každé sekundě by byly stejné. Rychlost přehrávání nám ukáží některé přehrávače (např. Bsp-player) po spuštění zdrojového videa. NTSC norma má dvě možnosti – NTSC Film a nor-

malní. Budeme používat první jmenovanou, protože většinou budeme přepracovávat právě filmy.

Další možností v prvním z pěti oken průvodce je nastavení „bitrate“, tedy datového toku. Jeho velikost velkou měrou ovlivňuje kvalitu výsledného videa. Máme možnost nastavit konstantní datový tok (CBR) nebo proměnný datový tok (VBR). V prvním případě se datový tok nemění po celou dobu trvání filmu, což je samozřejmě plýtvání místem na datovém médiu. Při statických scénách stačí nízký tok, zatímco při dynamických (akčních) scénách je zapotřebí několikanásobně větší, a je-li nastaven nižší, než je zapotřebí, bude to ve výsledném videu vidět. Tento problém řeší VBR tak, že video zkomprimuje jednou a zapamatuje si, kde je zapotřebí větší tok a kde menší. Při druhé komprimaci se pak řídí těmito záznamy a v nepotřebných místech ubere, zatímco v potřebných přidá. I toto zpracování má samozřejmě své nedostatky. Zde je to dvojnásobný čas pro překomprimování celého videa. Je tedy jen na nás, kterou možnost zvolíme. Méně času, nebo větší kvalitu?

V dalším okně průvodce máme otevřít zdroj. „Video file“ je obrazová část a „Audio file“ zvuková. U filmu budou obě části v jednom souboru a program to pozná sám. Po načtení souboru musíme v „Expert Setting for Source“ nastavit „Video type“ na „Non-interlaced“ a „Aspect ratio“ na „1 : 1 (VGA)“.

Ve třetím okně si můžeme vybrat, kterou část filmu chceme převést pomocí „Source range“. Tuto možnost využijeme hlavně tehdy, trvá-li film déle než jednu hodinu, protože takový film musíme rozdělit na dvě části. Zatrhneme-li tuto možnost, objeví se okno, v němž si můžeme vybrat první („Set start frame“) a poslední („Set end frame“) snímek první nebo druhé části. Je-li již zdroj rozdělen na dvě části, toto dělení samozřej-

→ mě již znovu dělat nemusíme, neboť komprimujeme každou část zvlášť.

Jsou zde i dvě možnosti odstranění šumu ("Clip Frame" a „Noise reduction"). Odstranění šumu příliš prodlužuje dobu kódování, navíc zdroje většinou bývají dost kvalitní, takže se obejdeme i bez těchto filtrů. Důležitě je však tlačítko „Other Settings". Po jeho zmáčknutí se nám ukáže okno „Mpeg settings, kde v záložce Video musíme nastavit tři položky.

První je „Rate control mode" – tady můžeme ještě jednou volit mezi konstantním datovým tokem ("Constant bitrate (CBR)") a proměnným datovým tokem ("2-pass VBR (VBR)"). Rozdíly mezi nimi jsou popsány výše. Za druhé – „Encode mode" musí být nastaven na „Non-interlaced". Nejzajímavější položkou, ovlivňující nejvíce výslednou kvalitu, je „Motion search precision". Tady nastavujeme, jak moc pěkně bude náš SVCD vypadat. Kvalita je zde samozřejmě zaplácena rychlostí, ale tady se vyplatí si chvíli počkat, a tak doporučuji nastavit na „High quality (slow)". Vysoká kvalita se vyplatí hlavně v případě nízkého datového toku.

V předposledním okně nastavíme to, co jsme „nařkli" již na začátku povídání o TMPGEnc. Datový tok nastavujeme s omezením, aby se nám výsledný film vešel na CD disk.

Vybereme si tedy velikost CD média, na které budeme chtít výsledek vypálit (1). Dále musíme nastavit velikost na 100% zaplnění CD a program nám ukáže, v jakém výsledném datovém toku bude náš SVCD (3). To je velmi důležitá informace, protože aby byla kvalita obrazu slušná, je zapotřebí datový tok alespoň 1600 kb/s při „2-pass VBR" a „Motion search precision" na „High quality (slow)". Je-li zdroj delší než jednu hodinu, doporučuji film kódovat nadvakrát, a mít tedy výsledek na dvou CD. Máme-li zdroj kratší než 35 minut, můžeme klidně nastavit konstantní datový tok a normální kvalitu, protože datový tok bude stejně maximální, tedy 2520 kb/s.

Poslední okno nám řekne, kam se výsledek uloží. Zatrhneme „Start encoding immediately", zmáčkneme „OK" a náš SVCD se

začne tvořit. Nyní máme spoustu času. Na procesoru Athlon XP 2200+ trvá výsledek asi dvě až tři hodiny.

VYPALUJEME

Poslední částí je vypálení vytvořeného souboru MPG na CD, například v programu Nero Burning ROM. Ten je dodáván k většině CD-RW mechanik. Spustíme Nero Express a vybereme „Videos/Pictures -> Super Video CD", v dalším okně stiskneme tlačítko „Add" a přidáme vytvořený MPG soubor. Provede se kontrola formátu MPEG (může trvat i několik minut). Klikneme na „Finished". V dalším okně nastavíme rychlost vypalování, zadáme jméno SVCD a klikneme na „Burn".

A je hotovo. Pro zkušku můžete nejprve vypalovat do souboru (image) a hotový soubor namontovat pomocí virtuální mechaniky Nera. To se ovšem týká zkušky pouze v rámci počítače. Pro stolní DVD přehrávače by měly být čitelné i prepisovatelné RW disky, ale nemusí to být pravidlem. Proto se připravte, že minimálně jeden disk bude potřeba obětovat jako zkušební. Kodér TMPGEnc a Nero jsou zárukou úspěchu, a proto případné potíže hledejte spíše u svého stolního přístroje.

■ ■ ■ Lubomír Říha, L.Riha@sh.cvut.cz

INFO

Na závěr ještě pár internetových odkazů, které se zabývají naší problematikou.

www.beetjuice.kgb.cz
www.doom9.org
www.vcdhelp.com

PLACENÁ INZERCE

DISKUS
datamedia & storage

**Vánoce
jsou před námi,
vychutnejte si je
s námi!**

www.diskus.cz

DISKUS
datamedia & storage

PRAHA - centrála:
Sokolovská 154, 180 00 Praha 8
tel.: +420 266 315 401
fax: +420 266 315 399

PRAHA - pobočka:
Ditřichova 6, 120 00 Praha 2
tel./fax: +420 224 923 345

BRNO - pobočka:
Cejl 20, 602 00 Brno,
tel./fax: +420 545 213 082

OSTRAVA - pobočka:
Hudební 2, 709 00 Ostrava - M. Hory
tel./fax: +420 596 624 745

Tipy a triky pro vypalovací programy

Tipy a triky

V dnešním díle tipů a triků se budeme věnovat vypalovacímu softwaru. Čekají vás dva univerzální tipy a také tři kratší pro nejoblíbenější „palírnu“ – pro program Nero.

VYPALOVÁNÍ V „AUTOPLAY“ MENU WINDOWS XP

Vložíte-li prázdný CD disk do vypalovačky, Windows XP standardně zobrazí „Autoplay“ menu – menu automatického přehrávání – se dvěma možnostmi: vypálit CD pomocí vestavěného vypalovacího programu, nebo neudělat nic. Na možnost přidat do tohoto menu něco jiného v Microsoftu nemysleli. Naštěstí některé vypalovací programy se do tohoto menu přidávají automaticky – například Nero 6 nebo novější verze Nera 5. Pokud váš vypalovací program není takto „inteligentní“, můžete si ho do menu přidat manuálně pomocí editace systémového registru. Postup je sice trochu náročnější a zdouhavý, ale věřím, že vás to neodradí. Budu ho popisovat všeobecně a zároveň demonstrovat na vypalovacím programu Feurio. Takže:

1. Otevřete si editor registru

TIP

Čísla ikon ve spustitelných souborech snadno zjistíte tak, že otevřete vlastnosti libovolného odkazu například na pracovní ploše, zvolíte Změnit ikonu a v následujícím dialogu otevřete spustitelný soubor. Zobrazí se všechny ikony, které daný soubor obsahuje. První ikona má číslo 0 a čísla rostou seshora směrem dolů po sloupcích (takže např. vyznačená ikona na obrázku má číslo 1).

Číslo požadované ikony můžete snadno zjistit z tohoto dialogu.

(Start/spustit/regedit) a přejděte v něm do klíče HKEY_CLASSES_ROOT. Zde vytvořte nový podklíč s libovolným názvem, ale neobsahujícím mezeru (např. Feurio_AutoPlay).

2. Ve vytvořeném podklíči vytvořte nový podklíč s názvem shell a v něm další podklíč s libovolným názvem bez mezery (třeba Feurio_open). V tomto klíči vytvořte další podklíč s názvem command.
3. Jste tedy např. ve větvi HKEY_CLASSES_ROOT\Feurio_AutoPlay\shell\Feurio_Open\command. Zde změňte údaj výchozí hodnoty na cestu a název

spouštěcího souboru daného vypalovacího programu (např. C:\Program Files\Feurio\feurio.exe).

4. Přejděte do větve HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\AutoplayHandlers. Zde:
 - a) přejděte do podklíče EventHandlers\HandleCDBurningOnArrival. Tady vytvořte novou textovou hodnotu, opět s libovolným názvem neobsahujícím mezeru (např. Feurio). Její údaj ponechte prázdný;
 - b) přejděte do podklíče Handlers. Zde vytvořte podklíč s názvem shodným s názvem hodnoty v bodu a) a v tomto podklíči vytvořte následující textové hodnoty:
 - i. Action, údaj, který se bude zobrazovat v menu „Autoplay“, změňte ho tedy na

Výsledná vytvořená položka Feuria.

- ➔ něco výstižného (pro Feurio třeba „Vytvořit a vypálit Audio CD“).
- II. Provider, údaj, který se rovněž bude zobrazovat v menu v řádku „použitím“, změňte ho tedy např. na název vypalovacího programu.
- III. DefaultIcon s údajem určujícím umístění ikony, která se v menu bude zobrazovat (např. C:\Dokumenty\ikona.ico, pro Feurio např. C:\Program Files\Feurio\feurio.exe,1).
- IV. InvokeProgID s údajem shodným s názvem vytvořeného podklíče v bodu 1.
- V. InvokeVerb s údajem totožným s libovolným názvem klíče vytvořeného v bodu 2. Voilá! Tímto jste přidali vypalovací program do menu „Autoplay“. Změny se projevív okamžitě.

Pokud se vám po vložení prázdného CD menu „Autoplay“ nezobrazuje, v okně Tento počítač klikněte pravým „myšítkem“ na danou mechaniku, z menu vyberte položku Vlastnosti,

Aby se „Autoplay“ menu po vložení prázdného CD zobrazovalo, je třeba vybrat tuto možnost.

přejděte na záložku Automatické přehrávání, v ní vyberte možnost Prázdný disk CD (Blank CD) a nastavte přepínač na Ptát se... Jestliže to nepomůže, pravděpodobně máte vypnutý autorun, ve Windows XP tedy funkci spuštění programu po vložení média (programu definovaného na CD nebo uživatelem podle typu média nebo menu „Autoplay“ podle typu média). Chcete-li tuto funkci zapnout, v registru ve větvi `HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\CDRom` změňte binární hodnotu s názvem Autorun na 1 (vytvořte ji, pokud ještě neexistuje).

ZÁMĚNA SMARTSTART ZA BURNING ROM

V předchozím tipu jsme uvedli, že Nero 6 se do menu „Autoplay“ ve Windows XP integru-

je automaticky. Pokud by vám více vyhovovalo přímo spuštění Nera Burning ROM nebo Nera Express, snadná pomoc. Postačí v registru ve větvi `HKEY_CLASSES_ROOT\Nero.AutoPlay\shell\EmptyCD\command` změnit údaj výchozí hodnoty na cestu ke spouštěcímu souboru Nera v uvozovkách (preferujete-li Nero Express, přidejte za uvozovky parametr `w` – např. `„C:\Program Files\Ahead\Nero\Nero\nero.exe“ /w`). Chcete-li změnit i název programu, který se v menu bude zobrazovat, vyhledejte větev `HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\AutoplayHandlers\Handlers\NeroAutoPlayEmptyCD` a upravte hodnotu Provider.

NEFUNGUJÍCÍ CD/DVD MECHANIKY?

I když používání více vypalovacích programů dnes již zdaleka není tak problematické jako v minulosti, přece jen se občas vyskytnou problémy. Jedním z nich je stav, kdy vám po nainstalování nebo odinstalování nějakého vypalovacího programu náhle vypovědí službu všechny CD/DVD mechaniky. Je ale téměř jisté, že pomůže následující zásah do registru: Otevřete si větev `HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Class\{4D36E965-E325-11CE-BFC1-08002BE10318}`. Je-li jako údaj výchozí hodnoty napsáno něco jako DVD/CDROM jednotky, jste na správné adrese. V této větvi vymažte hodnoty LowerFilters a UpperFilters. Zbývá jenom restartovat systém, poté by již mechaniky měly bez problémů fungovat.

ROZSÁHLÉ INFORMACE O CD/DVD

V Chipu 8/03 jste se mohli dozvědět, jak lze program Nero Burning ROM „donutit“, aby o CD mechanikách přítomných v systému zobrazil mnohem podrobnější informace, než jsou ty, které zobrazuje standardně. Dalšími informacemi, které Nero Burning ROM „zatajuje“, jsou informace o samotném vloženém CD/DVD médiu. V tomto případě jsou sice zobrazené informace určeny spíše pro profesionály v této oblasti, některé z nich však mohou být celkem užitečné i pro běžné uživatele – třeba pro zjištění doplňkových informací o vypálených médiích.

Dát si zobrazit rozsáhlé informace o CD nebo DVD je jednoduché a rychlé: V programu Nero Burning ROM klikněte na ikonu disku s písmenem i nebo jiným způsobem otevřete dialogové okno Informace o disku (Disc Info). V něm přidržte Ctrl+Shift (nebo pravý Alt+Shift) a vyberte CD/DVD mechani-

ku, ve které se médium nachází (pokud je daná mechanika již vybrána, přidržte dané klávesy a klikněte na Aktualizovat – Refresh). Zobrazí se jedno nebo více dialogových oken se slíbenými informacemi. Ve verzi 6 nebo novějších verzích 5.5 je lze i vytisknout nebo uložit, bohužel jsou ve všech verzích jenom v angličtině.

Trik funguje i v Nera Express, ne však v Nera SmartStart.

Ukázka části informací, které Nero umí o médiu zobrazit, když ho k tomu „donutíme“.

EASTER EGG

Dnešní díl tipů a triků zakončíme něčím pro odlehčení: tradiční seznam autorů neboli credits byl v Nera Burning ROM/Nera Express pojat celkem originálně – ostatně posuďte sami: z menu Nápověda (Help) vyberte „O programu...“.

V zobrazeném dialogu pak dvojklikem na libovolné místo seznamu aktivujte. Pro změnu efektu postačí dvojklik zopakovat (celkem jsou 4 efekty). No a pokud zvládáte rychlé čtení, přidržte i klávesy Ctrl+Shift (nebo pravý Alt+Shift). ■ ■ ■ Filip Hanker, www.regedit.sk, hanker@regedit.sk

INFO

Poznámka k tipu „Rozsáhlé informace o CD mechanice v Nera“ (Chip 8/03) V době psaní tohoto tipu ještě nebyla k dispozici šestá verze programu Nero Burning ROM, proto jsme nemohli vědět, že se v této verzi v menu Soubor již nebude nacházet možnost Kopírovat CD (CD-Copy). Místo toho je třeba zvolit možnost Nový a až v následně zobrazeném dialogovém okně vybrat možnost Kopírovat CD. Zbytek uvedeného postupu je platný i pro Nero Burning ROM 6.

Soutěž se společností Leda

Hledám, hledáš, hledáme

Největší slovníkové nakladatelství Leda (www.leda.cz) představuje **Leda – slovníkovou databázi**, nejrozsáhlejší český soubor slovníků pro angličtinu, němčinu a jiné evropské jazyky. Tento soubor zahrnuje největší autoritativní slovníky a další slovníky všeobecné i odborné. Programové vybavení je jednotné, umožňuje současný přístup k většímu počtu slovníků, fulltextové morfologické hledání, hledání přibližně nebo nepřesně zadaného dotazu a nabízí i další pokročilé vyhledávací funkce či zobrazení údajů v hesle podle přání uživatele. U většiny slovníků usnadňuje konkordance jazykové studium a překládání a podporu uživatelských slovníků.

Nakladatelství dosud vydalo následující velké slovníky: **Velký anglicko-český** (a česko-anglický) **slovník** (K. Hais a B. Hodek), nejrozsáhlejší anglicko-český slovník, považovaný za vůbec nejvyšší české lexikografické dílo. Obsahuje 280 000 anglických slov a sousloví a 454 000 českých ekvivalentů. Slovník zahrnuje anglickou slovní zásobu periodického tisku, prózy, poezie, dramatu a populárně-vědecké literatury. Důraz je položen na obtížnější složky slovní zásoby (frazologii, hovorový jazyk, slang) a na odbornou terminologii. **Velký česko-ruský slovník** (M. Sádliková a kol.), moderní, opravené a podstatně doplněné vydání známého česko-ruského slovníku, obsahuje více než 120 000 českých výrazů a přes

200 000 ruských ekvivalentů. Zahrnuta je všeobecná slovní zásoba současné češtiny včetně hovorových a slangových výrazů i odborná terminologie mnoha oborů. Hesla zachycují mj. vývoj terminologie v ekonomice, technice a dalších rychle se měnících oblastech. Přílohy slovníku přinášejí široký výběr zkratk a zeměpisných názvů.

Dalšími slovníky jsou **Francouzsko-český ozvučený slovník** (celkem přibližně 840 000 slov), **Univerzální encyklopedie Heuréka** (celkem přibližně 1 200 000 slov) či **Velký česko-anglický** (a anglicko-český) **slovník** (J. Fronek), největší a nejaktuálnější slovník, obsahující více než 200 000 českých slov a sousloví a kolem 400 000 anglických ekvivalentů

A CO PŘIJDE NYNÍ?

Do konce letošního roku by měl slovníkový trh obohatit **Velký německo-český** (a česko-německý) **slovník** (H. Siebenschein a kol.), nejpoužívanější velký německo-český slovník v elektronické verzi, zahrnující více než 190 000 německých výrazů a 270 000 českých ekvivalentů. K dalším novinkám se řadí **Velký španělsko-český** (a česko-španělský) **slovník** (J. Dubský a kol.), který představuje jediný rozsáhlý španělsko-český slovník. Velké slovníky v oboustranné úpravě (angličtina, němčina, španělština) stojí 14 800 Kč pro firmy, 11 800 Kč pro jednotlivce, zdravotnictví a školství, jednosměr-

né slovníky (ruština) stojí 8400 Kč pro firmy, 6720 Kč pro jednotlivce, zdravotnictví a školství.

Odpovědi na dnešní soutěžní otázky posílejte na adresu **REDAKCE CHIPU** (Na Florenci 19, 110 00 Praha 1) do **2. 1. 2004** (rozhoduje datum na poštovním razítku), e-mailem na adresu soutez12@chip.cz.

■ ■ ■ Leda, -hst

SOUTĚŽNÍ OTÁZKY

1. Které slovníky pro angličtinu již vyšly v rámci Leda – slovníkové databáze?

- Velký anglicko-český (a česko-anglický);
- Velký česko-anglický (a anglicko-český) a Velký anglicko-český (a česko-anglický);
- Velký česko-anglický (a anglicko-český).

2. Jaký celkový počet slov obsahují již vydané slovníky Leda – slovníkové databáze?

- 5 470 000;
- 10 500 000;
- 7 740 000.

3. Které velké slovníky vyjdou do konce letošního roku?

- Velký německo-český (a česko-německý), Velký španělsko-český (a česko-španělský);
- Velký španělsko-český (a česko-španělský), Velký rusko-český (a česko-ruský);
- Velký španělsko-český (a česko-španělský), Velký francouzsko-český (a česko-francouzský).

CENY

První vítězce se může těšit na Velký anglicko-český a česko-anglický slovník, druhý obdrží Velký česko-ruský slovník, vítězce na třetím místě získá multimediální encyklopedii Heuréka a vítězce na čtvrtém místě Francouzsko-český ozvučený slovník.

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE V-KLUBU Z ČÍSLA 10/03

Správné odpovědi na soutěžní otázky V-klubu: 1. Petr Rajchert hrál v seriálu Život na zámku (c). 2. Zpěvačka Dido pochází z Velké Británie (a). Výherci se stávají:

V. Dosoudil z Rýmařova, **V. Šnajdr** ze Šternberku, **S. Říha** z Českých Budějovic, **M. Petřina** z Olomouce, **M. Hýbl** z Rumburku, **M. Dejdar** z Přelouče, **P. Mikulica** z Čelákovic, **P. Havlíková** z Klášterce nad Ohří, **J. Ježek** z Jaroměře, **Z. Svoboda** z Čechčtiny, **P. Chvojka** z Dobříše, **M. Kašpar** z Kravska, **B. Blažek**

z Českých Budějovic, **P. Janík** z Ostravy, **J. Kejzlarová** z Dolan, **M. Kloudová** z Batelova, **Z. Hřebečka** z Teplic, **P. Hladík** z Velkého Meziříčí, **J. Zavadil** z Jablonce nad Nisou, **T. Turek** z Ostravy 3, **P. Švec** z Prahy 10, **F. Skořepa** z Poděbrad, **P. Kakáč** ze Žďáru, **A. Homola** z Vápna u Přelouče, **J. Kovářová** z Uh. Hradiště, **A. Rygiel** z Petrovic u Karviné, **V. Pastyřík** z Hořan, **M. Pěnkava** z Náměště n. Osl., **R. Radza** z Prahy 12, **J. Nosek** ze Studence a **P. Vopálka** z Vysokého nad Jizerou.

Odpovědi formou SMS zprávy

Odpovědi na soutěžní otázky lze zasílat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **VOGEL*CH12B*1x2x3x*Jan Novak Vlnohradská52 15000 Praha5**

Na začátek SMS zprávy napište slovo VOGEL. Příznak CH12B, své odpovědi (za x dosadíte své tipy) a kontaktní údaje od sebe oddělte hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste již zaregistrováni v SMS registraci 2003, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je šest korun včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka** +420 284 820 470.

inzerce

2003 – rok, který otrásl Linuxem

Do konce letošního roku sice ještě nějaký ten pátek zbývá, ale z hlediska strategických přesunů na světovém počítačovém trhu je jasné, že tématem číslo jedna byl v roce 2003 operační systém Linux.

Sled šokujících událostí zahájila v březnu společnost SCO Group, která razantně smazala své linuxové dědictví a zažalovala společnost IBM o jednu miliardu dolarů kvůli údajnému poškození obchodní známky Unix. Společnost IBM zareagovala protižalobou a na soudní projednání se stále čeká. Události z přelomu října a listopadu ale postavily tyto legální tahanice do jiného světla. Zpočátku se zdálo, že podzim nebude pro linuxové uživatele moc horký. V polovině října společnost SCO oznámila, že (alespoň prozatím) nebude po firmách provozujících servery či pracovní stanice na bázi Linuxu požadovat licenční poplatky. Současně zmírnila tlak na skomírající firmu SGI, po níž od léta vymáhala licenční platby za operační systém IRIX. O rozhodnutí SCO inkasovat peníze za tzv. intelektuální vlastnictví ale svědčí mj. příjem 50milionové investice ze strany firmy BayStar Capital, která vydělává především na patentech. Také v právním prostředí se pohybuje poměrně sebejistě, a to i ve sporu

s takovým gigantem, jako je IBM. Dne 28. října podala americkému federálnímu soudu oficiální reakci na protižalobu IBM, podle níž SCO porušuje licenční podmínky GPL, a klidně tvrdí, že licence GPL je řádně zpochybnitelná od samého počátku a jako takovou ji nelze v obchodním vztahu vynucovat. V soudním podání uvádí SCO formulace, které s oblibou používali představitelé Microsoftu. Tzv. volný software je tudíž „v jádru neamerický“ a „v rozporu s ústavou Spojených států“.

Novell se vrací do boje Těžko říci, zda aktivity společnosti SCO měly na linuxovou komunitu tak silný vliv, ale začátkem listopadu došlo ke skutečnému zemětřesení. 4. listopadu oznámila společnost Novell, že za 210 milionů USD v hotovosti kupuje německého linuxového distributora SuSE. Transakce by měla být uzavřena do konce ledna příštího roku. Významnější je skutečnost, že IBM hodlá do „nového Novellu“ investovat dalších 50 milionů USD,

takže strany IBM nejde jen o morální podporu. Zřejmě půjde o odměnu za pokračování linuxové podpory pro serverové produkty eServer. Novell se tudíž stává linuxovou firmou. Produkty Novellu jsou na linuxové systémy portovány už delší dobu, v poslední době chce však Novell své portfolio rozšířit i na samotný kernel a síťové služby operačního systému – v srpnu společnost koupila mexickou firmu Ximian (zaměřenou na linuxový desktop) a tentokrát šla „přímo k jádru“. Finanční trhy zareagovaly příznivě a akcie Novellu si za jediný den polepšily o 21 %. Není divu. Současný roční obrát SuSE činí jen něco okolo 40 milionů USD, ale firma vykazuje slušný dynamický růst přes 30 procent ročně, což bude pro stagnující Novell vítanou vzpruhou. Skeptičtější hlasy ale podotýkají, že Novell se opět stává přímým konkurentem Microsoftu. A nejen dnešní čtyřicátníci si pamatují, jak Novell v souboji s Microsoftem dopadl poprvé (NetWare versus Windows) i podruhé (WordPerfect versus Office). Zatím není jasné, jakou politiku zaujme Novell vůči projektu UnitedLinux. Dá se čekat, že tento idealistický pokus o vytvoření jednotné

DOPŘEDU, ALE OPATRNĚ

Třetí kvartál fiskálního roku 2003 potvrdil všeobecné trendy – technologické firmy se dostávají zpátky nahoru, tedy alespoň ty, které pochopily nutnost ozdravné kúry. Microsoft roste o něco pomaleji, IBM je i nadále stálíci a Asiaty se vracejí k ekonomickému růstu. Společnost **Macromedia** vykázala na rozdíl od loňska čistý zisk, a navíc dokázala navýšit

obrat. Vyhledky pro závěr roku však nebyly příliš optimistické: odhad ekonomického růstu byl snížen z původních 20 procent na polovinu (podle analytiků se na tom podepisuje nepříliš úspěšný prodej nové generace produktů řady Studio MX 2004). Macromedia v současné situaci navíc investuje do nákupů a za firmu eHelp hodlá zaplatit 35 milionů USD, část z toho v hotovosti. V kombinaci s finančními výsledky se toto oznámení podepsalo na 30procentním poklesu kurzu akcií během jediného dne. Opačným extrémem je zřejmě společnost **Sun**. Už několik měsíců se hovoří o tom, že finanční situace firmy je snad nejhorší v celé její historii, na rozdíl od minulých kvartálů se nepodařilo ani vyrovnat provozní bilanci a cash flow skončil v minusu. Vedení Sunu navíc připouští, že v nejbližších měsících nelze očekávat výraznou změnu k lepšímu. Přesto si akcie společnosti v průběhu října poměrně výrazně polepšily. Dalším zajímavým titulem v tomto přehledu je **Seagate**. Kurz společnosti poklesl v den oznámení hos-

podářských výsledků o 20 procent, což není zcela pochopitelné, zvláště když si konkurenční firmy Maxtor a Western Digital nevedou o mnoho lépe. Svou roli zřejmě tentokrát sehrála americká Komise pro cenné papíry, která hodlá přezkoumat burzovní analytické zprávy týkající se společnosti Seagate za období posledních padesáti měsíců. Z burzovních výsledků zbývá **Red Hat**. Firma, která své hospodářské výsledky publikovala už začátkem podzimu a o níž se hovořilo maximálně v souvislosti s protilinuxovým dýchádem společnosti SCO. Co tedy mohlo stát za tak razantním cenovým vzestupem, když jen v posledních pěti dnech měsíce října vzrostl kurz akcií společnosti Red Hat o více než pětinu? Vy už zřejmě znáte odpověď – počátkem prvního listopadového týdne byl německý linuxový distributor SuSE převzat firmou Novell, čímž společnost Red Hat zřejmě ubyl jeden z nejvýznamnějších konkurentů. A to svědčí o tolikrát zpochybnované schopnosti finančních trhů předpovídat události.

VZESTUPY...

Firma	Kurz akcií		Změna	
	1. 10.	30. 10.	Absolutní	Absolutní
Red Hat	10,05	15,01	4,96	49,35 %
Rambus	17,04	24,79	7,75	45,48 %
Transmeta	2,92	4,05	1,13	38,70 %
AMD	11,17	15,20	4,03	36,09 %
Sun	3,25	3,95	0,70	21,54 %

... A PÁDY

Firma	Kurz akcií		Změna	
	1. 10.	30. 10.	Absolutní	Absolutní
CA	26,40	23,52	-2,88	-10,91 %
ATI	21,21	18,88	-2,33	-10,96 %
lomega	6,36	5,51	-0,85	-13,36 %
Seagate	28,10	22,98	-5,12	-18,22 %
Macromedia	24,96	19,10	-5,86	-23,48 %

→ linuxové distribuce nebude mít dlouhého trvání. Společnost Red Hat se od projektu UnitedLinux distancovala od začátku, distribuce Connectiva a TurboLinux nejsou příliš významné a SCO Group se dnes staví jednoznačně protilinuxově.

Drobní uživatelé, plač(č)te Největší šok pro linuxový svět však měl teprve přijít. Takřka současně s pohlcením firmy SuSE Novellem rozeslala společnost Red Hat části svých zákazníků e-mail s informací o razantním ukončení pod-

pory operační verze Red Hat Linux. Verze 7 a 8 odchází do věčných lovišť k 31. prosinci 2003, verze 9 v dubnu 2004. Red Hat tvrdí, že další vývoj „uživatelského“ systému Red Hat Linux se neplánuje. Zákazníci si mohou vybrat mezi korporátní verzí Red Hat Enterprise nebo mezi distribucí Fedora, která je primárně zaměřena na vývojáře. Rozhodnutí společnosti Red Hat znamená faktickou rezignaci na linuxovou distribuci pro koncové uživatele. Výkonný ředitel Matthew Szulik dokonce linuxovou

komunitu neskutečně rozhořčil, když v rozhovoru s anglickými novináři doporučil domácím uživatelům Linuxu, aby se vrátili k Windows, neboť Linux prý není pro tuto oblast trhu dostatečně vyzrálý. Jen málokdo asi uvěří, že časová souvislost rozhodnutí společností Novell, SuSE a Red Hat, resp. SCO je náhodná. S velkou dávkou pravděpodobnosti můžeme odhadnout, že iniciátorem laviny je společnost SCO, přičemž Novell se do války zapojil až letos. ■ ■ ■ Karel Stachovec

Firma	Období	Obrat mil. USD	Změna oproti loňsku	Čistý zisk mil. USD	Změna oproti loňsku
Komponenty a příslušenství					
Adaptec	Q2/04	109	+27 %	0,3	N/A
AMD	Q3/03	954	+88 %	-31	-88 %
APC	Q3/03	394	+17 %	56	+33 %
Cirrus	Q2/04	50	-32 %	21	N/A
Creative	Q1/04	161	0	29	N/A
EMC	Q3/03	1511	+20 %	159	+648 %
Imation	Q3/03	288	+9 %	16	-11 %
InFocus	Q3/03	139	-7 %	-46	+400 %
Iomega	Q3/03	91	-33 %	-13	-49 %
Lexmark	Q3/03	1157	+11 %	104	+16 %
Logitech	Q2/04	294	+17 %	21	+1 %
Maxtor	Q3/03	1066	+30 %	30	N/A
Océ	Q3/03	764	-12 %	-6,6	N/A
Quantum	Q2/04	195	-4 %	-38	-66 %
Seagate	Q1/04	1740	+10 %	198	+80 %
TI	Q3/03	2533	+13 %	447	+138 %
Transmeta	Q3/03	2,7	-58 %	-24	+9 %
VIA	Q3/03	162	+35 %	1,4	N/A
W. Digital	Q1/04	714	+23 %	5,0	-77 %
Xerox	Q3/03	3732	-2 %	92	+18 %
Sestavy					
Apple	Q4/03	1715	+19 %	44	N/A
Gateway	Q3/03	883	-21 %	-139	+180 %
Intergraph	Q3/03	134	0	13	+384 %
SGI	Q1/04	218	-10 %	-48	+17 %
Sun	Q1/04	2536	-8 %	-286	+132 %
Unisys	Q3/03	1450	+9 %	56	-5 %
Komunikace					
Alcatel	Q3/03	3556	-13 %	-332	-79 %
Enterasys	Q3/03	98	-20 %	-56	+99 %
Ericsson	Q3/03	3626	-16 %	-505	-22 %
Juniper	Q3/03	147	+13 %	7,2	N/A
Lucent	Q4/03	2027	-11 %	77	N/A
Nortel	Q3/03	2274	N/A	179	N/A
Internet					
Akamai	Q3/03	42	+18 %	-3,9	-92 %
Amazon.com	Q3/03	1134	+33 %	16	N/A
AOL	Q3/03	10300	+4 %	541	+857 %
eBay	Q3/03	531	+84 %	103	+69 %
Yahoo	Q3/03	357	+43 %	65	+126 %

Vysvětlivky

Q = čtvrtletí příslušného fiskálního roku

H = pololetí příslušného fiskálního roku

N/A = v předchozím roce firma nevykázala zisk, resp. ztrátu

0 = zanedbatelná změna

Firma	Období	Obrat mil. USD	Změna oproti loňsku	Čistý zisk mil. USD	Změna oproti loňsku
Velké firmy					
IBM	Q3/03	21522	+9 %	1785	+36 %
Intel	Q3/03	7833	+20 %	1657	+142 %
Microsoft	Q1/04	8215	+6 %	2614	+28 %
Motorola	Q3/03	6829	+5 %	116	+5 %
Nokia	Q3/03	8043	-5 %	963	+35 %
Philips	Q3/03	8178	-4 %	145	N/A
Software					
BMC	Q2/04	334	+15 %	-13	N/A
Borland	Q3/03	71	+16 %	-12	N/A
CA	Q2/04	833	+8 %	-87	+67 %
Citrix	Q3/03	144	+26 %	31	+84 %
Check Point	Q3/03	106	+3 %	58	-6 %
Compuware	Q4/03	303	-15 %	-8,5	N/A
Macromedia	Q2/04	90	+5 %	9,8	N/A
Net. Ass.	Q3/03	227	-2 %	9,9	+9 %
Peoplesoft	Q3/03	624	+32 %	-7,3	N/A
RealNetworks	Q3/03	52	+14 %	-3,6	-90 %
Roxio	Q2/04	23	-18 %	-12	+543 %
SAP	Q3/03	1933	-3 %	295	+25 %
Siebel	Q3/03	321	-10 %	-59	-36 %
Sybase	Q3/03	194	-5 %	22	+94 %
Symantec	Q2/04	429	+32 %	83	+60 %
Veritas	Q3/03	451	+23 %	78	+114 %
Asie					
Canon	Q3/03	7092	+11 %	675	+27 %
Flextronics	Q2/04	3503	+5 %	-100	N/A
Hitachi	H1/04	36409	+3 %	49	-5 %
Kyocera	H1/04	4790	0	146	-8 %
Matshushita	Q2/04	16921	+3 %	184	+45 %
NEC	Q2/04	11470	+9 %	136	N/A
Pioneer	H1/04	2967	0	115	+120 %
Ricoh	H1/04	8206	+4 %	391	+26 %
Sharp	H1/04	10107	+13 %	258	+22 %
Sony	Q2/04	16189	0	297	-25 %
Trend Micro	Q3/03	113	+16 %	21	+31 %
Toshiba	Q2/04	13179	+3 %	43	N/A
TSMC	Q3/03	8049	+38 %	2225	+380 %
UMC	Q3/03	635	+12 %	124	+196 %
Ostatní					
ARM	Q3/03	53	-5 %	11	-15 %
Handspring	Q1/04	13	-76 %	-14	-9 %
Ingram Micro	Q3/03	5207	-7 %	81	N/A
Phoenix	Q4/03	21	+39 %	-3,6	+187 %
Rambus	Q3/03	29	+17 %	5,0	-15 %

Názory a komentáře

Je změna život?

Zprávy MMS vládnu světem. Jsou sice ještě drahé, ale blíží se doba, kdy zájem o ně srazí cenu dolů. Jeden kolega nedávno při obědě prohlásil, že jsme jako pubertáči, kteří se baví o sexu, aniž vědí, o čem je řeč. A tak je tomu i v případě MMS – a nás pánů, jak se krásně říká, ve středním věku. Povím vám, jak jsem se ocitl v krizi středního věku, způsobené „napros-to“ dokonale fungující technikou.

Na základě kolegovy poznámky jsem si koupil nový mobil. Dosud jsem používal Nokii 6310i, ale abych byl „in“, pořídil jsem si fotografující přístroj Sony Ericsson T610. Vypadal skvěle a renomované pražské i brněnské časopisy zaměřené na mobilní komunikace v tomto státě jej doporučovaly. Prostě: Hit! New! Cool. Kup si ho!

SÁZKA NA PRVNÍ POHLED

Vypadal krásně, byl barevný, prostě paráda. A tak jsem ho začal používat. To jsem ale netušil, co mne čeká – a nevím to dodneška. Podotýkám, že ještě před čtrnácti dny jsem byl celkem spokojeným uživatelem Nokie 6310i –

Milan Loucký – ředitel Vogel Computer Media a publicista

když pomínu to, že mi už po půl roce užívání telefon nefungoval v hands free sadě v autě (mj. originál Nokia equipment), že mi občas při vytáčení, někdy při přijímání hovoru vypadal, a tak jsem musel pár sekund čekat, až se znovu rozjede, a že přestaly fungovat některé klávesy na klávesnici. Ale dalo se to vydržet.

Zpět ale k T610. Aktivoval jsem si možnost zasílání MMS. Výsledkem byl zákaz zasílání

dlouhých zpráv (nad 160 znaků). Zavola jsem proto na help line Eurotelu a tam jsem se dozvěděl, že se něco asi stalo. Jak by ne, aktivoval jsem si MMS, povídám. Slečna se se slovy, ať ještě chvíli počkám, odmícela a za chvíli se hovor rozpadl – nicméně *mohl jsem dlouhé zprávy opět odesílat*. To byla ale prokazatelně poslední věc, za kterou Sony Ericsson nemohl.

NEUMÍ ČĚÉÉSKY, NEUMÍ ČĚÉÉSKY....

Pak už začaly jen veselé historky. Zapnul jsem si Bluetooth a dvě hodiny jsem přesunoval telefonní čísla z Nokie do T610. Kupodivu je formát dat z Nokie akceptovatelný i Sony Ericssonem – a tak jediný problém byl v tom, že jsem si musel znovu v celém seznamu označit výchozí telefonní čísla, tj. ta, která budou prioritně nabízena k volbě. Zamrazilo mne ale to, že jména začínající písmenem s diakritikou se přidávají až na konec seznamu. Prostě – tenhle telefon neumí česky.

Možná bych měl upozornit na to, že jsem jej používal s předplatní Go kartou. Jakmile ale kolega odjel do USA a požádal mne o zapůjčení Nokie, která je rovněž trial band a umí americkou devatenáctistovku, byl jsem vhozen do vody. Vyjmul jsem SIM kartu, dost nevhodně umístěnou pod akumulátorem, jehož kryt se obtížně sundává – a vsunul jsem firemní SIM kartu s tarifem. Na to, že zapnutí bude trvat 30 sekund, jsem byl připraven, protože v manuálu bylo na toto téma cosi uvedeno. Ale že na mne telefon začne mluvit anglicky, to jsem nečekal. Zanořen hluboko v menu jsem opět aktivoval češtinu – a přišel jsem, nevím proč, o diakritiku. Přesněji řečeno, všechny čárky nad písmeny se mi od té doby píšou zleva shora doprava, tedy stranově otočené...

ZVYK A ŽELEZNÁ KOŠILE

Šok jsem zažil při psaní esemesek – Nokia má totiž vkládání mezery pod tlačítkem „nula“, Sony Ericsson pod křížkem. Takže

jsa zvyklý psát postaru, co chvíli jsem koukal na oznámení, že při zapnuté funkci T9 (doplňování slov) „slovo neexistuje“ (místo mezery se totiž ke slovu přidalo znaménko plus). A musel jsem si pěkně počkat, až hlášení o neexistenci slova samo zhasne. Na infoboxu totiž není žádné OK – takže psaní SMS se pěkně protáhlo. T9 píše některá slova neuvěřitelně zarputile s velkým písmenem na začátku, aniž by to bylo jméno zvířete nebo osoby – například Miláček. Psaní SMS je s T9 prakticky nemožné, takže jsem si tuto funkci vypnul. A tehdy jsem se ujistil o další věci, totiž že se s tak malými klávesami ani nedá psát. Tedy dá, jde o zvyk, ale ovládací klávesy pod displejem jsou tak nešikovně umístěny, že práce představuje spíše utrpení. S vypnutou T9 jsem ale přišel na jinou věc. Telefon se mnohdy zasekl tak, že bylo nutné vyjmout baterie. Nic jiného totiž nepomáhalo. Zatím se mi to povedlo devatenáctkrát za jediný víkend. To je velice slušný výsledek!

SÍLA JEDNODUCHOSTI

Další připomínku mám k ovládání, protože pomocí křížového ovladače pod displejem volíte pouze první krok v grafickém prostředí. Po potvrzení volby se dostáváte do nekonečně dlouhých seznamů s tisíci volbami – telefon má totiž tolik nastavení, že se v tom za chvíli nevyznáte. A tady už jsem přišel na to, proč výrobci doporučují zůstat v různých etapách vašeho osobnostního vývoje u mobilu jednoho výrobce. U mobilu jiného výrobce je všechno úplně jinak. Tak třeba vyvolání jména osoby ze seznamu – můžete zadat několik písmen a pak se zastavíte na tom jménu, které touto kombinací začíná. Pokud ale hledáte už v seznamu, vždy se zastavíte na prvním výskytu slova začínajícího zadaným písmenem a ovladačem musíte pěkně dojet až třeba na konec seznamu. Zlatá Nokia, vykřikl jsem! Když mám třeba v seznamu u písmene P jako první jméno Palyza a chci Pytzaka, musím u T610 pěkně dojet postrkováním kurzoru až k tomuto jménu, nebo vycouvat o úroveň výš, zadat první tři písmena a nechat znovu hledat. Nokia totiž umožňovala jediným couvnutím přejít na

→ poslední jméno seznamu odpovídající zadané volbě masky – ale to jsou drobnosti.

ZDARMA A ŠPATNĚ, NEBO PLACENĚ A DOBRĚ

Usmyslel jsem si totiž, že si nainstaluji Bluetooth – a to je také na samostatný článek. Instalace USB adaptéru Bluetooth od společnosti 3Com představovala tři hodiny práce, protože na přiloženém CD jsem našel ovladače jen na Windows 98, ME, 2000, takže ovladač na XP jsem si musel stáhnout z internetu – a který z těch tří tam je ten správný? Uživateli, přesvědč se sám!

Nový miláček anebo noční můra uživatele? „T610 je sofistikovaný třípásmový telefon s digitálním fotoaparátem. Má kvalitní barevný displej, rozsáhlé možnosti sdílení obrázků a nejnovější messaging. Vyzváněcí tóny jsou polyfonní...“ – www.sony-ericsson.com/cz.

Když notebook viděl přes modrý zub do svého přilehlého okolí, zajásal jsem. Teď už jen nastavit telefon – a je to. Ovšem pozor – není to hotovo dodnes. Instalace softwarového modemu v počítači proběhla dobře, horší to bylo s instalací PC Suite pro tento telefon. Obě instalace se od sebe nedají oddělit, a tak jsem postupně instaloval a odinstaloval jako pomínutý. Ona totiž instalace PC Suite má dvě možnosti – jedna je zdarma, kdy můžete synchronizovat Microsoft Outlook s obsahem telefonu. Ta ale skončí chybovým hlášením „Internal Error 1002“, a dokud neodinstalujete to, co jste si do počítače zavedli, tato chyba se vám donekonečna bude objevovat při startu Windows na pracovní ploše. Takže: nic!

A chcete-li zvolit druhou možnost, tedy možnost synchronizovat si data s Outlookem, Lotus Notesem a jinými systémy, musíte být počítačem připojeni on-line, protože

tuhle možnost můžete využít, pokud zaplatíte 60 USD. Děkuji!

A tak jediným pozitivem na tomto telefonu byla slečna na help line Sony Ericsson, která byla přesně v obraze a radila mi, co mám dělat. Nicméně ani stažení nové verze PC Suite nepřineslo nápravu – chyba 1002 se zřejmě navždy uhnízдила v mém počítači. A tak čekám na novou verzi PC Suite, až ji někdo naprogramuje – to má být za sedm dní. Není tam ani po čtrnácti dnech...

Ale mezi námi, PC Suite, kterou nabízí Nokia, nestála rovněž za nic a musel jsem ztraceně dlouho čekat, až bude k dispozici

verze, kterou lze vůbec používat... Nicméně slečna mne navedla na firemní stránky, na kterých oceňuji jednu velkou věc. Vy si vyberete, u koho jste připojeni – a například nastavení telefonu pro GPRS je vám pak posláno jako profil, který prostě a jednoduše uložíte. To kvituji s povděkem.

SÁZKA NA JISTOTU

Ale nějak to na mne přišlo, a tak jsem se vydal do servisu. Mrznutí SMS bylo promptně odstraněno během půl hodiny, ale servisní technik V Jámě se mne zeptal, jestli chci zálohovat data. Ano, odpověděl jsem, protože nemůžu nainstalovat PC Suite, ta skončí errorrem. Jo, to dělá, odpověděl mi, bude nová verze. A tak my vám to zazálohujeme – ale zaplatíte za to 300 korun... Co dělat? Instalací nového firmwaru se data zničí a představa, že je budu přetahovat několik hodin, mne vyvedla z míry – a podlehl

jsem. Je to ale zajímavé zjištění – když nemůžete sami, kvůli tomu, že výrobce není schopen dodat fungující program, musíte za to ještě jako zákazník zaplatit. Zaplatit za blbost výrobce, kterému ani poté nefunguje řazení podle pravidel českého pravopisu (a prý ani nikdy nebude)...

TESTUJÍ, A JEŠTĚ SI ZA TO PLATÍ

Teď telefon funguje, už si na sebe zvykáme – jen do něj musím víc křičet, protože mikrofon zřejmě nemá tu správnou citlivost nebo směrovost... Není to sice třída, jako byla 6310i, ale jde to. Chybí mi tu však spousta věcí – třeba kalendář s připomenutím narozenin. Taková drobnost, ale užitečná. Prostě se bez ní budu muset obejít. Je tu spousta možností, o kterých ani nevíte, k čemu jsou.

A tak se ptám: Nespoléhají výrobci na nadšení lidí, kteří rádi sami oželí svůj čas, odnesou přístroj do opravy a čekají tam jen proto, aby jim jejich nový „miláček“ fungoval tak, jak se píše v návodu? Někteří dokonce klidně vyhodí peníze i za něco, co by si mohli udělat sami, kdyby fungovalo vše tak, jak má. Jen už aby to bylo. Jak je možné, že se na trh dostávají polotovary? A to není jen případ popisovaného telefonu, u kterého jsem se snažil realisticky popsat možnosti, jež nabízí. Takových výrobků je spousta a i od jiných firem. Že by *дав zájemců byl testovací skupinou pro nové produkty, za které sám zaplatí hříšné peníze?* Nechce se mi ani věřit!

Asi něco dělám úplně, ale úplně špatně. Nevím co. Asi jsem příliš technicky orientovaný uživatel. Ale lituji ty, kteří počítače a telefony jen používají. Zdá se mi totiž, že nové a nové typy telefonů se čím dál tím víc hodí na všechno možné, jen ne na telefonování a posílání zpráv SMS. Můžu třeba hrát hru golf nebo snímat fotky budov a posílat zatím ještě stále drahé MMS, ale vyhledávání telefonního čísla, které trvá někdy i několik vteřin, nebo psaní SMS, které je trestem za všechno, co jsem kdy udělal zlého lidem kolem sebe, to je opravdu věc, která mne zlobí.

A bude to ještě horší. Výrobci ve snaze udělat telefony přístupné široké veřejnosti a s přemírou možností plodí líné a nedotažené kusy, které uživatele spíše zlobí, než aby mu pomáhaly. Existoval na světě jen jeden ideální telefon – Nokia 7110; jeho koncepci však finský veličán zavrhl a i ostatní výrobci tvoří spíše polotovary.

A teď sorry, jdu se podívat, jestli není k dispozici nová verze PC Suite. Není. Nic nového pod sluncem... ■ ■ ■ Milan Loucký

Názory a komentáře

Co mohu doporučit?

Nevím, jak vám, ale mně tenhle rok utekl jako velká voda. Sotva jsem se rozkoukal, jsem zase o rok starší, zase o něco senilnější, nicméně stále ještě přesvědčený, že technologie mohou lidstvu výrazně pomoci. A protože se obvykle na konci roku pořádají různé akce spojené s udělováním cen, tady je – pro změnu – pár mých tipů.

Kapesní počítače: Pokud hledáte něco levnějšího, dobrým tipem jsou Acer *n10* a zvláště pak *Asus MyPal A620BT* (ten mě vsutku překvapil!). Oba stojí za to, i když každý je zaměřen jinak. Acer nabízí nejnižší cenu na trhu v kombinaci se dvěma mechanikami paměťových karet, Asus vynikající výbavu a solidní displej. Na opačném konci stojí *HP iPaq 2210*, jehož nový styl, vynikající displej a dvě mechaniky paměťových karet jsou v ostrém kontrastu k malé velikosti a nízké hmotnosti. Výtečná je také *Toshi-*

Notebooky: *HP nx7000* – neříkám, že tenhle notebook patří k naprosté špičce, protože do *Toshiby* či *IBM* mu pár věcí ještě chybí, ale dostal mě svým širokoúhlým displejem a poměrem cena/výkon, který je u základních verzí vynikající. Ač se

tváří draze, nedejte na první dojem. Navíc se k němu bude dodávat naprosto unikátní doková stanice! Chcete-li něco ultrapřenosného se všemi těmi fikanostmi, kterými si firma *IBM* udělala jméno, *ThinkPad X30* je to pravé ořechové. No a chcete-li něco opravdu exkluzivního a na penězích vám nesejde, *Toshiba R100* je s hmotností lehounce přes kilogram ultra-, ale opravdu ultrapřenosný notebook.

Digitální fotoaparáty: *Canon PowerShot S45* a *S50* – to je léty prověřená klasika, která snad neměla jediný slabý článek. Vůbec se nerozpakujte koupit třeba i model *S40*. Sám už ho dlouho používám. *Olympus mju 300* a *400 Digital* dokážou být při ruce za všech podmínek, nabízí výborný poměr cena/výkon, povedený design, kovový plášť, snadné ovládání atd. V naprosté amatérské špičce představuje jednoznačný hit *Canon EOS 300D*. Byť mi v ruce zůstalo trochu toho „plastu“, prodává se za skvělou cenu a má prostě nedostižný poměr cena/výkon. Konkurence bude mít vedle něj krušný život, a i když mohu doporučit i *Pentax *ist D*, který je poněkud kompaktnější, příjemnější v ruce a má kovové tělo, při značném cenovém rozdílu je jen pro toho, komu na nějaké té desetitisícovce nesejde.

Tiskárny: *HP Photosmart 7960* – osmibarevný tisk nemá chybu a unikátní šedivá kazeta tiskne skvěle i klasické černobílé fotky. Jen si dejte pozor na instalaci. To je snad jediný problém, na který jsem tu

narazil; *HP* je v tomto směru bohužel čím dál tím horší a samostatné ovladače nedodává už ani k tiskárnám!

DVD: *Panasonic DVD MultiBurner Drive II LF-D521E* – známá vypalovací klasika, ale opět mi to nedá... DVD-RAM je prostě v zálohování zcela nedostižná (je ostatně nedostižná i u DVD rekordéru). Tento model pak zvládá vypalování i na DVD-R, DVD-RW a také stále důležité CD-R/RW. Ne že bych ji nechtěl mít v počítači!

JSEM STÁLE PŘESVĚDČENÝ, ŽE TECHNOLOGIE MOHOU LIDSTVU POMOCI.

Panasonic DMR-E100 – DVD rekordéry *Panasonicu* sice mají pár slabších míst (dlouhodobě např. absenci tlačítka pro titulky na dálkovém ovládní), ale ve verzi s pevným diskem jsou rozhodně tím nejlepším, co si u nás můžete koupit. Platí to i o tomto nejnovějším modelu. Dobrým tipem je ale i výprodejový *HS2!*

Telekomunikace: *Alcatel OT 715* má obrovský displej, výtečný poměr cena/výkon a je dobrou volbou i pro toho, kdo se chce napojit na PC. Nejinak je na tom *Panasonic EB-GD87*, který měl bohužel kvůli značnému zpoždění problém s prosazením se na trhu. Je to ale rozhodně jedno z nejlepších „věček“, která jsem kdy měl v ruce. *Logitech Mobile Bluetooth Headset* je lehká a šikovná „záušní“ hands-free sada, která vydrží na jedno nabití neuvěřitelně dlouho. *Logitech* si počkal, až se *Bluetooth* usadí, a tady je to vidět v praxi. Navíc ji napojíte na celou řadu mobilů.

Fincom PhoneBuddy – na závěr jsem si nechal něco českého. Našinec sice není nijak přehnaným patriotem, ale stejně ho píchne u srdíčka, když vidí něco konkurenčního. Klasický *PhoneBuddy* (nemluví prosím o *Walk SMS*, který je tak nějak podivný) má snadné ovládání, velké znaky na displeji a dnes už z něj odešlete SMS zprávy na všechny operátory a všichni vám také mohou odpovědět. Nemluvě o tom, že konečně uvidíte, kdo vám to na pevné lince volá! ■ ■ ■
Bohumil Herwig, bohous@herwig.cz

Bohumil Herwig
– volný novinář a publicista

ba PC e750, která *HP* silně šlape na paty. Kapesní počítače této značky jsou svěží, mají zajímavý návrh a někdy také – jako zrovna v tomto případě – i lepší poměr cena/výkon. Škoda že u nás o nich není moc slyšet.

inzerce

Soutěž se společností
FotoStar Südcolor a ACD Systems

Papírové vzpomínky

Fotografie byly, jsou a budou nástrojem pro uchování vzpomínek, dokumentací historie a nositeli obrazových sdělení všeho druhu. Z tohoto důvodu je více než žádoucí svěřit jejich výrobu opravdovým profesionálům. Ani v současném digitálním světě neztrácí obrázky vyvolané na fotopapíru své kouzlo.

A v neposlední řadě bychom si jistě přáli, aby zde vše, co vyfotografujeme, zůstalo navěky. V tomto ohledu nás klasická fotografie zhotovená z digitálního snímku nikdy nezklame.

Již pět let se výrobou klasických fotografií z digitálních snímků zabývá přední česká fotolaboratoř **FotoStar**. Kromě toho nabízí společnost **FotoStar Südcolor** (www.fotostar.cz), tradiční výrobce kvalitních fotografií, možnost získat ke kterémukoliv fotoaparátu zakoupenému prostřednictvím prodejce FotoStar Zlatá Linie obrazový manažer **ACDSee 3.1**, a to exkluzivně v českém jazyce. Kromě pohodlné a přehledné práce s obrázky nabízí FotoStar všem majitelům ACDSee také zásuvný modul (plug-in modul), který umožňuje realizovat objednávku fotografií prostřednictvím internetu. Tento modul je možné si zdarma stáhnout ze stránek www.acdsee.cz a rozšířit tak libovolnou verzi ACDSee o další velice populární vlastnost.

Odpovědi na dnešní soutěžní otázky pošlete na adresu **REDAKCE CHIPU** (Na Florenci 19, 110 00 Praha 1) do **2. 1. 2004** (rozhoduje datum na poštovním razítku), e-mailem na adresu soutez12@chip.cz.

■ ■ ■ FotoStar Südcolor, -hst

SOUTĚŽNÍ OTÁZKY:

1. ACDSee patří mezi:

- a) obrazové nebo souborové manažery;
- b) kancelářské balíky;
- c) software pro pokročilou editaci obrazu.

2. Lze získat do ACDSee všech verzí český plug-in pro objednávání pravých fotografií z digitálních obrázků?

- a) Ne, tato služba v Čechách zatím není dostupná.
- b) Ano, ale rozhodně to nebude zdarma.
- c) Ano, na www.acdsee.cz je ke stažení zcela zdarma.

3. Obrazový manažer ACDSee 3.1 je určen pro:

- a) uživatele pracující s bitmapovými obrázky;
- b) uživatele pracující s bitmapovými i vektorovými obrázky;
- c) uživatele pracující s bitmapovými i vektorovými obrázky, ve kterých potřebují podle popisu fulltextově vyhledávat.

4. Společnost ACDSystem, tvůrce ACDSee 3.1, pochází z:

- a) USA;
- b) Kanady;
- c) Japonska.

CENY

Pět výherců dostane anglickou verzi ACDSee 5.01 + CD s plug-inem Objednávka fotografií, dalších dvacet českou verzi programu ACDSee 3.1. Společnost FotoStar Südcolor dále věnuje ke každému

ACDSee deset kusů digitálních fotografií zdarma.

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽI Z ČÍSLA 10/03

Správné odpovědi na soutěžní otázky společnosti **3Com** byly: 1. b; 2. c; 3. b. **J. Náhlík** z Plzně se může těšit na 3Com OC Wireless 11g Cable/DSL Gateway, **V. Dosoudil** z Rýmařova získá 3Com OC Cable/DSL Gateway a **R. Hába** z Trutnova obdrží 3Com OC Dual Speed Switch 5 port.

Správné odpovědi na soutěžní otázky společnosti **DISK Multimedia, s. r. o.**, byly: 1. c; 2. a; 3. a. Kytaru Fokus-H ST, zvukovou kartu MobilePre USB a DSOUND GT Player software získává **S. Szpyrc** z Jablunkova, kytaru Fokus-H ST a DSOUND GT Player software obdrží **P. Remeš** z Napajedel, DSOUND GT Player software dostanou **M. Macháček** z Českých Budějovic, **O. Zacharová** z Turnova a **J. Vician** z Budče.

Správné odpovědi na soutěžní otázky společnosti **Kerio Technologies Inc.** byly: 1. a; 2. b; 3. a. Na „softwarového agenta“ Kerio Personal Firewall se může těšit **J. Vojáček** ze Žatce, **J. Hlávka** z Přestice, **L. Matějka** z Jihlavy, **I. Zelená** z Prahy 8, **R. Mlejková** z Prahy 11, **V. Rusnok** z Třince, **O. Kolínský** z Lhoty, **T. Fiala** z Mar. Lázní, **J. Slovák** z Ostravy 2 a **O. Cimfl** z Potštejna.

Správné odpovědi na soutěžní otázky společnosti **LEDA** byly: 1. a; 2. b; 3. b. Velký anglicko-český a česko-anglický slovník dostane **M. Jeniš** z Kuřimi, Velký rusko-český slovník poputuje k **E. Jelenové** z Opavy, multimediální encyklopedie Heuréka k **J. Gajdošovi** z Banské Bystrice a Francouzsko-český ozvučený slovník k **S. Fischerovi** ze Sokolova.

Odpovědi formou SMS zpráv

Odpovědi na soutěžní otázky lze zasílat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru:

VOGEL*CH12A*1x2x3x4x*Jan Novak Vinohradská52 150 00 Praha5

Na začátek SMS zprávy napište slovo VOGEL. Příznak CH12A, své odpovědi (za x dosadte své tipy) a kontaktní údaje od sebe oddělte hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste již zaregistrováni v SMS registraci 2003, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je šest korun včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka** +420 284 820 470.

inzerce

Novinky na stříbrných discích

VELKÝ ČESKO-RUSKÝ SLOVNÍK

Leda, Voznice

8400 Kč

Další díl slovníkové databáze obsahuje více než 120 tisíc českých výrazů a přes 200 tisíc ruských ekvivalentů. Odráží všeobecnou slovní zásobu současné češtiny a ruštiny včetně hovorových a slangových výrazů i odbornou terminologii mnoha oblastí, mimo jiné ekonomie a techniky. Součástí hesláře je i široký výběr zkratk a zeměpisných názvů.

8 bodů

TS – DĚTSKÝ KOUTEK I

Terasoft, Hořovice

600 Kč

Pro zvědavé děti nabízí pohádky, omalovánky, hry a dětskou školičku. V té se děti učí poznávat barvy, tvary, písmena a číslice a v připravených hrách si mohou získané znalosti ověřit. Šest klasických pohádek si děti mohou poslechnout. U omalovánky lze obrysy obrázků také vytisknout a připravit zábavu pro chvíle bez počítače. (reedice)

8 bodů

UNIVERSUM 3

Euromedia Group, Praha

1 990 Kč

Aktualizované vydání. Na dvou CD-ROM je 135 000 hesel, 10 000 obrázků, 110 video a 240 audio ukázek (4 hodiny) a 2000 aktuálních internetových adres. Při hledání hesel je možno využít třídění do 350 oborů, zobrazování podle časové osy, biografie hesel, zeměpisných vlastností apod. Lze listovat podle rejstříku hesel i využívat hypertextové odkazy.

10 bodů

UNIVERSUM A – Z

Euromedia Group, Praha

1399 Kč/KK 999 Kč

Elektronická podoba encyklopedie s podtitulem „Lidé, svět, věda“ obsahuje cca 40 000 hesel, 3500 fotografií, map, schémat a tabulek a 50 000 hypertextových odkazů. Jednotlivými hesly lze procházet obdobně jako při listování knihou (1300 stran), kromě toho program nabízí fulltextové hledání, možnost využívání záložek a pravidelnou aktualizaci.

10 bodů

ŠKOLA HROU – CHEMIE 2

LANGMaster Group, Praha

499 Kč

Další přírůstek edice Škola hrou, tentokrát pro žáky a studenty od 12 do 16 let. Informace jsou rozděleny do tří sekcí – Kyseliny a hydroxidy, Soli a Neroztélné látky – s celkem 38 kapitolami. Připravené texty, fotografie, obrázky a nákrsky spolu s videoukázkami a dvou- i třírozměrnými animacemi umožňují efektivní poznávání a opakování školních znalostí.

10 bodů

Další informace naleznete i s ukázkami obrazovek na Chip CD.

LANGMaster Škola hrou

Výuka, jak má být

Programy LANGMaster se nejen úspěšně zabydlují ve školách, ale mohou také sloužit jako podpora domácí přípravy školáků a často i jako cenný zdroj poučení pro jejich rodiče. Moderní multimediální technologie, přehledné uspořádání, zajímavý obsah a v neposlední řadě opravdu přístupná cena jistě zaujmou.

Po úspěchu prvního většího (4x CD) balíku vzdělávacích CD-ROM, nazvaného Dobrodružství poznání s podtituly Planeta Země, Člověk, Věda a technika, připravili autoři druhý „balík“ (8x CD), s podtituly Svět kolem nás, Říše čísel a Království rostlin. Každé z těchto hesel zastupuje jednu aplikaci, distribuovanou také samostatně: Přírodověda 1 (9 – 12 let), Matematika 2 (12 – 16 let) a Biologie 1 (12 – 16 let). To vše doplňuje instalační CD nového vzdělávacího systému nazvaného Brána vědění, do kterého jsou tituly z dílny LANGMaster postupně řazeny.

Dalšími novinkami edice Škola hrou jsou Fyzika 2 (pro žáky a studenty od 12 do 16 let) a Matematika 2 (pro žáky od 9 do 12 let).

CD-ROM Fyzika nabízí následující témata: Částicová stavba látek (mj. Pascalův zákon pro kapaliny, Archimédův zákon, tlak hydrostatický, plynů, atmosférický), Přeměny energie při tepelných dějích (zákon zachování energie, tepelná výměna, vlastnosti vody), Elektrické pole (Coulombův zákon, elektrické náboje, elektrostatische pole), Obvody stejnosměrného proudu (Ohmův zákon, zdroje a přeměny energie, elektrický obvod, výkon proudu), Magnetické pole (působení magnetického pole na vodiče s proudem, magnetické vlastnosti látek a Země), Výroba a přenos elektrické energie (elektrická indukce, generátor střídavého proudu, princip transformátoru) a mnoho dalších. Všechna témata jsou samozřejmě opět v prostředí edice Škola hrou a doplněna o videa a trojrozměrné animace, přehled vzorců, tabulky, životopisy slavných fyziků a stovky interaktivních cvičení.

CD-ROM Matematika 2 nabízí témata: Přirozená čísla, Zlomky, Desetinná čísla, Celá čísla, Mnohoúhelníky a jejich vlastnosti, Obsah mnohoúhelníků a Hranoly. Stručný, ale plně dostačující výklad a praktické příklady k procvičování slouží ke snazšímu pochopení obávaného předmětu. Vše je doplněno mnoha obrázky, animacemi, videonahrávkami. Kromě výkladových stránek jsou připraveny pro každé téma testovací příklady.

Škola hrou nabízí opravdu zajímavé a užitečné zdroje informací, a to nejen pro školáky. ■ ■ ■ Milan Pola

LANGMASTER

Dobrodružství poznání 2, Fyzika 2, Matematika 2

Nové produkty vzdělávací edice LANGMaster Škola hrou.

Vyrobil/poskytl LANGMaster Group, Praha
<http://www.langmaster.cz>

Cena 999 Kč (Dobrodružství poznání 2)

499 Kč (Fyzika 2, Matematika 2) za každý titul

inzerce

PŘEDPLATNÉ CHIPU

Stálým předplatitelům zasíláme v dostatečném předstihu před skončením předplatného složenku a zálohovou fakturu na další předplatitelské období.

Novým předplatitelům (soukromým osobám i firmám) je určen objednávací kupon vložený v časopise. Lze použít i vlastní písemnou objednávku, musí však obsahovat všechny údaje požadované na předtištěném kuponu. Objednávky přijímáme poštou na adresu redakce, faxem na číslo 225 018 900, prostřednictvím webových stránek (www.vogel.cz), na e-mailové adrese abonence.chip@vogel.cz nebo také při vaší osobní návštěvě v našem oddělení distribuce (Sokolovská 73, Praha 8). Do jednoho týdne od obdržení objednávky vám zašleme zálohovou fakturu s poštovní poukázkou typu „A-V“. Zkontrolujte prosím veškeré údaje na zálohové faktuře. Pokud jsou některé nesprávně uvedeny, urychleně nám to sdělte. Předjedete tak následnému vrácení vystaveného daňového dokladu nebo nedoručené časopisu na správnou adresu.

Zaplatit předplatné můžete prostřednictvím vystavené poštovní poukázky nebo převodem na základě údajů uvedených na zálohové faktuře. Pokud uvedete v objednávce IČO a DIČ firmy, vystavíme vám po obdržení platby daňový doklad.

Pozor! – platíte-li ze **sporožirového účtu**, nezapomeňte nám sdělit k číslu účtu banky i specifický symbol vašeho účtu. Pokud chcete zaplatit bez výkřiků na zálohovou fakturu a „A-V“ poukázku, platbu proveďte na náš abonentní účet 481841803/0300 u ČSOB Praha 1. Současně nám pošlete i objednávku s uvedením čísla účtu, ze kterého provádíte převod.

S platbou neotálejte, objednané výtisky zasíláme až po obdržení platby. Uzávěrka objednaných a zaplacených výtisků je vždy 14 dní před expedicí nového čísla.

Od čísla 1/04 je cena samostatně prodáváného výtisku (se dvěma přílohami CD-ROM) 158 Kč nebo (s jednou přílohou DVD) 198 Kč, abonenti ovšem výrazně ušetří, a to takto:

Cena za roční předplatné Chipu s CD (12 po sobě jdoucích výtisků) je **1344 Kč**, resp. **780 Kč bez příloh CD-ROM**, za půlroční předplatné (6 čísel) zaplatíte **672 Kč**, resp. **414 Kč bez CD-ROM**, za čtvrtletní předplatné (3 čísla) zaplatíte **336 Kč**. Tyto zvýhodněné sazby (při ročním předplatném přijde jedno číslo Chipu s CD-ROM na pouhých 112 Kč) platí jen pro uvedenou počty výtisků; při objednání jiného počtu se za každý výtisk účtuje plná prodejní cena plus poštovné. Lze objednat i předplatné s Chip DVD, které bude vycházet od ročníku 2004 v každém lichém čísle (1/04, 3/04, 5/04, 7/04, 9/04, 11/04). Cena ročního předplatného **Chipu s DVD je 1500 Kč**, za půlroční předplatné zaplatíte **750 Kč** a za čtvrtletní předplatné **375 Kč**. V měsících, kdy nebude přílohou Chipu DVD, čtenář obdrží Chip s 2 CD. Adresa (resp. adresy) pro dodávání časopisu může být jiná než adresa plátce (nezapomeňte, že formát časopisu je A4 a nejvše do běžné domovní schránky). Časopis vám můžeme zaslat i doporučeně – příplatek za jednu zásilku (dle momentálně platného ceníku) pak činí 25 Kč, tj. 300 Kč za rok (při doporučeném zaslání není sleva na poštovním). Předplacené výtisky zasíláme i do ciziny s výjimkou SR – cena předplatného se pak zvyšuje o sazby poštovního platné v době vystavení faktury.

Další informace o předplatném vám rádi poskytneme v pracovní dny od 8.00 do 16.30 hodin na číslech 225 018 942, 225 018 944.

AKO NA SLOVENSKU?

V SR je cena za jednotlivé číslo (vrátane 2 CD-ROM) 225 Sk.

Předplatné v SR je možné objednat takto:

Chip + CD-ROM ročně (12 čísel) za **2388 Sk**, **polročně** (6 čísel) za **1194 Sk**, **čtvrtročně** za **597 Sk**, alebo **Chip bez CD-ROM ročně** (12 čísel) za **1416 Sk**, **polročně** (6 čísel) za **708 Sk**, alebo **Chip DVD ročně** (12 čísel) **2712 Sk**, **polročně** (6 čísel) za **1356 Sk**, alebo **čtvrtročně** za **678 Kč**.

Objednat je možné i s uvedenými varianty.

Časopis vám můžeme posílat i doporučeně – příplatek za jednu zásilku (podla momentálně platného ceníka) je potom 22 Sk.

Abonenci Chipu na Slovensku zabezpečuje výhradně:

Magnet-Press Slovakia, s. r. o.

Teslova 12, P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava 3

tel./fax: (+421 2) 44 45 45 59, 44 45 06 97

e-mail: magnet@press.sk

Na túto adresu zasielajte objednávky predplatného, ako i všetky platby poštovou poukázkou typu C. Pri platbe poštovou poukázkou uveďte v správe pre prijímateľa názov časopisu (Chip s CD-ROM, alebo Chip s CD-ROM doporučené, alebo Chip bez CD-ROM), obdobie predplatného (ročné, alebo polročné) a údaj, od ktorého čísla požadujete dodávku. Ak chcete platiť prevodom z bežného účtu, zašlite na uvedenú adresu písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry.

POZOR – v SR nepoužívajte predtlačný objednávkový kupón!

POZOR! DOČASNÁ ZMĚNA SÍDLA VYDAVATELSTVÍ A REDAKCE CHIPU:

Vogel Burda Communications, s. r. o.,

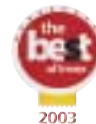
t. č.

Na Florenci 19, 110 00 Praha 1

(Pro poštovní styk používejte původní adresu!)

Magazín informačních technologií, ročník 13
ISSN 1210-0684; MK ČR 5361

Redakce časopisu Chip je členem hodnotící komise ocenění „The Best of Invenx“.

Toto číslo vyšlo 21. 11. 2003

Šéfredaktor: Ing. Jiří Palyza

Zástupce šéfredaktora: Ing. Josef Míla

Redakce: Martina Bartůňková, Vlastimil Bret (Chip CD), Ing. Helena Hajsterová, Ing. Josef Chládek (grafika, Linux, Mac), Mgr. Petr Kratochvíl (internet), Ing. Martin Kučera (Chip CD), Michal Novák (Chip CD, www.chip.cz), Miroslav Stoklasa (hw), Ing. Pavel Trousil (hw), chip@vogel.cz

Sekretariát: Zdena Šlégrová, Jana Kalašová, tel. 225 018 566, 225 018 568

Inzerce ČR: Ing. Hana Vančurová (vedoucí), Eva Brožková, Ing. Radana Nouzáková, inzerce.chip@vogel.cz, tel. 225 018 646, 225 018 648, 225 018 664, fax 225 018 600

Inzerce SR: Magnet-Press Slovakia, Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, magnet@press.sk, tel./fax: (+421 2) 4445 0693

Předplatné: Lucie Hošková, abonence.chip@vogel.cz, tel. 225 018 942 (prac. dny 8-16 hod.)

Distribuce: Alena Philippová, distribuce@vogel.cz, tel. 225 018 928

Technický úsek: Radim Zeman, Pavel Zima

E-mail: U členů vydavatelství lze použít adresu ve tvaru jmeno.prijmeni@vogel.cz

Adresa redakce: Chip, Sokolovská 73, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 86

Telefonní a faxová čísla

Sekretariát: tel. 225 018 566, 225 018 568, fax 225 018 500

Inzerce: tel. 225 018 646, 225 018 648, 225 018 664, fax 225 018 600

Externí spolupracovníci: Dr. Ing. Bedřich Beneš, Ing. Ladislav Bittner, Ing. Milan Brož, CSc., Ing. Jan Buriánek, RNDr. Ondřej Čada, Mgr. Jiří Donát, Martin Dvořáček, Jakub Formánek, Ing. Jaroslav Franěk, Ing. Miroslav Herold, CSc., Ing. Jiří Chrustawczuk, Radek Kubeš, Ing. Petr Matiasovits, Ing. Lukáš Mikšíček, Adam Nosek, Ing. Milan Pinte, Michal Pohořelský, Mgr. Milan Polá, CSc., Ing. Michal Prádka, doc. Ing. Vladimír Smejkal, CSc., Štefan Stieranka, Michal A. Valášek, Ing. Miroslav Vírius, CSc., Petr Vostrý, Petr Zákostelný, Ph.D. Ing. Ivan Zelinka, doc. Ing. Jiří Žára, CSc.

Design a sazba: Vogel Burda Communications DTP – Viktor Janeba, Honza Kalaš, Milan Kratochvíl, David Vladyka

Foto: Martin Trysčuk

Osvit a tisk: Tiskárna Reprint

Reklama: V případě obdržení vadného výtisku nebo CD se obračtejte na naše oddělení předplatného (abonence.chip@vogel.cz, tel. 225 018 942), kde vám bude defektní exemplář vyměněn za nový.

Za obsah inzerce ručí zadavatel.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami.

Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autorovi o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě.

Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě.

Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1.

V ČR rozšiřuje společnost PNS, a. s.,

na Slovensku Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s. r. o.

O vydavateli: Časopis Chip vychází v licenci německého nakladatelství Vogel Burda Holding, G.m.b.H., ve vydavatelství Vogel Burda Communications, s. r. o. (IČO 45280681) jako měsíčník divize Vogel Computer Media.

Jednatel společnosti: Ing. Pavel Filipovič, pavel.filipovic@vogel.cz

Ředitel Computer Media: Ing. Milan Loucký, milan.loucky@vogel.cz

Výrobní ředitelka: Ing. Vladimíra Kuklovská, vladimira.kuklovska@vogel.cz

Marketing: Ing. Petr Moláček (vedoucí), Ing. Radek Benda, Michaela Hájková, marketing@vogel.cz,

tel. 225 018 544, 225 018 546, 225 018 540

Adresa vydavatelství: Sokolovská 73, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 86

Adresa pobočky v Brně: BVV – pavilon B, Vystaviště 1, 647 00 Brno

Vedoucí pobočky Ing. Martina Olšanová, tel. a fax 541 159 758, mobil 602 689 473

Vogel Burda Communications, s. r. o., dále vydává časopisy Cool Logo Mobil, LEVEL, MEDIAshop, Oficiální Play-Station 2 magazín a Počítač pro každého. Podrobnější informace o vydavatelství a jeho produktech viz www.vogel.cz, na www.chip.cz najdete i vlastní stránku Chipu.

International Connection

CIS: 100440,67

Advertising: Vogel Burda Holding, G.m.b.H., Poccistr. 11, D-80336 München; Erik N. Wicha, ewicha@vogel.de,

Tel. (+49 89) 74 64 23 26, Fax (+49 89) 74 64 22 17. More information about the publishing house and its products is also available on www.vogel.cz.

SEZNAM INZERCE

100MEGA DISTRIBUTION, BRNO	149	EPSON, MEERBUSCH	69	OKI SYSTEMS, PRAHA	15, 63
3COM, PRAHA	102	EXECD, ČELÁKOVICE	119	OLYMPUS, PRAHA	101
ABI, PRAHA	131	FIC, PRAHA	47	ORANGE & GREEN SOLUTIONS	99
ACER, PRAHA	51	FUJITSU SIEMENS, PRAHA	25	PENTEC, PRAHA	61
AEC, BRNO	91	GRADA PUBLISHING, PRAHA	129	PROCA, PRAHA	97, 127, 171
ALWIL SOFTWARE, PRAHA	55	GRISOFT, BRNO	13	PS-PRO, PRAHA	172
AOC EUROPE, BERLIN	85	HACHETTE FILIPACCHI 2000, PRAHA	157	RIDEA DISTRIBUTION, CHOMUTOV	11
ASUSTEK, TAIPEI	45	HEWLETT PACKARD, PRAHA	2, 29	SIEMENS, PRAHA	75
AT COMPUTERS, OSTRAVA	71, 133	HP TRONIC, ZLÍN	84, 92	SOFTWARE MEDIA, PRAHA	169
AV MEDIA, PRAHA	9	IBM, PRAHA	41	STORMWARE, JIHLAVA	23
AVM COMPUTERSYSTEME, BERLIN	17	IMPROMAT, ZLÍN	79	STRATOSFÉRA, PRAHA	163
BORLAND, PRAHA	111	KONSIGNA, PRAHA	7	SUMA, PRAHA	137
CANON CZ, PRAHA	21, 117, 151	KYE, TAIPEI	103	SVĚT HARDWARE, PRAHA	76
CASABLANCA, PRAHA	120	KYOCERA MITA, PRAHA	125	SYMANTEC, RATINGEN	93
CÍGLER SOFTWARE, BRNO	81	LANGMASTER, PRAHA	123	T.S. BOHEMIA, OLOMOUČ	135
CREATIVE LABS, VARŠAVA	35	LEDA, VOZNICE	141	TECOM, PRAHA	43
ČESKÉ AEROLINIE, PRAHA	87	LEVI INTERNATIONAL, BRNO	121	TRANIS, PRAHA	131
DIGITAL MEDIA, OLOMOUČ	139	LIBRA ELECTRONICS, ČESKÉ BUDĚJOVICE	65	TREND MICRO, UNTERSCHLEISSHEIM	113
DISKUS, PRAHA	153	MICROSOFT, PRAHA	19	UMAX, PRAHA	143
DXT COMPUTERS, PRAHA	61	MYSTAR, GA SON	89	UNICORN, PRAHA	33
ELAP, PRAHA	53, 77	NEC, PRAHA	83		
ELKO TRADING, BRNO	73	NIKON, PRAHA	39		

PLACENÁ INZERCE

- TÉMATA KONFERENCE -

1. Linux a opensource v kanceláři - migrace
2. Linux a bezpečnost
3. Linux na síti - servery
4. Profesionální databáze v Linuxu
5. Clusterová řešení v Linuxu
6. Administrace Linuxu
7. Vývoj v Linuxu
8. Informační a ekonomické systémy v Linuxu
9. Ostatní Open source systémy

HLAVNÍ PARTNER

IBM

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

www.meropage.cz

LINUX+ **CHIP**

ROOT.CZ **linux.cz**

Pozor změna! 10.12. 2003

HOTEL OLYMPIK, PRAHA

linux PRO

PROFESIONÁLNÍ VYUŽITÍ LINUXU

ZVEME VÁS NA
NEJVĚŠÍ LINUXOVOU KONFERENCE!

VSTUP ZDARMA!

včetně občerstvení obědi hodnocený dárek
registrace: www.linuxpro.cz

Software media

O ČEM SI PŘEČTETE V LEDNU

Chip 1/04 vyjde 19. 12. 2003

LEDNOVÝ CHIP TAKÉ S DVD!

Lákadlem hardwarové rubriky bude srovnávací test MP3 přehrávačů s pevným diskem. Dnes prodávané modely mají běžné kapacity kolem 10 GB a více, takže v takovém přehrávači si můžete umístit celou svou audiotéku, a mít ji tedy kdykoliv po ruce. Navíc si hudebními soubory nemusíte zaplňovat místo v počítači.

LEPŠÍ NEŽ MP3

Současně s novou verzí vypalovacího programu Nero vstupuje na trh nejnovější audioformát – aacPlus. Byl vyvinut jako následovník MP3 a díky nové struktuře zachovává i při nižších datových tocích výbornou kvalitu zvuku, čímž překonává i zavedený formát MP3. Chip vám na základě zjednodušeného modelu vysvětlí, proč je aacPlus při nízkých bitrate tak dobrý.

DIAGNÓZA ZDARMA

Ve většině případů se při koupi, prodeji nebo hodnocení počítače spokojíte se základními údaji, které jsou samozřejmě důležité, ale k ohodnocení reálného výkonu nebo stavu vašeho PC to nestačí. Počítač se skládá z mnoha komponent a někdy je potřeba podrobněji vědět, co ve své plechové skřínce máte a co obsahuje váš pevný disk či operační paměť. Proto existuje druh softwaru nazvaný diagnostické nástroje. Chip vám přinese test tří českých diagnostických programů, které

pořídíte zdarma – jde o programy AIDA32, Belarc Advisor a FreshDiagnose.

PŘEHŘÁVAČE INTERNETOVÉHO VIDEO

Rychlost přenosu dat přes internet byla vždy omezená. A to do dnešního dne nutí vývojáře používat různé triky, aby mohli poskytnout uživateli multimediální informace s minimálním zkreslením. Příkladem takového řešení je „streamování“ videa z internetu. Chip pro vás otestuje přehrávače tří hlavních hráčů v oblasti streamline videa – firem Real Networks, Microsoft a Apple.

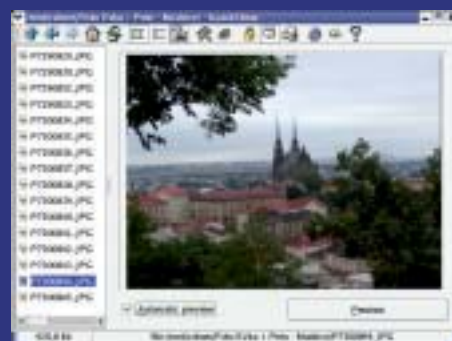
INTERNET ZA PAUŠÁL

Jediné připojení k internetu za paušál v rozumné cenové hladině, kterou si může dovolit téměř každý z nás. Po několikaměsíčním testování vám konečně můžeme říci, které připojení se vám opravdu vyplatí! Napovíme vám i to, jaký hardware zvolit pro svoji spokojenost, a přidáme i pár tipů a triků!

Pozn.: Redakce si vyhrazuje právo na případné změny.

O internetových obchodech jsme psali již mnohokrát. Tentokrát jsme pro vás otestovali ty, které prodávají knihy a časopisy. Zaměřili jsme se především na rychlost a spolehlivost a výsledky jsou překvapivé! Chcete vědět, ve kterém obchodě stačí napsat „Ježíškovi“ o dárek? Myslíte si, že nakupovat knihy na internetu je snadné? Ano, ale musíte vědět kde!

Při současném rozmachu užívání linuxové platformy nikoho nepřekvapí, že ji lze úspěšně používat i ke zpracování digitálních fotografií. Poradíme vám, jak na to, a na Chip CD přinese i instalace programů, které vám k tomuto účelu mohou posloužit.

Jedním z nejrychleji se rozvíjejících oborů výpočetní techniky je uživatelsky přístupná 3D grafika. Zásahu na tom mají moderní grafické karty, které podporují programování přímo na kartě, díky němuž je možné provádět s hardwarovou podporou (a tedy nesrovnatelně rychleji) funkce, jež byly dříve implementovatelné pouze v softwaru. Jakých kouzel tak lze docílit, se dozvíme v zasvěceném článku na toto téma.